

2. Uddrag af Regnskabet for det Hansenske Legats Renter.

Indtægt.		Kr.	Ø.
A. Beholdning den 1ste April 1889, indestaaende i Færø Amts Sparekasse . . .	461	02	
B. Rente af det Hansenske Legat for Aaret fra 1ste April 1888 til 31te Marts 1889 (3dje Aars Rente) . . .	480		
C. Renter af det i Sparekassen indestaaende Beløb for Aaret fra 1ste April 1889 til 31te Marts 1890 . . .	23	68	
Summa Indtægt . . .	964	70	

Udgift.

	Kr.	Ø.
A. Bevilget i Regnskabsaaret 1889—90.		
1. til Snedker P. Hansen af Thorshavn som Opmuntringspræmie for en af ham konstrueret Haandplov . . .	25	Kr.
2. til Thorshavns Kommune til Vejanlæg m. v. til og omkring Mindestøtten for Hs. Maj. Kong Christian IX. . .	50	—
B. Beholdning den 31te Marts 1890, indestaaende i Færø Amts Sparekasse mod 3 pCt. Rente . . .	889	70
Summa Udgift . . .	964	70

2. Kapitelstaxt for Færø Amt for Aaret fra Olaidag 1890 til Olaidag 1891.

		Kr.	Ø.
Uld, uvasket	pr. Pd.	37	
Lammeskind, nordenfjords	pr. Stk.	56	
Do. søndenfjords	—	37	
Hoser, i Alens	pr. Par	70	
Do. $\frac{1}{2}$ do.	—	79	
Do. Puls-	—	5	
Trøjer, $1\frac{1}{2}$ Pd.s	pr. Stk.	40	
Do. 2 —	—	84	
Do. $2\frac{1}{2}$ —	—	37	
Talg	pr. Pd.	32	
Smør	—	80	
Raafisk, stor	—	4	
Do. mindre	—	3	
Klipfisk, stor	—	13	
Do. mindre	—	11	
Do. Langer	—	12	
Tørfisk, stor	—	19	
Do. mindre	—	9	
Do. Langer	—	10	
Fjer	—	46	
Tran	pr. Pöt	16	

Færø Amt og Provsti, den 29de Juli 1890.

L. H. Buchwaldt. Chr. A. Hansen,
kst.

4. Skydstaxt for Færøerne for Aarene fra 1ste Oktober 1890 til 30te September 1895.

For 1 Baad 60 Øre pr. Mil;	
1 Mand til Søs 60 Øre pr. Mil, og til Formanden 90 Øre pr. Mil;	
1 Mand over Land 60 Øre pr. Mil;	
1 Mand med Byrde over Land 90 Øre pr. Mil;	
1 Hest 60 Øre pr. Mil;	
Tilsigelser, 4 Øre for hver tilsagt Mand eller Baad.	

Færø Amt, den 29de Juli 1890.

L. H. Buchwaldt.

LØGTINGS- TIDINDI

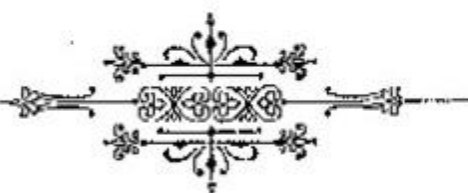
1890

BERETNING

OM

LAGTINGSSAMLINGEN

1890.

THORSHAVN.

TRYKT I FÆRD AMSTYDENDES BOGTRYKKERI.

1891.

Føroya Landabókasavn

Indhold.

	Side
Lagtingets Medlemmer.	
I. Sagen ang. Anbringelse paa Statens Sindssygeanstalter af Singssyge fra Færøerne	1.
II. Sagen ang. Bortsalg af Præste- og Annexgaarde	4.
III. Spørgsmaal om Ophævelse af den for Vaartingenens Afholdelse fastsatte Følgeorden	13.
IV. Spørgsmaal om Lagtingets Medvirkning ved Bestyrelsen af »Forsikringsforeningens Sammenskudslegat«	15.
V. Sagen ang. Tillæg til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner af 16de Juni 1882	20.
VI. Forslag til Fiskerilov for Færøerne	22.
VII. Forslag til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne	37.
VIII. Forslag til Lov om Odelæggelse af Ravnes Yngel	70.
IX. Andragende om Erstatning for Opførelse af et Gærde over Gøteejde	77.
X. Forslag til Lov om Hesteavlens Fremme	79.
XI. Andragender om Statstilskud til Skolebygninger	84.
XII. Andragende om Forandring i Loven om Søværning	85.
XIII. Andragende om Statstilskud til Færøernes Totalafholdsforening	92.
XIV. Andragende fra en forh. Skolelærer om Pensionsforhøjelse	95.
XV. Spørgsmaal om unge Færingers Deltagelse i Orlogstogter	97.
XVI. Spørgsmaal om Anskaffelse af Desinfektionsovne	100.
XVII. Spørgsmaal om Pensionering af Almueskolelærere paa Færøerne	101.
XVIII. Andragender om Forandring i Lagtingsloven	104.
XIX. Andragende om lovhjemlet Beskyttelse af Muslinger	105.
XX. Andragende om Ophævelse af eller Forandring i de gjældende Fredningsbestemmelser for Ederfugle	107.
XXI. Andragende om Revision af Jagtloven	108.
XXII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender	109.
XXIII. Andre Vedtagelser:	
1. Angaaende det Hansenske Legats Renter	117.
2. Andragende om Godtgjørelse til en Kirkelæser	118.
3. Angaaende en ny Jordfortegnelse	118.
4. Andragende om Ophjælpning af Haugevæsenet	118.
5. Angaaende Ansættelse af en Lærerinde i Skopen	118.
6. Angaaende Plantageanlægget ved Thorshavn	119.
7. Angaaende Udgivelse af en trykt Lagtingsberetning	119.
8. Valg af Revisorer for Færø Amt's Sparekasse	119.

Tillæg.

A. Love og Anordninger, udkomne mellem Lagtingssamlingerne 1889 og 1890	110.
B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget	110.

Lagtinget aabnedes den 29de Juli.

Medlemmer.

Amtmand Lorentz Høyer Buchwaldt (R. D.).
Provst Jens Christian Evensen.

* * *

For Norderøernes Præstegjæld:

Kjøbmand Johan Christian Djurhuus,
Syssemand Clement Olsen.

For Østersø Præstegjæld:

Kaldsmand Christian Ludvig Weihe,
Skolelærer Johannes Petersen (D. M.),
Skolelærer Joen Poulsen,
Sognepræst Fredrik Petersen.

For Nordstrøms Præstegjæld:

Handelsmand Olaus J. M. Joensen,
Kongs- og Odelsbonde Ole Jacobsen.

For Sydstrøms Præstegjæld:

Kjøbmand Andreas William Restorff,
Sognepræst Christian Andreas Hansen,
Maler Dione Isaksen,
Syssemand Hans Christoffer Müller (D. M. & R.).

For Vaagø Præstegjæld:

Odelsbonde Michel Danielsen,
Syssemand Zacharias Nielsen (D. M.).

For Sandø Præstegjæld:

Odelsbonde Ole Johannesen,
Handelsmand Poul Petersen.

For Suderø Præstegjæld:

Postexpeditor, Exam. juris Oliver Effersøe,
Odelsbonde Johan Henrik Schrøter (Jespersen).

Til Sekretærer valgtes: Poulsen og Isaksen.

I. Sagen ang. Anbringelse paa Statens Sindssygeanstalter af Sindssyge fra Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes saalydende Skrivelse fra Justitsministeriet:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 17de Maj 1890.

Med behagelig Skrivelse af 17de Oktober f. A. har Hr. Amtmanden hertil indsendt et af Lagtinget i dets Samling forrige Sommer vedtaget Forslag til Lov om Tillæg til Lov af 7de Maj 1881 om Udgifter ved Sindssygevæsenet og om Oprettelsen af en Anstalt for Sindssyge i Fyn, gaaende ud paa, at der tillægges Sindssyge fra Færøerne fortrinsvis Ret til Optagelse paa Statens Sindssygeanstalter paa de første Pladser, der efter deres Ankomst fra Færøerne blive ledige i 3dje Forplejningsklasse, selv om andre til Optagelse berottigede Sindssyge forud ere anmeldte, dog saaledes at denne Forret kun skulde kunne benyttes for højst 4 Patienter i hvert Tiaar, hvorhos det endvidere foreslaas, at Amtmandens Begjæring om Indlæggelsen for helbredelige Sindssyges Vedkommende vil være at rette til Direktionen for Østifternes Sindssygeanstalt, der, hvis Forholdene lægge særlige Hindringer i Vejen for Optagelsen paa denne Anstalt, foranstalter det fornødne til Optagelsen paa Sindssygeanstalten ved Middelfart eller ved Aarhus.

I Anledning heraf skulde Justitsministeriet, efter at der om Sagen har været brevvexlet med Direktionen for Østifternes

Sindssygeanstalt, til behagelig Efterretning tjenstlig mehle, at Ministeriet, i sammes Egenskab af øverste Medicinalbestyrelse, i ethvert Fald, hvis den foreslaaede Fortrinsret ændres til at gjælde 1 eller 2 Patienter om Aaret er villigt til at ordne den omhandlede Sag administrativt paa Grundlag af det af Kjøbenhavns Magistrat i sin Tid fremsatte Tilbud om paa Kommunehospitalet foreløbig at modtage Sindssyge fra Færøerne under Betingelse af, at de saaledes modtagne Patienter ubetinget og uden Hensyn til eventuelt forud anmeldte Patienter ville blive modtagne paa Statens Sindssygeanstalter senest en Maaned efter deres Modtagelse paa Kommunehospitalet, hvilket Tilbud Magistraten efter derom til samme herfra fremsat Forespørgsel har erklæret sig villig til at fastholde, i det den dog dertil har knyttet følgende Vilkaar:

1. Hospitalsbestyrelsen faar i disse Forhold alene med Amtskommunen at gjøre; der maa derfor, hvor Gang en Patient sendes ned, medfølge en Skrivelse fra Amtet, indeholdende Begjæring om Optagelsen, og Amtet maa være ansvarligt for, at der ikke sendes flere Patienter ned, end der forlods kan fordres optagne paa Statens Sindssygeanstalter.
2. Der ordlægges den for udenbys Patienter til enhver Tid gjældende taxtmæssige Betaling — for Tiden 3 Kr. 50 Ø. pr. Dag — foruden Betaling til Extra-Vagthold, Transport til ved-

kommande Sindssygeanstalt og eventuelt Patientens Begravelse.

3. Betalingen for Patientens Ophold paa Kommunchospitalet m. v. refunderes paa Anfordring af Amtsfattigkassen.
4. Magistraten skal til enhver Tid være berettiget til at træde tilbage fra Overenskomsten ved Udgangen af 1 Aar, dog at Amtet senest 3 Maanedes forinden underrettes derom.

Men Hedsyn til det saaledes foreliggende Tilbud skulde man, forinden det modtages, tjenstlig udbede sig Hr. Amtmandens behagelige Ytringer, samt eventuelt, hvis De maatte finde det fornødent eller ønskeligt, en Udtalelse fra Lagtinget.

P. M. V.

A. Dybdal.

Olafur Halldórsson.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Den 31te Juli foretoges Sagens 1ste Behandling. Efter Forslag af Schrøter vedtoges enstemmig med 16 St., at det Udvalg, der blev at nedsætte i denne Sag, skulde bestaa af 3 Medlemmer, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Hansen, Olsen og Schrøter.

Den 7de Avgust fremlagdes saalydende

Betænkning.

I Lagtingssamlingen forrige Aar indgik Tinget til Justitsministeriet med Anmodning om, at samme vilde søge gennemført et Tillæg til Lov af 7de Maj 1884 om Udgifter ved Sindssygevæsenet og om Oprettelsen af en Anstalt for Sindssyge i Fyen, gaaende ud paa, at der tillægges Sindssyge fra Færøerne fortrinnsvis Ret til Optagelse paa Statens Sindssygeanstalter paa de første Pladser, der efter deres Ankomst fra Færøerne blive ledige i 3dje Forplejningsklasse, selv om andre til Optagelse berettigede Sindssyge forud ere anmeldte, dog saaledes, at denne Forret kun skulde kunne benyttes for højst 4 Patienter i hvert Tiaar.

I denne Anledning har Justitsministeriet i Skrivelse til Amtmanden af 17de Maj d. A., efter forudgaaet Brevveksling med

Direktionen for Østifternes Sindssygeanstalt og Kjøbenhavns Magistrat, tilbudt at ordne Sagen administrativt, saaledes at 1 eller 2 Patienter om Aaret kunne nedsendes fra Færøerne og foreløbig indlægges paa Kommunchospitalet i Kjøbenhavn for derefter ubetinget og uden Hensyn til eventuelt forud anmeldte Patienter at modtages paa Statens Sindssygeanstalter senest 1 Maaned efter deres Modtagelse paa Kommunchospitalet, i det dog Magistraten til denne Ordning har knyttet følgende Vilkaar:

1. Hospitalsbestyrelsen faar i disse Forhold alene med Amtskommunen at gjøre; der maa derfor, hver Gang en Patient sendes ned, medfølge en Skrivelse fra Amtet, indeholdende Begjæring om Optagelsen, og Amtet maa være ansvarligt for, at der ikke sendes flere Patienter ned, end der forlods kan fordres optagne paa Statens Sindssygeanstalter.
2. Der erlægges den for udenbys Patienter til enhver Tid gjældende taxmæssige Betaling — for Tiden 3 Kr. 50 Ø. pr. Dag — foruden Betaling til Extra-Vagthold, Transport til vedkommende Sindssygeanstalt og eventuelt Patientens Begravelse.
3. Betalingen for Patientens Ophold paa Kommunchospitalet m. v. refunderes paa Anfordring af Amtsfattigkassen.
4. Magistraten skal til enhver Tid være berettiget til at træde tilbage fra Overenskomsten ved Udgangen af 1 Aar, dog at Amtet senest 3 Maanedes forinden underrettes derom.

Denne Skrivelse tillige med en over samme indhøntet Erklæring fra Fysikatet, der anser den foreslaaede Ordning for fyldestgjørende, er bleven forelagt Lagtinget og overgivet til undertegnede Udvalg, der har taget Sagen under Overvejelse og er bleven enigt om at fremkomme med følgende Udtalelser.

Ligesom man i høj Grad maa paa-skjønne den Velvilje, som saa vel Justitsministeriet som Kjøbenhavns Magistrat har vist denne for Færøerne vigtige Sag, saaledes kan der fra Lagtingets Side formentlig ikke have nogen Betænkelighed ved at gaa ind paa, at Sagen ordnes administrativt i Henhold til Ministeriets Forslag og paa de af Magistraten stillede Vilkaar. Udvalget finder kun Anledning til at bemærke, at man forventer, at Amtmanden vil paase, at Udgifterne ved Sindssyges Nedsendelse o. s. v. kun komme til at afholdes forskudsvis af Amtsfattigkassen

og atter blive denne refunderede enten af de vedkommende selv eller af deres Hjemstedskommune, samt at man har det Haab, at Kjøbenhavns Magistrat ikke uden tvungende Grunde vil gjøre Brug af den under Punkt 4 betingede Ret til at træde tilbage fra Overenskomsten, og at Magistraten, hvis den skulde se sig nødsaget til et saadant Skridt, da af Hensyn til Færøernes afsides Beliggenhed og navnlig om Vinteren sjældne Forbindelse med Moderlandet om muligt vil gjøre Anmeldelse derom endnu tidligere end 3 Maaneder før Aarets Udgang, for at der ikke allerede her skulde være truffet Dispositioner i Tillid til Overenskomsten.

I Anledning af en Udtalelse i Fysikatets Erklæring om, at alle Sindssyge, der ønskes nedsendte til Optagelse i en Sindssygeanstalt, først skulle foreløbig indlægges paa Færø Amtshospital, for at Hospitalets Læge kan skønne om, hvilke af alle Sindssyge her paa Øerne fortrinsretten til Nedsendelse bør komme tilgode, har der været lidt Betænkelighed i Udvalget navnlig for Suderøens Vedkommende; men endskjønt det vil være forbundet med Vanskeligheder og Udgifter at følge den foreslaaede Regel, maa det dog vistnok i Almindelighed anses for nødvendigt, for at der kan være den fornødne Orden og Ensartethed ved Bedømmelsen af Patienterne, saa at den Færøerne indrømmede Begunstigelse ikke bliver misbrugt. Dog kunde der maaske i enkelte Tilfælde, hvor det af Hensyn til Patientens Tilstand gjaldt om særlig hurtig Nedsendelse, indrømmes Fritagelse for den foreløbige Indlæggelse paa Amtshospitalet, naar Amtmanden og Fysikus derom vare enige, og har man af Hensyn hertil i Indstillingspunkt 2 kun foreslaaet, at saadan Indlæggelse i Reglen skal finde Sted.

Med disse Bemærkninger anbefaler Udvalget til Lagtingets Vedtagelse:

1. Der svares Justitsministeriet, at Lagtinget med Tak og Paaskjønnelse modtager Tilbudet om en administrativ Ordning af det omhandlede Forhold i Overensstemmelse med det i Ministeriets ovennævnte Skrivelse anførte.
2. Amtmanden anmodes om at paase, at de Sindssyge fra Færøerne, der efter den nye Ordning Ikrafttræden ønskes nedsendte til en Sindssygeanstalt, i Reglen først indlægges til Observation paa Amtshospitalet i Thorshavn, samt at Nedsendelsen i intet Tilfælde finder Sted, inden der haves Sikkerhed for, at Amtsfattigkassen kan faa sit Udlæg refunderet enten af vedkommende

Patient eller af hans Hjemstedskommune.

I det i Sindssygesagen nedsatte Udvalg, Lagtingssalen den 7de August 1890.

Chr. A. Hansen,

C. Olsen.

Ordfører.

J. H. Schrøter.

Den 13de August kom Sagen til 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Hansen) havde refereret Udvalgsbetænkningen, overgik Sagen til 3dje Behandling.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 20de August, sættes Udvalgets Forslag Nr. 1 og 2 samlet under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige Tingets Medlemmer stemte »Ja«, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 20 Stemmer.

Den 11te September oplæstes og underskrevs saalydende Indstilling i Sagen:

Efter at Lagtinget forrige Aar havde anmodet det høje Ministerium om at søge gennemført et Tillæg til Lov af 7de Maj 1884 om Udgifter ved Sindssygevesenet og om Oprettelsen af en Anstalt for Sindssyge i Fyen, hvorved der kunde sikres Færøerne fortrinsvis Ret til Optagelse af højst 4 Sindssyge i hvert Tiaar paa Statens Sindssygeanstalter, har Ministeriet i Skrivelse af 17de Maj d. A. til Amtmanden over Færøerne tilbudt at ordne Sagen administrativt ved Overenskomst med Kjøbenhavns Magistrat, saaledes at 1 eller 2 Sindssyge fra Færøerne om Aaret kunne under visse af Magistraten stillede Vilkaar strax optages paa Kommunehospitalet for derefter ubetinget og uden Hensyn til eventuelt forud anmeldte Patienter at modtages paa Statens Sindssygeanstalter senest 1 Maaned efter deres Modtagelse paa Kommunehospitalet.

Denne Skrivelse har været forelagt Lagtinget og overgivet til et Udvalg, bestaaende af de samme 3 Medlemmer, der forrige Aar behandlede Sagen.

Udvalget har været af den Formening, at Lagtinget i høj Grad maatte paaskjønne den Velvilje, der saa vel af Ministeriet som af Kjøbenhavns Magistrat er vist Færøerne i denne vigtige Sag, og at der ikke

kunde være nogen Betænkelighed ved at modtage det gjorte Tilbud paa de af Magistraten stillede Betingelser, og Tinget har tiltraadt denne Udvalgets Mening.

Udvalgets 1ste Indstillingspunkt, der lyder saaledes:

»Der svares Justitsministeriet, at Lagtinget med Tak og Paaskjønnelse modtager Tilbudet om en administrativ Ordning af det omhandlede Forhold i Overensstemmelse med det i Ministeriets ovennævnte Skrivelse anførte, i Forbindelse med 2det Indstillingspunkt angaaende, hvad der her af Amtmanden vil være at paase ved Nedsættelsen af Sindsygepatienter, blev ved Sagens 3dje Be-

handling vedtaget enstemmig med 20 Stemmer.

Hvilket man for øvrigt under Henvisning til Udvalgsbetænkningen, tillader sig yerbødigt at meddele det høje Ministerium.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 11te September 1890.

L. H. Buchvaldt. Chr. A. Hansen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

II. Sagen ang. Bortsalg af Præste- og Annexgaarde.

Den 13de August fremlagdes en saalydende Skrivelse fra Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet:

Ministeriet

for

Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Ved at tilstille Hr. Amtmanden det hosfølgende gennem Stiftsøvrigheden over Sjællands Stift hertil indkomne Andragende, hvori 6 af de færøske Præster anholde om, at det maatte tillades dem og deres eventuelle Eftermænd at bortsælge Præste- og Annexgaardene — for saa vidt disse sidste ere i deres Besiddelse — saa fremt de maatte anse saadant Salg for ønskeligt og muligt, dog saaledes, at hvad der af Statens Pæstegods maatte være tillagt enkelte Præsteembeder undtages fra Salget foruden saameget af den beneficerede Jord paa selve Præstegaardene, at hver Præst kan holde mindst 2 Køer, skulde Ministeriet tjenstligst anmode Dem om behageligen at ville indhente og med Sagens Akter tilbage hertil indsende Lagtingets Betænkning over Sagen eventuelt ledsaget af Ud-

kast til det til Afhændelsen muligt fornødne Lovforslag.

Kjøbenhavn, den 4de August 1890.

P. M. V.

J. A. F. de Jonquières.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Denne Skrivelse var bilagt med følgende 2de Skrivelser fra hervedende Præster samt fra Færø Amt og Provsti.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

Som det vil være det høje Ministerium bekendt have de sidste Aar hørt til de daarligste, man i lang Tid har haft paa Færøerne. Udbyttet af Fiskeriet har været ringe og Fiskepriserne forholdsvis lave.

Høet har været eller er bleven lidt bjærget, saa Kvægbestætningen Aar for Aar er bleven mindre næsten overalt, samtidig med at der er død en Mængde Lam og gamle Faar.

Da nu Præsternes Indtægter bestaa i Udbyttet af Præste- og Annexgaardene, i $\frac{1}{2}$ af Tienden samt i Offer og Accidenser, er det en Selvfølge, at de daarlige Aar ogsaa i høj Grad have været følelige for os. Udbyttet af Gaardene har kun været ringe. Lamme- og Kottinden gennemgaaende overalt under et Middelaars og Uldprisen lav. Fisketienden er paa enkelte Steder næsten falden bort, og Offer og Accidenser blive mindre og mindre. I enkelte Præstegaarde have Indtægterne kun beløbet sig til Halvdelen eller ere endog gaaede ned under Halvdelen af, hvad de angives at have været for 10—15 Aar siden. Ingen Steder i Danmark ere Præsternes Indtægter saa usikre og tilfældige som her paa Færøerne, og saa er det endda en Kjendsgjerning, at der er en stadig Nedgang i Indtægterne overalt.

Det er derfor rimeligt, at vi paa anden Maade have søt os om efter en Mulighed for dels at forøge dels at fæstne vore Indtægter, og vi ere da komne til den Overbevisning, at vore Vilkaar foreløbig kun kunne forbedres og sikres ved Bortsalg af Præste- og Annexgaardene.

Udbyttet af Præste- og Annexgaardene, som paa de fleste Steder burde udgjøre over Halvdelen af vore samtlige Indtægter, er, ikke saa meget paa Grund af de daarlige Aar som paa Grund af forandrede Forhold, overalt gaaet ned til kun at udgjøre $\frac{1}{4}$ heraf. For 25—30 Aar siden kunde man faa lige saa mange Tjenestefolk man vilde, for rimelig Løn. Præsterne havde den Gang Gaardene selv og dreve oven i Kjøbet Fiskeri med egne Baade. De fik det fulde Udbytte af Præstegaardene. Nu er der Baade i Overflod, og der er ingen Tjenestefolk at faa uden til en saa urimelig høj Løn i Forhold til det Udbytte, Gaardene her oppe kunne give, at man ligefrem vilde sætte Penge til, om man vilde forsøge at drive Gaardene med lejede Kræfter. De yngre Mænd gaa Sommer efter Sommer i bestandig større Skarer paa Fiskeri under Island. Der er altsaa kun en Udvej, at lade en Opsidder overtage Gaarden, mod at han, som Skik og Brug er, erholder $\frac{1}{3}$ af Gaardens Indtægter. Præsten faar de $\frac{2}{3}$ af Udbyttet med Fradrag af Skatter og Afgifter m. m.; desuden skal han holde Præste- og Annexgaardens mange forskellige Bygninger i god Stand, saa han

man være overmaade glad, om han kan beholde Halvdelen af Gaardens Indtægter tilbage.

Det er derfor vor underdanige Ansøgning, at vi, de nuværende Præster paa Færøerne, samt vore eventuelle Eftermænd maatte erholde Tilladelse til at bortsælge Præste- og Annexgaardene, for saa vidt sidstnævnte ere i vor Besiddelse, saafremt vi maatte anse et saadant Bortsalg for ønskeligt og muligt, dog saaledes, at samtlig Kongsjord, saa vel paa Præste- som Annexgaardene, holdes tilbage, hvis Ministeriet maatte ønske det, foruden saa meget af den beneficerede Jord paa selve Præstegaarden, at hver Præst paa Kongsjorden og den beneficerede Jord tilsammen kan holde mindst 2 Køer.

For at muliggjøre Salget saa vel som for at faa Gaardene solgte til deres virkelige Værdi, er det endvidere vor underdanige Ansøgning, at vi maatte erholde Tilladelse til at sælge dem stykkevis, dog ikke under $\frac{1}{2}$ Mark Jord ad Gangen. Selv om det ligger i vor egen Interesse at faa det mest mulige ud af Gaardene, maa det dog formentlig anses for heldigst, at Provsten sammen med vedkommende Præst og to tilkaldte uvillige Mænd i Forvejen fastsatte en bestemt Pris, hvorfor hver Mark Jord i de forskellige Havgeparter maa sælges. Præsten ordner saa Bortsalget og indsender de efterhaanden indkomne Penge til Provsten, saa at der lidt efter lidt paa den Maade, som Ministeriet maatte ønske det, kan dannes en særskilt Kapital for hver enkelt Gaard, hvoraf Præsten eller eventuelt Præsteenken halvårsvis kan faa Renten udbetalt gennem Provstiet eller Amtet.

Sluttelig anse vi det endnu for værd at anføre, at ovennævnte Bortsalg af Præste- og Annexgaardene ikke blot vil være en betydelig Fordel for os, men at Bortsalget paa den ovenfor antydede Maade vil blive til Gavn for Færøerne i Almindelighed, særlig for de Bygder, hvori Præste- og Annexgaardene ligge. Færøerne kunne allerede nu paa en vis Maade siges at være overbefolkede; det træder særlig frem i daarlige Aar som disse. Grunden hertil ligger igjen i Jordens ulige Fordeling. Færøernes samlede Marketal er omtrent 2400 Marker, hvoraf c. 1300 Marker besiddes af et Mindretal af Embedsmænd og Kongsbønder, medens kun c. 1100 Marker er Odelsjord; det vil sige, der findes allerede nu en Mængde Familier, som ingenting eje, men udelukkende ere henviste til at skaffe sig I livsophold paa Søen. og deres

Antal forøges med hvert Aar. Det er selvfølgelig dem, der først og fremmest lide Nød, naar Fiskeriet slaar fejl. Det kan derfor kun være til Gavn for Befolkningen i Almindelighed, om Odelsjorden forøges ved Bortsalg af beneficeret Jord, særlig om den bortsælges i saa smaa Partier, at selv en Husmand og Fisker, eller i alt Fald flere i Forening, ere i Stand til at købe den.

Det er derfor vort Haab, at Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet gunstig vil antage sig denne vor underdanige Ansøgning.

Færøerne i Marts 1890.

Allerærbødigst

Fr. Petersen, Sognepræst til Sudre Præstegjæld.	I. P. Dall, Sognepræst til Nordstrøme Præstegjæld.
Chr. A. Hansen, Sognepræst til Sydstrøme Præstegjæld.	J. L. Jensen, Sognepræst til Nordstrøms Præstegjæld.
Emil Bruun, Sognepræst til Vaage Præstegjæld.	Jørgen Falk Rønne, Sognepræst til Sande Præstegjæld.

Færø Amt og Provsti.

Thorshavn, den 19de Juni 1890.

Vedlagt har man den Ære at indsende til den høje Stiftsøvrighed et Andragende til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet fra 6 af de færøske Præster, konciperet og paa Andragernes Vegne underskrevet af Sognepræsten for Sydstrøme, C. A. Hansen, hvilket Andragende gaar ud paa, at det maa tilstedes Andragerne og deres eventuelle Eftermænd at bortsælge Præste- og Annexgaardene, for saa vidt disse sidste ere i deres Besiddelse, saafremt de maatte anse et saadant Salg for ønskeligt og muligt, dog saaledes, at hvad der af Statens Fæstegods maatte være tillagt enkelte Præsteembeder undtages fra Salget, foruden saameget af den beneficerede Jord paa selve Præstegaarden, at hver Præst paa disse tilsammen kan holde mindst 2 Køer — hvorhos der andrages om, at det maa tilstedes at bortsælge Jorden i mindre Dele, dog ikke under $\frac{1}{2}$ Mark, ad Gangen, og at Bortsalget maa foregaa ved Beneficiarius selv, efter en af Provsten, i Forening med ved-

kommende Sognepræst og med Bistand af tvende uvildige Mænd, paa hvert enkelt Sted fastsat Pris, samt at den indvundne Salgssum maatte blive at administrere af Færø Amt og Provsti, efter Ministeriets nærmere Bestemmelse, og Renten af den at udbetale vedkommende Beneficiarius i de halvaarlige Terminer.

Ved at fremsende ovennævnte Andragende skal Amt og Provsti tillade sig at udtale, at man i Hovedsagen kan tiltræde, hvad der er udtalt i samme, og at det ogsaa for os stiller sig som utvivlsomt, at det vilde være ønskeligt at bortsælge de herværende Præste- og Annexgaardene, i det det Udbytte, vedkommende Beneficiarius vil kunne erholde af disse Gaarde, ingenlunde staar i et passende Forhold til deres virkelige Værdi, medens de afhændede i mindre Dele som Selvejendom til driftige Mænd vilde kunne gjøres ganske anderledes frugtbringende, og vedkommende Beneficiarius derhos, ved at oppebære Renten af den Sum, hvortil Gaarden, efter de paa ethvert Sted gængse Priser, kunde udbringes, formentlig kunde erholde mindst det dobbelte af, hvad disse Gaarde nu give ham.

Den Maade, hvorpaa de herværende gejstlige Embedsmænd blive lønede, maa kaldes i høj Grad forældet og ligger under store Uregelmæssigheder, navnlig hvad de forskellige Tiender angaar, hvis Ydelse, paa Grund af Øernes spredte Bebyggelse, vanskelig lader sig kontrollere; hvorfor de berørte Uregelmæssigheder næppe ville være at afhjælpe. Det vil derfor formentlig i en ikke fjærn Fremtid vise sig uomgængelig nødvendigt at søge tilvejebragt en anden Lønningsmaade for de nævnte Embedsmænd, og Afhændelsen af Præstegaardene kunde da blive et betydningsfuldt første Skridt i denne Retning.

Herved vilde der imidlertid være at erindre, hvad der ogsaa er berørt i Andragendet, at Mælk og Slagt til Husbrug ikke vilde kunne erholdes til Kjøbs blot nogenlunde regelmæssigt udenfor Thorshavn, hvorfor det vil blive fornødent, at noget af Præstegaards-Jorden forbliver usolgt ved Gaarden.

Ogsaa i det øvrige Kongerige har som bekjendt Spørgsmaalet om Afhændelse af den beneficerede Jordegods gjentagende været under Overvejelse, og Loven af 24de April 1860 paabyder at den beneficerede Bøndergods skal afhændes til Arvefæste med Ret til at sælge. Ved allerhøjeste Resolution af 23de December 1861 blev der derhos nedsat Kommissioner for hvert

Amt til at anstille stedlige Undersøgelser af de enkelte Præstegaardsavlinger med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvor stor en Del af de til samme hørende Jorder der maatte forbeholdes det vedkommende Kald og hvormegod der maatte bortarvesfæstes.

De Grunde, som i det øvrige Kongerige have talt for en Afhændelse af Præstegaards-Jorderne, have tilvisse ogsaa Gyldighed her paa Øerne.

Da imidlertid Præste- og Annexgaardene paa Færøerne formentlig ligesom Præstegaardene maa betragtes som Statens Ejendom, og Salg af dem saaledes ikke vil kunne finde Sted, uden at Lovgivningsmagten sættes i Bevægelse, skal man, saafremt Tanken om deres Afhændelse maatte vinde Ministeriets Billigelse, foreløbig indskrænke sig til ærbødigt at henstille, at denne Sag maatte blive forelagt det i Aar sammentrædende Lagting til Betænkning og eventuelt til Udarbejdelse af det til Afhændelsen fornødne Lovudkast.

L. H. Buchwaldt. J. C. Evensen.

Til

Stiftsøvrigheden for Sjællands Stift.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 15de August, foreslog Provsten, at det Udvalg, til hvilket Sagen blev at henvise, skulde bestaa af 5 Medlemmer, hvilket Forslag vedtoges med 18 St., hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Effersøe, Jacobsen, Nielsen og Provsten.

Den 29de August fremlagdes saalydende

Betænkning.

Undertegnede Udvalg har haft til Overvejelse et til Lagtingets Betænkning henvist Andragende til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet fra 6 af de færøske Præster om Salg af de herværende Præste- og Annexgaarde, paa nærmere, i det omhandlede Andragende antydede Betænkninger.

Udvalget skal i den Anledning tillade sig følgende Udtalelser:

Tanken om Bortsalg af det beneficerede Jordegods paa Færøerne er ikke ny, om den end nu for første Gang fremtræder som et formuleret Andragende. Et Ønske i den omhandlede Retning har længe været næret her paa Øerne, ikke mindst blandt de Beneficerede selv. Og dette er let forklarligt.

I tidligere Tider, hvor Beneficiarius, som Regel, selv drev sin Gaard, udgjorde Udbyttet af denne Præstens Hovedindtægt. Efterhaanden som det blev vanskeligere og vanskeligere at opdrive de til Gaardens Drift fornødne Tjenestefolk forandredes dette Forhold, og Præsterne bleve lidt efter lidt nødsagede til at overlade Gaardens Drift til »Opsidderne«: Mænd, som mod at erholde en vis Del af Gaardens Udbytte, overtage Driften af den.

Da det selvfølgelig blev vanskeligt ja mangen Gang umuligt, ogsaa for disse Mænd at opdrive det fornødne Folkehold, maatte Gaardens Drift selvfølgelig komme til at lide derunder, og Udbyttet af den, baade for Beneficiarius og Opsidder, blive ringe i Forhold til, hvad Gaarden virkelig kunde give.

Det er derfor naturligt, at Præsterne have ønsket en Forandring i dette Forhold og ved Salg af Gaardene have tænkt at skaffe sig et Udbytte af disse, der nogenlunde kunde svare til deres virkelige Værdi — navnlig i disse Tider, da Indtægterne paa alle Omraader ere nedadgaende.

Udvalget kan ganske tiltræde, hvad Andragerne her have tilsigtet, og maa derhos være af den Formening, at et eventuelt Salg af de omhandlede Gaarde ogsaa vilde være i Samfundets Interesse, i det Gaardene, naar de bleve solgte til driftige Mænd — helst i mindre Dele, saaledes at vedkommende kunde overkomme med egne Kræfter at drive den købte Jord — formentlig vilde give et langt større Udbytte og derhos kunde afgive et lønnende Biehverv for mange, der nu maa savne et saadant.

Man skal derfor tillade sig paa det bedste at anbefale denne Sag til Lagtingets, eventuelt det høje Ministeriums Velvilje.

Det Udvalget tilstillede Andragende tager kun Hensyn til Præste- og Annexgaardene, men Udvalget maa tilraade, at et eventuelt Bortsalg kommer til at omfatte alt det Gejstligheden beneficerede Jordegods paa Færøerne, altsaa ogsaa den Provsten tillagte Embedsgaard i Andefjord paa Østerø og Suderø Præsteembedes Kapellan-Gaard i Vaag paa Suderø.

Der blev ved denne Sags 1ste Be-

handling udtalt Frygt for, at et muligt Bortsalg af det beneficerede Jordegods kunde virke trykkende paa Prisen af Odelsjorden her paa Øerne, saaledes at denne vilde falde. Et af Udvalgets Medlemmer har næret lignende Betænkkeligheder, uden dog paa den anden Side at ville hævde noget i modsat Retning; men Udvalgets Flertal kan ikke dele denne Frygt. Salg af Odelsjorden hører jo overhovedet som bekjendt til Undtagelserne paa Færøerne; og selv om et muligt Prisfald i den kunde tænkes ved Salget af det beneficerede Gods, vilde dette formentlig ikke blive vedvarende og vilde derhos hovedsagelig indskrænke sig til de Bygder, hvor det beneficerede Jordegods

fandtes. Og selv for et saadant forbigaende Prisfald vil der kun være ringe Fare, naar Bortsalget ordnes saaledes som man i det følgende skal tillade sig at foreslaa, i det man blot skal tilføje, at det jo ogsaa vil være i de eventuelle Sælgers Interesse ikke at trykke Prisen paa Jordegodset, og der jo heller ikke, som det af det efterfølgende kan ses, vil være Tale om noget absolut Bortsalg.

Det beneficerede Jordegods her paa Øerne omfatter, efter de Udvalget meddelte paalidelige Oplysninger, følgende Gaarde, vurderede tilsammen til 150 $\frac{1}{2}$ Marker Jord:

Onegjerde Præstegaard	12	Mrk.	} Norderøernes Præstegjæld.
do. Annexgaard	4	—	
Gardshodn Provstegaard i Andefjord paa Østerø 11½ Mrk.			
Næs Præstegaard	24	Mrk.	} Østerø Præstegjæld.
Thorkildshøj Annexgaard	7	—	
Sydredal Præstegaard	16	—	} Sydstrøm Præstegjæld.
Nordredal Annexgaard	9¾	—	
Kirketejg Præstegaard	7½	—	} Nordstrøm Præstegjæld.
Kjelnæs Annexgaard	1	—	
Jensegjerde Præstegaard	8½	—	} Vaagø Præstegjæld.
Kalvelid Annexgaard	6	—	
Todnæs med Sande Præstegaard	10	—	} Sande Præstegjæld.
Sandegaard Annexgaard	5½	—	
Løjre Præstegaard	12½	—	} Suderø Præstegjæld.
Porkere do.	2	—	
Gjoveraa Kapellangaard	4⅞	—	
do. Annexgaard	5⅜	—	
Tilsammen 150½ Marker Jord.			

I Henhold til en Udvalget fra Færøernes Sørenskriveri meddelt Udskrift af Skjøde- og Panteregistrene kan i Gl. (1 $\frac{1}{2}$ Mark) Jord paa Viderejde, den Bygd, hvori Onegjerde Præstegaard ligger, anslaaes til en Værdi af 140 Kr.
i Gl. Jord i Andefjord 160 —
i do. paa Toft ved Næs og Thorkildshøj 215 —

Paa Sydredal og Nordredal har intet Kjøb og Salg fundet Sted, i Henhold til Registrene, men Jorden her maa henregnes til de mere værdifulde paa Færøerne.
i Gl. Jord i Kvivig hvor Kirke-
tejg ligger 126 —
i do. i Kollefjord, hvor Kjelnæs
ligger 200 —

i Gl. i Midvaag, hvor Jensegjerde
og Kalvelid ere beliggende. 255 Kr.
i do. paa Sand, hvor Todnæs og
Sandsgaardene ere bel. 224 —
i do. i Kvalbø, hvor Løjre Præste-
gaard er bel. 162 —
i do. i Porkere 125 —
i do. i Vaag, hvor Gjoveraa
Gaardene ere bel. 143 —

Efter disse Angivelser vil Gjennemsnitsprisen paa i Gylden beneficeret Jordegods altsaa blive 175 Kr.; men man maa selvfølgelig være forberedt paa, at den virkelige Salgspris baade kan blive højere og lavere.

Gjennemsnitsprisen paa en Mark beneficeret Jord vil, i Henhold til foranstaaende, altsaa være 2800 Kroner, og Værdien af

alt det beneficerede Jordegods paa Fær-
verne kunne sættes til 421,400 Kroner.

Renten af Salgssummen af 1 Mark
Jord til foranstaaende Gjennomsnitspris
bliver saaledes 98 Kroner, naar Renten
sættes til $3\frac{1}{2}$ pCt.

Efter et omtrentligt Skjøn maa Ud-
valget være af den Formening, at Udbyttet
af en Mark Jord, saaledes som den nu
drives ved Opsiddere, ikke kan anslaaes til
mere end 35—50 Kroner.

Det vil saaledes ses, at vedkommende
Beneficiarius, naar Gaardene blive solgte,
vil kunne oppebære omtrent det dobbelte
imod, hvad han nu faar i Udbytte af sin
Embedsgaard.

I det Udvalget saaledes, i Henhold til
foranstaaende, maa tilraade Bortsalget af
det beneficerede Jordegods her paa Øerne,
maa det derhos være af den Formening,
at Salg af samme ikke nødvendigvis be-
høver at foregaa i Henhold til Lov, men
formentlig maa kunne ordnes administrativt,
da det omhandlede Jordegods næppe kan
betragtes som Statens Ejendom som
Domæner.

Man har derfor anset det for ufor-
nødent at udarbejde et Udkast til en saadan
Lov og skal blot indskrænke sig til at
foreslaa nogle Bestemmelser af alminde-
ligere Natur, der formentlig maatte anses
som nødvendige eller hensigtsmæssige, dels
som Indledning til det omhandlede Salg
og dels ved dets Iværksættelse.

I.

Kommissioner for hvert Præstegjæld,
bestaaende af Provsten som Formand, ved-
kommende Sognepræst og tre af Lag-
tinget for Præstegjældet valgte Mænd,
ville, forinden der skrides til Salg, have,
for hver enkelt af forannævnte Gaardes
Vedkommende at fastsætte en Minimums-
pris, for hvilken 1 Mrk. — eventuelt $\frac{1}{2}$
Mrk. — Jord i hver Havgpart af vedkom-
mende Gaards Tilliggende maa bortsælges.
Under denne Pris maa Salg ikke foregaa,
medens det solvfølgelig kan ske til højere
Pris.

Denne Vurdering vil være at fornye
hvert tiende Aar, saa længe Bortsalg af
vedkommende Gaards Tilliggende finder
Sted.

Hvor Provsten selv er Beneficiarius,
beskikker han en anden Præst til, paa
hans Vegne, at indtræde i Kommissionen
som Formand.

Kommissionens Medlemmer vælges
paa 10 Aar og kunne gjen vælges. Mulige

Suppleringsvalg foretages ligeledes af
Lagtinget. Kommissionerne afgive deres
Erklæringer under Eds Tilbud.

II.

Præstegjældets Kommission har des-
uden, ligeledes forinden Salg kan finde
Sted, for hver enkelt Gaards Vedkommende
at afgive et Skjøn over — hvorvidt noget
— og i saa Tilfælde — hvad og hvor-
meget — af vedkommende Gaards Til-
liggende skal forblive usolgt ved Gaarden
som nødvendigt til Afbenyttelse for den
med Gaarden Beneficerede og eventuelle
Eftermand.

Desuden har den at afgjøre om Tørve-
heder, Kulminer og andre Rettigheder
maatte forbeholdes Beneficiarius eller hans
Eftermand i den Jord, der skal sælges —
og i saa Tilfælde hvilke og i hvilken Ud-
strækning.

Den afgjør endvidere, om Indmark og
Udmark stedse skulle følges ad ved Salget,
eller om det maatte anses for rettest at
fravige denne Regel i enkelte Tilfælde —
og i saa Fald hvilke — i det det Forbud,
der i Loven af 1de Marts 1857: »om Ud-
styknings af Jordegods«, findes mod en
saadan Adskillelse, formentlig kun gjælder
det private Jordegods paa Færøerne*).

Det forudsættes derhos som en Selv-
følge, at Landbrugskonsulentens Erklæring
indhentes angaaende de ovenfor berørte
Forhold.

Den under I omhandlede Vurdering
og de under II anførte Bestemmelser ind-
stilles gennem Amt og Provsti til Approba-
tion af Ministeriet for Kirke- og Under-
visningsvæsenet, som derefter giver Be-
myndigelse til Bortsalg.

III.

Salget foregaaar gennem Amt og
Provsti, efter Indstilling af vedkommende
Beneficiarius og efter forudgaaet Bekjend-
tgørelse. Salg bør formentlig ikke foregaa
i mindre Dele end $\frac{1}{2}$ Mark Jord, for at
undgaa for stor Udstykning af Jordegods.

Paa den anden Side maa man — som
Regel — fraraade Salg i større Partier
end 1—2 Marker Jord, da Jorden paa den
Maade kan komme navnlig den mindre Be-
nyttede til gode og der formentlig ogsaa
ad den Vej vil kunne opnaas den højeste
Pris for samme.

* I Folge Afstemningen ved 1ste Behandling, skal
Endringsforslaget b, 4, indskrives her.

Jorden sælges tiendefri, og Salget egaar enten mod kontant Betaling eller mod Udbetaling af mindst Halvdelen af Kjøbesummen. Resten skal blive staaende, mod tinglæst første Prioritets Sikkerhed i den solgte Jord og en Rente af [mindst*)] $3\frac{1}{2}$ pCt. p. A.

Skjødet paa Jorden, i hvilket Betalingsvilkårene for den mulige Restgjæld tillige blive nærmere at bestemme, udstedes af Amt og Provsti**).

Alle af Kjøbet foranledigede Afgifter og Omkostninger afholdes af Køberne.

IV.

Hvor der er indhøget Trær af ovennævnte Gaardes Tilliggende, og disse ere bortlejede — undtages de fra Salget, medmindre deres nuværende Besiddere maatte ønske at købe dem, i hvilket Tilfælde der forholdes med disse Træers Salg paa samme Maade som foran er bestemt med Hensyn til Salg af Gaardenes Tilliggende***).

Naar de nævnte Trær forbeholdes de nuværende Besiddere, sker det paa nærmere, i hvert enkelt Tilfælde af ovennævnte Kommissioner formulerede Betingelser, der blive at approbere af Amt og Provsti†).

V.

De ved Salgene indkomne Penge ligesom eventuelle Afdrag paa Salgssummerne blive af Amt og Provsti at indsende til Stiftsøvrigheden for Sjællands Stift, for af denne at forvaltes som et særligt Fond under Stiftsmidlerne.

I Regnskabet for dette Fond har hver Gaard sin særlige Konto, hvorpaa alle Indbetalinger og Røntoudbetalinger, Gaardene vedkommende opføres.

Renterne af hver enkelt Gaards Kapital tilstilles i de halvaarlige Terminer Færø Amt og Provsti, der atter udbetaler dem til vedkommende Beneficiarius.

Medundertegnede Effersøe kan ikke bifalde de fremsatte Anskuelser om, at det foreslaaede Salg ikke kan ventes at villo virke trykkende paa Jordegodsets Pris her paa Øerne, medens jeg paa den anden Side ikke ligefrem skal hævde noget i modsat Retning.

*) „mindst“ skal efter Afstemningen udgaa.

**) Dette Stykke skal efter Afstemningen omredigeres efter Ændringsforslaget a, 1.

***)) Her tilføjes Ændringsforslag a, 2.

†) Efter Afstemningen skal dette Stykke omredigeres efter Ændringsforslag b, 2.

Jeg maa tillige foreslaa, at Forslagets Punkt 3 ændres saaledes:

Efter »Udstykning af Jordegodset« føjes: »Derhos træffes Forholdsregler imod, at Jorden i Fremtiden udstykkes i mindre Dele end $\frac{1}{2}$ Mark.

I Udvalget for Bortsalg af Præste- og Annexgaardene, Thorshavn, den 29de August 1890.

J. C. Evensen, O. Jacobsen,
Ordfører.

M. Danielsen. Z. Nielsen.
Oliver Effersøe.

Den 1ste September foretoges Sagens 2den Behandling. Efter en længere Diskussion vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling med 19 St.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremkom følgende Ændringsforslag:

a. fra Udvalget:

1. ad Punkt 3.

4de Stykke redigeres saaledes:

»Skjødet paa Jorden udstedes af Amt og Provsti. Samtidig blive Betalingsvilkårene for den mulige Restgjæld nærmere at bestemme«.

2. ad Punkt 4.

Til 1ste Stykke føjes:

»Dog at der, ved Fastsættelsen af Salgsprisen tages Hensyn til det Arbejde, Besidderne have haft ved Opdyrkning af Trærne«.

b. fra Poulson:

1. ad Punkt 2.

Imellem 3dje og 4de Stykke indskydes:

»Ligeledes har Kommissionen at afgive et Søn over, hvorvidt og i hvilken Udstrækning der maatte være Anledning til fra det almindelige Salg at undtage saadanne Stykker af Havgen, som særlig egne sig til Opdyrkning, for at disse særskilt kunne bortsælges eller udlejes til Trær.

2. ad Punkt 4.

2det Stykke omredigeres saaledes:

»Indtil disse Træer kjøbes af Besidderne blive de som Lejetræer at tilsikre de nuværende Besiddere og deres Efterkommere paa nærmere af ovennævnte Kommission i hvert enkelt Tilfælde fastsatte Betingelser.«

c. fra Schrøter:

Til Punkt 3.

1. 1ste Stykke:

» $\frac{1}{2}$ Mark Jord« forandres til »en Mark Jord«.

Der tilføjes dette Stykke:

»Derhos træffes Forholdsregler imod at Jordernes Indmark i Fremtiden udstykkes i mindre Dele end 1 Mark.«

2. 3dje Stykke:

Ordet »mindst« i sidste Linje udgaar.

d. fra Schrøter:

Forslag til Beslutning.

Da de enkelte Udtryk i en Lov kunne faa mere eller mindre Indflydelse paa Lovens Anvendelighed og Brugbarhed, tillader jeg mig at foreslaa, at Tinget efter at have behandlet og afstemt over de enkelte Punkter i Forslaget om Præste- og Annexgaardernes Salg vedtager:

»Lagtinget heder Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet om, for saa vidt Salget af Præste- og Annexgaardene agtes gennemført ved Lov, at lade hertil sigtende Lovforslag, affattet paa Grundlag af det i indværende Lagtingssamling i denne Sag vedtagne, forelægge det for næste Aar sammentrædende Lagting.«

e. fra Djurhuus.

Der indsættes som 2det Stykke i Punkt 1:

»Foruden den nævnte Minimumspris har Kommissionen at afgive Skjøn over og fastsætte en Pris, hvortil Beneficiarius ikke kan nægte at sælge, naar Kjøber til 1 Mark — eventuelt $\frac{1}{2}$ Mark — Jord melder sig; dog skal det staa Beneficiarius

frit for at forlange Auktion prøvet, forinden Salg sker, for at sikre Kaldet, at det faar højeste Pris.«

Den 8de September foretoges Sagens 3dje Behandling.

Punkt I i Udvalgets Forslag med Djurhuus's Ændringsforslag:

Djurhuus's Ændringsforslag (a) forkastedes med 9 St. mod 4, medens Punkt I i Udvalgets Forslag vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

Punkt II i Udvalgets Forslag med Poulsens Ændringsforslag:

Poulsens Ændringsforslag (b, 1) sættes først under Afstemning ved Navneopraab (i Følge Begjæring af Isaksen, Schrøter, Poulsen og Restorff) med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen Isaksen, Hansen, Restorff, Weihe, Joensen, P. Petersen, F. Petersen, Djurhuus og Schrøter; nej stemte: Provsten, Müller, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannessen, J. Petersen og Effersøe; — Formanden stemte ikke, medens Olsen var fraværende, og var Ændringsforslaget saaledes vedtaget med 10 St. mod 8.

Punkt II i Udvalgets Forslag saaledes ændret vedtoges med 17 St. for og ingen imod.

Punkt III i Udvalgets Forslag med Mindretalsforslag og Ændringsforslag fra Udvalget og Schrøter:

Schrøters Ændringsforslag (c, 1) til 1ste Stykke forkastedes med 10 St. mod 6, ligeledes forkastedes Mindretallets Forslag med 11 St. mod 5, medens Schrøters Ændringsforslag (c, 2) til 3dje Stykke og Udvalgets Ændringsforslag (a, 1) til 4de Stykke hvert især vedtoges med 10 St. for og ingen imod.

Punkt III i Udvalgets Forslag saaledes ændret vedtoges med 15 St. mod 1.

Punkt IV i Udvalgets Forslag med Ændringsforslag fra Udvalget og Poulsen:

Udvalgets Ændringsforslag (a, 2) vedtoges med 16 St. for og ingen imod, ligeledes vedtoges Poulsens Ændringsforslag med 12 St. for og ingen imod.

Punkt IV i Udvalgets Forslag saaledes ændret vedtoges med 18 St. for og ingen imod.

Punkt V i Udvalgets Forslag vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

Derefter sættes **Udvalgets Forslag I—V** saaledes ændret under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Provsten, Hansen, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannessen, Restorff, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen, F. Petersen og Formanden; nej stemte: Isaksen, Müller, Djurhuus og Schrøter; — Effersøe stemte ikke medens Olsen var fraværende, og var Forslaget saaledes vedtaget med 14 Stemmer mod 4.

Endelig sættes Schrøters Forslag til Beslutning (d) under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Isaksen, Müller, Djurhuus, Schrøter og Effersøe; nej stemte: Poulsen, Provsten, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannessen, J. Petersen, F. Petersen og Formanden; — Hansen, Restorff, Weihe, Joensen og P. Petersen stemte ikke medens Olsen var fraværende, og var Forslaget til Beslutning saaledes forkastet med 9 St. mod 5.

Den 10de September oplæstes og vedtoges følgende Indstilling i Sagen:

Det høje Ministerium har under 4de f. M. gennem Amtmanden over Færøerne, tilstillet Lagtinget til Betænkning et Andragende fra 6 af de herværende Præster om, at det maatte tillades dem og deres eventuelle Eftermænd at bortsælge Præste- og Annexgaardene, for saa vidt disse sidste maatte være i deres Besiddelse, med visse, i det omhandlede Andragende nærmere berørte Forbehold.

Tinget har, efter at have haft denne Sag til Behandling, med 14 St. mod 4, vedtaget at anbefale Bortsalg af alt det beneficerede Jordegods paa Færøerne, og skal man, saa vel med Hensyn til de

Grunde, hvorpaa man støtter en saadan Anbefaling, som med Hensyn til den Maade, hvorpaa man har tænkt sig det eventuelle Bortsalg baade forberedt og iværksat, tillade sig at henvise til det i vedlagte Udvalgsbetænkning udtalte, i det man er gaaet ud fra den Forudsætning, at det høje Ministerium gunstigt vilde træffe de videre Foranstaltninger, som muligen maatte anses fornødne i denne Sag.

Som det vil ses har man tænkt sig, at et saadant Bortsalg kunde ordnes administrativt, og man har derfor ikke fundet sig foranlediget til at fremkomme med Forslag til en eventuel Lov desangaaende, men har indskrænket sig til visse Hensillinger af almindeligere Natur, som man maatte anse for nødvendige eller ønskelige baade til at forberede det omhandlede Bortsalg og til at iværksætte det.

Skulde det høje Ministerium imidlertid være af en anden Anskuelse og hævde, at et eventuelt Bortsalg af de herværende Præste- og Annexgaarde ikke vil kunne iværksættes uden i Henhold til Lov, turde man maaske udtale det Ønske, at Lagtingets Betænkning maatte blive indhentet, forinden et muligt Forslag til en saadan Lov forelagdes Rigsdagen.

I det man for øvrigt, som overfor berørt, skal indskrænke sig til at henvise til vedlagte Betænkning fra det Udvalg, der har været nedsat i Sagen, skal man tillade sig paa det bedste at anbefale denne Sags snarlige Gjennemførelse til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 10de September 1890.

L. H. Buchwaldt. J. C. Evensen.
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisnings-
væsenet.

III. Spørgsmaal om Ophævelse af den for Vaartingenes Afholdelse fastsatte Folgeorden.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes følgende Skrivelse:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 27de Februar 1890.

Paa Justitsministeriets efter Modtagelsen af Hr. Amtmandens behagelige Skrivelse af 25de November f. A. derom nedlagte allerunderdanigste Forestilling har det behaget Hans Majestæt Kongen under 10de d. M. allernaadigst at bemyndige Justitsministeriet til for indeværende Aar at tilstede, at der afviges fra den i Reskript 8de September 1815 foreskrevne Orden for Afholdelsen af Vaartingene paa Færøerne.

I Henhold til denne allerhøjeste Bemyndigelse skulde Justitsministeriet herved have det overladt til Dem for indeværende Aar at godkjende en saadan Afvigelse fra den foreskrevne Folgeorden for Vaartingenes Afholdelse, som De efter Omstændighederne maatte finde hensigtsmæssig.

Som De af den af Ministeriet valgte Fremgangsmaade vil se, har man ment at maatte besvare Deres i bemeldte Skrivelse rejste Spørgsmaal om, hvorvidt Amtet for Tiden er kompetent til, naar Omstændighederne tale derfor, at tillade nogen Afvigelse fra den i ovennævnte Reskript foreskrevne Orden for Vaartingenes Afholdelse, benægtende. Da det imidlertid kan forudses, at Ønsker om Afvigelse fra den nu fastsatte Folgeorden jævnlig ville fremkomme, skulde man have Dem anmodet om behagelig at ville indhente næste Lagtings Erklæring og ved dennes Indsendelse selv at udtale Dem om, hvorvidt der overhovedet er Grund til at bibeholde den nugældende eller nogen anden bestemt Folgeorden for Vaartingene, i det Ministeriet i modsat Fald er sindet at udvirke en allerhøjeste Resolution, hvorved det overlades til Amtet efter Indstilling fra Sorenskriveren for hvert Aar indenfor de ved Bekjendtgørelse af 30te Januar 1864 fastsatte Grænser at fastsætte ikke alene

de Tider paa hvilke, men ogsaa den Orden, hvori Vaartingene ville være at afholde.

Det fremsendte Bilag følger hoslagt tilbage.

J. Nellesmann.

Olafur Halldórsson.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 1ste August, vedtoges efter Forslag af Schrøter at henvise den til Udvalget for forskelligartede Sager, hvorefter Sagen overgik til 2den Behandling.

Den 5te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er afgivet en Skrivelse fra Justitsministeriet til Færø Amt, hvori begjæres Lagtingets Erklæring om, hvorvidt der er Grund til at bibeholde den nugældende eller nogen anden bestemt Folgeorden for Vaartingene paa Færøerne.

Udvalget har i denne Anledning søgt at blive bekjendt med den Indstilling fra Amtmanden og Sorenskriveren, der i sin Tid har foranlediget Udfærdigelsen af allerhøjeste Reskript af 8de Septbr. 1815, hvori den nugældende Folgeorden for Vaartingene fastsættes; men da denne ikke har kunnet findes hverken i Amtets eller Sorenskriveriets Arkiv, har man taget under Overvejelse, om der under de nuværende Forhold enten af Hensyn til Befolkningens Tarv eller Sorenskriverens Bequemmelighed er Grund til at bibeholde denne eller nogen anden bestemt Folgeorden, men har ikke kunnet indse at der findes saadanne Grunde. Da der nu findes

en regelmæssig Dampskibsforbindelse mellem Thorshavn og de to længst bortliggende Tingsteder paa Suderø og Norderøerne, vil det vistnok altid være rigtigst, at Vaartingene paa disse Steder ansættes efter Dampskibsselskabets Fartplan, saaledes at Sørenskriveren kan benytte Postdampskibet saa meget som muligt til disse lange og besværlige Rejser, hvorved ikke alene Rejsen bliver behageligere for Sørenskriveren, men tillige Udgifterne mindre for det Offentlige.

I Henhold hertil anbefales det til Tingets Vedtagelse at svare Justitsministeriet:

»Lagtinget finder det heldigt, om der maatte blive udvirket en allerhøjeste Resolution, hvorved det overlades til Amtet efter Indstilling fra Sørenskriveren for hvert Aar indenfor de ved Bekjendtgørelse af 30te Januar 1864 fastsatte Grændser at fastsætte ikke alene de Tider, paa hvilke, men ogsaa den Orden, hvori Vaartingene ville være at afholde.«

I Udvalget for forskjelligartede Sager, Lagtingssalen, den 5te Avg. 1890.

Chr. A. Hansen, Oliver Effersøe,
Ordfører.

A. W. Restorff.

Den 7de Avgust foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Hansen) havde refereret Betænkningen overgik Sagen til 3dje Behandling.

Den 13de Avgust kom Sagen til 3dje Behandling. Udvalgets Forslag vedtoges ved Navneopraab enstemmig med 16 St. — Isaksen, Provsten, Jacobsen og Schrøter vare fraværende.

Den 11te September oplæstes og vedtoges følgende Indstilling i Sagen:

En Skrivelse fra det høje Ministerium til Færø Amt, hvori begjæres Lagtingets Erklæring om, hvorvidt der er Grund til at bibeholde den nugældende eller nogen anden bestemt Følgeorden for Vaartingene paa Færøerne, har været forelagt Lagtinget og overgivet til et Udvalg, hvis Betænkning og Forslag har undergaaet de sædvanlige Behandlinger i Tinget.

Udvalgets Forslag, der lyder saaledes:

»Lagtinget finder det heldigt, om der maatte blive udvirket en allerhøjeste Resolution, hvorved det overlades til Amtet efter Indstilling fra Sørenskriveren for hvert Aar indenfor de ved Bekjendtgørelse af 30te Januar 1864 fastsatte Grændser at fastsætte ikke alene de Tider, paa hvilke, men ogsaa den Orden, hvori Vaartingene ville være at afholde.«

vedtoges ved 3dje Behandling enstemmig med 16 St., medens 4 Medlemmer vare fraværende.

Hvilket man, i det man i øvrigt tillader sig at henvise til Udvalgsbetænkningen, herved ærbødigst modeller det høje Ministerium.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 11te September 1890.

L. H. Buchwaldt. Chr. A. Hansen,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

IV. Spørgsmaal om Lagtingets Medvirkning ved Bestyrelsen af „Forsikringsforeningens Sammenskudslegat“.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes saalydende Skrivelse fra Ministeriet:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 22de Marts 1890.

Ved at fremsende vedlagte Skrivelse, hvori fhv. Landkirurg Justitsraad E. M. Hoff paa en Komités Vegne anholder om allerhøjeste Konfirmation paa den i Gjenpart hosfølgende Fundats for et ved frivillige Gaver her i Landet tilvejebragt Legat, der skal danne et Grundfond for Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne, og som agtes benævnt »Forsikringsforeningens Sammenskuds Legat«, skulde man tjenstlig udbede sig en behagelig Udtalelse saa vel af Hr. Amtmanden som af det i Sommer sammentrædende Lagting, om der fra samnes Side maatte findes noget at erindre mod den benævnte Myndighed ved Fundatsens Bestemmelser tiltænkte Medvirkning ved Legatets Administration.

Med Svaret bedes Bilagene tilbage-sende.

P. M. V.

A. Dyhdal.

Ólafur Halldórsson.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Med denne Skrivelse fulgte følgende Bilag:

Spl. 65 Ø.

Efter at der ved en til Fordel for »Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne« foranstaltet Indsamling er tilvejebragt en Kapital, stor 8000 Kr., har undertegnede i Forbindelse

med andre Indbydere til Indsamlingen besluttet derfor at stifte et Legat benævnt »Forsikringsforeningens Sammenskuds Legat«.

Paa en for dette Legat udarbejdet hermed følgende Fundats tillader jeg mig herved paa egne og Modunderskriveres Vegne ærbødigst at andrage det høje Justitsministerium om at søge udvirket allerhøjeste Konfirmation.

Den 4de Marts 1890.

E. M. Hoff,

Læge,

Sølgade Nr. 84.

Til

Justitsministeriet.

Fundats.

Ved frivillige Gaver er der her i Landet indsamlet en Kapital, stor 8000 Kr., til et Legat, der skal danne et Grundfond for »Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne«.

Paa Indbydernes og Givernes Vegne have vi undertegnede under Forventning af allerhøjeste Konfirmation for dette Legat fastsat følgende Fundats:

1. Legatet benævnes »Forsikringsforeningens Sammenskuds Legat«.
2. Legatet administreres af Forsikringsforeningens Bestyrelse under Tilsyn af Færøernes Lagting.
3. Legatets Formue bestaar af 8000 Kr., der indbetales kontant til Forsikringsforeningens Bestyrelse. Midlerne anbringes af Bestyrelsen ved Udlaan mod Pant i Jordegods paa Færøerne efter de for Udlaan af umyndiges Midler til enhver Tid gjældende Regler, eller, forsaavidt de ikke kunne an-

bringes paa anden Maade, i «Færø Amts Sparekasse» eller paa anden betryggende Maade.

Legatets Aktiver, der skulle bero hos Bestyrelsens Formand, forsynes med Prohibitivpaategning af Amtmanden over Færøerne.

4. Renten af Legatet anvendes til Indfrielsen af de Ulykkesforsikringsforeningen efter sammes Love paahvilende Forpligtelser, dog kan en Del af Renten efter Bestyrelsens Skjøn anvendes til Understøttelse for Enker og Børn efter Personer, der ere omkomne ved Ulykkestilfælde, men ikke have været Medlemmer af Forsikringsforeningen, dog kun naar særdeles Grunde maatte tale derfor, og Bestyrelsens Medlemmer alle ere enige om saadan Anvendelse. — Skulde der til nogen Tid ikke have Anvendelse for Renten i foranførte Øjemed, lægges den til Kapitalen.
5. Legatets Grundkapital maa ingen Sinde angribes. — Skulde Kapitalen ved uforudset Uheld til nogen Tid formindskes, bliver mindst Halvdelen af den aarlige Rente at lægge til Kapitalen, indtil den har naaet sin oprindelige Størrelse.
6. For Legatet indrettes en Protokol, hvori indføres nærværende Fundats med den forventede allerhøjeste Konfirmation, samt Fortegnelse over Legatets Midler, og hvorledes de ere udsatte, saa vel som alle Bestyrelsens Forhandlinger vedrørende Legatet.
7. Af Regnskabet over Legatrentens Anvendelse tilstiller Bestyrelsen aarlig en Gjenpart til Færø Amt, ved hvis Foranstaltning det revideres og decideres paa samme Maade som Kommune-regnskaber paa Færøerne. Eventuelle Udgifter hertil afholdes forlods af Renterne.
8. Skulde «Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne» nogen Sinde opløses eller væsentlig forandre sit Formaal, overdrages det til Færøernes Lagting at tage Bestemmelse om, paa hvilken Maade Legatrenten derefter vil være at anvende til bedste for Enker eller Børn efter Personer, der ere omkomne ved Ulykkestilfælde navnlig paa Søen under Fiskeri.

Kjøbenhavn, den 1ste Marts 1890.

Paa Bidragydernes Vegne

E. M. Hoff. H. Finsen. Th. Sørensen.
V. U. Hammershaimb. H. E. Høst.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 1ste August, vedtoges efter Forslag af Hansen at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer, hvortil i næste Møde valgtes: Effersøe, Hansen, Isaksen Nielsen og Olsen.

Den 13de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg er nedsat af Tinget til at afgive Betænkning over en fra Justitsministeriet fremkommen i Skrivelse af 22de Marts d. A. til Amtmanden over Færøerne indeholdt Henvendelse, om der fra Tingets Side maatte være noget at erindre imod den samme tiltænkte Medvirkning ved Administrationen af et Legat, der er tilvejebragt ved frivillige Gaver og skal danne et Grundfond for den gjensidige Forsikringsforening for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne. Om følgende Udtalelser ere Udvalgsmedlemmerne blevne enige:

Den med Justitsministeriets Skrivelse i Gjenpart fulgte Fundats for Legatet er udarbejdet af nogle Medlemmer af vedkommende Komite, paa hvis Indbydelse Legatets Kapital er sammenskudt. Da der fra forskellige Sider er rejst Tvivl om, hvorvidt nævnte Komite-medlemmer have været berettigede til, af Kapitalen at stifte et Legat, og paa Legatets Fundats at ansøge om allerhøjeste Konfirmation, og da Lagtingets Besvarelse af den stillede Forespørgsel, om samme er villigt til at yde Medvirkning ved Administrationen, mulig burde gøres afhængig af, om der var tilstrækkelig Berettigelse til den fulgte Fremgangsmaade eller ej, har man anstillet en nærmere Undersøgelse herom, hvoraf Tinget vil kunne drage et Skjøn.

Efter de indhentede Oplysninger er Sagens Sammenhæng følgende:

I Juli 1888 sammentraadte en Del forhenværende færøske Embedsmænd som en Komite, i den Hensigt ved Indsamling af en Kapital at yde Forsikringsforeningen for Forulykkedes Efterladte paa Færøerne Bistand. Den Indbydelse Komiteen udstedte var saalydende:

«I senere Aar er der paa Færøerne indtruffet en Række Ulykkestilfælde, det ene sørgeligere end det andet. Fra 1876 til 1882 forulykkedes saaledes 108 Personer, og siden 1883 ere af en Befolkning paa godt 11,000

Mennesker 115 Mænd omkomne ved Fiskeriet paa det farefulde Hav, alle i deres bedste Alder efterladende sig en Mængde Enker og Børn.

For at give dem, som paa denne Maade miste deres Forsørgere, en varig og sikker Understøttelse, oprettede man i sidstnævnte Aar paa Øerne en gjensidig Forsikringsforening for Forulykkedes Efterladte, som udbetaler til disse 50 eller 100 Kr. aarlig i 5 Aar i Forhold til, om Medlemsbidraget har været 1 eller 2 Kr. aarlig, hvilken Sum, hvor der er Børn, dog ogsaa gives efter Udløbet af de 5 Aar indtil det yngste Barns fyldte 14de Aar. Den understøtter kun dem, hvis Forsørgere have været Medlemmer, og har allerede i de siden 1883 forløbne Aar, paa denne Maade uddelt henved 4000 Kr. til Enker og faderløse.

Denne saa godt begyndte Virksomhed staaar nu i Fare for at skulde ophøre. Der er i Aar indtruffet 17 nye Dødsfald ved Ulykkestilfælde; og skjønt kun 3 af de omkomne vare Medlemmer af Foreningen, har deres Død dog paadraget denne en forøget Merudgift, som den ikke kan udrede. Dens Reservefond er opbrugt, og alene dens urørlige Grundfond paa c. 5000 Kr. er tilbage.

Paa Færøerne arbejder man af al Kraft paa at holde denne under de tilstedeværende Forhold uundværlige Forening paa Fode; men hovedsagelig paa Grund af daarligt Vejr er Faareavl og Fiskeri i den Grad mislykket at Befolkningen er kommet i den yderste Armod, saa at Hjælp andetsteds fra er nødvendig.

I Haab om at denne Hjælp ikke vil udeblive, have vi undertegnede, som alle have været Embedsmænd paa Færøerne, forenet os om at henvende os til det danske Folk med Bøn om Bidrag til Foreningens Grundfond og anbefale herved denne Sag paa det bedste til vore Medborgeres Velvilje, forvissede om at enhver Gave vil være en Barmhjertighedsgjerning mod en lille, nøjsom, haardtprøvet Befolkning under det danske Rige. Ethvert Bidrag vil, anvendt paa den af os angivne Maade, være en Hjælp til at raade Bod ikke blot paa en nu tilstedeværende Nød, men den vil være en stedse flydende Kilde til Lindring af Enkers og faderløses Trang ogsaa i Fremtiden.

Enhver af undertegnede modtager Bidrag.

Regnskab over det indkomne vil i sin Tid blive aflagt.

1 Juli 1888.

Bruun, Sognepræst, Ingstrup pr. Brønderslev.
Dahlorup, Amtmand, Odense.
Engelsted, Sognepræst, Ove pr. Hobro.
Ewaldsen, Sognepræst, Fejø.
Finsen, Stiftamtmand, Ribe.
Hammershaimb, Provst, Tyderslev pr. Storehedinge.
Hansted, Distriktslæge, Saltum pr. Aabybro.
Hoff, Justitsraad, Sølvgade 84, Kjøbenhavn.
Holten, Kammerherre, Amtmand, Rønne.
Høst, Byfoged, Helsingør.
Kock, Auktionsdirektør, Amicivej 4, Frederiksberg.
Lohmann, Sognepræst, Græse pr. Frederikssund.
Petersen, Distriktslæge, Ribe.
Petersen, Distriktslæge, Thyholm.
Rehling, Etatsraad, Odde.
Rump, Amtmand, Hjørring.
Sørensen, Sognepræst, Vilslev ved Gredstedbro.
Sørensen, Provst, Skanderborg.
Tillisch, Geheimekonferentsraad, Amalie Gade 32, Kjøbenhavn.

Ved Komiteens ihærdige Virksomhed og ved den Tilslutning Sagen fandt nede i Kongeriget, lykkedes det gennem Bidrag fra forskellige Sider at samle en Kapital paa 8000 Kr.

De førnævnte Medlemmer af Komiteen have nu besluttet at danne et Legat af Kapitalen og derpaa at søge allerhøjeste Konfirmation, uden at have kunnet konferere med Giverne, idet mange af Giverne vare anonyme, og uden at have konfereret med Bestyrelsen for den Forening til Fordel for hvilken Indsamlingen har fundet Sted.

Forsikringsforeningens Generalforsamling har i denne Anledning den 19de Juli d. A. vedtaget følgende Beslutning:

»Generalforsamlingen beslutter i Kontinuation af Generalforsamlingsbeslutningen af forrige Aar, at Bestyrelsen skal for tage alle de nødvendige Skridt til, at den af forhenværende førte Embedsmænd til Foreningens Grundfond samlede Ka-

pital bliver indlemmet i dette, for at bestyres paa samme Maade som Foreningens øvrige Midler.

hvilken blev vedtaget efter en længere Diskussion, hvori det blev gjort gjældende, at de paagjældende efter Ordlyden af den Indbydelse, i Henhold til hvilken Giverne have ydet deres Bidrag, ere uberettigede til den af dem fulgte Fremgangsmaade, og at Komiteen har at overlade Kapitalen til Foreningens Bestyrelse til Indlemning i dennes Grundfond og til Forvaltning i Overensstemmelse med Foreningens Love. Der er endvidere fra samme Side fremført, at det vilde have en højst skadelig Indflydelse paa Foreningens Existens og fremtidige Udvikling, om Komiteens Hensigt opnaaedes imod Foreningens Vilje at stille en Del af de Foreningen tilhørende Midler under en anden Bestyrelse til en anden Forvaltning end den Foreningens Love foreskrive.

Med Hensyn til Indstillingspunktet har Udvalget delt sig i et Flertal og et Mindretal.

Flertallet Hansen, Isaksen og Nielsen anfører:

Medens man vel mener, at det vistnok vilde være til Skade for den ved frivillige Kræfter stiftede og hidtil med ikke ringe personlige Opofrelser ledede Forening, om dens Bestyrelse helt eller delvis kom ind under Lagtingets Tilsyn, skulde man dog ikke have haft noget imod at tilraade Tinget at gaa ind paa et saadant Tilsyn, dersom den omhandlede Fundats var udgaaet fra Foreningens Bestyrelse og havde omfattet sammes hele Grundfond; men da man ikke kan se, hvorledes Foreningen kan være tjent med at have to Grundfond, der bestyres efter forskellige Regler og med hver sit særlige Regnskab, og da man, som Spørgsmaalet nu foreligger, maa anse den af Foreningens Generalforsamling hævdede Anskuelse for berettiget, idet man ikke kan indse, at de 5 Mænd, der have underskrevet Fundatsen, have været bemyndigede til andet end at overlevere det indsamlede Beløb til Bestyrelsen, og da man sluttelig ikke kan finde, at Lagtinget bør give den Mistillid til Foreningens nuværende Bestyrelse, som enkelte af den foreslåede Fundats's Bestemmelser mere eller mindre tydelig vidner om, sin Tilslutning, tillader man sig at foreslaa Tinget at give følgende Svar paa Justitsministeriets Henvendelse:

Paa Grund af de foreliggende Omstændigheder ønsker Lagtinget ikke at have nogen Del i Bestyrelsen af det i

Justitsministeriets Skrivelse til Amtmanden af 22de Marts d. A. omhandlede Legat.

Mindretallet, Effersøe og Olsen, mener, at der som Svar paa Ministeriets Henvendelse ikke er Anledning for Lagtinget til at ytre sig om, hvilket Standpunkt man indtager i den, som det synes, mellem Komiteemedlemmerne og Foreningen foreliggende Uenighed, men at man kun skal udtale, hvorvidt man er villig til at modtage det gjorte Tilbud om en Medbestyrelsesret eller ej.

I Henhold til det anførte og da man venter, at Uenigheden vil blive hævet paa en Maade, hvorved paagjældende Indbydere (Komiteemedlemmer) vises skyldigt Hensyn, medens Foreningens Interesse dog tillige tilbørlig paases, skal man tillade sig at foreslaa Tinget at vedtage:

Tinget maa erklære sig villigt til, efter at det endelig maatte være afgjort, at den til Fordel for Grundfonden forforulykkedes Efterladte paa Færøerne indsamlede Kapital bliver at forvalte paa den af vedkommende Komiteemedlemmer paa Komiteens Vegne foreslaaede Maade, at overtage en saadan Medvirkning ved Administrationen af »Forsikringsforeningens Sammenskuds Legat« som i Legatets Fundats paataenkt.

I Udvalget for Forsikringsforeningens Sammenskudslegat, Lagtinget, den 13de Avgust 1890.

Oliver Effersøe, Chr. A. Hansen.
Ordfører.

Z. Nielsen. C. Olsen.

Dione Isaksen.

Den 16de Avgust fremlagdes følgende Ændringsforslag:

a. fra Schrøter:

I Stedet for Udvalgets Forslag foreslaas til Lagtingets Vedtagelse, at der svares Ministeriet:

Forsaaavidt Komiteen for Indbyderne til Indsamlingen i Danmark og Forsikringsforeningen eller dens Bestyrelse komme overens om, at der af den omhandlede Kapital oprettes et Legat eller om, at den paa anden Maade sikres som en vedvarende urørlig Grundfond, har

Lagtinget intet imod det Tinget tiltænkte Hverv.

b. fra Poulsen:

I Stedet for Udvalgets Forslag foreslaas følgende Svar til Ministeriet:

Forsaauidt Forsikringsforeningen gaar ind paa at modtage de til dens Grundfond indsamlede Gaver under den foreslaaede Form, eller i Mangel heraf, forsaauidt Komiteen for Indsamlerne og Foreningens Bestyrelse enes om en anden Form, har Lagtinget ikke noget imod at overtage det samme tiltænkte Hverv ved Tilsynet med Legatets Bestyrelse.

Samme Dag (16de August) kom Sagen til 2den Behandling og overgik efter en længere Diskussion til 3dje Behandling.

Den 17de August fremlagdes følgende Ændringsforslag:

c. fra Formanden:

Det henstilles at besvare den af Justitsministeriet gjorte Forespørgsel saaledes:

Efter de foreliggende Omstændigheder og idet man navnlig vilde have fundet det naturligt, om Udarbejdelsen af en Fundats som paatænkt var bleven forberedt ved en Henvendelse til Forsikringsforeningens henværende Bestyrelse, maa Lagtinget beklage ikke for Tiden at kunne modtage det samme tiltænkte Hverv.

Den 20de August foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalgets Flertal tog sit Forslag tilbage til Fordel for Formandens Ændringsforslag (c). Schrøter tog ligeledes sit Ændringsforslag tilbage.

Formandens Ændringsforslag (c) sattes derpaa under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Isaksen, Provsten, Hansen, Jacobsen, Danielson, Nielsen, Johannessen, Restorff, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen, F. Petersen, Djurhuus, Schrøter og Formanden;

nej stemte: Poulsen, Müller, Olsen og Effersøe, og var Ændringsforslaget saaledes vedtaget med 16 St. mod 4, medens saavel Udvalgets Mindretals Forslag som Poulsens Ændringsforslag herefter betragtedes som bortfaldne.

Den 11te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Fra det høje Ministerium er fremkommet en Henvendelse til Lagtinget om, hvorvidt der fra sammes Side maatte findes noget at erindre mod den Tinget tiltænkte Medvirkning ved Administrationen af et Legat, der agtes dannet af en Kapital, som paa Opfordring af en Del forhenværende lærerke Embedsmænd er tilvejebragt ved frivillige Gaver node i Kongeriget.

Det i Anledning heraf nedsatte Udvalg paa fem Medlemmer har afgivet en Betænkning med tvende Forslag til Vedtagelse henholdsvis fra et Flertal og et Mindretal i Udvalget.

Flertallet foreslog, at Tinget efter Omstændighederne skulde ubetinget nægte at have Del i Legatets Bestyrelse, medens Mindretallets Forslag gik ud paa at modtage Tilbudet under Forudsætning af, at Sagen endelig maatte blive ordnet som paatænkt, hvilket sidste Mindretallet ikke ansaa for givet.

Under Sagens videre Behandling fremkom yderligere tre selvstændige Forslag, (hvoraf et fra Tingets Formand), der, om end noget forskellige, alle gik ud paa, at Tinget skulde indtage et Standpunkt, der laa imellem de to Udvalgsforslag.

Ved Sagens 3dje Behandling i Tinget tog Udvalgsflertallet og en af de sidstnævnte Forslagsstillere deres Forslag tilbage til Fordel for det af Formanden indgivne, hvilket sidste derefter ved Afstemning ved Navneopraab blev vedtaget med 16 Stemmer mod 4.

Lagtinget, den 12te September 1890.

I. H. Bachwaldt. Oliver Effersøe,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

V. Sagen ang. Tillæg til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner af 16de Juni 1882.

Den 13de Avgust fremlagdes saalydende Skrivelse:

Justitsministeriet.

Kjøbenhavn, den 2den Avgust 1890.

Med behagelig Skrivelse af 31te Januar d. A. har Hr. Amtmanden hertil indsendt et af Lagtinget i dets Samling i Sommeren 1889 vedtaget Forslag til Tillæg til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner af 16de Juni 1882. De har med Hensyn hertil oplyst, at de i det ommeldte Forslags § 1 indeholdte Bestemmelser angaaende Bygningskommissionernes Beføjelse til at betinge en Byggetilladelse af, at den benyttes indenfor en bestemt Frist samt til at tilbagekalde Byggetilladelser, der ere givne uden en saadan Betingelse, saafremt de ikke ere benyttede inden Udløbet af en nærmere bestemt Frist, ere foranledigede ved, at der af og til i Bygden Kvalbø paa Suderø var fremkommet Tilfælde, hvor ubenyttede Byggetilladelser havde været til Hindrer for senere paatænkte Byggefætagender, og at De i Mangel af udtrykkelige Bestemmelser i saa Henseende har besvaret Forespørgsler fra vedkommende Bygningskommission om, hvorvidt der maatte tilkomme den Myndighed til at tilbagekalde en Gang meddelt Byggetilladelse, naar denne ikke efter en vis Tids Forløb var bleven benyttet, samt om saadan Tilladelse ikke for Fremtiden kunde betinges af, at den benyttedes inden en vis Tidsfrist, benægtende. For det Tilfælde, at der imod den af Dem saaledes udtalte Opfattelse allerede nu maatte findes at tilkomme Bygningskommissionerne en Beføjelse af det angivne Indhold, har De udtalt, at der vilde være mindre Anledning til at foretage den af Lagtinget foreslaaede Forandring, idet Ulemperne ved den nu bestaaende Ordning i saa Fald i det Væsentligste vilde blive fjærnede. De har i Forbindelse hermed ytret, at det allerede

af Hensyn til den knebne Majoritet, bemeldte Forslag har opnaact i Lagtinget, stiller sig noget tvivlsomt for Dem, om det vil være rigtigt for Tiden at søge Bygnings- og Brandvæsenet for Landet ændret i den paatænkte Retning.

Saaledes foranlediget skulde man til behagelig Efterretning tjenstlig melde, at Justitsministeriet maa holde for, at Bygningskommissionerne allerede efter den nu gjældende Anordning hverken kunne være afskaarne fra at betinge Byggetilladelser af, at den paagjældende Bygning opføres inden en vis Frist, eller udelukkede fra, selv om en Byggetilladelse oprindelig er given uden Betingelse, senere, naar det viser sig, at den ikke benyttes, at gjøre dens Forbliven i Kraft afhængig af dens Benyttelse inden en vis Frist. Da en modsat Forudsætning maa antages i en væsentlig Grad at have været bestemmende med Hensyn til Lagtingets Ønsker om Forandringer i Anordningen, maa Ministeriet med Hr. Amtmanden finde det rettest, at der ikke for Tiden foretages videre i Sagen, forinden der er givet Lagtinget Lejlighed til paa ny at overveje denne.

Hvilket man ved hestagt at tilbagevende samtlige Sagens Akter ikke skulde undlade herved tjenstlig at meddele til behagelig Efterretning og Bekjendtgjørelse for Lagtinget.

J. Nellesmann.

Ólafur Halldórsson.

Til

Amtmanden over Færøerne.

Ved Sagens 1ste Behandling, den 16de Avgust, foreslog Formanden, at det Udvalg, til hvilket Sagen blev at henvises, skulde bestaa af 3 Medlemmer. Forslaget betragtedes som vedtaget uden Af-

stemning, hvorefter Sagen overgik til den Behandling.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Djurhuus, Joensen og Nielsen.

Den 21de Avgust fremlagdes saalydende

Betænkning.

Fra Justitsministeriet er tilbagesendt til fornyet Overvejelse det i forrige Lagtingssamling vedtagne Forslag til Tillæg til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner af 16de Juni 1882. Denne Sag, som saaledes atter er kommen frem i Tinget, er afgivet til undertegnede Udvalg.

Uagtet Udvalget formener, at enkelte af de i Forslag bragte Bestemmelser, nok kunde være ønskelige at faa fastslaaede ved Lov, maa det indrømmes, at saaledes som Justitsministeriet fortolker de gjældende Bestemmelser i Anordningen om givne Byggetilladelser, faaer den oprindelige Anledning til Forslagets Fremkomst til Dels bort. Det maa endvidere bemærkes, at der i Tinget forrige Aar viste sig at være mindre god Stemning for Forslaget.

Udvalget vil derfor tillade sig at foreslaa til Vedtagelse:

Tinget anmoder Amtmanden om at svare Justitsministeriet, at man for Tiden frafalder at der foretages videre i denne Sag.

I Udvalget i Sagen ang. Tillæg til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet paa Landet, Thorshavn, den 20de Avgust 1890.

Z. Nielsen, J. C. Djurhuus.
Ordfører.

Olaus Joensen.

Den 23de Avgust fremlagdes et saalydende

motiveret Ændringsforslag.

Jeg gaar ud fra, at man vel paa Landet bør have lempelige Bestemmelser om Bygnings- og Brandvæsenet, men paa den anden Side ikke maa udelade saadanne,

som Erfaringen har vist ere nødvendige, ligesom at Bestemmelsernes Overholdelse maa sikres bedst muligt.

Erfaringen har formentlig vist, at murede Skorstene ikke altid opføres forsvarlig. For Tiden er det ikke paabudt, at de berappes baade indvendig og udvendig. Naar de ikke ere berappede indvendig, kunne de aldeles ikke renses tilbørlig med Snoreredskaber eller lignende, hvorhos der, naar Kalken ikke slutter tæt mellem Stenene, let fremkommer brandfarlige Aabninger.

Endvidere maa jeg holde for, at Erfaringen har vist, at Bestemmelsernes Overholdelse ikke kan paases uden et egentligt regelmæssigt Brandsyn. Politiet og Kommunalforstanderskaberne kunne aldeles ikke øve et tilstrækkeligt Tilsyn. Et Brandsyn kan indrettes uden kjendelige Ulemper for nogen. Der ses heller ikke at være nogen Grund til Stede til at udelade en Bestemmelse om Brandsyn her, naar den saa vel i Thorshavn som overalt nede i Kongeriget er fundet nødvendig.

Det foreslaas derfor at fastholde de i forrige Samling vedtagne Bestemmelser om murede Skorstene og om Brandsyn. Dog skal jeg tilføje den Bemærkning, at man med Hensyn til Skorstenene mulig alt har den nødvendige Bestemmelse i Anordningens § 5 1ste Mbr. og at der kun tiltrænges et Cirkulære til Bygningskommissionerne indeholdende Paalæg om murede Skorstenes Berapning ind- og udvendig.

Uagtet jeg ikke finder Affattelsen af vedkommende §§ i Forslaget ganske heldig, skal jeg, da de alt ere vedtagne i den angivne Form, foreslaa dem til Vedtagelse uforandrede.

I Henhold til foranførte foreslaas til Tingets Vedtagelse:

Tinget anmoder Amtmanden om at svare Justitsministeriet, at man paa Grund af de fremkomne Oplysninger frafalder §§ 1—3 i det i forrige Samling vedtagne Forslag til Tillæg til Anordning om Bygnings- og Brandvæsenet i de færøske Landkommuner, medens de andre §§ i Forslaget fastholdes.

Lagtingssalen, den 23de Avgust 1890.

Oliver Effersøe.

Samme Dag (23de Avg.) kom Sagen atter til Behandling i Tinget. I Anledning

af den stedfundne Diskussion udsatte Formanden Sagen til fortsat Behandling i et følgende Møde.

Den 26de Avgust fremlagdes et saalydende

Ændringsforslag.

Tinget anmoder Amtmanden om at svare Justitsministeriet:

- at man paa Grund af de fremkomne Oplysninger frafalder Forslaget om et Tillæg til Anordningen om Bygnings- og Brandvæsenet i Landkommunerne, og
- at man henstiller om der ikke paa anden Maade ad administrativ Vej kan blive givet nærmere Regler for murede

Skorstenes Opførelse samt indrømmes et regelmæssigt Brandsyn, jfr. Forslagets §§ 4 og 5.

Lagtingssalon, den 26de Avgust 1890.

Oliver Effersøe.

Den 28de Avgust foretoges Sagens endelige Behandling. Efter at Effersøe havde taget sit motiverede Ændringsforslag tilbage, sattes det andet fra ham fremkomne Ændringsforslag under Afstemning, men forkastedes med 8 Stenmer mod 5, hvorefter Udvalgets Forslag vedtoges med 14 Stemmer for og ingen imod.

VI. Forslag til Fiskerilov for Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag om Sej- og Sildefiskeri med Nót*), samt følgende Andragende fra en Del Boere af Kollefjord.

Til

Færøernes Lagting.

Da det af et overvejende Flertal af den fiskeridrivende Befolkning erkjendes, at der er en Mangel i vor Lovgivning med Hensyn til Retten til Nøtkast. Denne Sag har som bekjendt været flere Gange forelagt Lagtinget, og nogle Gange været behandlet, uden at man endnu er kommen til noget gunstigt Resultat, formøntlig af den Grund, at en mere Frihed vilde gribe forstyrrende ind i Ejen-

domsretten med Hensyn til Høst- og Vinter-Sej.

Vi tillade os derfor ærbødigt, at anmode det høje Lagting om paa ny at tage denne for Færøerne saa vigtige Sag til fornyet Overvejelse, idet vi lige ærbødigt tillade os at bemærke, at om Friheden kun blev udvidet til Sommer-Sej, vilde der dog et stort Gode være opnået.

Kollefjord, den

Ærbødigt

(33 Underskrifter.)

Den 31te Juli kom Sagen til foreløbig Behandling. Efter Forslag af Poulsen vedtoges med 14 St. mod 1 at nedsætte et Udvalg paa 5 Medlemmer. Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste

*) Se Beretningen for 1889, S. 94.

Dag: Danielsen, Djurhuus, F. Peter-
sen, Poulsen og Restorff.

Den 4de Avgust fremlagdes saa-
lydende Andragende fra Lagtingsmand
Schrøter:

Til Lagtinget.

Herved tillader jeg mig at andrage
Lagtinget om, at det i forrige Samling
paa Grund af manglende Deltagelse i Af-
stemningen bortfaldne Forslag til Lov om
Fiskeri ved og paa Færøerne maa blive
optaget til fornyet Overvejelse i indeværende
Samling og behandlet i Forbindelse med
Forslaget om Sejfangst med Nót.

Lagtingssalen, den 4de Avgust 1890.

Ærbødigst

J. H. Schrøter.

Dette Andragende kom den 6te Av-
gust til foreløbig Behandling og hen-
vistes efter Forslag af Schrøter til oven-
nævnte Udvalg.

Den 21de Avgust fremlagdes saa-
lydende

Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg, der er ned-
sat til at afgive Betænkning over den fra
forrige Samling udsatte Sag om Sej- og
Sildfiskeri med Nót tillige med et i Aar
indkommet Andragende i samme Retning,
er ogsaa blevet henvist et andet i Aar til
Tinget indkommet Andragende om, at
Spørgsmaalet om en almindelig Fiskerilov
for Færøerne maa blive taget under for-
nyet Behandling.

Hvad den førstnævnte af disse Sager
angaar, da fremgaar det allerede af de
mange Forhandlinger, der i Lagtinget ere
blevne førte om den, at det er en Sag af
meget Vigtighed, hvilket dog hovedsagelig
gjælder Nótkest efter Graasej. I Følge
N. L. 5—11—16 er der fri Adgang til
Landdragnings af Sild paa Andenmands
Grund, saa Fiskerne have her ikke noget
at beklage sig over, og fra Landojerne har

man ikke hørt nogen Klage i saa Hen-
seende, muligvis ogsaa af den Grund, at
dette Fiskeri ikke har spillet nogen be-
tydelig Rolle her.

Med Hensyn til det for Tiden ulige
vigtigere Nótkest efter Graasej, har der-
imod den Retspraxis gjort sig gjældende,
at kun Ejerne af en Forstrand ere be-
rettigede til at landdrage Sej. Denne
Ret er imidlertid langt fra overalt bleven
gjort gjældende, idet Landojerne paa mange
Steder have givet Ikke-Ejere og Udenbygds-
boende Tilladelse til at landdrage Sej,
snart ganske frit, snart imod en billig
Landpart eller blot med den Indskræn-
king, at Ejerne forbeholdt sig Ret til For-
kast, om de kom der til Stede. Iler have
Fiskerne i Røgeleu ikke yttret nogen Util-
fredshed med det bestaaende, mange have
endog følt sig særdeles vel tilfreds, om
mulig andre have følt det som noget
mindre heldigt, at hele deres Sejfiskeri
(med Nót) alt i alt dog kun var en
Naadesag.

Hvor Landojerne derimod fuldt ud
have holdt paa deres Ret — og dette har
været Tilfældet enkelte Steder — have de
omboende, som ikke ere saa heldig stillede,
at de kunne fange nogen betydelig Sej
ved deres eget Land, med Rette følt Savnet
af friere Lovbestemmelser i denne Retning,
hvilket har givet sig Udslag i gjentagne
Andragender til Lagtinget om Forandring
heri; ja endog Regeringen har, som det
vil erindres, efter at have indhentet Er-
klæringer fra herværende Myndigheder, i
1873 forelagt Lagtinget Udkast til en Lov,
hvorefter det skulde staa enhver frit at
landdrage Sej og Sild paa Andenmands
Land imod Erlæggelse af Landpart (højest
 $\frac{1}{8}$ af Fangsten). Dette Forslag blev flere
Gange udsat i Tinget, og først i 1876 ved-
toges et Forslag, der dog var meget uligt
det af Regeringen forelagte Udkast, idet
kun en Bygds Boiere vare berettigede
til Landdragnings paa den til Bygden hø-
rende Forstrand, medens alle andre maatte
søge Tilladelse fra et Flertal af Ejerne.
Dette Lovforslag fandt Regeringen ikke
Anledning til at fremme videre. Misfor-
nøjelsen med det bestaaende vedblev imid-
lertid, og nye Andragender indkom til
Tinget; i 1887 tillod medundertegnede,
Poulsen, sig at fremlægge et Lovforslag
herom, som dog hverken i dette eller det
følgende Aar naaede til 2den Behandling.
I Fjor vedtog Tinget imidlertid at behandle
denne Sag, som, da den ikke blev færdig
fra Udvalget, udsattes til i Aar.

Undertegnede Udvalg er enig om, at

den bestaaende Ordning i al Almindelighed ikke er heldig, naar Landejerne gjøre fuldstændig Brug af deres Ret til at nægte andre at landdrage paa deres Forstrand, og at man ved Ordningen af denne Sag bør søge at gaa en Middelvej, samt at der — som oftere baado i og udenfor Tinget udtalt — bør skjælnes imellem Nøtkast om Sommeren ved Kysterne ud mod Havet, hvor der gaar Strøm, og om Vinteren inde i Fjorde og Sunde, hvor ingen Strøm gaar.

Om Sommeren holder Sejen sig som oftest ved de aabne Kyster, hvor Strømmen gaar forbi, her er der i Reglen Plads for flere Nøter, og om Sejen en kort Tid skulde skræmmes bort fra Landet, vil det, naar den er til Stede i tilstrækkelig Mængde, sjældent vare længe, inden den med det rette Strømfald kommer ind til Landet igjen. Man har derfor ment, at der uden at træde nogens Ret for nær, og især uden at skade Sejfangsten i det hele, i en vis Tid af Aaret kunde gives alle Adgang til mod Erlæggelse af Landpart at landdrage Nøt paa saadanne Steder undtagen under Bø; her har man ment, at man uden nogen væsentlig Indskrænkning i den almindelige Frihed kunde lade vedkommende Bygds Beboere eller Ejendomsbesiddere beholde den Ret, de hidtil have haft over for fremmede.

Anderledes er Forholdet inde i Fjorde og Sunde, hvor der ikke gaar Strøm. Der samles Sejen om Efteraaret ofte i store Stimer; men det paastaas dog af de fleste og vistnok med Rette, at naar Sejen her bliver forstyrret, før den rigtig er kommen til Ro, vil den ofte helt forlade Stedet og ikke komme igjen det Aar, hvorimod man, naar Sejen først har faaet Ro at samles, ofte kan fange store Masser af Sej. Her vilde en uhindret Adgang til Nøtkast formentlig ofte virke skadelig for Fangsten idet hele, hvorfor Udvalget har ment her at burde lade Landejerne have det afgjørende Ord, idet man ved Siden deraf har ment — i Lighed med hvad Tinget i 1876 foreslog — at burde aabne Adgang til Oprettelse af Vedtægter, hvorved Interessentskaber, saaledes, som det alt nu mange Steder er Tilfældet, erholde Eneret til Nøtkast efter Sej. Det er en Selvfølge, at saadanne Interessentskaber bør staa aabne for mindst en hel Bygds Beboere.

Forsaauidt Regeringen i Motivorne til det Lagtinget i 1873 forelagte Udkast har udtalt, at en Ordning, hvorved Sommerkastet gjordes frit, men ikke Vinterkastet, vilde favorisere nogle fremfor andre, idet

nogle Bygder kun have Sommersej, medens andre kun have Vintersej, skal man tillade sig at bemærke, at allerede efter den bestaaende Ordning er en saadan Ulighed til Stede, idet det særlig er inde paa Fjorde og Sunde, at Sild kan landdrages. En Ordning, som den ovenfor paa pegede, vil saaledes snarere udjævne end fremkalde det ommeldte Misforhold, især naar den, der drager Sild op paa en andens Grund, ikke skal aflægge Landpart, men derimod kan kræve Landpart af den, der trækker Sej op paa hans Land.

Den anden til Udvalget henviste Sag er oprindelig foranlediget ved 2 til Tinget i 1887 indkomne Andragender fra 141 Personer i Thorshavn og Nolsø navnlig gaaende ud paa at forbyde Brugen af Langliner, hvortil efter at Sagen den Gang var stillet i Bero atter slutter sig et i 1888 fra 204 Personer fra forskellige Steder her paa Øerne paa ny indkommet Andragende. Efter at et Lovforslag gaaende ud paa Tilladelse til at oprette Vedtægter for Fiskeriet saa vel udenfor Kysterne som inde i Fjorde og Vigge var givet vedtaget i Tinget, blev Sagen udsat for at faa indhentet Erklæringer fra de kommunale Forstanderskaber og kom saa atter til Behandling i forrige Samling, hvor den imidlertid ikke vandt Stemning for sig. I Aar er den atter fremkaldt ved et Andragende fra Lagtingsmand Schrøter.

Uagtet der er anført vægtige Grunde imod Betimeligheden og Hensigtsmæssigheden af at foreskrive Indskrænkninger i den bestaaende almindelige Frihed til at drive Fiskeri, fremgaar det dog saa vel af de mange Underskrifter paa Andragenderne som af de indhentede Erklæringer, at en ikke ganske lille Del af Befolkningen nærer Ønske om visse Indskrænkninger i saa Henseende, og uagtet enkelte af Udvalgets Medlemmer nære Betænkeligheder ved saadanne Indskrænkninger, er Udvalget dog blevet enigt om at foreslaa, at der for Fjordes, Vigges og enkelte Sundes Vedkommende aabnes Adgang til Affattelse af Vedtægter, som mulig ville kunne tjene som et Forsøg, om dette er den rigtige Vej at slaa ind paa. Derimod har man ikke ment at burde tilraade for Tiden at gaa videre, idet Vedtægter for Fiskeriet paa det aabne Hav, som ogsaa ønskes af mange, vilde være vanskeligere at affatte saaledes, at ikke 3dje Mands Ret gaas for nær, og saaledes let kunne have skadelige Følger i forskellige Retninger, ligesom deres Overholdelse vil blive vanskelig at kontrollere.

Resultatet af Udvalgets Arbejde er

nedenstaaende Forslag til Fiskerilov for Færøerne, der begynder med Ferskvandsfiskeriet (§ 1), gaar derefter over til Landdragnet af Sej og dernæst giver Regler for Nøtkast i Almindelighed (§§ 2—8). I §erne 9 og 10 omhandles Fiskeriet paa Fjorde, Vig og visse Sunde, hvorefter § 11 indeholder enkelte Bestemmelser for Fiskeriet paa det aabne Hav. Endelig komme saa §erne om Behandling af de Sager, der maatte rejses i Anledning af Overtrædelser af Loven og Straffebestemmelser m. v.

Efter disse almindelige Bemærkninger skal man tillade sig nærmere at motivere Forslagets enkelte Bestemmelser.

ad § 1.

Ferskvandsfiskeriet spiller for Tiden ikke nogen betydelig Rolle paa Færøerne, men ligesom dette Fiskeri i tidligere Tider skal have haft en noget større Betydning, saaledes er det hævet over enhver Tvivl, at det ogsaa vil kunne tiltage betydeligt, naar Fisken i Yngletiden bliver fredet paa Ynglestederne. Man har derfor, nærmest efter Forslaget fra 1888, optaget nogle her hen sigtende Bestemmelser, dog har man ment, at der ikke kunde være noget til Hinder for ogsaa i Yngletiden at fange disse Fisk i Indsøer, hvorimod man har ment at burde tilraade at forbyde i denne Tid at fange Ferskvandsfisk udfor Aamundinger, hvad enten Aaen løber ud i Havet eller i en Indsø. Det skal nemlig paa sine Steder have været brugt at spænde Garn for Aamundinger og derefter opskræmme de Fisk, der findes i Aaen og saaledes drive dem ned i Garnene.

ad § 2.

Som ovenfor berørt, har Udvalget ment at burde tilraade at give almindelig Frihed til om Sommeren at landdrage Sej under Hauge, hvor der gaar Strøm. At man ikke har villet tilraade ogsaa at give saadan Frihed under Bø, er begrundet ved dels at man har ment, at en saadan Bestemmelse vilde møde mest Modstand, dels fordi der gives Bygder, hvor Nøtkast kun kan foregaa under Bøen, hvor Pladsen i Reglen vilde være noget indskrænket for flere Nøter. For Fiskeriet i Almindelighed har dette vel ikke nogen Betydning, hvorimod det kan have en stor Betydning for de vedkommende Bygder. Tiden, hvori denne Frihed skal gjælde, har man sat fra 24de Juni til 31ste August. Før 24de Juni kan der ikke faas stort Udbytte ved Nøtkast

efter Smaasej. Rigtignok kan man tidligere paa Aaret fange stor Sej; men da et altfor vidt drevet Nøtkast paa denne Tid af Aaret mones at kunne have en skadelig Indvirkning paa Fangsten af Sommersej i det hele, har man ment her at burde foreslaa, at Landejerne beholde Ret til at bestemme, hvorvidt der skal tilstedes Ikke-Ejere at landdrage i den Tid, ogsaa hvor der gaar Strøm. Af Hensyn til den saakaldte »Støbusej« har man ligeledes ment ikke at burde tilraade fri Adgang til Nøtkast inde i Sunde og Bugter, hvor der ikke gaar Strøm, og for end yderligere at forebygge Forstyrrelser paa saadanne Steder tillader man sig at tilraade, at der aabnes Adgang til, ligesom det allerede nu er Tilfældet paa mange Steder, at oprette Vedtægter, hvorved Interessentskaber kunne erholde Eneret til Nøtkast paa saadanne Steder. Naturligvis maa saadanne Interessentskaber være saaledes ordnede, at Fordelen ved Fangsten ikke kommer paa nogle enkelte Hønder, men at alle en Rygds Beboere kunne faa Del i den, hvilket formentlig vil kunne paases ved Vedtægternes Affattelse eller Stadfæstelse. Hvor Afgjørelsen tilkommer Ejerne, bør formentlig dog ikke hver enkelt Ejer kunne forbyde fremmede Adgang til at landdrage Sej. Udvalget har ment, at det maatte kunne være tilstrækkelig Hjemmel, naar der forelaa Tilladelse for mindst Halvdelen af Marketallets Vedkommende.

Det Spørgsmaal, der vilde volde de fleste praktiske Vanskeligheder er Spørgsmaalet om, hvor der gaar Strøm. Man kan her gaa flere Veje; men de blive dog alle noget besværlige. Det kan saaledes overlades til Domstolene for hvert enkelt Tilfælde at afgjøre dette Spørgsmaal. Man kan ogsaa overlade til vedkommende Ejere eller til de kommunale Forstandskaber ved tydelige Mærker at betegne de Kyststrækninger, hvor der ikke gaar Strøm; men Spørgsmaalet maa saa kunne indankes for en anden Myndighed, f. Ex. Lagtinget. Endelig har man tænkt sig, at Forholdet kunde ordnes saaledes, at Spørgsmaalet i hvert enkelt Tilfælde afgjøres af 3 af Retten udmeldte uvillige Mænd, og Udvalget har foretrukket at anbefale den Afgørelsesmaade.

ad § 3.

At Landpartens Størrelse er sat til højst $\frac{1}{8}$ af Fangsten er overensstemmende saa vel med det af Regeringen i sin Tid forelagte, som det af Tinget i 1876 ved-

tagne Forslag. Forsaavidt Landparten modtages paa Fangststedet eller Fiskernes Hjemsted (man har nemlig tænkt sig, at Landejerne der kunde have anmodet en Mand om at modtage den), bør den saavidt muligt erlægges in natura; derimod vilde det være for haardt at forpligte Mandskabet til, efter endt Fangst, at føre Landparten, ofte en lang Vej, til Modtagernes Bygd. Naar Landparten ikke modtages in natura, og Landejerne ikke enten have renonceret paa Landparten eller ere komne overens med Fiskerne om en anden Ydelsesmaade, bør disse opgive Fangstens Størrelse og betale Landpart efter gangbar Pris.

ad § 4.

Udvalget har ikke fundet Anledning til, samtidig med at man foreslaar en friere Adgang til Landdragnet af Sej, at foreslaa Indskrænkninger i den hidtil gjældende almindelige Ret til Landdragnet af Sild, ved at bestemme Landparts Erlægelse af saadan Fangst.

ad §erne 5 til 8.

Medens der i §erne 1—4 alene tales om »Nøtkast efter Sej«, tillader man sig at foreslaa i disse §§ at bruge det mere almindelige Udtryk: »Nøtkast«, da de heri indeholdte Regler formentlig bør finde Anvendelse paa al Slags Nøtkast. Iøvrigt ore disse §§ i alt væsentligt affattede saaledes, som de tilsvarende i det i 1876 vedtagne Forslag.

ad §erne 9 og 10.

Omraadet for disse Vedtægter er omtrent det samme, som indeholdes i § 4, 1ste Stykke i Forslaget fra 1888. Hvad derimod Maaden for Vedtægternes Affattelse m. v. angaar, har Udvalget ment, at denne kunde gjøres meget simplere ved, at det her ligesom i Island (jfr. Lov af 14de Decbr. 1877) bliver de kommunale Forstander-

skaber, der først gjøre Udkast til og siden, naar Fiskernes Mening er hørt, affatte Vedtægterne. Naar der saa, for at Vedtægten skal være vedtagen, udfordres, at $\frac{1}{4}$ af de kommunale Vælgere, der i Reglen falde sammen med Fiskerne, have stemt for den, har man formentlig tilstrækkelig Betryggelse for, at den ikke indeholder nogen Bestemmelse, som kan være til Skade for Flertallet af disse. Forstanderskabet, og især Lagtinget vil forhaabentlig varetage 3dje Mands Tarv, og forsaavidt et Forstanderskab ikke skulde ville gaa ind paa rimelige Ønsker fra Fiskernes (Vælgernes) Side, vil der ved ny Valg kunne tages Hensyn hertil. For det Tilfælde, at der i en Vedtægt skulde have indsneget sig en for de nærmest boende Fiskere særlig begunstigende Bestemmelse, som disse ikke kunde være tilbøjelige til at ændre, har man foreslaaet, at Lagtingets Approbation kun skal gjælde for fem Aar ad Gangen. Skulde alle Parter i disse fem Aar følt sig tilfreds med de gjældende Bestemmelser, kan Vedtægten igjen uforandret vedtages og approberes. Er man derimod ikke tilfreds, kan hver af de vedkommende Parter, Forstanderskabet, Vælgerne og Lagtinget gjøre sin Indflydelse gjældende for at faa de nødvendige Forandringer indførte. Skulde der ønskes Vedtægter for et Vand, der begrænses af flere Kommuner, hvilket for Tiden kun vil være Tilfældet med Sundet mellem Strømø og Østerø, maa Vedtægten vel affattes ved Samarbejde mellem de vedkommende Forstanderskaber og selvfølgelig sendes til begge de vedkommende Sysselmænd, som saa gjensidig meddele hinanden Resultatet af Afstemningerne; men nogensærlig Lovbestemmelse herom er vel næppe nødvendig.

ad §erne 11 til 14 skal kun bemærkes, at Bøderne i § 12 ere satte betydelig lavere end i 1876 vedtaget, og at § 14 er optagen efter Forslaget fra 1876.

Forslag
til
Fiskerilov for Færøerne.

§ 1.

I Aaer, Bække og ved disses Munding skal det, forsaavidt Fangsten ikke bevislig sker for at forsyne Udklækningsanstalter med befrugtet Rogu eller i videnskabeligt

Jfr. § 9 i Fiskerilovforslaget fra 1888 (Lagtingsberetningens Side 8).

Øjemed, være forbudt paa nogen som helst Maade at fange Ørreder eller Foreller i Tiden fra 1ste September til 1ste Januar.

Hvor disse Fisk have deres Tilhold i Aaer eller Bække, forbydes det saavel Lodsejerne som andre at beskadige Aabredder eller bortgrave den saaledes, at Fiskenes Skjulesteder eller Legepladser derved forstyrres. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, hvor rette Vedkommende bortgraver Aabredder for at bortlede skadeligt Vand fra Jorderne eller i andet lignende nødvendigt Øjemed.

Ny Bestemmelse.

Jfr. Forslag til ny § 1 i Udvalgsbetænkningen fra 1876.

§ 2.

I Tiden fra 24de Juni til 31te August er enhver, der er berettiget til at fiske paa dansk Soterritorium, uden Hensyn til, hvem der er Ejer af Forstranden, berettiget til overalt paa Færøerne, hvor der gaar Strøm ved Landet, under Hauge, at landdrage og opbjærge Sej imod at svare Landpart (jfr. § 3).

Spørgsmaal om, hvor der gaar Strøm ved Landet, afgjøres af 3 af Retten for hvert enkelt Tilfælde udmeldte uvillige Mænd.

Om Nøtkast efter Sej i Fjorde, Vig og Sunde, hvor der ikke gaar Strøm, samt under Bø, om Strømmen gaar lige til Land, kan der træffes særlige Vedtægter, hvorved bl. a. Interessentskaber, der staa aabne for Indtrædelse af samtlige den paagjældende Bygds eller de paagjældende Bygders Beboere, kunne faa Eneret til at landdrage Sej paa begrænsede Steder af Forstranden (jfr. § 10).

Løvrigt beror det paa vedkommende Ejere og Besiddere, hvorledes der med Nøtkast efter Sej skal forholdes under deres Land, dog at det skal være tilstrækkelig Hjemmel for fremmede at landdrage Sej paa en Forstrand, naar Ejere, Fæstere eller Beneficiarer til mindst Halvdeelen af det paagjældende Markedal dertil have givet deres Samtykke.

Der, hvor nogen er berettiget til at landdrage Nøt, er han ogsaa berettiget til at optrække Baade og Rodskaber og istandsætte disse.

§ 3.

Ved Nøtkast efter Sej ere Landejerne berettigede til at forlange indtil $\frac{1}{4}$ af Fangsten aflagt som Landpart.

Bliver Landparten ikke modtagen in natura enten paa Fangststedet eller Nøtmandskabets Hjemsted, eller kan den paa Grund af Omstændighederne ikke aflægges

Jfr. Betænkning fra 1876, Forslag Nr. 12.

in natura paa disse Steder, skal Nótmandskabet, naar ikke anderledes er bestemt, inden 3 Uger opgive Fangstens Størrelse og betale Landparten efter gangbar Pris.

§ 4.

Med Hensyn til Landdragnet af Sild har det sit Forblivende ved den i N. L. s 5—11—16 hjemlede almindelige Adgang.

§ 5.

Foraarsager et Nótmandskab Skade paa Bø, Hauge eller paa de i Henhold til Jagtlov for Færøerne af 9de Februar 1854, jfr. Lov af 21de Novbr. 1871 og Lov om Fredning af Ederfugle af 29de Marts 1887 fredlyste Steder, eller lægger Hindringer i Vejen for sædvanlig Afbenyttelse af Grunden, vil der herfor være at erlægge billig Erstatning, som i Mangel af mindelig Overenskomst fastsættes af Sysselmanden med 2de af ham tiltagne uvillige Mænd. Til dette Skjøn, der er endeligt og upaakeligt, tilsiges Nótmandskabet af vedkommende Rekvirent. Foruden Skydsudgifterne tilkommer der i Anledning af Forretningen Sysselmanden 4 Kr. og hver af Mændene 2 Kr., hvilke Omkostninger udredes af Nótmandskabet, saafremt Skade findes at være sket, ellers af vedkommende Rekvirent.

§ 6.

Hvor Nót kast sker, maa, efter at Tov er udgivet og Nóten begyndt at kastes, saafremt dermed fortsættes uden usædvanlige Ophold, intet Fiskeredskab udsættes indenfor det Rum, som Nóten antages at ville omslutte.

Ere Garn eller andre Fiskeredskaber forud udsatte, som ville være til Hinder for Nótens Trækning eller Stængning, er Nótmandskabet berettiget til at optage dem eller drage Nóten i Land og mulig derved tillige de udsatte Garn eller Redskaber mod Erstatning til disses Ejere for tilføjet Skade og Fiskespilde.

Hvor de paagjældende ikke i Mindelighed kunne enes om denne Erstatning, bliver den at fastsætte efter de i § 5 givne Regler.

§ 7.

Hvor flere Hold vogte paa Sej eller Sild, er den berettiget til Kastet, som først har udgivet sit Tov og begyndt at udkaste Nóten, samt uden usædvanligt Ophold fortsætter dermed, og maa ingen hindre ham deri.

Have to Hold paa en Gang begyndt Udkastningen, men det ene udenfor det

Jfr. Betænkningen fra 1876, Forslag Nr. 5.

Jfr. Lov om Silde- og Graasejfskeri med Nót for Island af 12de Febr. 1872 og Betænkningen fra 1876, Forslag Nr. 16.

Jfr. den nævnte islandske Lovs § 9.

andet, blive de, hvis der i begge Nøter findes Sej eller Sild, og det ydre Hold ikke kan bjærge sin Fangst, førend den indre Nøt er optagen, fælles om Drætten. Og hvers Andel fastsættes i Mangel af mindelig Overenskomst efter de i § 5 givne Regler.

§ 8.

Enhver, der søger at hindre eller umuliggjøre et Nøtfiskeri, saa som ved at være til Hinder for Nøtens Udkastning, eller ved Skyden, Stenkast, Støjen eller deslige, saa vel som enhver, der efter at Nøten er stænget, forsætlig beskadiger samme eller forspilder Fangsten i det hele eller for en Del, straffes efter nærværende Lov, forsaavidt Handlingen ikke efter den almindelige Straffelov medfører højere Straf.

§ 9.

For Fiskeriet i Fjorde og Vige samt i Sunde, hvor der ikke gaar Strøm, kan der træffes særlige Vedtægter, indeholdende Regler for Tiden, hvori og Maaden hvorpaa de forskjellige Fiskerier maa drives, om hvilke Redskaber der maa bruges, om disses Indretning m. v. samt Bestemmelser til Ordning af Forholdet mellem Fiskeri og Sejlads og om Ordens Overholdelse under Fiskeriet.

Disse Vedtægter maa dog ikke, undtagen i det i § 2, 2det Stykke nævnte Tilfælde, indeholde noget, hvorved enkelte Personer hjemles nogen Forret for andre.

§ 10.

Forslag til de i §erne 2 og 9 nævnte Vedtægter affattes af de tilgrænsende Kommuner Forstanderskaber (i Thorshavn Kommunalbestyrelsen) og henlægges derpaa efter forudgaaet Bekjendtgjørelse ved Kirkestævne i 14 Dage til almindeligt Eftersyn i de til det paagjældende Vand grænsende Bygder. De Erindringer, som nogen naatte have at fremføre imod Forslaget, indsendes skriftlig til Forstanderskabets Formand. Efter at Forstanderskabet derpaa endelig har vedtaget Forslaget, sendes dette til Sysselmanden, som ved næste Grandestævne oplæser det i hver af de ovenfor nævnte Bygder og giver de kommunale Vælgere i hver Bygd Lejlighed til at stemme for eller imod samme. Naar Afstemningen har fundet Sted i alle Bygderne, sammentæller Sysselmanden Stemmerne. Have $\frac{2}{3}$ af Vælgere sluttet sig til Vedtægten, indsender Sysselmanden den til Lagtinget. I modsat Fald underrettes Forstanderskabet om Afstemningens Udfald.

Jfr. den islandske Lovs § 11 og Udvalgsbetænkningen fra 1876, Forslag Nr. 19.

Jfr. § 2 i Fiskerilovforslaget fra 1888 og den hertil i 1889 foreslaaede Ændring.

Jfr. Lov for Island om forskjellige Punkter vedrørende Fiskeri med aabne Baade af 14de Decbr. 1877 §§ 1—5.

Finder Lagtinget Vedtægten hensigtsmæssig, approberer det den til for fem Aar at gjælde for alle som drive Fiskeri indenfor den i Vedtægten fastsatte Grænse. I modsat Fald meddeles Forstanderskabet Underretning om, hvilke Punkter Lagtinget ikke kan tiltræde.

Jfr. § 8 i Lovforslaget fra 1888.

§ 11.
Fiskeri med »Trawl« paa Søterritoriet ved Færøerne er forbudt.

Bliver Justitsministeriet opmærksomt paa, at der fiskes med ny opfundne Redskaber, som kunne anses for skadelige enten for Fiskeriet i Almindelighed eller for andet lovhjemlet Fiskeri, kan der udstedes Forbud mod Brugen af saadanne Redskaber; men Spørgsmaalet bliver hurtigst muligt at ordne ved Lov.

Jfr. den islandske Lovs § 12.

§ 12.
Overtrædelser af Bestemmelserne i denne Lov straffes med Bøder fra 5--200 Kr.

Jfr. samme Lovs § 13.

§ 13.
Bødesager i Anledning af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

Jfr. Betænkningen fra 1876, Forslag Nr. 23.

§ 14.
Forsøelser imod denne Lov kunne ikke paatales senere end 3 Maaneder, efter at de ore begaaede.

I Udvalget i Nöte- og Fiskerisagerne, Thorshavn, den 21de Avgust 1890.

Joen Poulsen,
Ordfører.

Fr. Petersen.

A. W. Restorff.

Med Reservation:

J. C. Djurhuus.

M. Danielsen.

Den 25de Avgust fremlagdes saalydende Ændringsforslag:

a. fra P. Petersen:

ad § 1.

Til §ens 1ste Stykke føjes:

— »Fiskeri med Garn paa disse Steder forbydes hele Aaret igjennem«.

Samme Dag (25de Avgust) paa-
begyndtes Sagens 2den Behandling,
som fortsattes den 26de og 27de Avgust,

hvorefter Overgang til 3dje Behandling
vedtoges med 15 Stemmer.

Mellem 2den og 3dje Behandling frem-
lagdes følgende Ændrings- og Under-
ændringsforslag:

b. fra Hansen:

1) ad § 2.

Sen redigeres saaledes:

»Enhver, der er berettiget til at fiske
paa dansk Søterritorium, er berettiget til
overalt paa Færøerne at landdrage og op-

bjærge Sej og Sild imod at svare Landpart (jfr. § 3); dog kan der i Fjorde og Vige samt i Sunde, hvor der ikke gaar Strøm, træffes særlige Vedtægter, hvorved bl. a. Interessentskaber, der staa aabne for Indtrædelse af samtlige den paagjældende Bygds eller de paagjældende Bygders Behoere, kunne faa Eneret til at landdrage Sej og Sild paa begrænsede Steder af Forstranden (jfr. §§ 9 og 10). Der, hvor nogen er berettiget til at landdrage Nót, er han ogsaa berettiget til at optrække Baade og Redskaber og at istandsætte disse.

2) ad § 3.

Efter de første Ord: »Ved Nót kast efter Sej« tilføjes: »og Sild«.

3) ad § 4.

§en udgaar.

4) ad § 9.

Dersom § 2 i den af mig foreslaaede Redaktion vedtages, udgaa Ordene: »2det Stykke« i §ens 2det Stykke.

5) ad § 12.

Der tilføjes til §en:

»Bøderne tilfalde den for vedkommende Kommuner, ved Lov af 9de Februar 1883 om Ændringer i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22de Marts 1855, anordnede Understøttelseskasse«.

c. fra Udvalget:

1) ad § 1.

Ordet »vød« i første Linje forandres til »ic«.

2) §§ 2 og 3 affattes saaledes:

§ 2.

I Tiden fra 24de Juni til 3ite August er enhver, der er berettiget til at fiske paa dansk Søterritorium, uden Hensyn til hvem der er Ejere af Forstranden, berettiget til overalt paa Færøerne, hvor der gaar Strøm ved Landet, undtagen under matrikuleret Bø, at landdrage og opbjærge Sej imod at svare Landpart med indtil $\frac{1}{8}$ af Fangsten.

Bliver Landparten ikke modtagen in natura enten paa Fangststedet eller Nótmandskabets Hjemsted, eller kan den paa Grund af Omstændighederne ikke aflægges in natura paa et af disse Steder, skal Nótmandskabet, naar ikke anderledes er bestemt, inden 3 Uger opgive Fangstens

Størrelse og betale Landparten efter gangbar Pris.

Spørgsmaalet om, hvor der gaar Strøm ved Landet, afgjøres af 3 af Retten for hvert enkelt Tilfælde udmeldte uvillige Mænd.

§ 3.

Om Nót kast efter Sej i Fjorde, Vige og Sunde, hvor der ikke gaar Strøm, samt under matrikuleret Bø, om Strømmen gaar lige til Land, kan der træffes særlige Vedtægter, hvorved bl. a. Interessentskaber, der staa aabne for Indtrædelse af samtlige den paagjældende Bygds eller de paagjældende Bygders Behoere, kunne faa Eneret til at landdrage Sej paa begrænsede Steder af Forstranden (jfr. § 10).

Iøvrigt beror det paa vedkommende Ejere og Besiddere, hvorledes der med Nót kast efter Sej skal forholdes under deres Land, dog at det skal være tilstrækkelig Hjemmel for fremmede at landdrage Sej paa en Forstrand, naar Ejere, Fæstere eller Beneficiarer til mindst Halvdelen af det paagjældende Marketal dertil have givet deres Samtykke.

Der, hvor nogen er berettiget til at landdrage Nót, er han ogsaa berettiget til at optrække Baade og Redskaber og istandsætte disse.

3) ad § 5.

Ordene »og upaaankeligt« udgaa.

4) ad § 9.

Ordene i §ens 1ste Stykke: »Fjorde og Vige« forandres til: »Fjorde, Vige og lignende Indskjæringer fra Havet«.

I §ens 2det Stykke forandres »§ 2, 2det Stykke« til »§ 3, 1ste Stykke«.

5) ad § 12.

Efter »Kroner« sættes Komma og tilføjes: »som tilfalde Stedets ved Lov af 9de Februar 1883 oprettede frivillige Fattigvæsen«.

6) ad § 14.

»3 Maaneder« forandres til »6 Maaneder«.

d. fra Isaksen.

1) ad § 9, 1ste Stykke:

Ordet »og« imellem »Fiskeri« og »Sejlad« udgaar og imellem »og om« sættes: »Opankring af Lystfartøjer og Lossebaade samt«.

2) ad § 10, 1ste Stykke.

Imellem Ordene »som ved« sættes: »i Thorshavn ved et af ham sammenkaldt Møde og paa Landet«.

e. fra Udvalget.

Underændringsforslag til P. Petersens Ændringsforslag (a).

Imellem Ordene »Steder« og »forbydes« indskydes: »og i Indsøer«.

f. fra Effersøe:

1) Ændringsforslag.

Til § 1 i Udvalgets oprindelige Forslag føjes:

»Ingen maa udlægge Garn eller anbringe Dæmninger eller andre faste Fiskeindretninger i en Aa, saaledes at Fisken ikke kan trække forbi, og i ethvert Tilfælde ikke længere ud end til Midten af Aaløbet.

Ingen maa benytte Garn i Aaer eller foran disses Mundinger, der i vaad Tilstand have ringere Maskevidde end $1\frac{1}{4}$ Tomme.

Al Fangst af Ørreder med Garn eller lignende Fiskerødskeer i Søer, Aaer eller foran Aamundinger skal være forbudt i et Tidsrum af 5 Aar.

2) Underændringsforslag.

Til § 3, 3dje Stykke i Udvalgets Ændringsforslag føjes efter Ordene »ogsaa berettiget til«, følgende:
»under Fangsten og i Anledning af denne«.

g. fra Schrøter:

1) ad § 1.

Til § 1 1ste Stykke føjes:

»I Maanederne Maj og Juni skal det være tilladt at fiske paa disse Steder med Garn af ikke over 10 □ Alens Størrelse. Iøvrigt skal alt Fiskeri med Garn i Aaer, Bække og i disses Mundinger samt i Indsøer være forbudt.

2) ad § 10.

I 2det Stykke udgaa Ordene: »for 5 Aar«.

Der tilføjes § en et nyt Stykke saalydende:

»Lagtinget kan ved Approbationen fastsætte, at Vedtægten kun skal gjælde for et vist Aaremaal. Iøvrigt bliver der med Hensyn til Forandring i eller Ophevelse af Vedtægterne at forholde paa samme Maade, som ovenfor anført. Naar det maatte blive besluttet, at Vedtægten skal bortfalde, bliver den paa samme meddelte Stadfæstelse at approbere senest inden et Aar efter at Beslutningen er tagen.

h. fra Isaksen.

Underændringsforslag til § 2 i Udvalgets Ændringsforslag (c, 2).

»31te August« forandres til »30te September«.

i. fra Samme.

Underændringsforslag til § 2 i Udvalgets Ændringsforslag (c, 2).

Ordet »indtil« i Slutningen af 1ste Stykke udgaa.

j. fra Effersøe.

Underændringsforslag til § 2 i Udvalgets Ændringsforslag (c, 2).

Ordene »med indtil« udgaa. I Stedet sættes: »som af Landejerne kan forlanges aflagt med«.

k. fra Schrøter.

Underændringsforslag til § 2 i Udvalgets Ændringsforslag (c, 2).

Mellem Ordene »Landpart« og »med« indskydes: »som af Landejerne kan forlanges aflagt«.

Den 1ste September paabegyndtes Sagens 3dje Behandling, men af Hensyn til, at der ved Mødets Begyndelse var indleveret adskillige Ændringsforslag, udsattes den videre Behandling til et følgende Møde.

Den 2den September fortsattes Behandlingen.

§ 1 med Ændrings- og Underændringsforslag (c, 1; f, 1). Udvalgets Ændringsforslag (c, 1) vedtoges med 17 St. for og ingen imod. Effersøes Ændringsforslag (f, 1) vedtoges med 13 St. mod 2, hvorefter § 1 saaledes ændret vedtoges med 14 St. mod 1. Herved betragtedes de øvrige til denne § stillede Ændrings- og Underændringsforslag som bortfaldne.

§ 2 med Ændrings- og Underændringsforslag. Hansens Ændringsforslag (b, 1) sættes først under Afstemning, men forkastedes med 9 St. mod 5. Isaksens Underændringsforslag (h) vedtoges med 10 St. for og ingen imod, Schrøters Underændringsforslag (k) vedtoges med 11 St. mod 1, hvorved Underændringsforslagene i og j betragtedes som bortfaldne.

Derefter vedtoges Udvalgets ny § 2 (c, 2) saaledes ændret med 11 St. for og ingen imod, hvorved § 2 i Udvalgets oprindelige Forslag betragtedes som bortfalden.

§ 3 med Ændrings- og Underændringsforslag. Hansen tog sit Ændringsforslag b, 2—4 tilbage. Efter at Effersøes Underændringsforslag (f, 2) var vedtaget med 15 St. for og ingen imod, vedtoges § 3 i Udvalgets Ændringsforslag (c, 2) med 14 St. for og ingen imod, hvorved § 3 i Udvalgets oprindelige Forslag betragtedes som bortfalden.

§ 4 vedtoges med 11 St. for og ingen imod.

§ 5 med Udvalgets Ændringsforslag (c, 3) sættes samlet under Afstemning og vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§ 6 vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 7 ligeledes.

§ 8 ligeledes.

§ 9 med Udvalgets Ændringsforslag (c, 4) og Isaksens Ændringsforslag (d, 1) sættes samlet under Afstemning og vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§ 10 med dertil stillede Ændringsforslag. Isaksens Ændringsforslag (d, 2) vedtoges med 9 St. mod 4, medens Schrøters Ændringsforslag (g, 2) forkastedes med 9 St. mod 3, hvorefter § 10 saaledes ændret vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 11 vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

§ 12 med dertil stillede Ændringsforslag. Efter at Hansens Ændringsforslag (b, 5) var vedtaget med 10 St. mod 2, vedtoges § 12 saaledes ændret med 13 St. mod 1, hvorved Udvalgets Ændringsforslag (c, 5) betragtedes som bortfaldet.

§ 13 vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

§ 14 med Udvalgets Ændringsforslag (c, 6) sættes samlet under Afstemning og vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

Efter at den 5vise Behandling af Lovforslaget med dertil stillede Ændrings- og Underændringsforslag saaledes var tilendebragt, udsattes Forhandlingen og Afstemningen om Lovforslaget i dets Helhed til et følgende Møde.

Den 3dje September fremlagdes saalydende:

Forslag

til

Fiskerilov for Færøerne.

(Affattet paa Grundlag af de ved Sagens 3dje Behandling stedfundne Afstemninger.)

§ 1.

I Aaer, Bække og i disses Munding skal det, forsaavidt Fangsten ikke bevislig sker for at forsyne Udklækningsanstalter med befrugtet Rogn eller i videnskabeligt Øjemed, være forbudt paa nogen som helst Maade at fange Ørreder eller Foreller i Tiden fra 1ste September til 1ste Januar.

Hvor disse Fisk have deres Tilhold i Aaer eller Bække, forbydes det saavel Lodsejerne som andre at beskadige Aabredde eller bortgrave den saaledes, at Fiskenes Skjulesteder eller Legepladser derved forstyrres. Denne Bestemmelse kommer dog ikke til Anvendelse, hvor rette Vedkommende bortgraver Aabredde for at bortlede skadeligt Vand fra Jorderne eller i andet lignende nødvendigt Øjemed.

Ingen maa udlægge Garn eller anbringe Dæmninger eller andre faste Fiskeindretninger i en Aa, saaledes at Fisken ikke kan trække forbi, og i ethvert Tilfælde ikke længere ud end til Midten af Aaløbet.

Ingen maa benytte Garn i Aaer eller foran disses Munding der i vaad Tilstand have ringere Maskevidde end $1\frac{1}{4}$ Tomme.

Al Fangst af Ørreder mod Garn eller lignende Fiskeredskaber i Søer, Aaer eller foran Aamundinger skal være forbudt i et Tidsrum af 5 Aar.

§ 2.

I Tiden fra 24de Juni til 30te September er enhver, der er berettiget til at fiske paa dansk Søterritorium, uden Hensyn til hvem der er Ejer af Forstranden, berettiget til overalt paa Færøerne, hvor der gaar Strøm ved Landet, undtagen under matrikuleret Bø, at landdrage og opbjærge Sej imod at svare Landpart, som af Landejerne kan forlanges aflagt med indtil $\frac{1}{3}$ af Fangsten.

Bliver Landparten ikke modtagen in natura enten paa Fangststedet eller Nøtmandskabets Hjemsted, eller kan den paa Grund af Omstændighederne ikke aflægges in natura paa et af disse Steder, skal Nøtmandskabet, naar ikke anderledes er bestemt, inden 3 Uger opgive Fangstens Størrelse og betale Landparten efter gangbar Pris.

Spørgsmaalet om, hvor der gaar Strøm ved Landet, afgøres af 3 af Rotten for hvert enkelt Tilfælde udmeldte uvillige Mænd.

§ 3.

Om Nøtkast efter Sej i Fjorde, Vige og Sunde, hvor der ikke gaar Strøm, samt under matrikuleret Bø, om Strømmen gaar lige til Land, kan der træffes særlige Vedtægter, hvorved bl. a. Interessentskaber, der staa aabne for Indtrædelse af samtlige den paagjældende Bygds eller de paagjældende Bygders Beboere, kunne faa Eneret til at landdrage Sej paa begrænsede Steder af Forstranden (jfr. § 10).

Løvrigt beror det paa vedkommende Ejere og Besiddere, hvorledes der med Nøtkast efter Sej skal forholdes under deres Land, dog at det skal være tilstrækkelig Hjemmel for fremmede at landdrage Sej paa en Forstrand, naar Ejere, Fæstere eller Beneficiarer til mindst Halvdelen af det paagjældende Markotal dertil have givet deres Samtykke.

Der, hvor nogen er berettiget til at landdrage Nót, er han ogsaa berettiget til under Fangsten og i Anledning af denne at optrække Baade og Redskaber og istandsætte disse.

§ 4.

Med Hensyn til Landdragnet af Sild har det sit Forblivende ved den i N. L. s. 5—11—16 hjemlede almindelige Adgang.

§ 5.

Foraarsager et Nøtmandskab Skade paa Bø, Hauge eller paa de i Henhold til

Jagtlov for Færøerne af 9de Februar 1854, jfr. Lov af 21de Novbr. 1871 og Lov om Fredning af Lderfugle af 29de Marts 1887 frodlyste Steder, eller lægger Hindringer i Vejen for sædvanlig Afbenyttelse af Grunden, vil der herfor være at erlægge billig Erstatning, som i Mangel af mindelig Overenskomst fastsættes af Sysselmanden med 2de af ham tiltagne uvillige Mænd. Til dette Skjøn, der er endeligt, tilsiges Nøtmandskabet af vedkommende Rekvirent. Foruden Skydsudgifterne tilkommer der i Anledning af Forretningen Sysselmanden 4 Kr. og hver af Mændene 2 Kr., hvilke Omkostninger udredes af Nøtmandskabet, saafremt Skade findes at være sket, ellers af vedkommende Rekvirent.

§ 6.

Hvor Nøtkast sker, maa, efter at Tov er udgivet og Nóten begyndt at kastes, saafremt dermed fortsættes uden usædvanlige Ophold, intet Fiskeredskab udsættes indenfor det Rum, som Nóten antages at ville omslutte.

Er Garn eller andre Fiskeredskaber forud udsatte, som villo være til Hinder for Nótens Trækning eller Stængning, er Nøtmandskabet berettiget til at optage dem eller drage Nóten i Land og mulig derved tillige de udsatte Garn eller Redskaber, mod Erstatning til disses Ejere for tilføjet Skade og Fiskespilde.

Hvor de paagjældende ikke i Mindelighed kunne enes om denne Erstatning, bliver den at fastsætte efter de i § 5 givne Regler.

§ 7.

Hvor flere Hold vogte paa Sej eller Sild, er den berettiget til Kastet, som først har udgivet sit Tov og begyndt at udkaste Nóten, samt uden usædvanligt Ophold fortsætter dermed, og maa ingen hindre ham dærl.

Have to Hold paa en Gang begyndt Udkastningen, men det ene udenfor det andet, blive de, hvis der i begge Nóter findes Sej eller Sild, og det ydre Hold ikke kan bjærge sin Fangst, før end den indre Nót er optagen, fælles om Drøtten, og hvers Andel fastsættes i Mangel af mindelig Overenskomst efter de i § 5 givne Regler.

§ 8.

Enhver, der søger at hindre eller umuliggjøre et Nøtfiskeri, saa som ved at være til Hinder for Nótens Udkastning, eller ved Skyden, Stenkast, Støjen eller deslige, saa vel som enhver, der efter at

Nóten er stængt, forsætlig beskadiger samme eller forspilder Fangsten i det hele eller for en Del, straffes efter nærværende Lov, forsaavidt Handlingen ikke efter den almindelige Straffelov medfører højere Straf.

§ 9.

For Fiskeriet i Fjorde, Vige og lignende Indskjæringer fra Havet samt i i Sunde, hvor der ikke gaar Strøm, kan der træffes særlige Vedtægter, indeholdende Regler for Tiden, hvori og Maaden hvorpaa de forskjellige Fiskerier maa drives, om hvilke Redskaber der maa bruges, om disses Indretning m. v. samt Bestemmelser til Ordning af Forholdet mellem Fiskeri, Sejlad og Opankring af Lystfartøjer og Lossebaade samt om Ordens Overholdelse under Fiskeriet.

Disse Vedtægter maa dog ikke, undertagen i det i § 3, 1ste Stykke nævnte Tilfælde, indeholde noget, hvorved enkelte Personer hjemles nogen Forret for andre.

§ 10.

Forslag til de i §erne 2 og 9 nævnte Vedtægter affattes af de tilgrænsende Kommuner Forstanderskaber (i Thorshavn Kommunalbestyrelsen) og henlægges derpaa efter forudgaaet Bekjendtgørelse ved Kirkestævne i 14 Dage til almindeligt Eftersyn i de til det paagjældende Vand grænsende Bygder. De Erindringer, som nogen maatte have at fremføre imod Forslaget, indsendes skriftlig til Forstanderskabets Formand. Efter at Forstanderskabet derpaa endelig har vedtaget Forslaget, sendes dette til Sysselmanden, som i Thorshavn ved et af ham sammenkaldt Møde og paa Landet ved næste Grandestævne oplæser det i hver af de ovenfor nævnte Bygder, og giver de kommunale Vælgere i hver Bygd Lejlighed til at stemme for eller imod samme. Naar Afstemningen har fundet Sted i alle Bygderne, sammentæller Sysselmanden Stemmerne. Have $\frac{2}{3}$ af Vælgerne sluttet sig til Vedtægten, indsender Sysselmanden den til Lagtinget. I modsat Fald underrettes Forstanderskabet om Afstemningens Udfald.

Finder Lagtinget Vedtægten hensigtsmæssig, approberer det den til for fem Aar at gjælde for alle som drive Fiskeri indenfor den i Vedtægten fastsatte Grænse. I modsat Fald meddeles Forstanderskabet Underretning om, hvilke Punkter Lagtinget ikke kan tiltræde.

§ 11.

Fiskeri med »Trawl« paa Søterritoriet ved Færøerne er forbudt.

Bliver Justitsministeriet opmærksomt paa, at der fiskes med ny opfundne Redskaber, som kunne anses for skadelige enten for Fiskeriet i Almindelighed eller for andet lovhjemlet Fiskeri, kan der udstedes Forbud mod Brugen af saadanne Redskaber; men Spørgsmaalet bliver hurtigst muligt at ordne ved Lov.

§ 12.

Overtrædelser af Bestemmelserne i denne Lov straffes med Bøder fra 5—200 Kr. Bøderne tilfalde den for vedkommende Kommuner, ved Lov af 9de Februar 1883 om Ændringer i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22de Marts 1855, anordnede Understøttelseskasse.

§ 13.

Bødesager i Anledning af denne Lov behandles som offentlige Politisager.

§ 14.

Forseelser imod denne Lov kunne ikke paatales senere end 6 Maaneder, efter at de ere begaaede.

Den 5te September sattes dette Lovforslag under endelig Behandling og Afstemning ved Navneopraab: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Provsten, Hansen, Jacobsen, Johannesen, Restorff, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen, F. Petersen, Schrøter og Effersee, modens Müller, M. Danielsen, Z. Nielsen, Djuhuus, Olsen og Formanden ikke stemte.

Den 12te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Siden Lagtinget under 9de September 1876 tillod sig at fremsende et Lovforslag om Sej- og Sildefiskeri med Nót, hvilket Forslag dog ikke vandt det høje Ministeriums Bifald, har Tinget gjentagende Gange modtaget Andragender om at faa dette Spørgsmaal ordnet ved Lov. I Tingets forrige Samling blev et saadant Andragende sendt i Udvalg, som dog ikke naaede at komme med noget Lovforslag, men Sagen blev udsat til i Aar.

Foranlediget ved nogle i Aarene 1887—88 indkomne Andragender, er der i de 2 nærmest foregaaende Samlinger blevet arbejdet paa et Forslag til Fiskerilov for Færøerne. Dette Forslag, som i forrige Samling ikke vandt tilstrækkelig Tilslutning, er i Aar ved Henstilling fra et Med-

lær af Tinget atter blevet taget under Overvejelse.

Begge de nævnte Sager have i Aar været overgivne til et Udvalg, som under 21de August afgav medfølgende Betænkning med et vedføjet Lovforslag, hvortil man ærbødigt tillader sig at henvise.

Til Sagens 3dje Behandling fremkom der flere Ændrings- og Underændringsforslag. Saaledes var der til § 1 stillet a) Ændrings- og Underændringsforslag gaaende ud paa helt at forbyde Brugen af Garn i Søer, Aaer og Bække, b) Ændringsforslag om Forbud mod Brugen af Garn over en vis Størrelse og endelig c) et Ændringsforslag indeholdende forskellige Bestemmelser til yderligere Sikring af Ferskvandsfisk mod Forbud mod Brugen af Garn i 5 Aar. Dette sidste Forslag blev vedtaget, hvorved de to førstnævnte bortfaldt.

Fra Udvalget fremkom der Forslag til en ny Redaktion af §§ 2 og 3; men det mest indgribende Ændringsforslag var Forslag til en ny § 2, hvorved det skulde staa enhver dansk Undersaat frit for, overalt paa Færøerne, at landdrage Sej- og Sild imod at erlægge, som Landpart $\frac{1}{8}$ af Fangsten, hvorhos der for Nøtkast i Fjorde, Vige og visse Sunde skulde kunne træffes særlige Vedtægter. Forslaget motiveredes ved, at det for det første var tydeligere og forstaaeligere end Udvalgets, at man først derved vilde opnaa almindelig Frihed og Lighed paa dette Omraade og at det var mest konsekvent, at de samme Bestemmelser gjælde for Silde- som for Sejfangst, samt endelig, at den Beskyttelse, der var nødvendig for Efteraars-Sejfangsten inde i Fjorde og Vige m. v., vilde kunne opnaas ved Vedtægter. Fra den anden Side blev derimod gjort gjældende, at de af Udvalget foreslaaede Bestemmelser, om de end vare noget mere udviklede, dog vare et godt Fremskridt, hvorved man opnaaede det vigtigste af den Frihed, der for Tiden ønskedes af Ikke-Landejerne, medens Landejerne dog beholdt nogle af deres Rettigheder, især under Bø (s: nærmest ved Bygden), at almindelig Frihed let kunde føre til, at der overhovedet fangedes mindre Sej end hidtil, og saaledes kunde være til Skade for Samfundet i det hele, navnlig indtil man var kommen mere i Vane med at affatte og benytte Vedtægter, og at det var inkonsekvent samtidig med, at man uvidede Retten til Landdragnings af Sej, at indskrænke denne Ret med Hensyn til Sild ved at kræve Landpart af denne. Ændringsforslaget forkastedes med 9 St.

mod 5. Et andet til denne § stillet Ændringsforslag, hvorved den Tid, i hvilken der gives almindelig Adgang til Nøtkast paa Steder, hvor der gaar Strøm, forlænges fra 31te August til 30te September, vedtoges med kun 10 St., hvilket formentlig viser, at man her er kommen til den yderste Grænse for den Frihed, Lagtinget af Hensyn til Fiskeriets Tarv tør tilraade i den Retning. Til § 10 var stillet Ændringsforslag om, at Lagtingets Approbation paa Vedtægter skulde gives for den Tid, Tinget selv fastsatte, for paa denne Maade at undgaa Tidsspilde ved Vedtægternes Affattelse og Approbation. Forslaget forkastedes, i det Tingets Flertal gik ud fra, at det ikke vilde volde stort Besvær at faa en hensigtsmæssig Vedtægt stadfæstet paa ny, medens man ved at fastsætte en bestemt Tidsfrist undgik, at mindre heldige Vedtægter bleve ved at gjælde længe efter at deres U hensigtsmæssighed var indset. Et Forslag om at forlænge Paatalefristen fra 3 til 6 Maaneder, samt Forslag til nogle Redaktionsændringer vedtoges.

Det paa Grundlag af de ved Sagens 3dje Behandling stedfundne Afstemninger affattede Lovforslag vedtoges den 5te September med 14 St. for og ingen imod.

I det man herved tager sig den Frihed at fremsende dette Lovforslag med tilhørende Bilage, skal man, næst at henvise til den af Udvalget afgivne Betænkning, ærbødigt tillade sig at udtale den Overbevisning, at dette Forslag ophøjet til Lov, foruden at fremme det færøske Ferskvandsfiskeri, vil fremkalde et betydeligt Opsving i det her til Lands allerede nu ret betydelige Sejfiskeri, og at det ved at give Tilslutning til en begrænset Affattelse af Fiskerivedtægter vil imødekomme et af mange næret Ønske om, uden at ville træde andres Interesser for nær, at kunne ordne Fiskeriforholdene paa mere begrænsede Fiskepladser.

I Klenhold til det anførte tillader Lagtinget sig herved paa det varmeste at anbefale denne Sag — som en Velfærdssag for Færøerne — til det høje Ministeriums Velvilje i Haab om, at dette Lovforslag ved Ministeriets gunstige Forsorg snart maa blive ophøjet til Lov.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 12te September 1890.

L. H. Buchwaldt. Joen Poulsen.
Ordfører.

Dione Isaksen.

Til Justitsministeriet.

VII. Forslag til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra foregaaende Samlinger udsatte Sag angaaende en Omordning af Administrationsforholdene paa Færøerne*).

Den 4de Avgust kom Sagen til foreløbig Behandling. Efter Forslag af Schrøter vedtoges med 9 St. mod 1 at nedsætte et særskilt Udvalg paa 5 Medlemmer. Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde Djurhuus, Müller, Nielsen, Olsen og Schrøter.

Den 4de September fremlagdes saalydende Udvalgsbetænkning og Lovforslag:

Til undertegnede Udvalg er afgivet Sagen om Forandring i nogle herværende Administrationsforhold.

Vi have ved at tage denne Sag under fornyet Overvejelse udarbejdet vedføjede Forslag til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne. Forslaget er bygget paa det i Sagen tidligere foreliggende Materiale, navnlig det af vedkommende Udvalg i 1885 udarbejdede Udkast og et af Lagtingsmand Schrøter i 1886 til Tinget indleveret Forslag, samt endvidere paa Grundlag af Forordning om Strandinger af 28de December 1836, Strandingslov for Island af 14 Januar 1876 og Lov om Opfiskning af Ankere, Ankertouge og andre Skibsredskaber m. m. af 22de December 1876.

Lovforslaget er inddelt i 3 Afsnit nemlig:

- 1) om egentlige Strandinger.
- 2) om Bjærgning af løse Stykker Vrag uden levende Folks Medfølge og
- 3) om Opfiskning af Ankere og andre paa Havets Bund henliggende Gjenstande.

Da de Bestemmelser der indeholdes i Norske Lovs 4de Bogs 4de Kapitel om Skibbrud og Vrag ere forældede, er Forordningen af 28de December 1836, der ikke

er udvidet til Færøerne, da den ikke er tinglæst her, bleven anvendt analogisk.

De væsentligste Afvigelser fra den hidtil brugte Fremgangsmaade, som Lovforslaget indeholder er,

1. at der foreslaas, at det for Fremtiden skal være Sysselmanden og ikke som hidtil Landfogden, der skal forestaa og lede Bjærgningen samt aflægge Strandingsregnskabet. — Grunden hertil er den, at Landfogden i de allerfærreste Tilfælde er kommet til Stede ved Bjærgningen, væsentlig paa Grund af den vanskelige Kommunikation mellem Øerne, navnlig om Vinteren, hvorfor Sysselmændene faktisk hidtil have ledet de allerfleste Bjærgninger. Dertil kommer, at naar Landfogden alligevel skal være et Medlem mellem Sysselmændene og Amtet, har det været en af de større Ulemper, som klæbe ved Administrationen, nemlig en i høj Grad vidtløftig og langsom Forretningsgang.
2. at Bjærgelønnen i Stedet for i Almindelighed at være $\frac{1}{3}$ foreslaas til i Reglen ikke at være over $\frac{1}{2}$, og ikke under $\frac{1}{4}$ af det bjærgedes Værdi.
3. at Sysselmanden med Hensyn til løst Vrag, der findes i Søen eller driver op paa Forstranden, ikke behøver at gjøre Indberetning til Amtet om hvert enkelt indtrædende Tilfælde, men skal i Løbet af hver 3 eller 6 Maaneder sælge ved Auktion, hvad der saaledes inddriver, og kun en Gang aarlig gjøre Indberetning til Amtet om, hvad der er foregaaet i saa Henseende.

I Følge Kanceliets Skrivelse af 9de Avgust 1828 til Amtmanden over Bornholm, er der givet denne Bemyndigelse til at overlade saadant løst Vrag af under 10 Kroners Værdi til Finderen. Af Justitsministeriets Skrivelse af 22de Oktober 1873 fremgaar, at denne Bemyndigelse i en utrykt Skrivelse af 8de Februar 1861 fra Finansministeriet er udstrakt til samtlige Amtmænd i Kongeriget. — Uagtet Udvalget har anset det for særdeles ønskeligt at Smaaavrag under 4 Kroners Værdi

*) Se Beretningen for 1889, Side 91.

kunde tilfalde Finderen, og at det af Hensyn til den ringe Indtægt, som det vil give Statskassen, næppe lønner sig at Øvrigheden holder Kontrol dermed, saa har dog Udvalget ikke villet komme frem med positive Forslag herom paa Grund af, at Lagtinget saa ofte maa ty til Statsmyndighederne og bede om Hjælp af Statskassen snart til det ene og snart til det andet.

Udvalget formener derfor, at Lagtinget ikke bør fremkomme med Forslag om at faa de Indtægter, som Staten hidtil har haft af Færøerne, formindskede, hvorimod man, i en eventuel Indstilling til Ministeriet om Sagen, kunde henlede dets Opmærksomhed herpaa samt henstille til samme, hvorvidt det maatte finde Anledning til at foretage en saadan Ændring i Forslaget. — Da dette Vrag næsten udelukkende bestaar i Bjælker og Planker, vilde Følgen, hvis Ministeriet tog Lagtingets Henstilling til Følge, blive, at Fyrreplanker i Reglen vilde tilfalde Finderen, hvorimod Bjælker vilde være at bortauktionere. — Af denne Grund vilde Udvalget foretrække at Grænsen blev

sat til 4 Kr. og ikke som i det øvrige Kongerige til 10 Kr. Derimod formener Udvalget at det vilde være uheldigt, og volde alt for meget Bryderi, om Amtmandens Tilladelse i hvert enkelt Tilfælde skulde indhentes, da det maatte være tilstrækkeligt, at Kaldsmændene ved Vurderingen erklærede at Planken havde en Værdi af under 4 Kr.

Idet der i øvrigt henvises til de enkelte Paragrafer vedføjede Motiver, tillader Udvalget sig at foreslaa:

1. at Lagtinget vedtager vedføjede Lovforslag.
2. at det øvrige, som vedrører Sagen om Forandring i de herværende Administrationsforhold, udsættes indtil videre.

I Udvalget om Forandring i nogle herværende Administrationsforhold.
 Thorshavn, den 4de Septbr. 1890.

J. H. Schrøter, J. C. Djuhuus.
 Ordfører.

Z. Nielsen. H. C. Müller. C. Olsen.

Forslag

til

Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne.

1ste Afsnit.

Om egentlige Strandinger.

ad § 1.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den i det øvrige Kongerige gjældende Forordning om Strandinger af 28de December 1836. § 1 og Strandingslov for Island af 14de Januar 1876 § 1.

ad § 2.

Da Sysselmandene som oftest have ledet de indtrufne Bjærgninger paa Landfogdens Vegne, vil det være hensigtsmæssigt, at det i Loven fastsættes, at det skal være Sysselmanden, der fremdeles leder Bjærg-

§ 1.

Enhver, der bemærker, at noget Skib er i Fare eller at strandet Gods inddriver paa Kysten, er pligtig til at iagttage alt, hvad der staar i hans Magt for at redde Menneskeliv og bjærge Godset og navnlig til ufortøvet at give vedkommende Sysselmand Underretning om det indtrufne eller befrygtede Ulykkestilfælde, hvilket kan ske ved Anmeldelse til nærmeste Skyds-skaffer, der uopholdelig skal sende Bud med Skyds til Sysselmanden desangaaende.

§ 2.

Sysselmanden har uden Ophold at begive sig til Strandingsstedet og der, hvis Bjærgningen overgives til Øvrigheden, ordne det til dens hensigtsmæssige Iværksættelse fornødne, samt saa vidt muligt

ningen, forsaavidt den overtages af Øvrigheden. Herved vil tillige en Del af det Omsvøb med Indberetninger og Approbationer, der nu finder Sted og vanskeliggjør Bjærgningen, undgaas. I øvrigt findes lignende Bestemmelser i den førnævnte danske Lovs § 2 og den islandske Strandingslov §§ 2 og 3.

ad § 3.

Saa vel efter den danske som efter den islandske Strandingslov fører Amtmanden Overtilsynet med Strandinger (jfr. Strandingslovens § 33).

ad § 4.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den danske Strandingslov § 4 og den islandske Strandingslov § 5.

ad § 5.

Det er formentlig rigtigere, at Bjærgningskontrakter indgaas eller vedgaas i Sysselmændens Overværelse end saaledes, som i den danske Strandingslov § 9 bestemt, for Amtmanden, da Afstanden mellem de fjernere Sysler og Thorshavn vil bevirke,

overvære hele Bjærgningen og føre Protokol over alt, hvad der foregaar.

Er Sysselmanen ved Sygdom eller paa anden Maade forhindret i at begive sig til Strandingsstedet eller efter at være kommen derhen atter maa forlade det, skal han uden Ophold befuldmægtige en dertil skikket Mand, som paa hans Ansvar har at udføre de ham med Hensyn til Strandingen paahvilende Forretninger, indtil han bliver i Stand til personlig at indfinde sig paa Strandingsstedet.

Indtil Sysselmanen eller hans Befuldmægtigede kommer til Stede paa Strandingsstedet, skal det paahvile de ved dette tilstedeværende at træffe alle til det strandede Skibs, Mandskabs og Godssets Bjærgning fornødne Foranstaltninger, hvorved dog stedse bliver at følge en saadan Fremgangsmaade, at den ikke bliver Øvrigheden, naar denne indfinder sig, til Hinder i at undersøge Sagen og forsikre sig om, at intet er blevet forvansket.

§ 3.

Amtmanden fører Overtilsyn med, at, hvad der foretages ved Strandinger, udføres paa lovlig og hensigtsmæssig Maade.

§ 4.

Saa længe Skibsføreren eller nogen, der træder i hans Sted, er til Stede, maa ingen under Foregivende af at komme ham til Hjælp foretage nogen Bjærgning imod hans Vilje; men hvis Hjælp enten ved givet Signal eller paa anden Maade begjæres, skal den uvægerlig ydes ham; dog skal det bero paa Skibsføreren om han vil komme overens med enkelte derom — under Iagttagelse af Bestemmelserne i § 5 — eller han vil overlade til Øvrigheden at bestyre Bjærgningen.

Ligledes kunne retto Bjærg til enhver Tid sættes i Besiddelse af det bjærgede Skib og Gods, naar de enten i Mindelighed tilfredsstille Vedkommende for Bjærgeløn og Omkostninger eller Amtmanden finder det tilbudte tilstrækkeligt efter de i § 7 fastsatte Bestemmelser; dog skal betryggende Sikkerhed stilles for at Bjærgelønnen vil blive betalt.

§ 5.

Naar Bjærgningskontrakt indgaas af Skibsføreren eller den, der træder i hans Sted, skal den oprettes eller vedgaas i Overværelse af Sysselmanen, der skal gøre Skibsføreren eller den, der træder i hans Sted, opmærksom paa, hvilken Ret Loven

at Bjærgningen vil forsinkes alt for meget, hvis Skibsføreren og Bjærgerne først skulle rejse til Thorshavn til Amtmanden. Den islandske Strandslov § 5 bestemmer ogsaa at Bjærgningskontrakter skulle indgaas eller vedgaas i Politimesterens Nærværelse.

ad § 6.

Lignende Bestemmelser findes i den danske Strandslov § 5 og i den islandske Strandslov § 6. Naar det foreslaas, at Ejeren af Baade og Redskaber, der skulle sættes i Rekvisition, skulle være berettigede til at deltage i Bjærgningen, da er dette navnlig sket af Hensyn til Baade, for at give Ejeren Lejlighed til at hindre, at de komme til Skade, i hvilket Tilfælde Ejeren ingenlunde altid er fyldestgjort ved at faa Baadens Værdi erstattet, da gode Baade, som bekjendt, ofte ere Ejeren saa vigtige og kjære, at han ikke vil afse dem for den dobbelte Værdi.

Da de nærmest ved Strandsstedet boende i Reglen ere Parthavere i Forstranden, bør de ogsaa have Forret til at bjærge, forsaavidt de ville udføre det Arbejde, der er forbundet dermed, lige saa billigt som andre (jfr. Kancelliskrivelse af 4de Februar 1826).

hjemler ham til at faa Bjærgningen udført. Skibsføreren skal ogsaa, naar den Stat, hvortil han hører, eller vedkommende Assuranceselskab har en Agent i Nærheden af Strandsstedet, gjøres opmærksom paa, at han, inden han slutter Kontrakten, kan søge Raad hos denne. Naar Skibsføreren eller den, der træder i hans Sted, derefter erklærer, at han ønsker Kontrakten stadfæstet, bliver den endelig at afslutte og forsynes med Sysselmandens Attest om det, der saaledes er foregaaet, hvorefter den bliver bindende efter Loven. Er en Bjærgningskontrakt indgaaet, uden at dette er iagttaget, kan Skibsføreren eller hvem der ellers har at varetage Ejers Tarv, modsætte sig den deri fastsatte Betaling og fordrer denne bestemt paa den i § 7 foreskrevne Maade. I øvrigt maa Bjærgningen ikke udsættes, fordi Forening om Bjærgelønnen ikke kan tilvejebringes, hvorimod den fornødne Hjælp desuagtet skal ydes og Bjærgelønnen da, forsaavidt ingen Overenskomst senere træffes, fastsættes i Overensstemmelse med § 7.

§ 6.

Alle dertil dygtige Mandspersoner af Almuen skulle paa Opfordring af Sysselmanden være pligtige til at tage Del i Bjærgningsarbejdet, ligesom enhver Husbonde ogsaa er pligtig til at afstaa sit Tyende, naar det forlanges, til det nævnte Arbejde; dog skal først de nærmest boende udsættes, og saa fremdeles, indtil tilstrækkeligt Mandskab haves.

Ligeledes skal de fornødne Baade og Redskaber, som udkræves til Bjærgningen, leveres af dem, som eje deslige Ting, naar det forlanges; dog er Ejeren i saa Fald berettiget til at deltage i Bjærgningen paa samme Vilkaar som de øvrige antagne Folk. Tilsigelse af Bjærgningsmandskab samt til Levering af Baade og Redskaber kan finde Sted igjennem vedkommende Skyds-skaffer, som derfor nyder Betaling efter Skydstaxten.

Hvad de Skibbrudne selv besidde af Baade, Tøve eller andre til Bjærgningen tjenlige Redskaber, skal altid af dem afgives hertil.

Sysselmanden kan, naar han dertil finder Anledning, ansætte en eller flere Formænd iblandt Bjærgerne for at være ham behjælpelige med at lede Bjærgningsarbejdet.

Til Ophugning af Skibsvrag kan Folk ikke udsættes, men Sysselmanden vil have at slutte Overenskomst med dem, som dertil maatte være villige, om at udføre det

ad § 7.

Det maa anses for rigtigst, at Øvrigheden ved sin Ansættelse af Bjærgelønnen ikke har frie Hænder, men at saa vel Bjærgerne som Godsets Ejere ere sikrede en Minimums- og en Maximumsgrænse inden hvilken Øvrigheden bør holde sig og som i Reglen ikke overskrides. I øvrigt findes lignende Bestemmelser i den danske Strandingslovs §§ 6 og 7 og i den islandske Strandingslovs § 7 — jfr. Justitsministeriets Skrivelse af 11te Juni 1862 og Kancelliskrivelse af 26de Oktober 1819 — Lov af 23de Februar 1866 § 30 og N. L. 4—4—1.

dermed forbundne Arbejde for en saa stor Andel af det ophuggede Vrag, som han anser for passende og som han kan komme overens med de paagjældende om.

§ 7.

Naar hverken Skibsfører eller Styrmand følger det strandede Skib eller Gods og heller ingen anden er bemyndiget af Ejerne til at varetage dissos Tarv, eller naar de vedkommende overlade til Øvrigheden at drage Omsorg for Bjærgningen (jfr. § 4), har Sysselmanden at fastsætte den Betaling, der efter Billighed tilkommer Bjærgerne for deres Flid og Anstrængelse. Ligeledes bestemmer Sysselmanden hvorledes Bjærgelønnen skal fordeles mellem Bjærgerne indbyrdes, dog at det staar de i Strandingen interesserede Personer, der maatte være eller komme til Stede, frit for at indanke den af Sysselmanden i saa Henseende truffne Bestemmelse til Amtmandens Afgjørelse. Hvis Skibsmandskabet har deltaget i Bjærgningen, tilkommer en passende Andel af Bjærgelønnen dem.

Ved Fastsættelsen af Bjærgelønnen bliver at tage i Betragtning alle de med det indtrufne Strandingsstilfælde forbundne særlige Omstændigheder, som kunne have bidraget til at lette eller besværliggjøre Bjærgningsarbejdet. Der bliver særlig at tage Hensyn til, om Bjærgerne maa forsamme et indbringende Arbejde, saasom Fiskeri, Vaar- eller Høstarbejde, de Farer, de maatte have underkastet sig, det bjærgedes større eller mindre Værdi, samt den større eller mindre Sandsynlighed for, at Skibet eller Godset uden Bjærgernes hurtige Mellekomst vil gaa tabt.

Der tilstaas den eller dem, der i Henshold til § 6 ere antagne som Formænd for Bjærgerne en til deres udviste Flid og Duelighed svarende højere Betaling, der dog ikke maa overstige 50 pCt. af den Bjærgerne i Almindelighed tilstaaede Godtgørelse, ligesom der ogsaa kan tillægges de Bjærgere, der enten have udvist særlig Flid og Anstrængelser eller have været udsatte for særlige Farer, en passende Forhøjelse. Endvidere skulle de, der tillægges Baade og Redskaber til Afbenyttelse ved Bjærgningen erholde en passende Betaling for Brugen, eventuelt Beskadigelse og Af-savn af disse Gjenstande. For den Del af Bjærgningen, der maatte være foretagen forinden Sysselmanden kommer til Stede, erholde Bjærgerne et Vederlag af forholdsvis samme Størrelse, som det der bliver erlagt til de Bjærgere, som umiddelbart

efter Sysselmandens Ankomst til Bjærgningsstedet fortsætte Bjærgningen.

Bjærgelønnen skal i Reglen ikke ansættes til under $\frac{1}{4}$ og ikke over $\frac{1}{2}$ Delen af det bjærgedes Værdi.

ad § 8.

Lignende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslovs §§ 7 og 28 samt i den danske Strandingslov § 39.

§ 8.

Sysselmanden er berettiget til at afslutte Kontrakt om Bjærgningen af Skib og Gods. Som Vejledning ved Kontraktens Afslutning følges de i § 7 fastsatte Bestemmelser; dog maa den ikke indgaas, uden med Samtykke af Skibsføreren, Ejeren eller andre i Strandingen interesserede, forsaavidt disse ere tilstede. Kontrakten forsøges først sluttet med de nærmest boende.

Sysselmanden maa ikke personlig være interesseret i nogen af ham indgaaet eller stadfæstet Bjærgningskontrakt.

ad § 9.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den danske Strandingslovs §§ 10 og 11 og i den islandske Strandingslovs § 9.

§ 9.

Sysselmanden har, forsaavidt ikke en indgaaet lovlig Bjærgningskontrakt gjør det overflødigt, at drage Omsorg for, at alt, hvad der kan foranstaltes til Skibsmandskabets Redning og Skibets samt Godsets Bjærgning, iværksættes paa den hurtigste og efter Omstændighederne hensigtsmæssigste Maade. Er der rimelig Udsigt til, at Skibet kan hjælpes fra Stranden og igjen gjøres sejlbart, bliver dette fornemmelig Gjenstand for Sysselmandens og Bjærgernes Omhu. Forsaavidt dette ej kan ske, blive alle Skibspapirer først at redde og tage i Forvaring; af Godset bør det kostbareste reddes først. Det reddede bør bringes til Steder, hvor det ikke er udsat for at bortskylles af Ilavet. I dette Øjemed kan Sysselmanden til Godsets Opbevaring anvise saa vel offentlige som private Bygninger, der staa ledige eller ere undværlige og ikke kunne lide ved saadan Benyttelse. I Mangel af mindelig Overenskomst bestemmes Pakhusleje ligesom de øvrige Bjærgningsomkostninger efter § 7. Forsaavidt det bjærgede ikke kan opbevares paa denne Maade, skal der ved paalidelig Vagt sørges for, at det ikke bortstjæles eller forvanskes. Ved Antagelsen af Vagtmandskab skal dog, ligesom ved enhver anden Bjærgningen vedkommende Foranstaltning, tilbørlig Sparsommelighed iagttages. Sysselmanden fører et saa nøjagtigt Tilsyn som muligt med det bjærgedes Bortførelse, Henlæggelse og Opbevaring.

ad § 10.

Det maa anses for rigtigst, at Amtmanden enten personlig eller ved Fuld-

§ 10.

Saasnart Bjærgning ved Sysselmandens Møllekomst er paabegyndt, skal han ved

mægtig kommer til Stede paa Strandingsstedet, naar han finder det fornødent at gribe ind i Sysselmandens Ledelse af Bjærgningen. Personlig Tilstedeværelse er formentlig nødvendig for med Nytte at gribe ind i Ledelsen.

uopholdelig Befordring meddele Amtmanden Underretning om Strandingen samt om, hvilke Overenskomster der ere sluttede om Bjærgningen og Bjærgelønnen. Hvis Amtmanden billiger den trufne Afgjørelse, har det sit Forblivende ved den af Sysselmanden sluttede Overenskomst eller trufne Afgjørelse. Skulde Amtmanden derimod ikke billige den trufne Overenskomst eller Afgjørelse, er han berettiget til, dersom han enten personlig eller ved Fuldmægtig indfinder sig paa Strandingsstedet, at sætte de af Sysselmanden foretagne Overenskomster eller Bestemmelser ud af Kraft, for den Del af Bjærgningen, som endnu ikke er udført, hvorimod de forblive bindende for den udførte Del af Bjærgningen. Amtmanden kan da slutte en ny Overenskomst om Bjærgningen, og om han vil, selv overtage Ledelsen eller foreskrive Sysselmanden Regler, som denne ved Bjærgningens Fortsættelse har at holde sig efterrettelig.

Kommer Amtmanden derimod ikke personlig eller ved Fuldmægtig til Strandingsstedet, har det sit Forblivende ved de af Sysselmanden trufne Bestemmelser, jfr. § 7.

Er Strandingstilfældet af større Betydning eller for øvrigt nogen særlig Anledning opfordrer dertil, bør Amtmanden selv indfinde sig paa Strandingsstedet og kan ved saadan Lejlighed umiddelbart beslutte i alt, hvad der ellers er overladt til Sysselmanden.

ad § 11.

Tilsvarende Bestemmelser findes saavel i den danske som i den islandske Strandingslov henholdsvis §§ 27 og 19.

§ 11.

Saafernt den Stat, hvortil et strandet Skib hører, har en Konsul paa Færøerne, skal bemeldte Embedsmand, naar ellers ingen er til Stede, som har uindskrænket Fuldmagt til at handle paa vedkommendes Vegne, have Adgang til selv eller ved Fuldmægtig at overvære Bjærgningen for derunder at paase de paagjældendes Tare og afgive sin Mening om de Forholdsregler, der til dette Øjemed maatte være tjenlige.

Naar Stranding indtræffer, skal Amtmanden snarest mulig give vedkommende Konsul Underretning derom, dog uden at der af Hensyn hertil kan ske nogen Udsættelse ved Bjærgningen.

ad § 12.

Tilsvarende Bestemmelser findes saavel i den danske som i den islandske Strandingslov, henholdsvis §§ 12 og 10.

§ 12.

Naar de Folk, som findes paa det forulykkede Skib, ikke selv kunne forskafe sig Logi, Kost og andre Fornødenheder, hvortil ogsaa hører behørig Sygepleje, skal Øvrigheden foranstalte dem indkvarterede imod en af Amtmanden fastsat passende

Betaling. Øvrigheden skal ogsaa drage Om-sorg for, at de Skibbrudne erholde Hjælp til Hjemreisen, naar deres Tilstedeværelse paa Strandingsstedet ikke længere er fornøden og de ikke selv kunne sørge for deres Bortrejse. Kunne de Skibbrudne enten paa Grund af Aarstiden eller af andre Hensyn ikke strax hjemsendes, og der ikke er en Konsul for den fremmede Nation, de maatte tilhøre, eller nogen anden, der kan tage sig af dem, har Øvrigheden at sørge for, at de indtil videre anbringes paa passende Maade.

Sysselmanden skal sørge for de til Skibet hørende dødes Begravelse, der skal ske med den størst mulige Sparsommelighed, naar ikke anden Udvej til sammes Afholdelse haves end Betaling af det bjærgede og ikke Skibsføreren eller andre vedkommende ønske nogen anseeligere Begravelse.

Hvis det bjærgede ikke er tilstrækkeligt til Udredelsen af samtlige Udgifter, kan det manglende efter Øvrighedens Begjæring forskudsvis udredes af Jordebogskassen imod Refusion af rette vedkommende.

ad § 13.

Tilsvarende Bestemmelser findes saavel i den danske som i den islandske Strandingslov, henholdsvis §§ 13, 15 og § 11. De nærmere Bestemmelser om Strandingsprotokollers Førelse egner sig formentlig bedst til at fastsættes administrativt.

§ 13.

Sysselmanden indfører i en af Amtet autoriseret Strandingsprotokol alt, hvad der vedrører Strandingen og Bjærgningen. Den skal indeholde Oplysning om Stedet, hvor og den Tilstand, hvori han ved sin Ankomst fandt Skibet og Godset, og hvorvidt Skibsfolk eller Passagerer fulgte med Skibet. Der skal modtages Forklaring af vedkommende og indføres i Protokollen om, naar og hvor Strandingen først blev bemærket, samt om, hvad der har forårsaget samme, og i øvrigt alt, hvad der kan tjene til dels enten at bedømme vedkommendes Forhold eller til at opdage, hvem Skibet og Godset tilhører, hvor Folkene ere blevne af m. v. Der indføres alle de Oplysninger, der kunne faa Indflydelse paa Ejernes og Bjærgernes gjensidige Rettigheder eller føre til Ansvar for nogen, samt hvilke Beslutninger der ere tagne af Sysselmanden til Bjærgningens Udførelse og til Godsets Opbevaring; endvidere af hvem og paa hvilke Betingelser Bjærgningen foretages samt indeholde Fortegnelse over det bjærgede Gods. Hvis Mistanke opstaar om, at nogen Forvanskning af det bjærgede har fundet Sted, eller det har lidt en slet Medfart, blive de foreløbige Undersøgelser herom at optage i Strandingsprotokollen. Denne skal ligeledes indeholde de Forhandlinger, der ere førte angaaende Opfyldelse af Forskrifterne i § 5.

Nærmere Regler om Førelse af Strandingsprotokoller fastsættes administrativt.

ad § 14.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslovs § 13.

ad § 15.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslovs § 14.

ad § 16.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslovs § 15.

ad § 17.

Denne Paragraf er optagen af Hensyn til det af Lagtinget i forrige Samling ved-

§ 14.

Sysselmanden har Ret til at bortvise alle, som ikke deltage i Bjærgningen og Bevogtningen af det strandede Gods, saavel som andre uvedkommende, ligesom han bør bortvise de Bjærgere, som ved Drukkenskab, Urolighed og Utroskab gjøre sig uskikkede til at bruges i denne Egen-skab. Han skal ogsaa anholde dem, der efter at være bortviste, ikke godvillig ville forføje sig bort, og drage dem til Ansvar for den saaledes udviste Overhørighed (jfr. § 40). Han afgjør fremdeles alle de Stridigheder, som opstaa med Hensyn til Bjærgningens Udførelse, og hans Bestem-melser i saa Henseende blive senere at tilføre Strandingsprotokollen.

§ 15.

Sysselmanden har at drage Omsorg for, at de Spise- og Drikkevarer, som bjærges i havareret Tilstand, og som mulig kunde være skadelige for Menneskers Sundhed, blive undersøgte af nærmeste Distriktslæge, der skal afgive Skjøn om, hvorvidt Varerne under visse særlige Be-tingelser eller til en vis bestemt Brug kunne anvendes uden Skade, i hvilket Til-fælde Varerne ikkun maa sælges med den Forpligtelse for Kjøberne, at der ikke gjøres anden Brug af samme. Det paa-ligger Politiet at overholde Efterlevelsen heraf og i Overtrædelsestilfælde at drage den paagjældende til Ansvar til Varernes Konfiskation og en efter Omstændighederne passende Bøde, der tilfalder Amtsfattig-kassen. Kan Konfiskation ikke komme til Anvendelse, vil der være at ikjende paa-gjældende en forholdsvis højere Bøde til samme Kasse. Kunne Varerne ikke af-benyttes til Menneske- eller Kreaturføde uden Fare for Sundheden, blive de at til-intetgjøre under Sysselmandens Opsyn eller efter hans Ordre af to paalidelige Mænd, som han overdrager dette Hverv.

§ 16.

Naar der er Grund til at befrygte, at nogen smitsom eller pestartet Sygdom kan indbringes ved det strandede Mandskab eller Gods, har Sysselmanden at paase, at de Love og Regler, som ere foreskrevne til Forebyggelse af smitsomme Sygdommes Udbredelse, iagttages.

§ 17.

Naar der imellem det bjærgede Gods findes Vin eller andre i Følge Lovgivningen

tagne Forslag til Lov om Indførselsafgift paa Vin og spirituose Drikke.

ad § 18.

Lignende Bestemmelser findes saavel i den danske som i den islandske Strandingslov, henholdsvis § 20 og §§ 21 & 26, iøvrigt træder den til Sysselmanen foreslaaede Betaling i Stedet for de i Sportelreglementet bestemte Diæter til Landfogden.

afgiftspligtige Varer, har Sysselmanen at sørge for, at Afgiften af disse berigtiges.

§ 18.

Der tilkommer Sysselmanen eller hans Befuldmægtigede foruden fri Befordring til og fra Strandingsstedet 6 Kr. i Diæter for hver Dag, han paa Grund af Strandingen maa være borte fra sit Hjem. For de Dage, Sysselmanens Nærværelse paa selve Stranden for Bjærgningens Skyld kræves i længere Tid end 8 Timer daglig forhøjes Betalingen med 50 pCt., hvorved imidlertid den Tid, som maatte behøves til Protokollens Førelse m. v., ikke kommer i Betragtning. Vederlaget ophører, saasnart der er bjærget, hvad der er muligt af Ladning og Skibsredskaber, hvorimod Sysselmanen ikke kan beregne sig nogen Betaling for den Tid, der anvendes paa Skibsvragets Ophugning, hvorved hans Nærværelse ikke er nødvendig.

For den Søforklaring, som, naar levende Mennesker følge med Skibet eller Godset, bliver at optage til Oplysning om, hvorledes det er tilgaaet med Strandingen og hvad der har forårsaget samme, saa vel som for det Forhør, hvilket, naar øj levende Folk medfølge, bliver til nærmere Oplysning om de med Strandingen forbundne Omstændigheder at optage og indsende til Amtmanden, nyder Sørenskriveren et Gebyr af 8 Kr.

Foruden Befordringsgodtgjørelse tilkommer der Amtmanden 8 Kr. i Dagpenge for Rejsen frem og tilbage, saavel som for hver Dag han maatte tilbringe paa Strandingsstedet.

ad § 19.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den danske Strandingslovs § 25. Naar Tidsfristen for Strandingsauktionens Afholdelse i Tilfælde af Ejerens Udeblivelse er sat til 20 Uger i Stedet for de i fornævnte Lov fastsatte 12 Uger er denne længere Tidsfrist begrundet i Øernes isolerede Beliggenhed.

§ 19.

Auktion over strandet Skib og Gods skal ikke finde Sted, førend eller med mindre Skibsføreren eller den, der er berettiget til at handle paa Ejerens Vegne, har erklæret sig derover. Har ingen i saa Henseende meldt sig forinden Udløbet af 10 Uger, forsaavidt Skibet er kondemneret, eller 20 Uger forsaavidt Skibet ikke kondemneres, fra den Tid, den sidste offentlige Bekjendtgjørelse, jfr. § 24, er sket om Strandingsstilfældet, vil Skib og Gods være at bortsælge ved offentlig Auktion.

Ejerne eller de, som træde i disses Sted, kanne altid, saalænge det strandede endnu ikke er bortsolgt, erholde samme udleveret in natura, imod at betale alle derpaa hvilende Omkostninger, og bliver da Værdien i fornævnte Tilfælde at bestemme ved lovlig Taxation, hvormed der i enhver Henseende vil være at forholde

efter Lovens almindelige Grundsætninger og Regler for Taxationer.

ad § 20.

Lignende Bestemmelser findes saavel i den danske som i den islandske Strandingslov, henholdsvis §§ 26 og 18.

§ 20.

Naar strandet Skib og Gods skal bortsælges ved Auktion, skal den foranstaltes saaledes, at Godset kan ventes udbragt til de fordelagtigste Priser. Der skal vælges saa passende Tid og Sted for Auktionen som Omstændighederne tillade. Bekjendtgørelse om Auktionen indrykkes i »Dimmalætting«, Amtstidende for Færøerne, samt læses ved Kirkestævne og kundgøres paa anden brugelig Maade i det Syssel, hvori Strandingen har fundet Sted, eller, om hensigtsmæssigt findes, i flere Sysler. Finder Amtmanden, at det bjærgede har en betydelig Værdi, lader han tillige Bekjendtgørelse om Auktionen indrykke saavel i »den Berlingske politiske og Avertissementstidende« som i udenlandske Blade. Auktionskonditionerne skulle forelægges Amtmanden til Approbation eller Forandring.

Hvis Ejeren eller nogen anden er til Stede, som kan handle paa Ejers Vegne, uden at dog det Tilfælde indtræder, at Auktionen i Følge § 19 bortfalder, skal dennes Mening indhentes med Hensyn til Beslutning om Varernes Bortauktionering og Auktionsvilkårene samt Inkassators Antagelse.

§ 21.

Det Gods, som enten ved at gjemmes udsættes for at bedærves eller som i øvrigt vil tabe i Værdi eller paadrages saadanne Bekostninger, at vedkommende ikke kan være tjent med dets Henliggen, skal snarest mulig sættes til Auktion, hvorom Sysselmanden i saadant Tilfælde gjør Indstilling til Amtmanden, der da resolverer i Sagen. Bestemmer Amtmanden, at Bortsalg skal finde Sted forinden den fastsatte Tidsfrist, tager han samtidig tillige Bestemmelse om Tid, Sted og Bekjendtgørelsesmaade for Auktionen.

§ 22.

Saa snart Auktionen over det bjærgede er afholdt, har Sysselmanden at affatte Regnskab over det paagjældende Strandingsstilfælde og derefter uden Ophold og navnlig uden at oppebie Auktionsbeløbenes Inkassations at indsende det nævnte Regnskab in duplo med Bilage til Amtmandens Revision og Decision. Med Regnskabet følger Afskrift af Auktionsprotokollen, Søforklaringen og af Strandingsprotokollen samt de bjærgede Skibspapirer og andre Strandingsvedrørende Dokumenter. Amtmanden vil derpaa have direkte at tilstille

ad § 21.

Lignende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslov § 17.

ad § 22.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslov § 20.

vedkommende Konsul forsaavidt Skibet tilhører en Stat, der holder en saadan paa Færgerne, eller Rederen eller andre, der efter lovlig opgjort Dispache maa anses for rette vedkommende, forsaavidt han eller de ere bosiddende her i Riget, bemeldte Regnskab med samtlige Strandingen vedrørende Dokumenter og dermed lade følge Underretning om, naar Netto-Provenuet af Strandingen ved Amtets Foranstaltning kan ventes eftersendt. I saa Henseende vil Amtet have at fastsætte den Frist, inden hvilken Sysselmanden har at saldere det af ham aflagte Regnskab, og vil denne Frist i Reglen ikke kunne overskride 5 Uger efter Auktionsbeløbets Forfaldstid, hvorhos Amtmanden har at paase, at den af ham fastsatte Frist overholdes.

ad § 23.

Lignende Bestemmelser findes i den danske Strandingslov §§ 31 og 32.

§ 23.

Amtmanden skal drage Omsorg for, at alle Udgifter, der foranlediges af Strandingen, blive dækkede af Strandingsmassen. Hvis Bjærgerne enten i Følge Kontrakt eller i Følge Øvrighedens Bestemmelse skulle erholde en vis Andel af Strandingsgodsets Værdi, skulle de Udgifter, der foranlediges af Godsets Bjærgning, Opbevaring samt Bortsalg bæres af hele Strandingsmassen, hvorimod alle andre Udgifter, Strandingen vedrørende, bæres af Ejers Andel. Netto-Provenuet lader han deponere i Jordebogskassen, indtil det er afgjort, hvem det tilfalder, jfr. dog § 22.

ad § 24.

Tilsvarende Bestemmelser findes saavel i den danske som i den islandske Strandingslov, henholdsvis §§ 28 og 22.

§ 24.

Naar Skib og Gods bjærges uden at Skibsføreren eller nogen anden, der træder i hans Sted, følger samme, og heller ingen har meldt sig, der paa en utvivlsom Maade har legitimeret sig, har Amtmanden uopholdelig at bekjendtgjøre Strandingstilfældet i nedenævnte offentlige Tidender med nøjagtig Angivelse saavel af Stedet og Tiden, hvor Bjærgningen er foregaaet, som af den Beskaffenhed ved Skibet eller Godset, som kan tjene til at gøre samme kjendeligt, samt af enhver Omstændighed, der kan bidrage til at udfinde Ejerne, hvorhos disse skulle opfordres til at melde sig hos ham inden Aar og Dag, for behørig at godtgjøre deres Adkomst til det strandede, og, imod at afholde Omkostningerne, efter hans Opgjørelse modtage dette eller det Pengebeløb, som er traadt i sammes Sted. Bekjendtgjørelsen indrykkes 3 Gange saavel i »Dimmalætting, Amtstidende for Færgerne« som i »den Berlingske politiske og Avertissementstidende«.

ad § 25.

*Tilsvarende Bestemmelser findes saavel i den danske Strandingslov §§ 29—30 som i den islandske Strandingslov §§ 23—24.

§ 25.

Naar nogen melder sig som Ejer, skal Amtmanden prøve de Beviser, hvormed han vil godtgjøre sin Ejendomsret. I tvivlsomme Tilfælde kan Amtmanden henstille Sagen til Justitsministeriets Afgjorelse. Skulde en eller anden Mangel være i Beviset, kan Justitsministeriet dog, efter at den Tid er forløbet, hvori andre kunne melde sig, tilkjende Reklamanten Godset, hvis der, uagtet hin Mangel, findes en til Vished grænsende Formodning om, at det virkelig tilhører ham. Ligeledes er den, der har meldt sig som Ejer, berettiget til at indanke Sagen til Justitsministeriets Afgjorelse, naar Amtmanden ikke erkjender de af hin fremskaffede Bevisligheder for fyldestgjørende. Reklamanten er ogsaa berettiget til at faa sine Bevisers Tilstrækkelighed prøvede ved Domstolene.

Det Gods, hvortil ingen Ejer melder sig inden den foreskrevne Frist, hjemfalder til Statskassen. Skulde der indtræffe saadanne særlige Omstændigheder, som indeholde Grunde til, endogsaa efter at Beløbet er tilfaldet Statskassen, at tilstaa Ejeren samme, vil Forestilling derom være at gjøre til Justitsministeriet.

2det Afsnit.

Om Bjærgning af løse Stykker Vrag uden levende Folks Medfølge.

ad § 26.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den danske Strandingslov § 3.

§ 26.

De private Forstrandsejere skulle være berettigede til med egne Folk at bjærge og opbevare det løst paa deres Forstrand fra Havet uden levende Folks Medfølge opdrevene Stykgods eller Vrag.

Opdriver der paa Stranden større Dele af et Skib eller af dets Ladning som tyder paa at et Skib er forulykket i Nærheden, skal paa den i § 1 bestemte Maade saadant anmeldes for Sysselmanden, hvorefter denne afgjør, om det er nødvendigt, at han selv begiver sig til Stedet.

ad § 27.

Naar Forstrandens Ejer er til Stede og selv vil bjærge løst Vrag, bør han formentlig have Forret dertil, men hvis han fordrer at gjøre denne Forret gjældende, da er det billigt, at han staar til Ansvar, hvis Bjærgningen forsømmes samt betaler Erstatning for Godset, hvis det gaar tabt.

§ 27.

Naar forbifarende Personer bemærke, at løst Vrag (§ 26) er opdrevet paa anden Mands Forstrand uden at være bjærget, og uden at nogen af Forstrandens Ejere ere der til Stede, da ere de berettigede til at opbjærge saadant Vrag paa Forstranden; dog maa ingen gaa gjennem anden Mands Hauge uden ad rette Bygdeveje for at udøve saadan Bjærgning. Kommer nogen af Forstrandens Ejere til Stede under Bjærg-

ningen, da er den eller disse berettiget til at forlange, at den, der ikke er Medejers af Forstranden, skal vige, for at Forstrands-ojerne kunne overtage den ikke udførte Del af Bjærgningen, dog er den eller de, der have stillet saadant Forlangende, ansvarlige for, at Bjærgningen bliver for-svarlig fuldført. Bjærgelønnen deles da imellem Bjærgerne efter et Forhold, der fastsættes af Amtet; ved hvilken Deling der vil være at tage Hensyn til den større eller mindre Del af det med Bjærgningen forbundne Arbejde, enhver af dem har udført.

Naar Bjærgning af et Stykke Vrag er paabegyndt, er med den i forrige Membrum nævnte Undtagelse, ingen be-rettiget til at deltage i Bjærgningen deraf uden med dens eller deres Samtykke, som have paabegyndt Bjærgningen.

Løst Vrag der findes paa Søen, ere Finderne berettigede til at oplægge paa anden Mands Forstrand.

ad § 28.

Lignende Bestemmelser findes i Stran-dingslovens § 3.

§ 28.

Bjærgerne skulle snarest mulig med-dele Sysselmanden Underretning om de i §§ 26 og 27 omhandlede Bjærgninger saavel som om det Vrag, der findes paa Søen. Der meddeles Sysselmanden sam-tidig Underretning, om det bjærgede er forsynet med noget tydeligt Mærke. Syssel-manden indfører i en af Amtmanden avtoriseret Protokol alt, hvad der anmeldes for ham som bjærget.

ad § 29.

Den her foreslaaede Bjærgeløn er den, der hidtil i Almindelighed er blevet ydet her paa Øerne med Undtagelse af Vrag, der er fundet under Forbjærg, hvor der hidtil er blevet betalt noget mindre i Bjærgeløn, men da det er nødvendigt med Liden at hejse saadant Vrag ofte en lang Vej op over Forbjærgets Overkant, hvorved kostbare Bjærgeliner ofte lide meget, er det mindst lige saa besværligt at bjærge saadant Vrag som det, der er fundet i aaben Sø, hvorhos det indtil det er bjærget er lige saa udsat for at gaa tabt, navnlig ved Brænding. Det er derfor billigt, at Bjærge-lønnen fastsættes til det samme for saadant Vrag som for det, der er fundet i aaben Sø —, se iøvrigt Norske Lov 4—4—5.

ad § 30.

De her foreslaaede Bestemmelser frem-komme for at simplificere den hidtil brugte vidtløftige og indviklede Fremgangsmaade, hvorefter der er blevet skrevet frem og

§ 29.

Bjærgeløn af det i §§ 26 og 27 om-handlede Vrag er, for det, der findes i aaben Sø, Halvdelen, for det, der findes i Fiordo og Vigo, $\frac{1}{3}$ og for det, der findes paa Forstranden, $\frac{1}{4}$, dog skal der tilkomme Bjærgerne $\frac{1}{2}$ af det bjærgede, der findes under Forbjærg eller anden lignende For-strand, hvor det er forbundet med særlig Besværlighed at faa det bjærget.

§ 30.

Stortvrag, hvortil henregnes alt Vrag-gods, der er vurderet til 2 Kr. eller der-over, bortsælges af Sysselmanden ved offentlig Auktion, der foranstalles bekjendt-

tilbage imellem de forskjellige Myndigheder i Anledning af Stortvrag's Opbjærgning og Bortsalg.

Tidligere oppebar Sorenskriveren Auktionssalæret af Stortvrag, men siden Sorenskriveren i 1873 kom paa fast Lønning, ere disse Indtægter for største Delen tilfaldne Sysselmændene; af Smaatvrag er der imidlertid ikke blevet erlagt noget Auktions-salær. Da Kaldsmændene have en hel Del Ulejlighed med at vurdere Stort- og Smaatvrag og de ere ulønnede, vil det formentlig være rigtigst for Fremtiden at lade dem faa en Godtgjørelse for deres Ulejlighed.

ad § 31.

Det maa anses for tilstrækkeligt, at Amtmanden af Hensyn til Kontrol med Stort- og Smaatvrag erholder Indberetning om, hvad der i saa Henseende er foregaaet i Syslet, en Gang aarlig.

ad § 32.

Tilsvarende Bestemmelser findes i Lov af 22de December 1876 om Opfiskning af Ankere, Ankertove og andre Skibsredskaber m. m. § 1.

ad § 33.

Tilsvarende Bestemmelser findes i samme Lovs § 2.

gjort af ham paa behørig Maade, jfr. § 20. Intet Stortvrag maa henligge længer end 3 Maaneder fra Anmeldelsen om den stedfundne Bjærgning, indtil det forauktioneres; dog kan Sysselmanen under særegne Omstændigheder udvide Fristen til 6 Maaneder. Sysselmanen og Vurderingsmændene have nøjagtig at paase, om det bjærgede og solgte er forsynet med noget tydeligt Mærke.

Smaatvrag, hvortil henregnes alt Vrag-gods, der er vurderet under 2 Kr., bort-sælges ved offentlig Auktion ved Sys-selmandens aarlige Omrejser.

Det Stort- eller Smaatvrag, der er ud-sat for at gaa tabt, bort-sælges ved offentlig Auktion snarest mulig af Sysselmanen, der da tager Bestemmelse om Bekjendtgjørelsesmaaden for Auktionen.

Der tillægges Kaldsmændene en pas-sende Godtgjørelse for deres Ulejlighed ved Vurdering af Stortvrag.

Det indkomne Auktionsbeløb indsendes af Sysselmanen, efter at Bjærgelønnen og Auktionsomkostningerne ere fradragne, til Amtet.

§ 31.

Til hvert Aars Olaidag tilstiller Sys-selmanen Amtmanden en Indberetning over, hvad Stort- og Smaatvrag der er bortsolgt i Syslet i det forløbne Aar, samt om det har været forsynet med tydeligt Mærke.

Har det bortsolgte været forsynet med tydeligt Mærke, vil der med Hensyn til samme være at forholde efter Reglerne i §§ 24 og 25.

Det indkomne Beløb for Vrag, der ikke er forsynet med tydeligt Mærke, eller hvortil ingen Ejer melder sig inden den fastsatte Frist, tilfalder Statskassen, jfr. § 30, 4 Mb.

3dje Afsnit.

Om Opfiskning af Ankere og andre paa Havets Bund henliggende Gjenstande.

§ 32.

Det skal være enhver Undersaat tilladt uden foregaaende Anmeldelse til Øvrigheden overalt i Farvandet ved Færøerne at opfiske Ankere, der ere gaaede tabt for vedkom-mende Skib, hvad enten saadanne Ankere ere forsynede med Bøjer flydende paa Vandet, eller ikke, samt de til saadanne An-kere fastgjorte Ankertove eller Kjøettinger.

§ 33.

Den, der har opfisket et Anker, der ikke er forsynet med Bøje, flydende paa

Vandet (et saakaldet blindt Anker), skal snarest mulig og senest inden 8 Dage melde det til nærmeste Sysselmand. Saafremt Ejeren ikke inden 2 Maaneder efter at have mistet Ankeret anmelder dette sit Tab for fornævnte Sysselmand og inden en passende af denne fastsat Frist betaler Finderen i Bjærgeløn Halvdelen af Ankerets Værdi, tilfalder det den, der har opfisket det, som Ejendom.

Tilsvarende Bestemmelser findes i samme Lovs § 3.

ad § 34.

§ 34.

Den, der har opfisket et Anker, der er forsynet med Bøje, flydende paa Vandet, skal ligeledes senest inden 8 Dage melde det til nærmeste Sysselmand, som da foranstalter Bekjendtgørelse om Fundet indrykket i de i § 23 nævnte Blade. Melder Ankerets Ejersmand sig inden 6 Maaneder, regnet fra den sidste Bekjendtgørelses Dato, udlæveres Ankeret til ham imod at han erlægger sædvanlig Bjærgeløn samt betaler de med Bekjendtgørelsen og Ankerets Oplægning forbundne Udgifter; imodsat Fald tilhører Ankeret Finderen imod Erlæggelse af de nævnte Udgifter til Bekjendtgørelse og Oplægning.

Tilsvarende Bestemmelser findes i samme Lovs § 4.

ad § 35.

§ 35.

Hvis nogen ved at borttage, ødelægge eller understikke den Bøje, hvormed et Anker maatte være forsynet, giver det Udseende af, at Ankeret har været blindt, bliver han, forsaavidt ingen strengere Straffebestemmelse maatte være anvendelig, at anse med Fængsel, hvorhos han fortaber ethvert Krav paa at beholde Ankeret eller paa Bjærgeløn, hvis han har opfisket det.

Tilsvarende Bestemmelser findes i samme Lovs § 5.

ad § 36.

§ 36.

De til blinde Ankere fastgjorte Tove og Kjøttinger saavel som løse paa Havets Bund henliggende Ankertove og Kjøttinger, der ikke ere forsynede med Bøjer, flydende paa Vandet, behandles efter samme Regler som blinde Ankere. Ankertove og Kjøttinger, der enten ere fastgjorte til Ankere, som ere forsynede med Bøjer, flydende paa Vandet, eller uden at være fastgjorte til Ankere, ere forsynede med saadanne Bøjer, saa og andet Skibsredskab, der findes paa Havets Bund, behandles efter Reglerne i §§ 32 og 34.

Lignende Bestemmelser findes i den danske Strandingslovs § 36.

ad § 37.

§ 37.

Med Hensyn til Bjærgning af andet Gods, der maatte henligge paa Havets Bund, forholdes efter de i denne Lovs 2det Afsnit givne almindelige Regler, dog saaledes, at Finderen foruden den ham i Følge

§ 28 tilkommende Bjærgeløn faar en særlig Godtgjørelse, der fastsættes af Amtet, for Arbejde og Omkostninger ved Godsets Optagelse. Hvis det fundne har en mindre Værdi eller forøvrigt Omstændighederne tale derfor og ingen Ejer melder sig til Godset, kan Justitsministeriet ganske eller til Dels overlade Finderen det som Ejendom.

ad § 38.

Tilsvarende Bestemmelser findes i Lov af 22de December 1876 om Opfiskning af Ankere, Ankertøve og andet Skibsredskab m. m. § 6.

ad § 39.

Tilsvarende Bestemmelser findes i den islandske Strandingslov § 29.

§ 38.

Naar Finderen af et Anker eller andre paa Havets Bund henliggende Gjenstande forsyner det fundne med en paa Vandet flydende Bøje, der paa en kjendelig Maade betegner, af hvem det er fundet, er i Løbet af en Uge derefter ingen anden berettiget til at opfiske det.

§ 39.

Den, som forsømmer de Pligter, som denne Lov paalægger ham, ifalder en Bøde fra 2 til 100 Kr. til Færø Amts Fattigkasse, forsaavidt ikke Lovgivningens almindelige Bestemmelser fastsætte anden eller højere Straf. Er det Sysselmanden, som begaar Lovovertrædelsen, straffes han med Bøder indtil 500 Kr. eller med Bestillingens Fortabelse.

Sager, som maatte opstaa i Anledning af Overtrædelser af denne Lov, behandles som offentlige Politisager.

Den 8de September fremlagdes saalydende Ændringsforslag:

a. fra Udvalget:

ad § 2.

1. 1ste Stykke. »efter at være kommet derhen atter maa« forandres til: »maa han efter at være kommen derhen atter«.

Slutningen af Stykket »indfinde sig paa Strandingsstedet« forandres til: »udføre disse«.

2. 2det Stykke. »ved dette tilstedeværende fornødne Foranstaltninger« forandres til: »tilstedeværende at træffe fornødne Foranstaltninger til Bjærgning af det strandede Skib, Mandskab eller Gods«.

ad § 5.

3. Ordet »Forening« forandres til: »Enighed«.

ad § 6.

4. 2det Stykke. »leveres af dem, der eje deslige Ting naar det forlanges«

forandres til: »paa Forlangende leveres af dem, der eje deslige Ting«.

ad § 7.

5. 4de Stykke. »50 pCt af den Godtgjørelse« forandres til: »den Bjærgerne i Almindelighed tilstaaede Godtgjørelse med mere end 50 pCt.«

ad § 10.

6. 1ste Stykke. Ordet »Mellemkomst« forandres til: »Foranstaltning«.

ad § 13.

7. 1ste Stykke. »til Dels enten Forhold eller« forandres til: »dels til at bedømme vedkommendes Forhold«.

ad § 15.

8. »Skjøn om, hvorvidt gjøres anden Brug af dem« forandres til: »sit Skjøn derom. Kommer denne til det Resultat, at Væerne kun under visse særlige Betingelser eller til en vis bestemt Brug kunne anvendes uden Skade, maa de kun sælges under den

Forpligtelse, at der ikke gjøres anden Brug af dem.

9. Der tilføjes en ny Paragraf 26 saalydende:

§ 26.

Findes Skib, som er forladt af sit Mandskab, i aaben Sø og af Finderen bringes til Land, skal han strax give Sysselmanden Underretning derom, hvorefter der med Hensyn til Bjærgning og Realisation forholdes som ovenfor bestemt med strandet Skib og Gods; dog have Finderne Forret at bjærgne det. Efter Fradrag af alle andre i Anledning af Skibets og Godsets Bjærgning og Realisation paa løbne Omkostninger erholder Finderen for at bringe Skibet til Land Halvdelen af det bjærgedes i Behold værende Værdi.

(Som Følge af denne ny § blive de øvrige §ers Rækkefølge at forandre.)

ad § 34.

10. Der tilføjes §en et nyt saalydende Stykke:

»Ankere, som ere forsynede med en tydelig mærket Bøje og som ere udlagte for at benyttes som Fortøjningsredskab for Baade, Lossejagter eller lignende, maa ikke opfiskes af uvedkommende.»

Den 9de September foretoges Sagens 2den Behandling. Lovforslaget behandlede i følgende Afsnit: §§ 1 til 3 — §§ 4 til 7 — §§ 8 til 10 — §§ 11 til 14 — §§ 15 til 17 — § 18 — §§ 19 til 22 — § 23 — §§ 24 og 25 — Ny § 26 — §§ 26 til 28 (nu §§ 27 til 29) — § 29 (nu § 30) — §§ 30 og 31 (nu §§ 31 og 32) — §§ 32 til 34 (nu §§ 33 til 35) — § 37 (nu § 38) — § 38 (nu § 39) — § 39 (nu § 40).

Efter at den paragrafvisse Behandling af Lovforslaget saaledes var tilendebragt, sattes Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling under Afstemning og vedtoges med 14 Stemmer for og ingen imod.

Til Sagens 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændrings- og Underændringsforslag:

b. fra Udvalget.

§ 2 affattes saaledes.

1. Sysselmanden har uden Ophold at begive sig til Strandingsstedet og der,

hvis Bjærgningen overgives til Øvrigheden, ordne det til dens hensigtsmæssige Iværksættelse fornødne, samt saavidt mulig overvære hele Bjærgningen og føre Protokol over alt, hvad der foregaar.

Er Sysselmanden ved Sygdom eller paa anden Maade forhindret i at begive sig til Strandingsstedet, eller maa han efter at være kommen derhen atter forlade det, skal han uden Ophold befuldmægtige en dertil skikket Mand, som paa hans Ansvar har at udføre de ham mod Hensyn til Strandingen paa hvilende Forretninger, indtil han bliver i Stand til personlig at udføre disse.

Indtil Sysselmanden eller hans Befuldmægtigede kommer til Stedet paa Strandingsstedet, skal det paa hvile de tilstedeværende at træffe fornødne Foranstaltninger til Bjærgning af det strandede Skib, Mandskab eller Gods, hvorved dog stedse bliver at følge en saadan Fremgangsmaade, at den ikke bliver Øvrigheden til Hinder i at undersøge Sagen og forvisse sig om, at intet er blevet forvansket. Den foreløbige Ledelse af Bjærgningen forestaas af vedkommende Skyds-skaffer.

ad § 5.

2. Ordene »efter Loven« udgaa. Ordet »Forening« ombyttes med »Enighed«.

ad § 6.

3. 1ste Stykke. »dygtige Mandspersoner af Almuens« forandres til: »skikkede Mandspersoner«.
4. 2det Stykke. »leveres af dem, der eje deslige Ting, naar det forlanges« forandres til: »paa Forlangende leveres af dem, der eje deslige Ting«.

ad § 7.

5. 1ste Stykke. Slutningen af dette Stykke: »dog at det staar de i Strandingen« og fremdeles, forandres saaledes: »Den, der er utilfreds med den af Sysselmanden foretagne Fordeling af Bjærgelønnen, kan indbringe Spørgsmaalet til Amtmandens Afgjørelse«.
6. 4de Stykke. »30 pCt. af den Godtgjørelse« forandres til: »den Bjærgerne i Almindelighed tilstaaede Godtgjørelse med mere end 50 pCt.«

ad § 10.

7. 1ste Stykke. Ordet »Mellemskomst« ombyttes med »Foranstaltning«.

»om han vil, selv overtage Ledelsen eller foreskrive Sysselmanden Regler, som denne« forandres til: »umiddelbart beslutte i alt, hvad der ellers er overladt til Sysselmanden samt foreskrive denne de Regler som han«

8. Slutningen af Paragrafen: »og kan ved saadan Lejlighed« og fremdeles, udgaar.

ad § 13.

9. 1ste Stykke. »til Dels enten Forhold eller« forandres til: »dels til at bedømme vedkommendes Forhold, dels«.

ad § 15.

10. »Skjøn om hvorvidt gjøre anden Brug af samme« forandres til: »sit Skjøn derom. Kommer denne til det Resultat, at Varerne kun under visse særlige Betingelser eller til en vis bestemt Brug kunne anvendes uden Skade, maa de kun sælges under den Forpligtelse, at der ikke gjøres anden Brug af dem«.

§ 17 affattes saaledes:

11. Naar der imellem det bjærgede Gods findes Varer, der i Følge Lovgivningen ere afgiftspligtige, har Sysselmanden at paase, at den disse paahvilende Afgift berigtiges.

ad § 18.

12. Ordet »Diæter« ombyttes med »Dagpenge«.

ad § 20.

13. 1ste Stykke. »Dimmalætting, Amtstidende for Færøerne« forandres til: »den paa Færøerne til Optagelse af retslige og offentlige Bekjendtgørelser autoriserede Tidende«.

ad § 24.

14. »Dimmalætting, Amtstidende for Færøerne« forandres til: »den paa Færøerne til Optagelse af retslige og offentlige Bekjendtgørelser autoriserede Tidende«.

ny § 26.

15. Findes Skib, som er forladt af sit Mandskab, i aaben Sø og af Finderen bringes til Land, skal han strax give Sysselmanden Underretning derom, hvorefter der med Hensyn til Bjærgning og Realisation forholdes som ovenfor bestemt med strandet Skib og Gods; dog have Finderne Forret til at bjærge det.

Finderne erholde for at bringe Skibet i Land, hvis det er fundet i det aabne Hav, Halvdelen af det bjærgedes beholdne Værdi, efter Fradrag af alle andre i Anledning af dets Bjærgning og Realisation paaløbne Omkostninger, men hvis det findes i Fjorde, Vige eller andre Steder tæt ved Forstranden, $\frac{1}{4}$ Del.

(Som Følge af denne ny § 26, blive de efterfølgende Paragrafers Rækkefølge at forandre.)

ad § 29 (§ 30).

16. Der tilføjes et nyt Stykke saalydende: I Tvivlsmaalstilfælde afgjør Amtmanden, efter at Sysselmanden har erklæret sig derover, hvad der skal henregnes til Hav og hvad til Fjord, samt hvilken Forstrand der skal henregnes til de særlig besværlige at opbjærge Vrag paa.

ny § 31.

17. Er det i §§ 26 og 27 omhandlede Vrag forsynet med tydeligt Mærke, har Sysselmanden at gjøre Indberetning til Amtmanden herom, hvorefter der med Hensyn til saadant Vrag vil være at forholde efter Reglerne i §§ 23 og 24.

Er Gjenstanden af ubetydelig Værdi og Finderen eller Sysselmanden kommer til Kundskab om, hvem Ejeren er, og denne affinder sig med Finderen om Bjærgelønnen, kan Sysselmanden eller Finderen, uden at Indberetning til Amtmanden desangaaende finder Sted, overlevere det til Ejeren.

(Som Følge af den ny § 31 blive de efterfølgende Paragrafers Rækkefølge yderligere at forandre.)

ad § 30 (§ 32).

19. 1ste Stykke. Mellem »bortsælges« og »af Sysselmanden« indskydes: »naar det ikke er forsynet med tydeligt Mærke«.

Mellem »Intet« og »Stortvrag« indskydes: »saadant«.

20. Stykkets Slutning: »Vurderingsmændene have nøjagtig at paase« og fremdeles, forandres til: »Kaldsmændene have nøjagtig at paase, om det bjærgede er forsynet med tydeligt Mærke. Det Stortvrag, der er forsynet med tydeligt Mærke, men hvortil ingen Ejer inden den i § 24 fastsatte Frist har meldt sig, inddrages under Auktionen«.

ny § 33.

21. Faar, som findes paa Søen eller opdrevne paa Stranden, tilhøre Finderen, undtagen Skindet, som afflaas med begge Øren paa og afleveres til vedkommende Ejer eller Sysselmand, dog saaledes, at de Faar, som findes at være hjemmehørende i vedkommende Bygd, strax afleveres til vedkommende Ejer mod passende Findeløn, som i fornødent Fald bestemmes af Sysselmanden. Andre Kreaturer, som ere forulykkede og fundne paa Søen eller opdrevne paa Stranden, anmeldes for Sysselmanden, som tager Bestemmelse om Findelønnen.

(Paragrafernes Rækkefølge bliver yderligere at forandre.)

ad § 31 (§ 34).

22. 1ste Stykke. Slutningen af dette Stykke: »samt om det har været forsynet med tydeligt Mærke« udgaar.

2det Stykke udgaar.

ad § 34 (§ 37).

23. Der tilføjes Paragrafen et nyt saalydende Stykke:

»Ankere, som ere forsynede med en tydelig mærket Bøje, og som ere udlagte for at benyttes som Fortøjningsredskab for Baade, Lossejagter eller lignende, maa ikke optages af uvedkommende«.

c. fra Udvalget.

(Underændringsforslag til b.)

ad § 7.

1. 1ste Stykke. Mellem Ordene »Sysselmand« og »at fastsætte den Betaling« indskydes Ordet »foreløbig«.
2. Den foreslaaede Ændring til denne Paragrafs 1ste Stykke udgaar eller bortfalder.

ad § 10.

3. 1ste Stykke affattes saaledes:

Saasnart Bjærgningen ved Sysselmandens Foranstaltning er paabegyndt, skal han ved uopholdelig Befordring meddele Amtmanden Underretning om Strandingen, samt om hvilke Overenskomster der ere sluttede eller foreløbige Bestemmelser der ere tagne om Bjærgningen og Bjærgelønnen. Hvis Amtmanden ikke billiger de tagne Be-

stemmelser, skal han saa vidt mulig, enten selv eller ved Fuldmægtig, begive sig til Strandingssedet, hvor han kan slutte ny Overenskomst om Bjærgningen og umiddelbart beslutte i alt, hvad der ellers er overladt til Sysselmanden, samt foreskrive denne de Regler, som han har at holde sig efterrettelige ved Bjærgningens Fortsættelse.

2det Stykke udgaar.

d. fra Formanden:

§ 10 redigeres saaledes:

Saasnart Bjærgningen som formeldt er paabegyndt, skal Sysselmanden ved uopholdelig Befordring meddele Amtmanden Underretning om de af ham hidtil truffne Foranstaltninger, til nærmere Approbation (jfr. § 3).

e. fra Hansen.

ad § 5.

Efter Ordene »hvorefter den bliver bindende« tilføjes: »Sysselmanden skal paa Kontrakten ved sin Paategning bevidne, at Skipperen har været ædru, da Kontrakten blev sluttet«.

f. fra Hansen.

ad § 6.

3dje Stykke redigeres saaledes:

Sysselmanden ansætter strax det fornødne Antal af de dertil særlig skikkede Mænd blandt Bjærgerne til Forbjærgere. Disse ere ham behjælpelige ved Ledelsen af Arbejdet, og de øvrige Bjærgere skulle adlyde Forbjærgerne i alle Tilfælde, hvor Sysselmanden ikke i Øjeblikket er til Stede.

g. fra Schrøter.

ad § 7.

Ordene i 1ste Stykke: »Ligeledes bestemmer Bjærgerne indbyrdes« udgaar.

h. fra Hansen.

ad § 9.

1. Ordet »Bortførelse« i Slutningen af § 1 erstattes af Ordet »Transport«.
2. Der tilføjes et nyt Stykke saalydende:
Bliver under Bjærgningen noget bortstjaalet af Vraget og Godset, og Tyven ikke opdages, skal det bortstjaalne erstattes af Bjærgerne, én for alle og alle for én.

i. fra Schrøter.

til § 21 føjes:

Hvis Varerne ikke taale at henligge til Amtmandens Bestemmelse indløber, kan Sysselmanen afholde Auktionen, ligeledes efter forudgaaet Bekjendtgørelse, men med snarest mulig at gjøre Indberetning herom til Amtet.

j. fra Schrøter.

(Underændringsforslag til b, 21.)

Ny § 33.

Bjærgelsen af Kreaturer fundne paa Søen eller opdrevene paa Forstranden, overlægges efter de i § 30 givne Regler; dog tilfalde de Faar, der ikke ere hjemmehørende i den Bygd, hvor de ere fundne eller hvor Finderen bor, denne, med Undtagelse af Skindet, der skaas med begge Ører paa og afleveres til vedkommende Ejer eller til Sysselmanen.

Den 11te September foretoges Sagens 3dje Behandling: Ændringsforslag a toges tilbage til Fordel for b og c.

Lovforslagets 1ste Afsnit:

§ 1 vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 2 med dertil stillet Ændringsforslag (b, 1). § 2 i Udvalgets Ændringsforslag (b, 1) sættes først under Afstemning og vedtoges med 16 St. for og ingen imod, hvorved § 2 i Udvalgets oprindelige Forslag betragtedes som bortfalden.

§ 3 vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 4 vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 5 med dertil stillede Ændringsforslag (b, 2 og e). Efter at Hansens Ændringsforslag (e) var vedtaget med 9 St. mod 1, vedtoges § 5 saaledes ændret og med den af Udvalget foreslaaede Redaktionsændring (b, 2) med 14 St. for og ingen imod.

§ 6 med dertil stillede Ændringsforslag (b, 3 og 4 samt f). Efter at Hansens Ændringsforslag (f) var forkastet med 10 St. mod 4, vedtoges § 6 med de af Udvalget foreslaaede Redaktionsændringer (b, 3 og 4) med 12 St. for og ingen imod.

§ 7 med Ændrings- og Underændringsforslag (b, 5 og 6, samt c og g). Schrøters Ændringsforslag (g) vedtoges med 15 St. for og ingen imod, hvorved Ændringsforslag b, 5 og Underændringsforslag c bortfaldt. § 7 i det hele saaledes ændret og med den til 4de Stykke foreslaaede Redaktionsændring (b, 6) vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 8 forkastedes med 11 St. mod 1.

§ 9 med Ændringsforslag (h). Hansens Ændringsforslag (h, 1) vedtoges med 15 St. for og ingen imod, medens h, 2 forkastedes med 9 St. mod 1, hvorefter § 9 saaledes ændret vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 10 med Ændrings- og Underændringsforslag (b, 7 og 8, c, 3 samt d). Formandens Ændringsforslag (d) vedtoges med 12 St. for og ingen imod, hvorved § 10 i Udvalgets Forslag med Ændrings- og Underændringsforslag betragtedes som bortfalden.

§ 11 vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 12 vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 13 med Udvalgets Ændringsforslag (b, 9) vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§ 14 vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 15 med Udvalgets Ændringsforslag (b, 10) vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 16 vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 17 med Ændringsforslag (b, 11). § 17 i Ændringsforslaget (b, 11) vedtoges med 16 St. for og ingen imod, hvorved § 17 i Udvalgets oprindelige Forslag betragtedes som bortfalden.

§ 18 med Udvalgets Ændringsforslag (b, 12) vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 19 vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

§ 20 med Ændringsforslag (b, 13) vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

§ 21 med Ændringsforslag (i). Ændringsforslaget (i) vedtoges med 15 St. for og ingen imod, hvorefter § 21 saaledes ændret vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 22 vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 23 vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 24 med Ændringsforslag (b, 14) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 25 vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

Ny § 26 i Udvalgets Ændringsforslag (b, 15) vedtoges med 15 St. mod 1.

2det Afsnit:

§ 26*) vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 27*) vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 28*) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 29*) med Ændringsforslag (b, 16) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

Ny § 31 i Udvalgets Ændringsforslag (b, 17) vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 30*) med Ændringsforslag (b, 19 og 20) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

Ny § 33 i Udvalgets Ændringsforslag (b, 21) med Underændringsforslag (j). Udvalgets Ændringsforslag (b, 21) vedtoges med 11 St. mod 2, hvorved Underændringsforslaget (j) betragtedes som bortfaldet.

§ 31*) med Ændringsforslag (b, 22) vedtoges med 11 St. for og ingen imod.

3dje Afsnit:

§ 32*) vedtoges med 11 St. for og ingen imod.

§ 33*) vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 34*) med Ændringsforslag (b, 23) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 35*) vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§ 36*) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 37*) vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§ 38*) vedtoges med 15 St. for og ingen imod.

§ 39*) vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

Efter at den 5vise Behandling og Afstemning af Lovforslaget havde fundet Sted, udsattes den endelige Behandling af Lovforslaget til et følgende Møde.

Derefter fremlagdes følgende Forslag til Beslutning:

A. Motiveret Forslag fra Effersøe.

Udvalgets Forslag indkom i Tinget den 4de d. M. Samtidig fulgte et Ændringsforslag fra Udvalget med Ændringer til 9 forskellige §§.

Sagen kom til 2den Behandling den 9de ds., og denne Behandling tilendebragtes samme Dag. Der blev under Behandlingen gjort forskellige Indvendinger imod Forslagets enkelte Punkter.

Under 3dje Behandling er fremkommet Ændringsforslag med mange og til Dels væsentlige Ændringer.

At foretage Behandlingen saa hurtigt, som sket, har været ganske nødvendigt, paa Grund af at Forslaget er indkommet saa sent til Tinget.

Behandlingen af et saa betydningsfuldt, vidtløftigt og til Dels nyt Lovforslag, som det foreliggende, har ikke kunnet være tilstrækkelig grundig, hvorfor der foreslaas til Vedtagelse:

Sagen udsættes til næste Aar.

B. fra Schrøter.

Lagtinget anmoder Justitsministeriet om at udvirke, at det af Tinget vedtagne Forslag til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne maa blive ophøjet til Lov, forsaavidt det billiges af Ministeriet. Skulde det imidlertid anses fornødent at foretage væsentlige Forandringer deri, udbeder Tinget sig et paa Grundlag af nævnte Forslag af Ministeriet udarbejdet Lovforslag forelagt ved Lagtingets Sammentræden næste Aar.

*) I det oprindelige Forslag.

Den 12te September fremlagdes
saalydende:

Forslag

til

Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne.

(Affattet paa Grundlag af de ved Sagens 3dje Behandling stedfundne Afstemninger.)

1ste Afsnit.

Om egentlige Strandinger.

§ 1.

Enhver, der bemærker, at noget Skib er i Fare eller at strandet Gods inddriver paa Kysten, er pligtig til at iagttage alt, hvad der staar i hans Magt for at redde Menneskeliv og bjærge Godset og navnlig til ufortøvet at give vedkommende Sysselman Underretning om det indtrufne eller befrygtede Ulykketilfælde, hvilket kan ske ved Anmeldelse til nærmeste Skydsskaffer, der uopholdelig skal sende Bud med Skyds til Sysselmanen desangaaende.

§ 2.

Sysselmanen har uden Ophold at begive sig til Strandingsstedet og der, hvis Bjærgningen overgives til Øvrigheden, ordne det til dens hensigtsmæssige Iverksettelse fornødne, samt saa vidt muligt overvære hele Bjærgningen og føre Protokol over alt, hvad der foregaar.

Er Sysselmanen ved Sygdom eller paa anden Maade forhindret i at begive sig til Strandingsstedet, eller maa han efter at være kommen derhen atter forlade det, skal han uden Ophold befuldmægtige en dertil skikket Mand, som paa hans Ansvar har at udføre de ham med Hensyn til Strandingen paahvilende Forretninger, indtil han bliver i Stand til personlig at udføre disse.

Indtil Sysselmanen eller hans Befuldmægtigede kommer til Stede paa Strandingsstedet, skal det paahvile de tilstedeværende at træffe fornødne Foranstaltninger til Bjærgning af det strandede Skib, Mandskab eller Gods, hvorved dog stedsø bliver at følge en saadan Fremgangsmaade, at den ikke bliver Øvrigheden til Hinder i at undersøge Sagen og forvisse sig om, at intet er blevet forvansket. Den foreløbige Ledelse af Bjærgningen forestaas af vedkommende Skydsskaffer.

§ 3.

Amtmanden fører Overtilsyn med, at alt, hvad der foretages ved Strandinger, udføres paa lovlig og hensigtsmæssig Maade.

§ 4.

Saa længe Skibsføreren eller nogen, der træder i hans Sted, er til Stede, maa ingen under Foregivende af at komme ham til Hjælp foretage nogen Bjærgning imod hans Vilje; men hvis Hjælp enten ved givet Signal eller paa anden Maade begjæres, skal den uvægerlig ydes ham; dog skal det bero paa Skibsføreren om han vil komme overens med enkelte derom — under Iagttagelse af Bestemmelserne i § 5 — eller han vil overlade til Øvrigheden at bestyre Bjærgningen.

Ligeledes kunne rette Ejere til enhver Tid sættes i Besiddelse af det bjærgede Skib og Gods, naar de enten i Mindelighed tilfredsstille Vedkommende for Bjærgeløn og Omkostninger eller Amtmanden finder det tilbudte tilstrækkeligt efter de i § 7 fastsatte Bestemmelser; dog skal betryggende Sikkerhed stilles for at Bjærgelønnen vil blive betalt.

§ 5.

Naar Bjærgningskontrakt indgaas af Skibsføreren eller den, der træder i hans Sted, skal den oprettes eller vedgaas i Overværelse af Sysselmanen, der skal gjøre Skibsføreren eller den, der træder i hans Sted, opmærksom paa, hvilken Ret Loven hjemler ham til at faa Bjærgningen udført. (Skibsføreren skal ogsaa, naar den Stat, hvortil han hører, eller vedkommende Assuranceselskab har en Agent i Nærheden af Strandingsstedet, gjøres opmærksom paa, at han, inden han slutter Kontrakten, kan søge Raad hos denne *). Naar Skibsføreren eller den, der træder i hans Sted, derefter erklærer, at han ønsker Kontrakten stadfæstet, bliver den endelig at afslutte og forsyne med Sysselmanens Attest om det, der saaledes er foregaaet, hvorefter den bliver bindende. Sysselmanen skal ved sin Paategning paa Kontrakten bevidne, at Skipperen har været tædru, da Kontrakten blev sluttet. Er en Bjærgningskontrakt indgaaet, uden at dette er iagttaget, kan Skibsføreren eller hvem der ellers har at varetage Ejersens Tarv, modsætte sig den deri fastsatte Betaling og fordre denno bestemt paa den i § 7 foreskrevne Maade. I øvrigt maa Bjærgningen ikke udsættes, fordi Enighed om Bjærgelønnen ikke kan tilvejebringes, hvorimod den fornødne Hjælp desuagtet skal ydes og Bjærgelønnen da, forsaavidt ingen Over-

*) I Følge en Afstemning ved Sagens endelige Behandling den 12te Septbr. skal dette Punktum omredigeres eller Ændringsforslag 1, 1.

enskomst senere træffes, fastsættes i Overensstemmelse med § 7.

§ 6.

Alle dertil skikkede Mandspersoner skulle paa Opfordring af Sysselmanden være pligtige til at tage Del i Bjærgningsarbejdet, ligesom enhver Husbonde ogsaa er pligtig til at afstaa sit Tyende, naar det forlanges, til det nævnte Arbejde; dog skal først de nærmest boende udsættes, og saa fremdeles, indtil tilstrækkeligt Mandskab haves.

Ligeledes skal de fornødne Baade og Redskaber, som udkræves til Bjærgningen, paa Forlangende udleveres af dem, som eje deslige Ting; dog er Bjergerne i saa Fald berettiget til at deltage i Bjærgningen paa samme Vilkaar som de øvrige antagne Folk. Tilsigelse af Bjærgningsmandskab samt til Levering af Baade og Redskaber kan finde Sted igennem vedkommende Skydskaffer, som derfor nyder Betaling efter Skydstaxten.

Hvad de Skibbrudne selv besidde af Baade, Tøve eller andre til Bjærgningen tjenlige Redskaber, skal altid af dem afgives hertil.

Sysselmanden kan, naar han dertil finder Anledning, ansætte en eller flere Formænd iblandt Bjærgerne for at være ham behjælpelige med at lede Bjærgningsarbejdet.

Til Ophugning af Skibsvrag kan Folk ikke udsættes, men Sysselmanden vil have at slutte Overenskomst med dem, som dertil maatte være villige, om at udføre det dermed forbundne Arbejde for en saa stor Andel af det ophuggede Vrag, som han anser for passende og som han kan komme overens med de paagjældende om.

§ 7.

Naar hverken Skibsfører eller Styrmand følger det strandede Skib eller Gods og heller ingen anden er bemyndiget af Ejerne til at varetage disses Tarv, eller naar de vedkommende overlade til Øvrigheden at drage Omsorg for Bjærgningen (jfr. § 4), har Sysselmanden*) at fastsætte den Betaling, der efter Billighed tilkommer Bjærgerne for deres Flid og Anstrængelse, dog at det staar de i Strandengen interesserede Personer, der maatte være eller komme til Stede, frit for at indanke den af

Sysselmanden i saa Henseende truffene Bestemmelse til Amtmandens Afgjørelse. Hvis Skibsmandskabet har deltaget i Bjærgningen, tilkommer en passende Andel af Bjærgelønnen dem.

Ved Fastsættelsen af Bjærgelønnen bliver at tage i Betragtning alle de med det indtrufne Strandingstilfælde forbundne særlige Omstændigheder, som kunne have bidraget til at lette eller besværliggjøre Bjærgningsarbejdet. Der bliver særlig at tage Hensyn til, om Bjærgerne maa forsumme et indbringende Arbejde, saasom Fiskeri, Vaar- eller Høstarbejde, de Farer, de maatte have underkastet sig, det bjærgedes større eller mindre Værdi, samt den større eller mindre Sandsynlighed for, at Skibet eller Godset uden Bjærgernes hurtige Mellemskomst vil gaa tabt.

Der tilstaas den eller dem, der i Henhold til § 6 ere antagne som Formænd for Bjærgerne en til deres udviste Flid og Duelighed svarende højere Betaling, der dog ikke maa overstige den Bjærgerne i Almindelighed tilstaaede Godtgjørelse, med mere end 50 pCt., ligesom der ogsaa kan tillægges de Bjærgere, der enten have udvist særlig Flid og Anstrængelser eller have været udsatte for særlige Farer, en passende Forhøjelse. Endvidere skulle de, der tillægges Baade og Redskaber til Afbenyttelse ved Bjærgningen erholde en passende Betaling for Brugen, eventuelt Beskadigelse og Afsvaen af disse Gjenstande. For den Del af Bjærgningen, der maatte være foretaget forinden Sysselmanden kommer til Stede, erholde Bjærgerne et Væderlag af forholdsvis samme Størrelse, som det der bliver erlagt til de Bjærgere, som umiddelbart efter Sysselmandens Ankomst til Bjærgningsstedet fortsætte Bjærgningen.

Bjærgelønnen skal i Reglen ikke ansættes til under $\frac{1}{4}$ og ikke over $\frac{1}{2}$ Delen af det bjærgedes Værdi.

§ 8.

Sysselmanden har, forsaavidt ikke en indgaaet lovlig Bjærgningskontrakt gjør det overflødigt, at drage Omsorg for, at alt, hvad der kan foranstattes til Skibsmandskabets Redning og Skibets samt Godsets Bjærgning, iværksættes paa den hurtigste og efter Omstændighederne hensigtsmæssigste Maade. Er der rimelig Udsigt til, at Skibet kan hjælpes fra Stranden og igjen gjøres sejlbart, bliver dette fornemmelig Gjenstand for Sysselmandens og Bjærgernes Omhu. Forsaavidt dette ej kan ske, blive alle Skibspapirer først at redde og tage i Forvaring; af

*) Efter en Afstemning den 12te Septbr. indskydes her: „eventuelt ved Bjærgningskontrakt“ jfr. Ændringsforslag k, 2.

Godset bør det kostbareste reddes først. Det reddede bør bringes til Steder, hvor det ikke er udsat for at bortskyldes af Havet. I dette Øjemed kan Sysselmanden til Godsets Opbevaring anwise saa vel offentlige som private Bygninger, der staa ledige eller ere undværlige og ikke kunne lide ved saadan Benyttelse. I Mangel af mindelig Overenskomst bestemmes Pakhusleje ligesom de øvrige Bjærgningsomkostninger efter § 7. Forsaavidt det bjærgede ikke kan opbevares paa denne Maade, skal der ved paalidelig Vagt sørges for, at det ikke bortstjæles eller forvanskes. Ved Antagelsen af Vagtmandskab skal dog, ligesom ved enhver anden Bjærgningen vedkommende Foranstaltning, tilbørlig Sparsommelighed iagttages. Sysselmanden fører et saa nøjagtigt Tilsyn som muligt med det bjærgedes Transport, Henlæggelse og Opbevaring.

§ 9.

Saasnart Bjærgningen som formeldt er paabegyndt, skal Sysselmanden ved uopholdelig Befordring meddele Amtmanden Underretning om de af ham hidtil truffne Foranstaltninger, til nærmere Approbation (jfr. § 3).

§ 10.

Saafernt den Stat, hvortil et strandet Skib hører, har en Konsul paa Færøerne, skal bemeldte Embedsmand, naar ellers ingen er til Stede, som har uindskrænket Fuldmagt til at handle paa vedkommendes Vegne, have Adgang til selv eller ved Fuldmægtig at overvære Bjærgningen for derunder at paase de paagjældendes Tare og afgive sin Mening om de Forholdsregler, der til dette Øjemed maatte være tjenlige.

Naar Stranding indtræffer, skal Amtmanden snarest mulig give vedkommende Konsul Underretning derom, dog uden at der af Hensyn hertil kan ske nogen Udsættelse med Bjærgningen*).

§ 11.

Naar de Folk, som findes paa det forulykkede Skib, ikke selv kunne forskaffe sig Logi, Kost og andre Fornødenheder, hvortil ogsaa hører behørig Sygepleje, skal Øvrigheden foranstalte dem indkvarterede imod en af Amtmanden fastsat passende Betaling. Øvrigheden skal ogsaa drage Om-sorg for, at de Skibbrudne erholde Hjælp

til Hjenreisen, naar deres Tilstedebliven paa Strandingstedet ikke længere er fornøden og de ikke selv kunne sørge for deres Bortrejse. Kunne de Skibbrudne enten paa Grund af Aarstiden eller af andre Hensyn ikke strax hjemsendes, og der ikke er en Konsul for den fremmede Nation, de maatte tilhøre, eller nogen anden, der kan tage sig af dem, har Øvrigheden at sørge for, at de indtil videre anbringes paa passende Maade.

Sysselmanden skal sørge for de til Skibet hørende dødes Begravelse, der skal ske med den størst mulige Sparsommelighed, naar ikke anden Udvej til sammes Afholdelse haves end Betaling af det bjærgede og ikke Skibsføreren eller andre vedkommende ønske nogen aneligere Begravelse.

Hvis det bjærgede ikke er tilstrækkeligt til Udredelsen af samtlige Udgifter, kan det manglende efter Øvrighedens Begjæring forskudsvis udredes af Jordebogskassen imod Refusion af rette vedkommende.

§ 12.

Sysselmanden indfører i en af Amtet autoriseret Strandingsprotokol alt, hvad der vedrører Strandingen og Bjærgningen. Den skal indeholde Oplysning om Stedet, hvor og den Tilstand, hvori han ved sin Ankomst fandt Skibet og Godset, og hvorvidt Skibsfolk eller Passagerer fulgte med Skibet. Der skal modtages Forklaring af vedkommende og indføres i Protokollen om, naar og hvor Strandingen først blev bemærket, samt om, hvad der har forårsaget samme, og i øvrigt alt, hvad der kan tjene dels til at bedømme vedkommendes Forhold, dels til at opdage, hvem Skibet og Godset tilhører, hvor Folkene ere blevne af m. v. Der indføres alle de Oplysninger, der kunne faa Indflydelse paa Ljernes og Bjærgernes gjensidige Rettigheder eller føre til Ansvar for nogen, samt hvilke Beslutninger der ere tagne af Sysselmanden med Hensyn til Bjærgningens Udtørelse og til Godsets Opbevaring; endvidere af hvem og paa hvilke Betingelser Bjærgningen foretages, samt indeholde Fortegnelse over det bjærgede Gods. Hvis Mistanke opstaar om, at nogen Forvanskning af det bjærgede har fundet Sted, eller det har lidt en slet Medfart, blive de foreløbige Undersøgelser herom at optage i Strandingsprotokollen. Denne skal ligeledes indeholde de Forhandlinger, der ere førte angaaende Opfyldelse af Forskrifterne i § 5.

Nærmere Regler om Førelse af Strandingsprotokoller fastsættes administrativt.

*) Efter en Afstemning den 12te Septbr. tilføjes her: „Den Konsulen tillagte Ret tilkommer ogsaa vedkommende Assurance- eller Lloyds-Agent her paa Øerne.“ (Jfr. Ændringsforslag 4, 3.)

§ 13.

Sysselmanden har Ret til at bortvise alle, som ikke deltage i Bjærgningen og Bevogtningen af det strandede Gods, saavel som andre uvedkommende, ligesom han bør bortvise de Bjærgere, som ved Drukkenskab, Urolighed og Utroskab gjøre sig uskikkede til at bruges i denne Egen- skab. Han skal ogsaa anholde dem, der efter at være bortviste, ikke godvillig ville forfølge sig bort, og drage dem til Ansvar for den saaledes udviste Overhørighed (jfr. § 41). Han afgjør fremdeles alle de Stridigheder, som opstaa med Hensyn til Bjærgningens Udførelse, og hans Bestem- melser i saa Henseende blive senere at tilføre Strandingsprotokollen.

§ 14.

Sysselmanden har at drage Omsorg for, at de Spise- og Drikkevarer, som bjærges i havareret Tilstand, og som mulig kunde være skadelige for Menneskers Sundhed, blive undersøgte af nærmeste Distriktslæge, der skal afgive sit Skjøn derom. Kommer denne til det Resultat, at Varerne kun under visse særlige Be- tingelser eller til en vis bestemt Brug kunne anvendes uden Skade, maa de kun sælges under den Forpligtelse, at der ikke gjøres anden Brug af dem. Det paa- ligger Politiet at overholde Efterlevelsen heraf og i Overtrædelsestilfælde at drage den paa gjældende til Ansvar til Varernes Konfiskation og en efter Omstændighederne passende Bøde, der tilfalder Amtsfattig- kassen. Kan Konfiskation ikke komme til Anvendelse, vil der være at ikjende paa- gjældende en forholdsvis højere Bøde til samme Kasse. Kunne Varerne ikke af- benyttes til Menneske- eller Kreaturføde uden Fare for Sundheden, blive de at til- intetgjøre under Sysselmandens Opsyn eller efter hans Ordre af to paalidelige Mænd, som han overdrager dette Hverv.

§ 15.

Naar der er Grund til at befrygte, at nogen smitsom eller pestartet Sygdom kan indbringes ved det strandede Mandskab eller Gods, har Sysselmanden at paase, at de Love og Regler, som ere foreskrevne til Forebyggelse af smitsomme Sygdommes Udbredelse, iagttages.

§ 16.

Naar der imellem det bjærgede Gods findes Varer, der i Følge Lovgivningen ere afgiftspligtige, har Sysselmanden at paase, at den disse paalivende Afgift berigtiges.

§ 17.

Der tilkommer Sysselmanden eller hans Befuldmægtigede foruden fri Be- fordring til og fra Strandingsstedet 6 Kr. i Dagpenge for hver Dag, han paa Grund af Strandingen maa være borte fra sit Hjem. For de Dage, Sysselmandens Nærværelse paa selve Strandingsstedet for Bjærgningens Skyld kræves i længere Tid end 8 Timer daglig forhøjes Betalingen med 50pCt., hvor- ved imidlertid den Tid, som maatte behøves til Protokollens Førelse m. v., ikke tages i Betragtning. Vederlaget ophører, saa- snart der er bjærget, hvad der er muligt af Ladning og Skibsredskaber, hvorimod Sysselmanden ikke kan beregne sig nogen Betaling for den Tid, der anvendes paa Skibsvragets Ophugning, hvorved hans Nærværelse ikke er nødvendig.

For den Søforklaring, som, naar levende Mennesker følge med Skibet eller Godset, bliver at optage til Oplysning om, hvor- ledes det er tilgaaet med Strandingen og hvad der har forårsaget samme, saa vel som for det Forhør, hvilket, naar øj levende Folk medfølge, bliver til nærmere Oplys- ning om de med Strandingen forbundne Omstændigheder at optage og indsende til Amtmanden, nyder Sørenskriveren et Ge- byr af 8 Kr.

Foruden Befordringsgodtgjørelse til- kommer der Amtmanden 8 Kr. i Dag- penge for Rejsen frem og tilbage, saavel som for hver Dag han maatte tilbringe paa Strandingsstedet.

§ 18.

Auktion over strandet Skib og Gods skal ikke finde Sted, førend eller med mindre Skibsføreren eller den, der er be- rottet til at handle paa Ejerens Vegne, har erklæret sig derover. Har ingen i saa Henseende meldt sig forinden Forløbet af 10 Uger, forsaavidt Skibet er kondemneret, eller 20 Uger forsaavidt Skibet ikke kon- demnøres, fra den Tid, den sidste offentlige Bekjendtgjørelse, jfr. § 24, er sket om Strandingsstilfældet, vil Skib og Gods være at bortsælge ved offentlig Auktion.

Ejerne eller de, som træde i disses Sted, kunne altid, saalænge det strandede endnu ikke er bortsolgt, erholde samme udleveret in natura, imod at betale alle derpaa hvilende Omkostninger, og bliver da Værdien i førnævnte Tilfælde at be- stemme ved lovlig Taxation, hvormed der i enhver Henseende vil være at forholde efter Lovens almindelige Grundsætninger og Regler for Taxationer.

§ 19.

Naar strandet Skib og Gods skal bortsælges ved Auktion, skal den foranstaltet saaledes, at Godset kan ventes udbragt til de fordelagtigste Priser. Der skal vælges saa passende Tid og Sted for Auktionen som Omstændighederne tillade. Bekjendtgørelse om Auktionen indrykkes i den paa Færøerne til Optagelse af retslige og offentlige Bekjendtgørelser autoriserede Tidende, samt læses ved Kirkestævne og kundgøres paa anden brugelig Maade i det Syssel, hvori Strandingen har fundet Sted, eller, om hensigtsmæssigt findes, i flere Sysler. Finder Amtmanden, at det bjærgede har en betydelig Værdi, lader han tillige Bekjendtgørelse om Auktionen indrykke saavel i den Berlingske politiske og Avertissementstidende som i udenlandske Blade. Auktionskonditionerne skulle forelægges Amtmanden til Approbation eller Forandring.

Hvis Ejeren eller nogen anden er til Stede, som kan handle paa Ejers Vegne, uden at dog det Tilfælde indtræder, at Auktionen i Følge § 18 bortfalder, skal dennes Mening indhentes med Hensyn til Beslutning om Varernes Bortauktionering og Auktionsvilkaarene samt Inkassators Antagelse.

§ 20.

Det Gods, som enten ved at glemmes udsættes for at bedærves eller som i øvrigt vil tabe i Værdi eller paadrages saadanne Bekostninger, at vedkommende ikke kan være tjent med dets Henliggen, skal snarest mulig sættes til Auktion, hvorom Sysselmanden i saadant Tilfælde gjør Indstilling til Amtmanden, der resolverer i Sagen. Bestemmer Amtmanden, at Bortsalg skal finde Sted forinden den fastsatte Tidsfrist, tager han samtidig tillige Bestemmelse om Tid, Sted og Bekjendtgørelsesmaade for Auktionen.

Hvis Varerne ikke taale at henligge til Amtmandens Bestemmelse indløber, kan Sysselmanden afholde Auktionen, ligeledes efter forudgaaet Bekjendtgørelse, men mod snarest muligt at gjøre Indberetning herom til Amtet.

§ 21.

Saasnart Auktionen over det bjærgede er afholdt, har Sysselmanden at affatte Regnskab over det paagjældende Strandingstilfælde og derefter uden Ophold og navnlig uden at oppeble Auktionsbeløbenes Inkassations at indsende det nævnte Regnskab in duplo med Bilage til Amtmandens Revision og Decision. Med Regnskabet følger Afskrift af Auktionsprotokollen, Sø-

forklaringen og af Strandingsprotokollen samt de bjærgede Skibspapirer og andre Strandingen vedrørende Dokumenter. Amtmanden vil derpaa have direkte at tilstille vedkommende Konsul forsaavidt Skibet tilhører en Stat, der holder en saadan paa Færøerne, eller Rederen eller andre, der efter lovlig opgjort Dispache maa anses for rette vedkommende, forsaavidt han eller de ere bosiddende her i Riget, bemeldte Regnskab med samtlige Strandingen vedrørende Dokumenter og dermed lade følge Underretning om, naar Netto-Provenuet af Strandingen ved Amtets Foranstaltning kan ventes eftersendt. I saa Henseende vil Amtet have at fastsætte den Frist, inden hvilken Sysselmanden har at saldere det af ham aflagte Regnskab, og vil denne Frist i Reglen ikke kunne overskride 5 Uger efter Auktionsbeløbets Forfaldstid, hvorhos Amtmanden har at paase, at den af ham fastsatte Frist overholdes.

§ 22.

Amtmanden skal drage Omsorg for, at alle Udgifter, der foranlediges af Strandingen, blive dækkede af Strandingsmassen. Hvis Bjærgerne enten i Følge Kontrakt eller i Følge Øvrighedens Bestemmelse skulle erholde en vis Andel af Strandingsgodsets Værdi, skulle de Udgifter, der foranlediges af Godsets Bjærgning, Opbevaring samt Bortsalg, bæres af hele Strandingsmassen, hvorimod alle andre Udgifter, Strandingen vedrørende, bæres af Ejers Andel. Netto-Provenuet lader han deponere i Jordebogskassen, indtil det er afgjort, hvem det tilfalder, jfr. dog § 21.

§ 23.

Naar Skib og Gods bjærges uden at Skibsføreren eller nogen anden, der træder i hans Sted, følger samme, og heller ingen har meldt sig, der paa en utvivlsom Maade har legitimeret sig, har Amtmanden uopholdelig at bekjendtgjøre Strandingstilfældet i nedennævnte offentlige Tidender med nøjagtig Angivelse saavel af Stedet og Tiden, hvor Bjærgningen er foregaaet, som af den Beskaffenhed ved Skibet eller Godset, som kan tjene til at gjøre samme kjendeligt, samt af enhver Omstændighed, der kan bidrage til at udfinde Ejerne, hvorhos disse skulle opfordres til at melde sig hos ham inden Aar og Dag, for behørig at godtgjøre deres Adkomst til det strandede, og, inod at afholde Omkostningerne, efter hans Opgjørelse modtage dette eller det Pengebeløb, som er traadt i sammes Sted. Bekjendtgørelsen indrykkes 3 Gange saavel

i den paa Færgerne til Optagelse af retslige og offentlige Bekjendtgørelser autoriserede Tidende som i den Berlingske politiske og Avertissementstidende.

§ 24.

Naar nogen melder sig som Ejer, skal Amtmanden prøve de Beviser, hvormed han vil godtgjøre sin Ejendomsret. I tvivlsomme Tilfælde kan Amtmanden henstille Sagen til Justitsministeriets Afgjørelse. Skulde en eller anden Mangel være i Beviset, kan Justitsministeriet dog, efter at den Tid er forløbet, hvori andre kunne melde sig, tilkjende Reklamanten Godset, hvis der, uagtet hin Mangel, findes en til Vished grænsende Formodning om, at det virkelig tilhører ham. Ligeledes er den, der har meldt sig som Ejer, berettiget til at indanke Sagen til Justitsministeriets Afgjørelse, naar Amtmanden ikke erkjender de af hin fremskaffede Bevisligheder for fyldestgørende. Reklamanten er ogsaa berettiget til at faa sine Bevisers Tilstrækkelighed prøvede ved Domstolene.

Det Gods, hvortil ingen Ejer melder sig inden den foreskrevne Frist, hjemfalder til Statskassen. Skulde der indtræffe saadanne særlige Omstændigheder, som indeholde Grunde til, endogsaa efter at Beløbet er tilfaldet Statskassen, at tilstaa Ejeren samme, vil Forestilling derom være at gøre til Justitsministeriet.

§ 25.

Findes Skib, som er forladt af sit Mandskab, i aaben Sø og af Finderen bringes til Land, skal han strax give Sysselmanden Underretning derom, hvorefter der med Hensyn til Bjærgning og Realisation forholdes som ovenfor bestemt med strandet Skib og Gods; dog have Finderne Forret til at bjærge det.

Finderne erholde for at bringe Skibet i Land, hvis det er fundet i det aabne Hav, Halvdelen af det bjærgedes beholdne Værdi, efter Fradrag af alle andre i Anledning af dets Bjærgning og Realisation paaløbne Omkostninger, men hvis det findes i Fjorde, Vige eller andre Steder tæt ved Forstranden, $\frac{1}{4}$ Del.

2det Afsnit.

Om Bjærgning af løse Stykker Vrag uden levende Folks Medfølge m. m.

§ 26.

De private Forstrandsejere skulle være berettigede til med egne Folk at bjærge

og opbevare det løst paa deres Forstrand fra Havet uden levende Folks Medfølge opdrevne Stykgods eller Vrag.

Opdriver der paa Stranden større Dele af et Skib eller af dets Ladning som tyder paa at et Skib er forulykket i Nærheden, skal paa den i § 1 bestemte Maade saadant anmeldes for Sysselmanden, hvorefter denne afgjør, om det er nødvendigt, at han selv begiver sig til Stedet.

§ 27.

Naar forbigående Personer bemærke, at løst Vrag (§ 26) er opdrevet paa anden Mands Forstrand uden at være bjærget, og uden at nogen af Forstrandens Ejere ere der til Stede, da ere de berettigede til at opbjærge saadant Vrag paa Forstranden; dog maa ingen gaa gjennem anden Mands Hauge uden ad rette Bygdeveje for at udøve saadan Bjærgning. Kommer nogen af Forstrandens Ejere til Stede under Bjærgningen, da er den eller disse berettiget til at forlange, at den, der ikke er Medejers af Forstranden, skal vige, for at Forstrandsejerne kunne overtage den ikke udførte Del af Bjærgningen, dog er den eller de, der have stillet saadant Forlangende, ansvarlige for, at Bjærgningen bliver forsvaret fuldført. Bjærgelønnen deles da imellem Bjærgerne efter et Forhold, der fastsættes af Amtet, ved hvilken Deling der vil være at tage Hensyn til den større eller mindre Del af det med Bjærgningen forbundne Arbejde, enhver af dem har udført.

Naar Bjærgning af et Stykke Vrag er paabegyndt, er med den i forrige Led nævnte Undtagelse, ingen berettiget til at deltage i Bjærgningen deraf uden med dens eller deres Santykke, som have paabegyndt Bjærgningen.

Løst Vrag der findes paa Søen, ere Finderne berettigede til at oplægge paa anden Mands Forstrand.

§ 28.

Bjærgerne skulle snarest mulig meddele Sysselmanden Underretning om de i §§ 26 og 27 omhandlede Bjærgninger saavel som om det Vrag, der findes paa Søen. Der meddeles Sysselmanden samtidig Underretning, om det bjærgede er forsynet med noget tydeligt Mærke. Sysselmanden indfører i en af Amtmanden autoriseret Protokol alt, hvad der anmeldes for ham som bjærget.

§ 29.

Bjærgeløn af det i §§ 26 og 27 omhandlede Vrag er, for det, der findes i

aaben Sø, Halvdelen, for det, der findes i Fjorde og Vig, $\frac{1}{2}$ og for det, der findes paa Forstranden, $\frac{1}{4}$, dog skal der tilkomme Bjærgene $\frac{1}{2}$ af det bjærgede, der findes under Forbjærg eller anden lignende Forstrand, hvor det er forbundet med særlig Besværighed at faa det bjærget.

I tvivlsomme Tilfælde afgjør Amtmanden, efter at Sysselmanden har erklæret sig derover, hvad der skal henregnes til Hav og hvad til Fjord, samt hvilken Forstrand der skal henregnes til de særlig besværlige at opbjærge Vrag paa.

§ 30.

Er det i §§ 26 og 27 omhandlede Vrag forsynet med tydeligt Mærke, har Sysselmanden at gjøre Indberetning til Amtmanden herom, hvorefter der med Hensyn til saadant Vrag vil være at forholde efter Reglerne i §§ 23 og 24.

Er Gjenstanden af ubetydelig Værdi og Finneren eller Sysselmanden kommer til Kundskab om, hvem Ejeren er, og denne affinder sig med Finneren om Bjærgelønnen, kan Sysselmanden eller Finneren, uden at Indberetning til Amtmanden desangaaende finder Sted, overlevere det til Ejeren.

§ 31.

Stortvrag, hvortil henregnes alt Vrag-gods, der er vurderet til over 2 Kr., bortsælges, naar det ikke er forsynet med tydeligt Mærke, af Sysselmanden ved offentlig Auktion, der foranstaltes bekjendtgjort af ham paa behørig Maade, jfr. § 19. Indet saadant Stortvrag maa henligge længer end 3 Maaneder fra Anmeldelsen om den stedfundne Bjærgning, indtil det forauktioneres; dog kan Sysselmanden under særegne Omstændigheder udvide Fristen til 6 Maaneder. Sysselmanden og Kaldsmændene have nøjagtig at paase, om det bjærgede er forsynet med tydeligt Mærke. Det Stortvrag, der er forsynet med tydeligt Mærke, men hvortil ingen Ejer inden den i § 23 fastsatte Frist har meldt sig, inddrages under Auktionen.

Smaatvrag, hvortil henregnes alt Vrag-gods, der er vurderet til 2 Kr. eller derunder, bortsælges ved offentlig Auktion ved Sysselmandens aarlige Omrejser.

• Det Stort- eller Smaatvrag, der er udsat for at gaa tabt, bortsælges ved offentlig Auktion snarest mulig af Sysselmanden, der da tager Bestemmelse om Bekjendtgørelsesmaaden for Auktionen.

Der tillægges Kaldsmændene en passende Godtgørelse for deres Ulejlighed ved Vurdering af Stortvrag.

Det indkomne Auktionsbeløb indsendes af Sysselmanden, efter at Bjærgelønnen og Auktionsomkostningerne ere fradragne, til Amtet.

§ 32.

Faar, der findes paa Søen eller opdrevne paa Stranden, tilhøre Finneren, undtagen Skindet, som afflaas med begge Øren paa og afleveres til vedkommende Ejer eller Sysselmanden, dog saaledes, at de Faar, som findes at være hjemme-hørende i vedkommende Bygd, strax afleveres til vedkommende Ejer mod passende Findeløn, som i fornødent Fald bestemmes af Sysselmanden. [I Nabobygder kunne Haageejerne ved Stemmeflerhed efter Marketal bestemme, at de samme Regler i saa Henseende gjensidig skulde gjælde ogsaa for dem, som om de havde boet sammen i en Bygd*]. Andre Kreaturer, som ere forulykkede og fundne paa Søen eller opdrevne paa Stranden, anmeldes for Sysselmanden, som tager Bestemmelse om Findelønnen.

§ 33.

Til hvert Aars Olaidag tilstiller Sysselmanden Amtmanden en Indberetning over, hvad Stort- og Smaatvrag der er bortsolgt i Syslet i det forløbne Aar.

Det indkomne Beløb for Vrag, der ikke er forsynet med tydeligt Mærke, eller hvortil ingen Ejer melder sig inden den fastsatte Frist, tilfalder Statskassen, jfr. dog § 31, 4 Led.

3dje Afsnit.

Om Opfiskning af Ankere og andre paa Havets Bund henliggende Gjenstande.

§ 34.

Det skal være enhver Undersaat tilladt uden foregaaende Anmeldelse til Øvrigheden overalt i Farvandet ved Færøerne at opfiske Ankere, der ere gaaede tabt for vedkommende Skib, hvad enten saadanne Ankere ere forsynede med Bøjer flydende paa Vandet eller ikke, samt de til saadanne Ankere fastgjorte Ankertove eller Kjøttinger.

§ 35.

Den, der har opfisket et Anker, der ikke er forsynet med Bøje, flydende paa Vandet (et saakaldet blindt Anker), skal snarest mulig og senest inden 8 Dage melde det til nærmeste Sysselmand. Saaftømt Ejeren ikke inden 2 Maaneder efter at have mistet Ankeret anmelder dette sit Tab for fornævnte Sysselmand og inden

* Efter en Afstemning den 12te Septbr. indskydes her et nyt Stykke efter Ændringsforslag I.

en passende af denne fastsat Frist betaler Finderen i Bjærgeløn Halvdelen af Ankerets Værdi, tilfalder det den, der har opfisket det, som Ejendom.

§ 36.

Den, der har opfisket et Anker, der er forsynet med Bøje, flydende paa Vandet, skal ligeledes senest inden 8 Dage melde det til nærmeste Sysselmand, som da foranstalter Bekjendtgørelse om Fundet indrykket i de i § 23 nævnte Blade. Melder Ankerets Ejerman sig inden 6 Maanedes, regnet fra den sidste Bekjendtgørelses Dato, udelæveres Ankeret til ham imod at han erlægger sædvanlig Bjærgeløn samt betaler de med Bekjendtgørelsen og Ankerets Oplægning forbundne Udgifter; i modsat Fald tilhører Ankeret Finderen imod Erlæggelse af de nævnte Udgifter til Bekjendtgørelse og Oplægning.

Ankere, som ere forsynede med en tydelig mærket Bøje, og som ere udlagte for at benyttes som Fortøjningsredskab for Baade, Lossejagter eller lignende, maa ikke optages af uvedkommende.

§ 37.

Hvis nogen ved at borttage, ødelægge eller understikke den Bøje, hvormed et Anker maatte være forsynet, giver det Udseende af, at Ankeret har været blindt, bliver han, forsaavidt ingen strengere Straffebestemmelse maatte være anvendelig, at anse med Fængsel, hvorhos han fortaber ethvert Krav paa at beholde Ankeret eller paa Bjærgeløn, hvis han har opfisket det.

§ 38.

De til blinde Ankere fastgjorte Tove og Kjættinger saavel som løse paa Havets Bund henliggende Ankertove og Kjættinger, der ikke ere forsynede med Bøjer, flydende paa Vandet, behandles efter samme Regler som blinde Ankere. Ankertove og Kjættinger, der enten ere fastgjorte til Ankere, som ere forsynede med Bøjer, flydende paa Vandet, eller uden at være fastgjorte til Ankere, ere forsynede med saadanne Bøjer, saa og andet Skibsredskab, der findes paa Havets Bund, behandles efter Reglerne i §§ 34 og 36.

§ 39.

Med Hensyn til Bjærgning af andet Gods, der maatte henligge paa Havets Bund, forholdes efter de i denne Lovs 2det Afsnit givne almindelige Regler, dog saaledes, at Finderen foruden den ham i Følge § 29 tilkommende Bjærgeløn faar en særlig Godtgørelse, der fastsættes af Amtet, for Arbejde og Omkostninger ved Godsets Op-

tagelse. Hvis det fundne har en mindre Værdi eller forøvrigt Omstændighederne tale derfor og ingen Ejers melder sig til Godset, kan Justitsministeriet ganske eller til Dels overlade Finderen det som Ejendom.

§ 40.

Naar Finderen af et Anker eller andre paa Havets Bund henliggende Gjenstande forsyner det fundne med en paa Vandet flydende Bøje, der paa en kjendelig Maade betegner, af hvem det er fundet, er i Løbet af en Uge derefter ingen anden berettiget til at opfiske det.

4de Afsnit.

Om Straf og Paatale.

§ 41.

Den, som forsømmer de Pligter, som denne Lov paalægger ham, ifalder en Bøde fra 2 til 100 Kr. til Færø Amts Fattigkasse, forsaavidt ikke Lovgivningens almindelige Bestemmelser fastsætte anden eller højere Straf. Er det Sysselmanden, som begaar Lovovertrædelsen, straffes han med Bøder indtil 500 Kr. eller med Bestillingens Fortabelse.

Sager, som maatte opstaa i Anledning af Overtrædelser af denne Lov, behandles som offentlige Politisager.

Samme Dag (12te Septbr.) fremlagdes følgende Ændringsforslag til ovenstaaende Lovforslag:

k. fra Formanden:

Ændringsforslag

til

det i Gaarsmødet den 11te ds. §vis vedtagne Forslag til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne, sammes §§ 5, 7 og 10.

1) ad § 5.

2det Punktum redigeres saaledes:

»Skibsføreren skal gøres opmærksom paa, at han, inden han afslutter Kontrakten, kan søge Raad hos vedkommende Stats paa Færøerne ansatte Konsul, samt hos den herværende Assurance- eller Lloyds-Agent.«

2) ad § 7, 1ste Stykke.

Mellem Ordene »har Sysselmanden« og »at fastsætte« indskydes: »eventuelt ved Bjærgningskontrakt«.

3) ad § 10
(§ 11 i Udvalgets oprindelige Forslag)
føjes et nyt Led, saalydende: »Samme
Ret tilkommer den her paa Øerne værende
Assurance- eller Lloyd's-Agent».

I. fra Jacobsen:

Der foreslaas, at der i den af Tinget
vedtagne § 32 i Strandingslovforslaget efter
første Punktum tilføjes:

»I Nabobygder kunne Haugeejerne ved
Stemmeferlighed efter Marketal bestemme,
at de samme Regler i saa Henseende
gjensidig skulle gjælde ogsaa for dem, som
om de havde boet sammen i en Bygd.«

Endvidere fremlagdes følgende For-
slag til Beslutning:

C. fra Schrøter:

Lagtinget anmoder Justitsministeriet
om at søge udvirket at det af Tinget endelig
vedtagne Forslag til Strandings- og Bjærg-
ningslov for Færøerne maa blive ophøjet
til Lov forsaavidt Ministeriet billiger det.
Skulde derimod noget deri findes stridende
imod de Principper, der gjælde eller agtes
indførte for det øvrige Kongerige eller
nogen Realitetsforandringer anses for
ønskelige, udbeder Lagtinget sig Forslaget
tilbagesendt med de Forandringer, Mini-
steriet maatte anse for nødvendige.

D. fra Effersøe:

Efter at Lovforslaget §vis er vedtaget
ved Sagens 3dje Behandling, beslutter
Tinget at indsende det til Ministeriet med
Anmodning om at gennemgaa Forslaget
og eventuelt, efter at have foretaget de for-
nødne Ændringer i Lovforslaget, paa ny
at ville forelægge dette til endelig Ved-
tagelse.

E. fra Poulsen:

Tinget beslutter, efter at Strandings-
og Bjærgningslovforslaget er endelig ved-
taget, at indsende dette til Ministeriet

med Anmodning om, at samme til næste
Aar igjen vil forelægge Tinget Lovforslaget
med de Ændringer, som maatte anses for-
nødne.

Derefter foretoges Lovforslagets ende-
lige Behandling. Effersøe tog sit
første Forslag til Beslutning (A) tilbage;
ligeledes tog Schrøter sit første Forslag
(B) tilbage.

Effersøes Forslag til Beslutning (D)
sattes først under Afstemning, men for-
kastedes med 12 St. mod 2.

Formandens Ændringsforslag (k)
til §§ 5, 7 og 10 i Lovforslaget sattes samlet
under Afstemning og vedtoges med 16 St.
for og ingen imod. Jacobsens Ændrings-
forslag (l) til § 32 i Lovforslaget vedtoges
med 15 St. for og ingen imod.

Lovforslaget i dets Helhed saa-
ledes ændret sattes derpaa under Afstem-
ning ved Navneopraab med følgende Ud-
fald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Hansen,
Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannesen,
Restorff, Weihe, Joensen, P. Petersen, J.
Petersen, Fr. Petersen, Djurhuus, Schrøter
og Formanden; Müller og Effersøe stemte
ikke, medens Provsten og Olsen vare
fraværende, og var Lovforslaget saaledes
endelig vedtaget med 16 St. for og ingen
imod.

Dernæst sattes Schrøters Forslag til
Beslutning (C) under Afstemning ligeledes
ved Navneopraab med følgende Udfald:
Ja stemte: Isaksen, Hansen, Jacobsen,
Danielsen, Nielsen, Johannesen, Restorff,
Weihe, Joensen, J. Petersen, Fr. Petersen,
Schrøter og Formanden; nej stemte: Poul-
sen, Müller, Djurhuus og Effersøe; P.
Petersen stemte ikke, medens Provsten
og Olsen vare fraværende, og var
Schrøters Forslag til Beslutning saaledes
vedtaget med 13 St. mod 4, hvorved
Poulsens Forslag (E) betragtedes som
bortfaldet.

Udvalgets Forslag om at den øvrige
Del af »Administrationssagen« udsættes
indtil videre, vedtoges med 16 St. for og
ingen imod.

Endelig oplæstes og vedtoges saa-
lydende Indstilling i Sagen:

Paa Foranledning af et af Lagtings-
mand Schrøter i Aaret 1882 til Lagtinget

indgivet Andragende, gaaende ud paa at faa gennemført nogle Forandringer i den herværende Administration, da Bestyrelsen formentes at være for meget koncentreret i Thorshavn, hvorunder navnlig de fjærnere Sysler lide, blev blandt andet Spørgsmaalet om at faa en mere hensigtsmæssig Ordning af de her indtræffende Strandinger samt af det løse Vrag, der jævnlig opdriver her under Øerne, samme Aar optaget til Behandling i Lagtinget. — Efter at der til det paafølgende Aar blev indhentet Erklæringer saa vel fra Sørenskriveren og Landfogden og samtlige Sysselmænd som fra samtlige kommunale Forstanderskaber over Sagen, hvorved indtræder det her fremlævede Punkt, blev der i Samlingen 1885 af det i Sagen nedsatte Udvalg udarbejdet et Udkast til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne, hvorefter Andrageren paa Grundlag af dette Udkast og de i Lagtinget førte Forhandlinger om Sagen, udarbejdede og det følgende Aar fremkom med et Lovforslag. Sagen har derefter været indtil det i indværende Lagtingssamling nedsatte Udvalg, der under 4de d. M. afgav sin Betænkning over den, har udarbejdet et Forslag til Strandings- og Bjærgningslov for Færøerne, inddelt i 4 Afsnit, nemlig:

1. om egentlige Strandinger,
2. om Bjærgning af løse Stykker Vrag uden levende Folks Medfølg,
3. om Opfiskning af Ankere og andre paa Havets Bund henliggende Gjenstande, og
4. om Straf og Paatale.

Da Bestemmelserne i Norske Lovs 4de Bogs 4de Kapitel, der formentlig er den her paa Øerne gjældende Strandingslov, ere forældede og Strandingsloven af 28de December 1836 ikke er udvidet hertil, er sidstnævnte Lov, der i øvrigt ogsaa synes noget forældet, bleven fulgt analogisk ved indtrædende Strandinger. Der fremtræder imidlertid den Ulempe, at det ikke er den lokale Øvrighedsperson, Sysselmanden, men Landfogden, der som Politimester har at lede Strandingen. Ved denne gjælder det netop om at handle hurtigt, og da Landfogden har Bopæl i Thorshavn, kan han meget ofte, ja i de fjærnere Sysler som oftest ikke komme til Stede før end det vigtigste Strandingen vedrørende er overstaaet. Sysselmanden maa da optræde paa Landfogdens Vegne, men her forekommer den Ulempe, at han ikke er forsynet med den fornødne Myndighed, som den, der skal lede et saa vigtigt Foretagende, bør være udrustet med.

Med Hensyn til Bjærgelønnens Størrelse, første Afsnit, da har Lagtinget anset det for heldigst, at der hos os, ligesom i Norge blev fastsat en Maximums- og en Minimumsgrænse, som i Reglen ikke bør overskrides, i Stedet for de i det øvrige Kongerige gjældende Bestemmelser om, at Bjærgelønnen ikke gjerne maa være over en Tredjedel af Godssets Værdi, hvorimod der ikke findes nogen Minimumsgrænse. Den af Tinget i saa Henseende foreslaaede Grænse, er den samme som gjælder i Norge. Ligeledes har man anset det for uheldigt, at Bjærgningsarbejde, som Folk om fornødent maa tvinges til at beskæftige sig med, skal udføres som Daglønnearbejde, men at det formentlig vil være rigtigere, stadig at lade Bjærgerne faa en passende Andel af de Værdier, som de have reddet.

Med Hensyn til det andet Afsnit, da er det affattet med den Praxis for Øje, som har uddannet sig, hvorhos Lagtinget, for at lette Administrationen, har foreslaaet fornævnte Praxis en Del simplificeret. Bjærgelønnens Størrelse er i Overensstemmelse med den hidtil fulgte Sædvane, med Undtagelse af Vrag, der opbærges under Forbjærg, hvor man har foreslaaet $\frac{1}{2}$ Delen i Stedet for som hidtil $\frac{1}{3}$ Delen. Grunden hertil er, at det i Reglen er forbundet med betydeligt mere Arbejde at sikre saadant Vrag end det, der findes paa det aabne Hav, hvorhos man hyppig maa anvende store og dyre Bjærgeliner (Fuglobjærgeliner), der ofte lide meget ved dette Brug.

Saa vel af Udvalgets Betænkning som af de under Forhandlingerne i Tinget fremkomne Udtalelser, fremgaar, at man vilde anse det for særdeles ønskeligt, om Planker eller Rundholter af ubetydelig Værdi, i Lighed med, hvad der finder Sted i det øvrige Rige, jfr. Kancelli Skr. af 9de Aug. 1828, Just. M. Skr. af 22de Oktbr. 1873 og Finants M. (utrykte) Skr. af 8de Febr. 1861, kunde overlades Finderen, men medens Bestemmelserne for det øvrige Rige gaa ud paa at Amtmanden kan overlade Finderen deslige Gjenstande af under 10 Kroners Værdi, har man i Lagtinget ment at det vilde være at foretrække, at det i Loven blev fastsat, at saadanne Gjenstande, der ikke ere forsynede med tydeligt Mærke og af Sysselmændenes faste Vurderingsmænd, Kaldsmændene, ansættes til en Værdi af under 4 Kr., blive overladte til Finderen, hvorimod de vilde være at bortselge til Fordel for Statskassen naar de havde en Værdi af 4 Kr. eller derover.

Grunden til, at man i Lagtinget har foretrukket Grænsen sat til 4 Kr. og ikke til 10 Kr. er, at det »Kongsvrag«, som opdriver her, næsten udelukkende er Fyrrebjælker og Fyrreplanker; disse Bjælker have i Reglen en Værdi fra 12 Kr. og derover, medens de meget sjælden ere af ringere Værdi; Plankerne derimod have i Reglen en Værdi af under 3 Kroner. Forsaavidt Lagtingets Henstilling toges til Følge, vilde som oftest Bjælkerne, efter Fradrag af Bjærgelønnen, tilfalde Statskassen, men Plankerne derimod Finderen; derved vilde ogsaa næsten udelukkende mulig Vilkaarlighed ved Værdiansættelsen være afskaaren. En saadan Bestemmelse vilde ogsaa komme i god Overensstemmelse med de Anskuelser, der have uddannet sig hos den herværende Befolkning om Ejendomsretten til den Slags Vrag. Der har nemlig udviklet sig den Betragtningssaa, at de bjærgede Planker fra Bjærgningsøjeblikket af nærmest tilhøre Finderen, hvorfor han og ingen anden i Reglen gjør Bud paa den ved den afholdte Auktion, og det er ganske almindeligt, at Planker, der f. Ex. ere vurderede til 1 eller $1\frac{1}{2}$ Kr. tilstaa Finderen for 25 eller 40 Øre; naar andre end Finderen byde paa den, anses det som oftest for en fjendtlig Handling eller Chikane. — Den Indtægt, Statskassen har af de omhandlede Planker, er rent forsvindende og opvejer næppe det Arbejde som det paafører den herværende Administration at holde en nøjagtig Kontrol dermed m. m.

Lagtinget har imidlertid krympet sig ved at komme frem med et Andragende om at faa noget af den Indtægt, som Staten for Tiden oppebærer af Færøerne, paa Grund af at Tinget saa ofte ser sig nødsaget til at bede det høje Justitsministerium om at udvirke, at der af Statskassen ydes Hjælp snart til den ene, snart til den anden Foranstaltning, hvorimod man tillader sig at henstille, om Ministeriet maatte finde Anledning til at foretage en herhen sigtende Forandring i Lovforslaget.

I dette Afsnit har man foreslaaet den Ordning, at Sysselmandene ikke skulle indberette naar enkelte eller et enkelt Stykke Vrag opdriver, og modtage Ordre til dets Bortsalg, men derimod, forsaavidt det ikke er forsynet med tydeligt Mærke, en Gang i Løbet af 3 eller 6 Maaneder lade bortselge hvad der opbjaerges i Syslet, hvilket vil simplificere Administrationen ikke lidt.

Med Hensyn til 3dje Afsnit, da er det i Hovedsagen ligelydende med Loven af

22de December 1876 med de Forandringer, der ere en nødvendig Følge af de stedlige Forhold, hvorhos en § er optaget om Gjenstande, der, uden at henhøre til Skibsredskaber, opfiskes fra Havbunden.

Lovforslaget gennemgik 2 Behandlinger i Tinget; ved dets sidste og endelige Behandling den 1ste Septbr. opkastedes der Spørgsmaal om Hensigtsmæssigheden af at optage i Forslaget nogle af de Bestemmelser der indeholdes i Forordningen af 16de Marts 1842 om Dykkervæsenet i Danmark og i Reskript af 27de Maj 1785 for Bornholm, men Tingets Flertal ansaa den første for betydningsløs her, og det sidstnævnte, paa en Ændring nær, der blev taget til Følge, for upraktisk efter de herværende Forhold. Efter at der i Forslagets enkelte §er var vedtaget nogle Ændringer, navnlig bestaaende af Redaktionsændringer, men hvoraf ogsaa nogle angik Realitetsforandringer, blev dets enkelte §er vedtagne, hvorefter den paafølgende Dag et af Lagtingsmand Oliver Effersøe stillet motiveret Forslag til Beslutning om at faa Forslaget tilbagesendt fra Ministeriet med de fornødne Ændringer, var forkastet med 12 St. mod 2, blev et af Formanden stillet Forslag om Ændringer i §§ 5, 7 og 10 enstemmig vedtaget med 16 St. og et af Lagtingsmand O. Jacobsen stillet Forslag til en Ændring i § 32 ligeledes enstemmig vedtaget med 15 St. Lovforslaget, saaledes som det vedføjet er affattet, blev derpaa endelig vedtaget ved Navneopraab med 16 St., medens 2 undlode at stemme og 2 vare fraværende.

Et af Ordføreren i Sagen stillet Forslag til Beslutning gaaende ud paa at anmode det høje Ministerium om at søge udvirket, at Forslaget maa blive ophøjet til Lov forsaavidt Højsamme billiger det, hvorimod det, forsaavidt det maatte findes at stride imod de Principper, der gjælde eller agtes indførte i det øvrige Kongerige, eller nogen Realitetsforandring deri maatte anses for ønskelig, ønskes tilbagesendt og Lagtinget forelagt med de Forandringer, det høje Justitsministerium maatte anse for nødvendige, blev derefter vedtaget ved Navneopraab med 13 St. mod 4, medens 1 undlod at stemme og 2 vare fraværende.

Ved Behandlingen af disse Forslag blev det fra flere Sider stærkt gjort gjældende, at Lagtinget havde været saa stærkt optaget af andre Arbejder, at man ikke saa kort forinden Samlingens Slutning havde haft tilstrækkelig Tid til saa nøje at overveje hvert enkelt Punkt i et saa omfattende Lovforslag, som man kunde

ønske. Lagtingets Flertal er imidlertid gaaet ud fra, at Ministeriet, forsaavidt det ikke maatte beslutte sig til at forelægge det for Lagtingets næste Samling, vil vide at raade Bod paa de eventuelt tilstede-værende Mangler.

I Henhold til det saaledes vedtagne, og i det man tillader sig at henvise til den af vedkommende Udvalg i Sagen afgivne Betænkning, tillader Lagtinget sig paa det

bedste at anbefale denne Sag til det høje Justitsministeriums gunstige Forsorg.

Lagtinget, den 12te September 1890.

L. H. Buchwaldt. J. H. Schrøter,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

VIII. Forslag til Lov om Odelæggelse af Ravnens Yngel.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag angaaende Odelæggelse af Ravneder*).

Den 2den Avgust kom Sagen til foreløbig Behandling. Efter at det med 9 St. mod 1 var vedtaget at nedsætte et Udvalg i Sagen og efter at et af Effersøe stillet Forslag om Udvalg paa 5 Medlemmer var forkastet, vedtoges et af Schrøter stillet Forslag om Udvalg paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Danielsen, Jacobsen og Schrøter.

Den 18de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg er afgivet et Andragende fra nogle Beboere af Ørdevig, om Lagtinget vil virke hen til, at der ved

Lov træffes Bestemmelser om at søge Ravnene.

Udvalget maa være enig med Andragerne i, at det er af stor Vigtighed for Faareavlen, at der træffes saadanne Bestemmelser. Det er jo en Kjendsgjerning, at Ravnene som yngre gøre stor Skade i Yngletiden paa Faarebestanden ved at dræbe de smaa Lam og hele eller delvis bringe dem til sine Unger, samt at de vedblive dermed indtil Yngelen er opvokset og dræbt.

Man maa da først opkaste det Spørgsmaal: Hvem skal være pligtig til at søge Ravnene, Ejeren af Haugen eller Bjærget, hvori den bygger, eller de Haugeejere, hvis Faarebesætning den gør Skade? Paa den ene Side kan man sige, det er billigt, at den, der ejer en Hauge eller et Fuglebjerg, hvoraf han oppebærer alle Indtægterne, men samtidig har et Rovdyr, der gør anden Mand Skade, boende paa sin Ejendom, ogsaa bør afholde de Udgifter, der ere forbundne med at fælde det. Paa den anden Side er der ogsaa noget, der taler for, at den, der lider Skade af den, ogsaa maa drage Omsorg for at fælde den, da hin jo ikke kan gjøre for, at Ravnene yngler hos ham; men da man ofte ikke er sikker

*) Se Lagtingsberetningen for 1889, Side 95.

paa, hvor den Ravn yngler, der gjør Skade i en Hauge, har man fundet det rettest og mindst søleligt, at denne Pligt bliver paa-
lagt samtlige Haugeejere i Bygden i For-
ening.

Udvalget har dernæst taget under Overvejelse, hvem der bør holde de fornødne Liner til at søge Ravnen med. Man er imidlertid kommet til det Resultat, at det er mest hensigtsmæssigt ikke at optage nogen Bestemmelse herom i den eventuelle Lov, men gaa ud fra som givet, at de, der blive udsatte til at søge Ravnen, selv ville drage Omsorg for at skaffe Liner tilveje. I Bygder, hvor Fuglebærg findes, vil man formentlig ikke støde paa nogen Vanskelighed i saa Henseende, da man der vil have Liner nok til dette Øjemed, og i andre Bygder vil man snart komme til Erkjendelse af, at det er nødvendigt, at alle Bygde-

mændene i Forening efter Marketal anskaffe en Line til dette Brug, hvilket ogsaa vil blive langt mindre søleligt, end om man ved Lov paalagde de enkelte, f. Ex. den der ejer Bjærget, hvor en saadan Ravn yngler, at anskaffe Liner, til Øjemedets Opnaaelse.

I Henhold til foranstaaende har Udvalget udarbejdet nedenstaaende Lovforslag, som vi tillade os at indstille til Lagtingets Vedtagelse. Udvalget har været i Tvivl om, hvorvidt man skulde give Forslaget Navn af Tillæg til en af de bestaaende Love eller ikke, men da Sagen baade er beslægtet med Hangeloven og med Jagtloven, have vi foretrukket at give Forslaget et selvstændigt Navn.

I øvrigt tillade vi os at henvise til de enkelte §er vedføjede Motiver.

Forslag til Lov

om

Ødelæggelse af Ravnes Æg og Yngel.

ad § 1.

Naar Bygdemændene i Forhold til deres Marketal skulle være pligtige til at søge Ravnene, finder man det rettest, at Valget af Tilsynsmanden ligeledes foregaar efter Marketal.

ad § 2.

Da det i Reglen er Søjdemændene i den Hauge, hvori eller i hvis Nærhed Ravnen yngler, der først blive opmærksomme derpaa, samt ved deres stadige Færden i Haugen først opdage, hvor Reden findes, vil det være rettest, at Pligten til at drage Omsorg for, at Ravnen bliver søgt, ogsaa kommer til at paahvile dem.

§ 1.

Det skal paahvile Ejerne og Brugerne af Jordegodset — efter Marketal i Haugerne — i hver Bygd at opsøge de Ravnereder, der findes i Bygden, og ødelægge Ravnenes Æg eller Yngel. Til Opnaaelse af dette Øjemed skal en af Bygdemændene vælges til som Tilsynsmand at udsætte efter Omgang det fornødne Mandskab. Denne Tilsynsmand vælges paa Grandestævne ved Stemmeflerhed efter Marketal. Enhver af Ejerne eller Brugerne i en af Bygdens Hauger er pligtig til at modtage Valget og forestaa dette Ombud i mindst 3 Aar.

§ 2.

Søjdemændene for hver Hauge skulle have deres Opmærksomhed henvendt paa, om nogen Ravn yngler i Haugen eller i noget til samme stødende Bjærg, og, naar de komme til Kundskab om, at saadant finder Sted, anmelde det for den i § 1 omhandlede Tilsynsmand samt saavidt muligt opgive, hvor Ravnereden findes.

Tilsynsmanden har derefter snarest muligt at udsætte det fornødne Mandskab til at søge Ravnen. Naar nogen uagtet gjentagen Tilsigelse, ikke i rettid giver Møde, kan Tilsynsmanden lade Arbejdet, for den paagjældendes Regning udføre ved lejede Folk.

ad § 3.

Som bekendt dræber Ravnene som oftest ikke Lam i den Hauge, hvor den yngler, men derimod i længere fraliggende Hauger, navnlig saadanne, hvor den fra sin Rede kan se Lammene, saasom naar den bygger paa den sydlige Side af en Fjord, dræber den Lammene i de Hauger, der ere beliggende paa den nordlige Side af Fjorden og omvendt. Da saaledes Søjdemændene, der røgte den Hauge, hvor Ravnene har Rede, i Reglen ikke have megen Interesse i at faa den søgt, vil det være nødvendigt, at den, der føler sig brøsthølden af, at en Ravn, der yngler i fremmed Hauge eller fremmed Bygd, ikke bliver søgt, selv faar Ret til at søge den, samt faar en passende Erstatning for sit Arbejde af den, som denne Pligt paahviler, forsaavidt Reden findes.

ad § 4.

For at undgaa Besværighederne ved Røtteri, har man af praktiske Hensyn, at det var heldigst, at Tilsynsmanden i Mangel af Betaling har Ret til at holde sig til det Udbytte, en Haugeejer har af sin Hauge, for de Udlaeg. Tilsynsmanden i Henhold til §§ 1 og 2 har haft for Haugeeieren.

ad § 5.

Naar en Søjdemand bevislig er vidende om, at en Ravn yngler i hans Hauge og dog undlader at anmelde saadant for Tilsynsmanden, eller naar denne, uagtet sket Anmeldelse, forsømmer at lade Ravnene søge, bær de formentlig straffes med Bøder. Hvis nogen finder sig brøsthølden f. Ex. ved at der er Uenighed om, hvormeget Mandskab der i Henhold til § 3 har været fornødent til at søge en Ravn, eller naar Søjdemændene i Henhold til § 4 afhænde Slagt eller Uld for dermed at fremskaffe Betaling for en urimelig Spotpris, maa han ogsaa være berettiget til at indanke Spørgsmaalet til Øvrighedens Afgjørelse.

I det Udvalg, der er nedsat i Anledning af Sagen om Ødelæggelse af Ravnens Æg og Yngel, Thorshavn, den 14de Avgust 1890.

J. H. Schrøter,
Ordfører.

M. Danielsen.

O. Jacobsen.

§ 3.

Naar nogen Søjdemand formener, at Faarebesætningen i den Hauge, han røgte, lider Skade af Ravnene, der yngle i en anden Hauge eller i noget til samme stødende Bjærg, skal han henvende sig til denne Huges Søjdemænd herom. Hvis disse enten nægte at Ravnene har Rede hos dem, eller undlade at lade den søge, eller opgive, at man har forsøgt til at søge den men ikke kunnet opdage eller naa dens Rede, skal den, der formener sig brøsthølden, være berettiget til selv at lade Ravnene søge. Hvis han finder Reden, er han, mod Forevisning af Ravnens Æg eller Yngel for vedkommende Tilsynsmand, berettiget til at forlange en Erstatning af 2 Kr. for hver Mand, der har været fornøden til at søge Ravnene. Erstatningen udredes efter Marketal af Ejerne og Brugene af samtlige Hauger i den Bygd, hvor Reden fandtes, og har Tilsynsmanden inden 2 Maanedre fra den ommeldte Forevisning at foranstalte Beløbet indbetalt.

§ 4.

I Mangel af Betaling af de Beløb, som nogen Ejer eller Bruger i Henhold til nærværende Lovs §§ 1 og 2 maatte være pligtig til at udrede, kan Tilsynsmanden ved Henvendelse til Søjdemændene for en Hauge foranledige, at der paa Samratten — eller der, hvor den eventuelle Deling finder Sted — under Haanden bliver bortsolgt saa meget af den paagjældendes Uld eller Slagt, at Beløbet dermed bliver dækket.

§ 5.

Overtrædelse af denne Lov straffes med Bøder af indtil 25 Kr., som tilfalder Stedets Fattigvæsen. Sager, der anlægges for saadanne Overtrædelser, behandles politiretsvis efter Plakaten af 23de Marts 1813 af vedkommende Sysselmand, hvorfra de eventuelt paaankes til Amtets Overpolitiret, der afgjør dem endelig uden nogen videre Appel.

Finder iøvrigt nogen sig brøsthølden ved Dispositioner, som ere truffet i Henhold til denne Lov, kan han ligeledes indbringe Spørgsmaalet for Sysselmanden, og vil det med Hensyn til dets Behandling, Appel o. s. v. være at forholde efter de foranførte Regler.

Den 22de Avgust fremlagdes følgende Ændringsforslag:

a. fra Müller:

1. ad § 1, første Punktum: »Æg eller« udgaar.
2. ad § 3, andet Punktum: ligeledes.
3. 1 Forslagets Titel udgaar: »Æg og«.

Samme Dag (22de Avgust) foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Ordføreren (Schrøter) havde refereret Betænkningen, behandlede Lovforslaget §vis, hvorefter Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling sættes under Afstemning og vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

b. fra Udvalget.

Forslaget affattes saaledes:

Forslag til Lov

om

Ødelæggelse af Ravnes Yngel.

§ 1.

Det skal paahvile Ejerne og Brugerne af Jordegodset — efter Marketal i Haugerne — i hver Bygd at opsøge de Ravnereder, der findes i Bygden, og ødelægge Ravnenes Yngel. Til Opnaaelse af dette Øjemed skal der paa Grandestævne ved Stemmeflerhed efter Marketal vælges en Tilsynsmand. Enhver af Ejerne eller Brugerne i en af Bygdens Hauger er pligtig til at modtage Valget og forestaa dette Ombud i mindst 3 Aar.

Undlade samtlige Ejere og Brugere af Jordegodset at deltage i Valget, udnævner Sysselmanden en Tilsynsmand.

§ 2.

Søjdemaendene for hver Hauge skulle have deres Opmærksomhed henvendt paa, om nogen Ravn yngler i Haugen eller i noget til samme stødende Bjærg, og, naar de komme til Kundskab om, at saadant finder Sted, anmelde det for den i § 1 omhandlede Tilsynsmand samt saavidt muligt opgive, hvor Ravnereden findes.

Tilsynsmanden har derefter at foranstalte det Mandskab, som han anser fornødent, udsat til at søge Ravnene. Til-

sigelse af Mandskab finder Sted igjennem Søjdemaendene i hver Hauge og udføres som andet Arbejde Haugen vedrørende efter Omgang blandt Ejerne og Brugerne. Viser nogen sig forsømmelig ved Udførelsen af dette Arbejde, kan Tilsynsmanden paa den forsømmeliges Bekostning lade det udføre ved lejede Folk.

§ 3.

Naar nogen Søjdemand formener, at Faarebesætningen i den Hauge, han røgter, liden Skade af Ravnene, der yngle i en anden Hauge eller i noget til samme stødende Bjærg, skal han henvende sig til vedkommende Bygds Tilsynsmand, der snarest muligt drøfter Sagen med den paagjældende Hauges Søjdemaend. Hvis Tilsynsmanden enten nægter at Ravnene har Rede der eller undlader at lade den søge, eller opgiver, at han har forsøgt at søge den, men ikke kunnet opdage eller naa dens Rede, skal den, der formener sig brøstholden, være berettiget til selv at lade Ravnene søge. Hvis han finder Reden, og dræber Yngelen, er han berettiget til en Erstatning af 2 Kr. for hver Mand, der har været fornøden til at søge Ravnene. Som Bevis for at han har fuldført Arbejdet, er det tilstrækkeligt uopholdelig at forevise den dræbte Yngel for Tilsynsmanden. Erstatningen udredes efter Marketal af Ejerne og Brugerne af samtlige Hauger i den Bygd, hvor Reden fandtes, og har Tilsynsmanden inden 3 Maaneder fra den Tid Ravnene blev søgt at foranstaltet Beløbet indbetalt til vedkommende.

§ 4.

I Mangel af Betaling af de Beløb, som nogen Ejer eller Bruger i Henhold til §§ 2 og 3 skal erlægge, søger Tilsynsmanden efter 6 Ugers Forløb og efter lovlig Omgang dem inddrevne ved Udpanning.

§ 5.

Overtrædelse af denne Lov straffes med Bøder af indtil 25 Kr., som tilfalde Stedets ved Lov af 9de Febr. 1883 oprettede Fattigvæsen. Sager, der anlægges for saadanne Overtrædelser, behandles politiretsvis efter Plakaten af 23de Marts 1813 af vedkommende Sysselmand, hvorfra de eventuelt paaankes til Amtets Overpolitiret, der afgjør dem endelig uden nogen videre Appel.

c. fra Effersøe.

I Steden for Udvalgets Lovforslag foreslaas nedenstaaende

Forslag til Lov

om

Tillæg til Lov af 23de Febr. 1866 om Ordningen af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold.

§ 1.

Det skal paahvile Ejerne og Brugerne af Jordegodset — efter Marketal i Hauge — i hver Bygd at opsøge de Ravncreder, der findes i Bygden og ødelægge Ravnens Yngel.

De nærmere Bestemmelser om, hvorledes der i denne Anledning skal forholdes, træffes for hver Bygd ved Vedtægt affattet paa Grandestævne ved Stemmeflerhed efter Marketal.

§ 2.

Naar nogen Ejer eller Bruger i en Hauge mener at lide Skade af Ravne, der yngle i en Hauge eller noget til samme stødende Bjærg, er han berettiget til, efter først at have rettet en Opfordring til Søjdemændene i vedkommende Hauge om Søgning af Ravnene, selv at lade disse søge. Lykkes det ham at ødelægge Ravnens Yngel, kan han fordrø en Erstatning af 2 Kr. for hver Mand, der har været fornøden til at søge Ravnene. Erstatningen udredes efter Marketal af Ejerne og Brugere af samtlige Hauger i den Bygd, hvor Røden fandtes. — Som tilstrækkeligt Bevis for at Røven er søgt skal det anses, at vedkommende kan forevise Ravnens Yngel.

§ 3.

Denne Lov træder i Kraft den . . .

d. fra Poulsen.

§§ 1 og 2 udgaa.

§ 3 affattes saaledes:

Naar nogen Søjdemand eller Hauge-ejer formener, at Faarebesætningen i hans Hauge lider Skade af Ravne, der yngle i en anden Hauge eller i noget til samme stødende Bjærg, skal han henvende sig til vedkommende Haves Søjdemænd herom. Dersom da Søjdemændene nægte eller undlade at opsøge Røden og dræbe Yngelen,

skal den, der mener sig brøstholden, være berettiget til selv at opsøge Røden og besørge Yngelen ødelagt.

§§ 4 og 5 udgaa.

e. fra Udvalget.

(Underændringsforslag til b.)

ad § 3.

Imellem »være berettiget til« og »selv at lade Røven søge« indskydes: »efter forudgaaet Anmeldelse til vedkommende Søjdemand«.

f. fra Effersøe.

(Underændringsforslag til c.)

ad § 2.

Til § en føjes efter Ordene: »selv at lade disse søge«, følgende: »; dog kun efter forudgaaet Anmeldelse til Formanden for Søjdemændene i vedkommende Hauge«.

Den 29de Avgust foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalget tog sit oprindelige Forslag tilbage til Fordel for samnes Ændringsforslag (b) med Underændringsforslag e.

§ 1 i Udvalgets Ændringsforslag (b) og § 1 i Effersøes Forslag (c):

§ 1 i Udvalgets Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 10 St. mod 1, hvorved § 1 i Effersøes Forslag betragtedes som bortfaldet.

Effersøe tog nu den øvrige Del af sit Ændringsforslag (c) tilbage.

§ 2 i Udvalgets Forslag (b) vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

§ 3 i Udvalgets Forslag (b) tillige med Underændringsforslag (c) sattes samlet under Afstemning og vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 4 i Udvalgets Forslag (b) vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 5 i Udvalgets Forslag (b) vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

Efter at den 5vise Behandling af Lovforslaget saaledes var tilendebragt, hvorved Poulsens Ændringsforslag (d) betragtedes som bortfaldet, sattes Lovforslaget, der nu er enslydende med Udvalgets Ændrings-

forslag (b) sammenholdt med Underændringsforslag (c), samlet under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Isaksen, Provsten, Müller, Hansen, Jacobsen, Danielsen, Johannesen, Restorff, Joensen, J. Petersen, F. Petersen, Djurhuus, Olsen, Schrøter og Riffersøe; nej stemte: Poulsen, Nielsen og P. Petersen, medens Weihe og Formanden ikke stemte, og var Lovforslaget saaledes vedtaget med 15 St. mod 3.

Den 12te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Fra gammel Tid har Ravnene gjort stor Skade paa Færterne, navnlig paa Faarebesætningen. Den udruger sin Yngel om Foraaret kort forinden Moderfaarene faa Lam, og dræber mange af disse i deres spæde Alder, samt bringer dem til sin Rede for dermed at fodre sine Unger. At Faarene gaa ude her holer Aaret igjennem, uden at der — selv i Lemmingstiden — føres noget stadigt Tilsyn med dem, har til Følge, at Ravnene finde saa meget bedre Løjlighed til uforstyrret at bemægtige sig sit Rov. Dens Dristighed gaar, naar den har Unger, endogsaa saa vidt, at den anfalder de svageste af de voxne Faar, naar mange af dem paa Grund af den overstaaede Vinter ere meget afmagrede. Der har derfor ogsaa fra gammel Tid paa hvilét den herværende Befolkning, under Navn af Næbbetold, som Pligt, at hver voxen Mandsperson aarlig skulde dræbe et vist Antal Ravne. Naar dette først er blevet paalagt vides ikke, men det synes oprindeligt at have udviklet sig som en Følge af en i et længere Aaremaal fulgt Skik og Brug.

Allerede i Laugtingsprotokollen for Aaret 1686 findes anført, at Sysselmændene ikke have gjort Rigtighed for Næbbetolden, og da den ved Laugtinget i 1740 forsamlede Almue besværede sig over, »at Rovfuglene Aar efter andet toge Overhaand ved at den gamle vedtagne Skik med at give Næbbetold ikke blev efterkommet, da Landets Velfærd for en stor Del skal bero paa Søjdens Konservasjon, og Rovfuglene ofte gjøre Skade paa smaa Lam i Særdeleshed om Foraaret, naar skarp Vejr indfalder i Lemmingstiden». — Jfr. Algron Ussings Love og Anordninger for 1881, Side 130 o. f. — udkom den 21de November 1841 en kgl. Resolution, hvorved der paalagdes samtlige Mandspersoner udenfor Thorshavn i Alderen fra 15 til 50 Aar aarlig at levero et Ørne-

eller Ravnønb eller i Mangel heraf to Kragenønb eller af de saakaldte Bage.

I Mangel af Næbbens Levering skulde den paagjældende straffes med en Bøde af 1 Skind eller 8 Øre, hvilket i Datiden maa have været Betaling for flere Dages Arbejde. Thorshavns Beboere bleve fritagne herfor paa Grund af, at der ikke hørte noget Jordegods til Byen.

Ved Lov af 18de Marts 1881 blev imidlertid Næbbetolden ophævet som forældet; men allerede samme Aar stod det klart for Lagtinget, at det af Hensyn til Faareavlen ikke kunde gaa an at ophøre med at aflive Ravnene, hvorfor Tinget i Samlingen 1881 udlovede en Præmie af 15 Øre for hver dræbt Ravn, hvilken Præmie Tinget har opretholdt i den siden da forløbne Tid og fornyet i indeværende Samling. Jordegodsejerne for Vaagø Syssel have forøget denne Præmie med 48 Øre, som de betale for hver Ravn, der bliver dræbt i dette Syssel; men de trufne Foranstaltninger have desuagtet vist sig utilstrækkelige navnlig for de ynglende Ravnens Vedkommende. Vel har det stedse været anset for en moralsk Pligt for en Hauges Ejer at opsøge de Ravnereder, der findes i Haugen eller i noget til samme stødende Bjærg og dræbe Yngelen, hvorved Ravnene anses for det paagjældende Aar i Reglen at være gjort uskadelig, men da den som oftest ikke dræber i umiddelbar Nærhed af sin Ynglingsplads, have Haugeejere ikke sjælden undladt at efterkomme denne Pligt, naar de mente, at Ravnens Hærjen ikke gik ud over dem, men navnlig ud over Besætningen i Nabobygdens Hauger.

Tillige foraarsager Ravnene en ikke ringe Skade paa de i Fuglebjærgene ynglende nyttige Fugle; den er især en slem Æggerøver, der navnlig bemægtiger sig Lomviens Æg.

Som Følge af den store Skade, Ravnene i Lemmingstiden foraarsager, fremkom der til Laugtinget i forrige Aar et Andragende fra nogle Beboere af Bygden Ørdevig paa Sudør, om at det maatte blive paalagt enhver Bygds Ejere som Pligt at opsøge Ravne, der yngle i Bygdens Hauger eller Bjærg, hvilken Sag blev udsat til i indeværende Samling, hvor den under den foreløbige Behandling blev afgivet til et af 3 Medlemmer bestaaende Udvalg, der under 14de Avgust afgav sin Betænkning over Sagen og affattede medfølgende Forslag til Lov om Ødelæggelse af Ravnens Yngel, der derefter undergik 2 Behandlinger i Tinget. Under disse blev der fra enkelte

Sider anført, at det var ubilligt at paalægge den, der formener sig ingen Skade at lide af de ynglende Ravn, desuagtet at opsøge deres Rede, og at det maatte anses for tilstrækkeligt at tillade den, der formener sig at lide Skaden, selv at opsøge Reden og dræbe Yngelen; men herimod blev der af Flertallet gjort gjældende, 1) at medens man var sikker paa, at enhver her paa Øerne ynglende Ravn anrettede stor Skade, kunde man kun have en usikker Formodning om i hvilken Hauge eller i hvilket Bjærg den Ravn ynglende, der gjorde Skade paa et bestemt Sted eller i en bestemt Hauge; 2) at det var langt besværligere og bekosteligere for en Huges Ejer at opsøge den Ravn, der gjorde Skade i Haugen og ofte havde sin Yngleplads langt borte i en fremmed Bygd, ja endogsaa i et fremmed Syssel, end det var for dem, der boede i den Bygd, hvor Ravens havde sin Rede; 3) at naar Ejerne af en Hauge eller Bjærg oppebære alle Indtægterne af Ejendommen og af de Dyr og Fugle, der yng'e der, bør de erstatte al den Skade, som Rovdyr eller Rovfugle, der have Tilhold hos dem, foraarsage andre, forsaavidt de ikke gjorde alt, hvad der stod i deres Magt for at faa dem fældet; 4) at den Pligt, der ved den paatænkte Lov bliver paalagt de faa af Bygdernes Befolkning, som ikke nu deltage i at opsøge ynglende Ravens Reder, egentlig er en gammel Pligt, der er forbunden med en saa ringe Ulejlighed, at den vil blive næsten umærkelig for den enkelte.

Der blev dernæst opkastet Spørgsmaal om hvilken Titel den eventuelle Lov reftest burde faa. Medens der fra flere Sider gjordes gjældende, at da Foranstaltningen nærmest sker af Hensyn til Faareavlen, bør den udkomme som Tillæg til Hauge-loven, blev der fra anden Side draget i Tvivl, om ikke Foranstaltningen nærmest henhører under Jagtvæsenet, hvorfor det fra enkelte Sider blev hævdet, at Loven

bør udkomme som Tillæg til Jagtloven. Man har derfor foretrukket foreløbig at give Lovforslaget en selvstændig Titel og overlade til det høje Ministerium at bestemme den eventuelle Lovs Titel.

Efter at det i Sagen nedsatte Udvalg havde ombyttet sit oprindelige med et under 23de Avgust affattet Forslag, hvori var optaget saavel det oprindelige Forslag som en af Lagtingsmand, Sysselmand Müller, under 21de Avgust foreslaaet Ændring og hvortil var knyttet et af Udvalget under 27de Avgust stillet Underændringsforslag, blev Udvalgets Lovforslag ved dets 3dje Behandling den 20de Avgust, efter at et af Lagtingsmand Oliver Effersøe stillet Ændringsforslag var taget tilbage, og et Ændringsforslag stillet af Lagtingsmand Joen Poulsen var bortfaldet, vedtaget paragrafvis, hvorefter det ved Navnecopraab blev endelig vedtaget i sin Helhed med 15 Stemmer mod 3, medens 2 Medlemmer afholdt sig fra at stemme.

Idet man i øvrigt henviser til den af Udvalget i Samlingen afgivne Betænkning, tillader Lagtinget sig at anmode Justitsministeriet om samme gunstigst vil søge at udvirke, at det medfølgende Forslag bliver ophøjet til Lov, hvorefter man paa det varmeste maa anbefale denne for en af vores llovednæringsveje, Faareavlen saa højest vigtige Sag til det høje Ministeriums Forsorg.

Færøernes Lagting, den 12te Septbr.
1890.

L. H. Buchwaldt.

J. H. Shrøter,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til

Justitsministeriet.

IX. Andragende om Erstatning for Opførelse af et Gærde over Goteejde.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag ang. Erstatning for Opførelse af et Gærde over Goteejde*).

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 8de August, vedtoges efter Forslag af J. Petersen at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Effersøe, Johannesen, Müller, Provsten og Weihe.

Den 28de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg er nedsat til at afgive Betænkning over et til Tinget indkommet Andragende fra flere Kongsbønder og Odelsejere i Næs Sogn paa Østerø om en Godtgørelse i Anledning af et Gærde, som de have opført over Goteejde paa nævnte Ø, for at forebygge Udbredelse til Sognet af den paa Øen herskende epidemiske Øjenbetændelse blandt Faarene.

Udvalget er blevet enigt om at fremføre følgende Udtalelser og Forslag:

I Foraaret 1889 udbrød der iblandt Faarebesætningen paa Strænder paa Østerø en Øjensygdom, der formentlig var indført fra Island og efter sin Opkomst hurtig udbredte sig iblandt den største Del af Faarebesætningerne paa Øen.

Iblandt de Foranstaltninger, der ere trafte mod Sygdommens Udbredelse, maa den af vedkommende Jordbrugere i Næs Sogn foretagne Opførelse af et Gærde tværs over Goteejde utvivlsomt betragtes som den betydningsfuldeste. Hensigten med dette Gærdes Opførelse var at afspærre de søndenfor samme værende Faar fra Samkvem med de smittede Faar paa den nordlige Del af Øen. I det Øjemed blev Gærdet opført

tværs over Øen paa det smalle Ejde mellem Skaalefjord og Gøtevig i en Strækning paa c. 800 Favnes Længde omtrent $2\frac{1}{2}$ Alen højt af Grønsvær og her ovenpaa et c. $1\frac{1}{2}$ Alen højt Hegn af galvaniseret Jærntraad fæstet til Lægter.

Det er utvivlsomt, at Gærdet er opført med megen Omsigt og saa paalideligt, som det efter Omstændighederne har været muligt. Tillige har der med Gærdet været ført et af vedkommende Ejere bekostet Tilsyn for at man hurtigst kunde faa mulige Beskadigelser udbedrede.

I den foreløbige Tid har Øjensygen, paa et enkelt Tilfælde nær været ved det omhandlede Gærde begrænset til den nord for Gærdet beliggende Del af Øen. I Følge hoslagte af Landbrugskonsulenten afgivne Erklæring er i sidstafvigte Januar Maaned forefundet et smittet Faar i Solmundehaugen sønden for Gærdet, men efter at Faaret strax var blevet indespærret, synes Sygdommen ikke at have fundet Indgang dersteds, idet intet nyt Tilfælde har kunnet konstateres. Aarsagen til Smittens Overførelse maa efter det oplyste søges i, at Gærdet ved den orkanagtige Storm 1ste Juledag blev en Del beskadiget og først blev istandsat efter Julehøjtiden. Dette sidste maa imidlertid formentlig ikke kunne lægges vedkommende tilsynsførende til Last eller i alt Fald paa Grund af Omstændighederne kunne undskyldes.

Om hvorvidt Sygen er af mere eller mindre farlig Natur har Udvalget søgt Oplysninger, og kan meddele følgende:

Paa Island og andre Steder, hvor Sygen stadig forekommer, blandt Faarebesætningerne er den, grundet i Faarebrugets Beskaffenhed, lidet skadelig.

Her paa Øerne vides den kun at have forekommet to Gange; første Gang paa Suderø, hvor den dog snart blev udryddet ved Nedslagning og Afspærring, og nu, som anført paa Østerøen. Sidstnævnte Sted har den iblandt de ved Vintertid af Mangel paa tilstrækkelig Føde svækkede Faar indirekte givet Anledning til en Del Dødelighed, men har dog, naar undtages Sjøv Sogn, intet Steds forarsaget store

*) Se Lagtingsberetningen for 1889, Side 107.

Tab. Aarsagen til at Sygen hidtil saaledes ikke har været til særlig stor Skade maa imidlertid antages at være den, at Vejr- liget, siden Sagens Opkomst, har været ualmindelig heldigt. Efter al Sandsynlighed vil Sygen, om den ikke forinden er bleven udryddet eller meget begrænset, naar en streng Vinter indtræffer, og Faarene derfor blive udmagrede og afkræftede, føles som et meget større Onde, end nu for Tiden.

Gaar man saaledes ud fra, at Sygen indeholder en stor Fare for Faarebruget, maa det indrømmes, at det opførte Gærde kan blive til overordentlig megen Gavn derved, at de sønden for Gærdet værende 103 Mrk. Hauge med en Besætning af mindst 2000 Moderfaar skaanes for Sygen.

Særlig skal fremhæves, at ingen anden til Sygdommens Bekæmpelse paa Østerøen truffen Foranstaltning er bleven gennemført; og at de af Øvrigheden i samme Øjemed givne Paalæg paa Grund af Befolkningens Ligegyldighed og Modvilje i de smittede Distrikter ikke have ført til noget Resultat. Saa meget mere kan der formentlig være Anledning til at vise Paa- skjønnelse af den Omtanke og Energi, som er udvist i dette enkelte Tilfælde.

Udgifterne ved Gærdets Opførelse have efter de Udvalget forelagte paalidelige Op- lysninger været følgende:

510 Dages Arbejde be-	
regnet til 2 Kr. pr. Dag	1020 Kr. 2 Ø.
Til Materialier m. v. . .	143 — 53 —

I alt . . . 1163 Kr. 53 Ø.

Man har overvejet, hvorvidt der kunde være Anledning til at hevilge en Erstatning af nogen af de under Tingets Bestyrelse staaende Kasser. Man finder imidlertid de Midler, hvorover der raades, altfor be- grænsede til Anvendelse i dette Øjemed, hvortil kommer, at det omhandlede Gærde ikke kan siges at være af mere almindelig Interesse for Øerne, men nærmest kun af lokal Betydning.

Man finder derimod, at Tinget bør henstille til Regeringen, at der af Stats- kassen maa blive ydet en passende Er- statning til Andragerne.

Man skal i den Henseende først hen- vise til Bestemmelserne i Lov af 29de De- cember 1857 om smitsomme Sygdomme blandt Husdyrene, hvilken Lov for øvrigt ikke gjælder her paa Øerne, hvorefter der for Tab, som fremkomme ved Foranstalt- ninger (Nedslagtning), der paa Øvrighedens Foranledning iværksættes til Sygens Be- grænsning eller Udryddelse, ydes Erstat-

ning, der delvis udredes af Statskassen. Herved skal dog bemærkes, at den fore- liggende Foranstaltning (Gærdets Opførelse), som foran anført, nærmest kun har Be- tydning for et enkelt Distrikt (Næs Sogn). Gærdet vil imidlertid, hvis det, som man maa antage, viser sig betryggende, ogsaa yde god Hjælp til Sygens Bekæmpelse og Udryddelse paa Østerøen, og naas det ikke snart at udrydde Sygen, vil den ikke alene være til stor Skade for denne Ø, men der vil stadig være Fare for, at den kan blive overført ogsaa til de andre Øer. Dernæst skal fremhæves Bestemmelserne i D. L. 3—13—10, jfr. Frdn. 9de Marts 1838 § 4, Canc. Skr. 14de Septbr. 1839 m. v., jfr. ogsaa N. L. 3—14—30 in fine og 3—14—31, hvorefter det paahviler Ejeren af Fæste- gods at yde sin Fæster Understøttelse, naar stor Skade (Ildbrand) ved særlig Hændelse paaføres Fæstet. Jordegodset søndenfor Gærdet bestaar af c. 99 Mrk. Kongs- (Fæste-) og Beneficiargods, medens kun c. 4 Mrk. ere Odelsjord. Om Sygdommen maatte forplante sig til dette Distrikt og der foraarsage, at en betydelig Del af Faarebesætningen i de til Statens Fæste- gods eller Beneficiargods hørende Høuger døde, var det formentlig stemmende baade med de anførte Love og Billighed, at Statskassen ydede vedkommende Hjælp til Fornyelse af Faarebestanden.

Udvalget tillader sig i Henhold til det anførte at foreslaa Tinget at vedtage:

Tinget indgaar til Regeringen med ærbødigst Andragende om, at der af Statskassen gunstigst maa blive ydet de Mænd, som, i Anledning af den epidemiske Øjenbetændelse blandt Faarene paa Østerø, have opført et Gærde over Gøte- øjde, en passende Erstatning, som man efter Omstændighederne skal tillade sig at foreslaa til 350 Kroner, eller henved $\frac{1}{3}$ af, hvad Gærdets Opførelse har kostet.

I Udvalget ang. Erstatning for Op- førelse af et Gærde over Gøteøjde, den 29de August 1890.

Oliver Effersøe, J. C. Evensen.
Ordfører.

C. L. Weihe. O. Johannesen.
H. C. Müller.

Den 30te August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter stedsfunden

Diskussion vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling med 19 St. for og ingen imod.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 3dje September, sættes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte »ja«, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 19 St. idet Restorff var fraværende.

Den 12te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget er indkommet et Andragende fra flere Kongsbønder og Odels-ejere i Næs Sogn paa Østerø om en Godtgørelse i Anledning af et Gærde, som de have opført over Gøteejde paa nævnte Ø for at forebygge Udbredelse til Sognet af den paa Øen herskende epidemiske Øjenbetændelse blandt Faarene.

Det i Anledning af Andragendet nedsatte Udvalg paa 5 Medlemmer afgav en Betænkning til Tinget, hvori foreslaas at

anbefale Andragerne til en Erstatning fra Statskassen af 350 Kr.

Dette Forslag blev ved Sagens 3dje Behandling i Thinget vedtaget enstemmig med 19 Stemmer, medens 1 Medlem var fraværende.

Ved at Tinget henvender sig til det høje Ministerium i denne Anledning, skal man navnlig fremhæve, at Gærdet er opført for at befri en Del af Østerø, der næsten udelukkende bestaar af Kongs-(Fæste-) og Beneficiargods, for den foran nævnte Syge blandt Faarene, og at Foretagendet er enestaaende her oppe, samt i det hele taget prisværdigt.

Tinget tillader sig derfor, idet man henviser til Udvalgsbetænkningen, paa det varmeste at anbefale Andragerne til at erholde en Belønning af Statskassen.

Lagtinget, den 12te September 1890.

I. H. Buchwaldt. Oliver Effersøe,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

X. Forslag til Lov om Hesteavlens Fremme.

Den 6te August fremlagdes en saalydende Skrivelse fra Færøernes Landboforening:

Bestyrelsen for Færøernes Landboforening tillader sig herved at forelægge det ærede Lagting nedenstaaende Udkast til Lov sigtende til Hesteavlens Fremme paa Færøerne.

Bestyrelsen har nøje overvejet Sagen og navnlig sat sig ind i, hvad der foreligger i Lagtingsbetænkningerne fra 1885 (Side 82) og 1886 (Side 38). Man mener, at frem-

mede Vetrinærer vanskelig kunne sige, i hvilken Alder de færøske Heste, der leve under saa særegne Forhold, blive avledygtige, og man antager, at der haves Erfaring for, at saa at sige alle Hingste ere fuldt avledygtige ved 3 Aars Alder, og at de i Reglen ere avledygtige allerede ved 2 Aars Alder; men derimod blive de næsten aldrig avledygtige i Løbet af den Sommer, i hvilken de fylde deres første Aar.

Angaaende den af Udvalget i 1886 vedtagne Indstilling, bemærkes:

1. En Komite af 3 Synsmænd er vistnok

i foreliggende Tilfælde altid heldigst. Da det

- I. er særdeles vanskeligt at skjønne, om et Føl vil blive et godt Avlsdyr, og
- II. det hos os uden Tvivl er uhyre sjældent, at i Aars Hingste ere avledygtige og saadant i hvert Fald kun vil finde Sted med de kraftigste Individuer, som ikke kunne antages at have nogen videre skadelig Indflydelse paa Avlen, og

III. ville alle Ejere af trivlsomme Individuer af Hensyn til en følgende Afspærring vistnok i Reglen sørge for at kastrere dem som Føl, saa maa det foretrakkes at opsætte Bedømmelsen indtil Hingsten er c. 2 Aar gammel.

2. En længere Afspærring af Hingste vil for Ejerne blive yderst vanskelig og kostbar. At Hopper vise Begjær i Tidsrummet fra 1ste September til 14de April er uden Tvivl saa sjældent, at det ikke spiller nogen Rolle for Avlen i det store Hele. Selv om en enkelt Hoppe skulde træffe sammen med en Hingst under denne Periode, vil Føllet paa Grund af Aarstiden i Reglen ikke blive levedygtigt.
3. Ejeren bør vistnok altid have uindskrænket Frihed til at kastrere sine Føl.
4. Da Hovedhensigten med Loven, næst efter at forlindre de daarligste Hingste fra at forplante sig, vel er at søge at beholde de allerbedste til Avl, men en grundig endelig Bedømmelse vanskelig vil kunne finde Sted førend ved 3 Aars Alderen, bør man vistnok lade Ejerne en Udvej aaben til i en Alder, i hvilken de mindre udmærkede Hingste ere afsættelige, at afhænde dem til Udlandet eller andre Distrikter her paa Øerne, som maaske helt mangle Hingste. Inden 3 Aars Alderen er det næppe tilraadeligt at bestemme ved Lov, at Hingstene skulle have fri Græsning.
5. Da det vil være nødvendigt og tillige synes at kunne lade sig realisere at give passende Præmie til de bedste Hingste, er der næppe Fare for, at Distrikterne komme til at mangle Hingste; derfor bør Udførsel ikke forbydes i Loven. Derimod vil det være nødvendigt, at Præmieringen betinges af at Ejeren forpligter sig til ikke at udføre Hingsten.

Under Henviisning til medfølgende Uddrag af statistiske Meddelelser skal man

paapege, at ved den nuværende uordnede Tilstand er det Tilfælde indtruffet, at hele Østersø Distrikt med en Besætning af 88 Hestkreaturer paa det vedkommende Tidspunkt ikke havde en eneste avledygtig Hingst. Tillige skal man udtale, at Hesteracen siden 1885 er gaaet endnu mere tilbage i Kvalitet, og Hestenes Antal vistnok er formindsket, medens Trangen til dyrisk Arbejdskraft er bleven endnu større. Bestyrelsen har paa Foranledning heraf fundet det hensigtsmæssigt, at Tinget foranlediger

en Bekjendtgørelse om at der paa de oven antydede Vilkaar eventuelt vil kunne erholdes Præmier for Hingste. Landboforeningen er villig til efter Evne at støtte Sagen og haaber, at Lagtinget t. Ex. ved Anvendelse af en Del af det Hansenske Legats Renter i samme Øjemed vil træde hjælpende til. Sluttelig skal man fremkomme med følgende

Udkast til Lov

sigtende til Hesteavlens Fremme paa Færøerne.

§ 1.

Der vælges i hvert Grandestævnedistrikt for 4 Aar ad Gangen 3 Mænd til hvert Aar ved April Maanedes Begyndelse at afgjøre hvilke Hingste i Distriktet egne sig til Avl.

§ 2.

Hver Ejers af Hingste er pligtig til senest inden 17de Marts i det Aar, Hingsten fylder sit 2det Aar, at anmelde samme for en af Besigtigelsesmændene og dernæst paa en af disse med 14 Dages Varsel fastsat Dag at fremvise Hingsten.

§ 3.

De Hingste, som af Besigtigelsesmændene anses for uskikkede til Avl — derunder navnlig glassøjede, skjævhovede og brogede Hingste — skulle saa længe de ere ukastrede, holdes afspærrede i Tidsrummet fra 14de April til 1ste September.

§ 4.

Hingste, som efter at have levet 3 Vintre, findes vel skikkede til Avl, skulle kunne holdes frit udenfor den fastsatte Skiben, saa længe de af Synsmændene findes at være fuldt avledygtige. Naar flere gode Hingste findes, afgjøre Synsmændene, hvor mange og hvilke Hingste der skulle holdes frit.

§ 5.

Undladelse af Anmeldelsespligt i Følge § 2 straffes med Bøder fra 10—50 Kr. Undladelse af at fremvise Hingsten straffes med 50 Øres Dagmulkt fra den fastsatte Dag. For Undladelse af at holde Hingste afspærrede betales en Mulkt af 1—30 Kr.

Thorshavn, den 6te August 1890.

E. D. Bærentsen. R. C. Effersø.
J. Padursen. Ole Jacobsen.
M. Danielsen. C. Olsen. Oluf Effersø.
Dione Isaksen. Ole Johannesen.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 11te August, vedtoges efter Forslag af Poulsen at henvise Sagen til et Udvalg, der alt var nedsat ang. en Skrivelse fra Sysselmand Winther vedr. en ny Jordfortegnelse for Sandø Syssel.

Den 5te September fremlagdes saalydende Betænkning og Lovforslag fra Udvalget:

Til undertegnede Udvalg er afgivet et Andragende fra Landboforeningen med Udkast til Lov, sigtende til Hesteavlens Fremme paa Færøerne.

Sagen har tidligere været paa Bane her i Tinget nemlig i Samlingerne 1885 og 1886 og det sidstnævnte Aar blev af vedkommende Udvalg afgivet en Betænkning hvori henpeges paa adskillige Punkter til Grundlag for et eventuelt Lovforslag og blev det i Tinget vedtaget at anmode Amtmanden om at foranledige et saadant udarbejdet. Sagen har siden hvilet og er nu atter fremkommet ved ovennævnte Andragende.

Da det er en almindelig Klage rundt omkring paa Øerne, hvor Heste holdes, at Hesteracen er i stadig Tilbagegang, hvilket maa skyldes den Omstændighed, at der aldeles ingen Kontrol er med Tillæg af Hingste, som gaa frit omkring enten de ere skikkede til Bedækning eller ej, maa det indrømmes, at Tilstanden ikke kan ventes at blive bedre, førend Lovbestemmelser fremkomme, sigtende til Forædling af Hesteracen. Det er en Kjendsgjerning, at Prisen paa Heste, udførte fra Færøerne, efterhaanden er dalet betydelig, hvilket end yderligere bestyrker den almindelige Klage om Racens Forringelse.

For at raade Bod herpaa har Udvalget

nu udarbejdet medfølgende Forslag til Lov om Hesteavlens Fremme paa Færøerne, som man anbefaler Tinget at vedtage.

I Udvalget der er nedsat i forskellige Landbosager, Thorshavn, den 4de September 1890.

J. C. Djurhuus, Z. Nielsen.
Ordfører.

J. H. Schrøter. P. Petersen.
O. Jacobsen.

Forslag til Lov

om

Hesteavlens Fremme paa Færøerne*).

§ 1.

I hvert Grandestævnedistrikt, hvor der holdes Heste, bliver paa Grandestævne ved Stemmefflerhed efter Marketal for 4 Aar ad Gangen at vælge 3 Mænd, der til hvert Aar ved April Maanedes Begyndelse have at afgjøre, hvilke Hingste i Distriktet egne sig til Avl. Foretages intet Valg, udnævner Sysselmanden Synsmændene.

§ 2.

Enhver Ejer af Hingste er pligtig til senest inden 15 Marts i det Aar Hingsten fylder 2 Aar at anmelde samme for en af Synsmændene og dernæst, paa en af disse med mindst 14 Dages Varsel fastsat Dag at fremvise Hingsten.

§ 3.

De Hingste, som af Synsmændene anses for uskikkede til Avl, derunder navnlig gassjede, skjævhovede, brogede og**) af bekjendt daarlig Race, skulle, saalænge de ere uskikkede, holdes afspærrede i Tidsrummet fra 14de April til 1ste September.

§ 4.

Hingste, som efter at [have levet 3 Vintre***)] findes vel skikkede til Avl,

*) Lovforslagets Titel blev ved 3dje Behandling forandret til: „Forslag til Lov om Tillæg til og Forandring i Lov om Ordningen af de til Haugevesenet paa Færøerne hørende Forhold af 23de Februar 1866“.

**) „og“ ombyttes med „samt“.

***) Disse Ord forandres til: „være synede“.

skulle kunne holdes frit ud over den fast-Skiben*) saa længe de af Synsmændene findes at være fuldt avledygtige**). Naar flere gode Hingste findes, afgjøre Synsmændene hvormange og hvilke Hingste, der skulde holdes frit. Skulde den eller de udvalgte Hingstes Kjøre ikke være villige til at lade Hingsten bedække mod fri Græsning, maa Hoppernes Ejere affinde sig derom i Mindelighed med Hingstens Ejere. [Ilvad Flertallet af Hoppernes Ejere vedtage er bindende for dem alle***)].

§ 5.

[Undladelse af Anmeldelse efter § 2 straffes med Bøder fra 5 til 50 Kr. Undladelse af at fremvise Hingste straffes med en Dagmulkt af 50 Øre fra den fastsatte Dag til Forevisningen sker. For Undladelse af at holde Hingste afspærrede efter § 3 betales en Bøde af 2 til 30 Kr. — Bøderne tilfalde vedkommende Sogns Fattigvæsen†)].

§ 6.

Sager for Overtrædelse af denne Lov behandles som offentlige Politisager inden Syslets Politiret.

§ 7.

Denne Lov træder i Kraft den . . .

I Udvalget der er nedsat i forskellige Landbosager, Thorshavn, den 4de September 1890.

J. C. Djurhuus, Z. Nielsen.
Ordfører.

J. H. Schrøter. P. Peterson.
Ole Jacobsen.

Den 9de September fremlagdes saalydende Ændringsforslag:

*) Her indskydes: »og uden at komme ind under Bestemmelsen i § 25 i Haugeoven af 23de Febr. 1866 om Betaling for Opbringelse».

**) Her indskydes: »og nødvendige».

***) Ombyttet med: »Afgjørelse herom træffes ved Afstemning af dem, der eje Hopper i en Alder af 2 Aar eller derover. Enhver er stemmeberettiget i Forhold til sin Andel i samtlige Hopper».

†) I Stedet for denne § 5 vedtoges en ny § saalydende: »§ 5. Overtrædelser af denne Lov straffes med Bøder fra 2—30 Kr. Bøderne tilfalde vedkommende Sogns Fattigvæsen».

a. fra Effersøe.

1. Lovforslagets Titel forandres til:

Forslag til Lov

om

Tillæg til og Forandring i Lov om Ordning af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold af 23de Febr. 1866.

2. Ordet »og« i § 3 udgaar og i Stedet sættes: »samt Hingste».

3. § 5 redigeres saaledes:

§ 5.

Undlader nogen den i § 2 foreskrevne Anmeldelse, straffes han med Bøder fra 5 til 50 Kr.

Den, der undlader at fremvise Hingste (§ 2) eller at holde saadanne afspærrede (§ 3), bøder for hver Hingst daglig 50 Øre.

Bøderne tilfalde den for vedkommende Kommuner ved Lov af 9de Februar 1883 om Ændringer i Lov om Fattigvæsenet paa Færøerne af 22de Marts 1855 anordnede Understøttelseskasse.

Samme Dag (9de Septbr.) foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Lovforslagets enkelte §§ og dets Titel vare drøftede, vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 19 St.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes følgende Ændringsforslag:

b. fra Udvalget.

ad § 4.

Ordene »have levet 3 Vintre« i 1ste og 2den Linje udgaar og i Stedet sættes: »være synede».

Imellem Ordene »Skibene« og »saa længe« i 5te Linje sættes: »og uden at komme ind under Bestemmelsen i § 25 i Haugeoven af 23de Febr. 1866 om Betaling for Opbringelse».

Efter Ordet »avledygtige« i 7de Linje sættes: »og nødvendige».

De 3 sidste Linjer af § 5 udgaar og i Stedet sættes: »Afgjørelse herom træffes ved Afstemning af dem der eje Hopper i en Alder af 2 Aar eller derover. Enhver er stemmeberettiget i Forhold til sin Andel i samtlige Hopper».

c. fra Effersøe.

(Underændringsforslag til a).

Til § 5 andet Stykke føjes:

»Naar nogen Hingst er holdt afspærret, men dog ikke fuldt forsvarligt, og den som Følge heraf slipper løs, kan der, naar Ejeren strax træffer fornødne Forholdsregler til at bringe den tilbage, i Stedet for Dagmukt anvendes Bøder af 2—30 Kr.«

d. fra Formanden.

§ 5 i Udvalgets Forslag udgaar; i Stedet sættes som

ny § 5.

1. Overtrædelser af denne Lov straffes med Bøder fra 2—30 Kr.
2. Bøderno tilfalde vedkommende Sogns Fattigvæsen.

Den 10de September foretoges Sagens 3dje Behandling.

§ 1 vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

§ 2 ligeledes.

§ 3 med dertil stillet Ændringsforslag (a, 2) vedtoges med 10 St. for og ingen imod.

§ 4 med dertil stillet Ændringsforslag. Udvalgets Ændringsforslag sættes først under Afstemning og vedtoges med 13 St. for og ingen imod, hvorefter § 4 saaledes ændret vedtoges ligeledes med 13 St. for og ingen imod.

§ 5 med Ændrings- og Underændringsforslag. Formandens Ændringsforslag (d), første Stykke, vedtoges med 15 St. for og ingen imod, medens samme Forslags 2det Stykke sættes under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Müller, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Weihe, Joensen, Fr. Petersen og Djurhuus; nej stemte: Poulsen, Isaksen, Hansen, Johannesen, Restorff, J. Petersen og Effersøe; Formanden stemte ikke, medens Provsten, P. Petersen, Olsen og Schrøter vare fraværende, og var saaledes vedtaget med 8 St. mod 7, hvorved § 5 i Udvalgets Forslag med dertil i øvrigt stillede Ændrings- og Underændringsforslag betragtedes som bortfaldet.

§ 6 vedtoges med 14 St. for og ingen imod.

§ 7 betragtedes som vedtagen uden Afstemning.

Lovens Titel: Effersøes Ændringsforslag hertil (a, 1) vedtoges med 13 St. for og ingen imod.

Derefter sættes Lovforslaget i dets Helhed saaledes ændret under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Müller, Hansen, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Restorff, Joensen, J. Petersen, Fr. Petersen, Djurhuus, Schrøter, Effersøe og Formanden; Johannesen og Weihe stemte ikke, medens Provsten, P. Petersen og Olsen vare fraværende, og var Lovforslaget saaledes endelig vedtaget med 15 St. for og ingen imod.

Den 12te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling, med 15 St. for, ingen imod, medens 2 ikke stemte og 3 vare fraværende, vedtaget medfølgende »Forslag til Lov om Tillæg til og Forandring i Lov om Ordningen af de til Haugevæsenet paa Færøerne hørende Forhold af 23de Febr. 1866«.

Anledningen til dette Forslags Fremkomst er en Henvendelse fra Bestyrelsen for Færøernes Landboforening til Lagtinget med »Udkast til Lov sigtende til Hesteavlens Fremme paa Færøerne«.

Denne Sag blev henvist til et Udvalg paa 5 Medlemmer, som derefter, paa Grundlag af det modtagne Udkast, udarbejdede et i det væsentlige med Udkastet stemmende Forslag.

Det maa, som anført i Betænkningen, anerkjendes, at Hesteracen er i stadig Tilbagegang her paa Øerne, og at man ikke kan vente nogen Fremgang, med mindre Kontrol med Hesteholdet, navnlig med Tillæg af Hingste, indføres, og dette kan kun ventes at ske igjennem Lovbestemmelser. At Hesteavl, naar den bliver fremmet, kan bidrage til forøgede Indtægter og Opkomst for Øerne er utvivlsomt, og man har derfor anset det for rigtigt at fremme Sagen.

Under de derefter stedfundne 3 Behandlinger er der fremkommet forskellige Ændringsforslag, som bleve drøftede i Tinget. Iblandt de foreslaaede Ændringer maa nævnes Forandring af Lovforslagets Titel, som blev vedtagen, da Forholdet

antages at passe ind under den nævnte Lov af 23de Febr. 1866.

Som anført i Udvalgsbetænkningen har Sagen i 2 tidligere Lagtingssamlinger været drøftet i Tinget, men udsat for derom at faa udarbejdet et Lovforslag.

Idet der for øvrigt maa henvises til Henstillingen fra Landboforeningens Bestyrelse og den afgivne Udvalgsbetænkning med Ændringsforslag, tillader man sig at

anbefale Lovforslaget til det høje Ministeriums videre gunstige Forsorg.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 12te September 1890.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Djurhuus,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til Justitsministeriet.

XI. Andragender om Statstilskud til Skolebygninger.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes et Andragende fra Forstanderskabet for Østerø Præstegjælds Kommune om Statstilskud til Opførelse af 2de Skolestuer i Bygderne Skaale og Selletræ i Sjøv Sogn.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 2den August, vedtoges efter Forslag af Poulsen at henvise den til Kirkekasseudvalget, som afgav følgende, den 19de August fremlagto,

Udvalgsbetænkning:

Til undertegnede Udvalg har været henvist et — af en Henstilling fra vedkommende Skolekommission ledsaget — Andragende til Lagtinget fra Forstanderskabet for Østerø Kommune om Tingets Medvirkning til at der af Statskassen maatte ydes den nævnte Kommune de sædvanlige Tilskud til Opførelse af tvende Skolestuer i Sjøv Sogn henholdsvis paa Skaale og Selletræ.

Idet Udvalget ganske kan tiltræde, hvad der i Forstanderskabets ovennævnte Andragende er udtalt om Trangen til tidsvarende Skolestuer i de omhandlede Bygder, skal man tillade sig at indstille til Lagtingets Vedtagelse:

•Tinget indgaar til Regeringen med Anmodning om sammes Medvirkning til,

at der af Statskassen maatte ydes Østerø Kommune 2800 Kr. til Hjælp til Opførelse af Skolestuer i Bygderne Skaale og Selletræ i den nævnte Kommune.

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn, den 19de August 1890.

J. C. Evensen, Dione Isaksen,
Ordfører.

J. H. Schrøter.

Den 21de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter at Schrøter under Ordførerens Forfald havde refereret Betænkningen, vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling med 18 St. for og ingen imod.

Den 27de August kom Sagen til 3dje Behandling. Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navnoprøb og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer. Fraværende vare Müller, Restorff, Djurhuus og Olsen.

Den 10de September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget er der i indeværende Samling indkommet et Andragende fra Forstanderskabet for Østerø Kommune om Tingets Medvirkning til, at der af Statskassen maatte tilstaas den nævnte Kommune et Tilskud paa 2800 Kroner til Opførelse af tvende Skolestuer i Sjøv Sogn, henholdsvis i Bygderne Skaale og Selletræ.

Tinget har i den Anledning enstemmigt med 16 St. vedtaget at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med det nævnte Andragende.

Idet man nu saaledes tager sig den Frihed, at henvende sig til det høje Ministerium med Anmodning om, at der ved sammes gunstige Forsorg maatte af Statskassen tilstaas ovennævnte Kommune det

højgjærede Tilskud til de omhandlede Skolestuer, skal man som nærmere Motivering tillade sig at henvise til det i medfølgende Andragende og i ligeledes medfølgende Udvalgsbetænkning udtalte, idet man for øvrigt maa anbefale den omhandlede Sag paa det bedste til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 10de September 1890.

L. H. Buchwaldt.

J. C. Evensen,
Ordfører.

Joan Poulson.

Til

Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

XII. Andragende om Forandring i Loven om Sønering.

Den 8de August fremlagdes saalydende Andragende fra en Del Skibsførere m. fl.:

Til Lagtinget.

Den Betydning, som Fiskeriet har for Færøerne, er saa almindelig anerkjendt, at det af flere Grunde kunde synes overflødigt nærmere at udvikle de hertil knyttede Forhold. For at det højtærede Lagting imidlertid kan gjøre sig klart, hvilken Betydning den Sag, vi i nærværende Andragende agte at bringe paa Bane, har for Landet, anse vi det dog for nødvendigt at paapege enkelte Punkter.

Allerede ved at begrænses af de tre Have, Atlanterhavet, Nordøen og Polarthavet med de for hvert Hav egne Fiske-

arter, turde vel Færøerne egentlig kaldes den heldigst beliggende Fiskestation, der hører til det danske Rige. Alene denne Kjendsgjerning opfordrer os til at drage den størst mulige Nytte af en saa fortrinlig Beliggenhed. Men skjønt Fiskeriet saaledes er Færøernes vigtigste Erhvervskilde, og det store Flertal hovedsagelig er henvist til at leve deraf, er det kun ringe Opmærksomhed, der fra de overordnede Side hidtil er udvist for at fremme og udvikle denne saa betydningsfulde Næringsvej. Fremmede Fiskere, fornemmelig Engelskmænd, der altid vide at benytte alle Omstændigheder, drage den overvejende Fordel af Fiskerigdommen ved Færøerne, og nu siden de med Dampskibe om Vinteren ere begyndte med at omringe vore Kyster med Langliner, synes For-

holdet at have forværret sig i en betænkelig Grad. Det er tillige umuligt for os med vore smaa aabne Baade at kunne hamle op med de fremmedes Dæksfartøjer, der hvert Aar i betydeligt Antal indfinde sig ved vore Kyster for at fiske. De friere Forhold under hvilke Engelskmændene ere stillede med Hensyn til Sødriften, har vistnok bidraget en væsentlig Del til det Standpunkt, hvortil de paa Fiskeriets Omraade ere naaede. Af særlig Betydning for dettes Udvikling hos dem er bl. a. den for Førerne af engelske Fiskerskibe almindelige Fritagelse for at underkaste sig den sædvanlige Styrmandsexamen, idet de blot, for en dertil kaldet Myndighed, behøve at godtgjøre, at de ere i Besiddelse af de vigtigste Kundskaber, der med Billighed kan udkræves for at kunne klare Vejen mellem England, Færøerne og Island. For os maatte en lignende Begunstigelse betragtes som et stort Fremskridt. Det maa derfor anses for et stort Gode, om der for Mænd med praktisk Dygtighed og i Besiddelse af de vigtigste Kundskaber, saasom tage Højden, forstaa at bruge Søkortet samt anvende Loggen og beregne Skibets Fart, blev aabnet Adgang til at føre Skib mellem Færøerne og Island og tillige mellem Færøerne og Skotland. Der vilde formentlig ingen anden Risiko være forbunden hermed end den, der er forbunden med al Sejlads. At en saadan Ordning vilde komme til at have en gennemgribende Betydning, ogsaa for Mænd i en noget fremrykket Alder, vil formentlig være indlysende. De nuværende Forhold hos os tillade end ikke en ellers kvalificeret Sømand, naar han ikke har Styrmandsexamen, som Fører af et Skib, at foretage Rejsen fra Færøerne til Island, og der deltagende i det overordentlig indbringende Fiskeri, fornemmelig i de tre Maanedre, Juli, August og September. Mange af vore dygtigste Søfolk maa derfor søge engelsk Tjeneste, hvor en stor Del af dem, under de gunstigere Forhold, der bydes dem i England, have arbejdet sig op til at blive Førere og Ljere af flere Fiskerskibe, der bemandede med engelske Søfolk, om Sommeren drive Fiskeri baade her ved Øerne og Islands Kyster. Skjønt det er en Kjendsgjerning, at de, som Førere, klare sig særdeles godt ad disse i vor Tid saa ofte befærdede og kjendte Veje, saa spærre dog de strænge Betingelser, der udkræves hos os for at kunne føre Skib mellem oftnævnte Lande, dem Adgang til at tjene deres Fædreland, og vi gaae tillige selv glip af den betydelige Indtægt, der, hvis disse

vore Landsmænd havde haft Lov til at udfolde deres Virksomhed herhjemme, vilde være forbunden med en Forøgelse af vor Fiskerflaade.

Denne Anskuelse har allerede længe været raadende baade inden- og udenfor Sømandsstanden, at den Eneret, som Navigatorer have til at føre Fiskerskibe den korte Afstand mellem Færøerne og Island, og for den Sags Skyld ogsaa mellem Færøerne og Ørkenøerne eller Skotland, hverken er stemmende med Tidens Krav eller med den sunde Udvikling af Fiskeriforholdene paa vore Øer. Den nu bestaaende Tilstand, der kan have haft sin Berettigelse, da det for 20—30 Aar siden, hvor Omstændighederne vare en hel Del forskellige fra de nuværende, og Folkemængden tillige var mindre, gjaldt om ved de gjældende Bestemmelser at sikre en betryggende Udvikling af det, man kan sige i sin Barndom værende Søvesen, denne Tilstand stemmer ikke med Forholdene nu for Tiden, hvor Søvesenets overordentlige Udvikling, særlig i vore Nabolande, for længst er fastslaaet, og Baandene, som den Gang hæmmede en raskere Udvikling, for længst ere overskaarne.

Der er ved Siden af Navigatorerne allerede fortrinlige Kræfter til Stede her paa vore Øer, som, hvis de gjældende Lovbestemmelser ikke hæmmede dem i Udførelsen af deres Virksomhed, hvortil de ikke ere mindre kvalificerede end mange af vore Navigatorer, vilde kunne forsøge vor lille Fiskerflaade, saa den efterhaanden kunde komme til at optage Konkurrencen med Engelskmændenes, skaffe Befolkningen forøget Arbejde og skabe Velstand til alle Sider.

Det er vor Overbevisning, at det højtærede Lagting vil have et aabent Øje for de her paapegede Ulemper, og vi tvivle ikke om, at det vil ofre denne saa vigtige Sag den største Opmærksomhed, og vi tillade os derfor at haabe, at det vil virke hen til, at der, i Lighed med de Begunstigelser, der ere tilstaaede de engelske Skippere, maa tilstedes uexaminede — i Stedet for at gjøre kostbare Rejser til Danmark for at underkaste sig Navigationsexamen, der nok kan være passende for dem, der sejle i Koffardifart til andre Lande — under Iagttagelse af visse Betingelser principalt at føre Skib mellem Færøerne og Island samt mellem Færøerne og Ørkenøerne eller Skotland, subsidiært mellem Færøerne og Island.

Under hvilke Former de her paapegede Ulemper retteligst bør hæves og den for-

ønskede ny Ordning indføres, kan det ikke være vor Sag nærmere at udtale os om. Vi have fornemmelig ønsket gennem denne almindelige Henvendelse at henlede Opmærksomheden paa, at vore Fiskeriforhold trænge til en snarlig og friere Omordning og anmode derfor i al Ærbødighed det højtærede Lagting om, at der snarest mulig, enten ad Lovgivningens eller ad anden Vej, maa raades Bod paa den nuværende Tilstands store og trykkende Mangler.

Suderø i Maj 1889.

(65 Underskrifter.)

Til

Færøernes Lagting.

Det viser sig alt mere tydeligt, at Fiskeriet for Færøerne bliver den Indtægtskilde, hvorpaa man i Fremtiden langt overvejende maa bygge. Denne Indtægtskildes Fremme maa derfor ligge os alvorlig paa Hjærte, og navnlig maa Skibsfiskeriet, som den ubetinget heldigste Drift, søges beskyttet og fremmet ved hensigtsmæssige Lovbestemmelser.

Et Baand, som den nugældende Lovgivning lægger paa Skibsfiskeriet, er den Bestemmelse, at ingen, som ikke opfylder de i Lov om Søneringen af 19de Februar 1861 § 6 stillede Betingelser, er berettiget til at føre Skib herfra til et udenfor Øerne beliggende Sted.

Vi mene, at man paa anden Maade kan opnaa tilstrækkelig Garanti for, at Menneskeliv ikke spildes, end ved at fastholde de angivne Fordringer, og tillade os herved at fremsætte Anmodning om at Lagtinget vil søge udvirket en Forandring i Lovgivningen, hvorved det gøres muligt ogsaa for andre end dem, der efter de nugældende Regler have Næringsbevis som Skibsførere, at føre Fiskerskibe til Steder udenfor Færøerne i alt Fald til Island og Skotland.

Thorshavn i Avgust 1890.

M. C. Restorff & Sønner,
Kjøhmand.

J. K. Hendriksen. J. Dam.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 9de Avgust, vedtoges efter Forslag af Schrøter at nedsætte et særligt Udvalg i Sagen paa 3 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Djurhuus, Effersøe og Joenson.

Den 25de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg, der er nedsat i Anledning af tvende til Tinget fra her-værende Skibsbedere, Kjøbmænd m. fl. indkomne Andragender om, at det maa tillades andre end dem, der have Næringsbevis som Skippere, at føre Skib mellem Færøerne og Skotland eller Island, er blevet enigt om at udtale følgende:

Udvalget maa i det hele taget slutte sig til, hvad der i Andragenderne er fremsført.

Vort Fiskeri og særlig Skibsfiskeriet, som er den Drift, der særlig burde søges fremmet, virker og har hidtil virket under højest ugunstige Forhold. At paavise, hvilken stor Betydning dette Fiskeri kunde faa for Øerne, og hvilken Nødvendighed der er for at fremme det, hvis vort Samfund skal bestaa og trives, er formentlig uforment; Sagen maa være indlysende for alle. Af Hensyn til Driftens store Betydning er det magtpaaliggende at bortrydde de Hindringer for den, der ere til Stede og deriblandt dem, som findes i vor nugældende Lovgivning.

I Følge Lov af 19de Februar 1861 § 6 og Lov af 11te Februar 1863 § 1 fordres Næringsbevis som Skipper til at føre Skib i en Fart, hvor Kørelse af Logbog er paabudt, bl. a. efter Lov af 22de Novbr. 1858 § 1 herfra til nogen udenfor Færøerne beliggende Havn, jfr. ogsaa Lov af 10de Januar 1840, samt Skibe af over 80 Tons Størrelse ogsaa i anden Fart. Til Erhvervelse af Næringsbevis som Skipper fordres, at vedkommende opfylder de for Erhvervelse af Næringsbevis i Almindelighed foreskrevne Betingelser, og derhos a) enten har taget Examen ved Søkadet-akademiet som Søofficer m. m. eller b) har vundet Adgang til at fare som første eller eneste Styrmand (jfr. nedenfor) og har faret som Styrmand mindst i et Aar i længere Fart eller i ligesaa lang Tid har været Skibsfører i den Fart, for hvilken Kørelse af Logbog ikke er besejlet.

Lov af 19de Februar 1861 §§ 4 og 5.

jfr. § 10, giver følgende Bestemmelser for Styrmand:

Ret til at fare som Styrmand i den Fart, for hvilken det ikke er paabudt at føre Logbog, er fri for enhver, medens der til anden Fart forlanges forskellige Betingelser:

Erhvervelse af den almindelige Styrmandsexamen eller en tilsvarende Examen ved Søkadetakademiet, 21 Aars Alder, visse lange Rejser eller Examen ved Søkadetakademiet som Søofficer, jfr. ogsaa Lov af 11te Februar 1863 § 2, der giver nogle lempeligere Bestemmelser med Hensyn til al Fart paa Nordsøen og Østersøen.

Foranførte har kun Hensyn til Sejlskibe. For Dampskibe gjælde endnu strengere Bestemmelser, hvilke imidlertid formentlig ere uden Indflydelse paa vort Fiskeri og derfor ikke berøre denne Sag.

Disse Egenskaber fordres efter Lovgivningen, for at nogen kan faa Skib at føre, eller fare som Styrmand i den Fart, som vort Fiskeri nødvendiggjør. En Skipper eller Styrmand, der er i Besiddelse af disse Betingelser, kan være fuldstændig tjenlig til Koffardifart, men til Fiskeri duer han ikke, forudsat han ikke er oplært i dette Fag. Det er aldeles nødvendigt for os til Fiskeriet at have Førere, der ere nøje kjendte med Driften. Saadant Kjendskab erhverves vanskelig af andre end dem, som i længere Tid, helst fra deres tidligste Ungdom have faret med Fiskerskibe.

Til Førere af Fiskerskibe stilles under de nuværende Forhold for store Fordringer, og disse behøve ikke alle at fastholdes helt ud. Det er til den Fart, Fiskeriet nødvendiggjør, næppe fornødent at forlange, at Skibsføreren og eventuelt Styrmanden skulle have taget Styrmandsexamen. Den tilstrækkelige Garanti for Skibets rette Navigering maatte ogsaa kunne opnaas paa anden Maade. En Person, der har godtgjort at han har den fornødne Duelighed til at navigere et Skib saavel ved som uden Landkjending, er i Besiddelse af den fornødne Indsigt i det praktiske Sømandsvæsen og i Fiskeriet, maa være fuldt ud kvalificeret til at føre et Fiskerskib saavel her ved Øerne som over til Island, Storbritannien eller Norge. I øvrigt ses det ikke at være i nogen væsentlig Grad vanskeligere at føre Skib mellem disse Steder og paa Rejser, der ikke naa vesten for Linjen fra Texelen til Lindesnæs og østen for Rygenvald og Kalmar (jfr. Lov af 10de Januar 1840 § 1) hvor det i Følge Lov af 10de Februar 1861 § 3 og 11te Februar 1869 § 1 er tilladt at benytte

Sætteskipperne. Farvandet er vilge renere her og en fejl Navigering kan vanskelig have andre Følger end en Forsinkelse af Rejsen. Selv om Skibet er kommet helt ud af Kurs, vil det altid være muligt at faa Landkjending, om ikke andetsteds, saa ved at styre imod Øst.

Lignende Betragtninger, som de foranførte, kunne gøres gjældende med Hensyn til Styrmand.

Den nuværende Ordning medfører mange Ulemper og virker hæmmende paa Fiskeriet.

Mænd der have erhvervet sig den fornødne Indsigt i Fiskeriet og ere i Besiddelse af stor Duelighed, blive let afholdte fra at faa Skib at føre, fordi Erhvervelse af Styrmandsexamen er forbundet med betydelig Bekostning og Tidsspilde. For Folk, der ikke længer ere unge og tilmed maaske have ringe Skolekundskab, er det ingen let Sag at tage Styrmandsexamen. Det er derfor en Sandhed, at flere af vore bedste Folk ere dragne til Grimsby i England, hvor man ikke forlanger saadan Examen af Fiskerskipperne, og hvor de have faaet Skib at føre. Alt mere synes i de seneste Aar Ungdommen at tage fast Tjeneste paa de engelske Fiskerskibe, og Aarsagen hertil maa væsentlig søges i den lette Adgang, man der, i Modsatning til hos os, har til at tjene sig frem. Andre duelige Mænd forblive her hjemme i en underordnet Stilling ved Fiskeriet, hvor de ikke faa Lejlighed til at tjene Samfundet som de burde.

Imidlertid har man i den forløbne Tid for en Del i Fiskeriet benyttet Skibsførere, som vel kunne have været duelige i Koffardifart, men ikke i Besiddelse af en gennem Erfaring vunden Indsigt, som er fornøden, og det kan ikke nægtes, at man har lidt betydelige Tab ved, at det tilstrækkelige Antal i Fiskeriet kyndige Førere ikke har været for Haanden.

De Skibsførere, der have taget Styrmandsexamen, maa selvfølgelig have mere Løn end andre, som ikke have haft nogen Bekostning ved deres Uddannelse; følgelig bliver Udgiften ved Fiskeriet ved den nuværende Ordning større.

Alt dette har sikkert virket i høj Grad hæmmende paa Udviklingen af vort Fiskeri.

Udvalget ser ikke rettere, end at den tilstrækkelige Garanti for, at Liv og Gods bevarer, ogsaa kan opnaas paa anden Maade end ved at fastholde for Førere, eventuelt Styrmand af Fiskerskibe, Fordringen om Erhvervelse af Styrmandsexamen. Paa den anden Side bør ubetinget

foruden praktisk Duelighed forlanges en Prøve, der kan godtgjøre, at vedkommende ere i Besiddelse af visse for Navigeringen aldeles nødvendige Kundskaber.

Et slaaende Bevis for, at der hverken kan være Fare eller Tab for Fiskeriet forbundet med en Indskrænkning i Examensfordringerne, har man deri, at engelske Førere, der kun have aflagt en i Forhold til Styrmandsexamen meget nem Prøve, med Styrmand uden saadan, men med praktisk Kundskab, nu i mange Aar have faret fra England til Færøerne og Island, uden at der af deres mere ufuldkomne Kyndighed i Navigationen ses at være foraarsaget nogen Skade. — Englænderne, der formentlig ikke staa tilbage for nogen anden Nation i Henseende til Omsorg for Bævarelse af Menneskeliv, vilde ikke have ladet sig nøje med saadanne indskrænkede Fordringer for Førere af Fiskerifartøjer i den angivne Fart, naar ikke Erfaringen havde vist Fordringernes Tilstrækkelighed.

Desuden ere Fiskerskibe altid forholdsvis velsejlende, og altsaa lettere at navigere end mange Transportskibe.

Udvalget mener saaledes at have godtgjort, at det for vort Fiskeris Udvikling er nødvendigt, at der foretages en Indskrænkning i de Examensfordringer, som for Tiden efter den nugældende Ret stilles til Førere og Styrmand af Skibe i den Fart, hvori vore Fiskerskibe benyttes, og at en saadan Forandring er forsvarlig, naar der ses hen til de for Farten i Nærheden af det øvrige Kongerige (i Kattegat, Skagerak m. v.) gjældende Regler, og til den Erfaring man har fra Fiskerifarten i England.

Tilbage staar nu at angive nærmere, hvilken Beskaffenhed den Prøve bør have, som skulde træde i Stedet for Styrmandsexamen, og hvorledes det fornødne med Hensyn til Prøvens Iværksættelse skulde ordnes.

Udvalget er ikke i Besiddelse af den fornødne Sagkundskab og har ikke angaaende den i England brugelige foran nævnte Examen kunnet tilvejebringe fyldstgjørende Oplysninger. Med Hensyn til sidstnævnte Punkt ved man dog bestemt, at den for engelske Fiskerskipperes anordnede Prøve er lettere end den, Udvalget nedenfor har tilladt sig at foreslaa. Man skal herom indskrænke sig til følgende Bemærkninger:

Det anses uforment at fastholde de i Lov om Styrmandsexamen af 24de Juli 1880 § 2 I. og II. indeholdte Fordringer. Dog bør den for Journalføring fornødne Kundskab i Dansk have, jfr. Punkt III.

Hvad Punkt III. angaar, bemærkes: Der bør formentlig forlanges: Nogen Kundskab om Jordklodens Form og Størrelse, om Himmelskuglen og Himmellegemorne, Kompasset, Loggen og Loddet, Søkort, Journalføring, Udsættelse af Pladsen i Kortet, Bestemmelse af Kurs og Distance til et givet Sted, Oktanten. Endelig bør de vigtigste af de i Punkt IV. indeholdte Bestemmelser fastholdes.

Under denne Sags forventede videre Fremme vil man af Sagkyndige kunne faa afgjort, hvilke Fordringer bør bibeholdes og hvilke ikke. Udvalget maa kun udtale Ønsket om, at Prøven bliver saa let som mulig, naar den blot tillige er fyldstgjørende, og navnlig at den, om muligt, ikke bliver vanskeligere end, at en Person med nogen Skolekundskab ved Selvstudium og lidt Undervisning — hvilken ventelig vil kunne erholdes hos herværende Navigatører — kan blive i Stand til at erhverve den. Det er Udvalget bekjendt, at unge Mænd her paa Øerne, som have ønsket at komme i Besiddelse af saa megen Kundskab i Navigationen, at de kunne navigere et Skib uden Landkjending, have om Vintoren, naar Fiskeriet er ophørt, søgt saadan Undervisning hos Navigatører, og derved, uden væsentlig Bekostning eller Tidsspilde, formentlig faaet den attraaede Kundskab.

Angaaende Sagens Ordning efter at den fornødne Lovhjemmel maatte være tilvejebragt, og de nærmere Bestemmelser om Prøvens Beskaffenhed givne, skal bemærkes:

Man tænker sig oprettet en Examenskommission, der enten kunde sammensættes af herværende Navigatører eller maaske helst af Officerer fra det ved Færøerne og Island stationerede Orlogsskib, som under deres Ophold her kunde afholde Examen.

Den foreslaaede Ordning kan formentlig aldeles ikke føre til, at man vanskelig vilde kunne opnaa saadanne Skibe assurerede, som førtes af Skipperer med den indskrænkede Examen. I ethvert Fald staar den Udvej aaben for enhver at tage en Fører, som har Styrmandsexamen, ligesom ogsaa Rhederne kunne danne en gjensidig Assuranceforening.

Der kan mulig imod denne Sag indvendes, at de nærværende Førere af Fiskerifartøjer ville lide en Uret derved, at Folk, som lidet eller intet have bekostet paa deres Examen og derfor kunne lade sig nøje med en mindre Løn, optræde som deres Konkurrenter. Gaar man imidlertid ud fra, at det i Samfundets Interesse er nødvendigt at træffe denne Foranstaltning,

bør man formentlig ikke lade sig holde tilbage af Hensyn til de nuværende Fiskerskipperes Interesser. Selv om en enkelt af disse skulde blive fortrængt ved Konkurrencen, har han desuden Adgang til Koffardifarten.

Udvalget mener det rettest at begrænse de foreslaaede Lempelser alene til Fiskerskibe. Handelsfarten kan lettere bære de ved strengere Examinationsfordringer forbundne forøgede Udgifter, og desuden vil den ogsaa ofte i Modsætning til Fiskeriet foranledige Rejser til fjærrere Steder.

I Henhold til foranførte tillader Udvalget sig at foreslaa til Tingets Vedtagelse:

Tinget indgaar til Regeringen med ærbødigst Andragende om, at der foranlediges foretaget en Forandring i Lovgivningen derhen,

at der for en Sømand, som vil føre Fiskerskib (Sejlskib) i en Fart fra Færøerne, der ikke gaar til noget andet Sted end Norge, Storbritannien, Irland eller Island ikke forlanges Erhvervelse af almindelig Styrmands-examen, men kun en anden mindre vidtgaaende Prøve, der dog kan godtgjøre at vedkommende er i Besiddelse af den til Skibets Navigering i den anførte Fart fornødne Kundskab og kan føre en Skibsjournal, samt

at det maa tillades enhver Sømand, der i en vis Tid har faret til Søs paa længere Rejser og ved Attest fra i det mindste to Skipperer har godtgjort at han kan navigere et Skib saavel ved som uden Landkjending, at fare som Styrmand med Fiskerskib (Sejlskib) i den angivne Fart.

I Udvalget angaaende Forandring i Lovgivningen om Sønæringen, Lagtinget, den 25de Avgust 1890.

Oliver Effersøe, J. C. Djurhuus.
Ordfører.

Olaus Joensen.

Den 28de Avgust foretoges Sagens 2den Behandling. Efter Anbefaling af Ordføreren vedtoges Sagens Overgang til 3dje Behandling med 19 St. for og ingen imod.

Den 3dje September fremlagdes saalydende Forslag til Beslutning:

Da de enkelte Udtryk i en Lov kunne faa mere eller mindre Indflydelse paa Lovens Anvendelighed og Brugbarhed, tillader jeg mig at foreslaa, at Tinget efter at have behandlet og afstemmet over de enkelte Punkter i Forslaget om Lempelser med Hensyn til Adgang til Sønæring, vedtager:

Lagtinget beder Justitsministeriet om at udarbejde et Forslag til Lov om Lempelser med Hensyn til Adgang til Sønæring paa Grundlag af det i Lagtinget i indeværende Samling vedtagne, og forelægge Forslaget for det til næste Aar sammentrædende Lagting.

Lagtingssalen, den 3dje Septbr. 1890.

J. H. Schrøter.

Samme Dag (3dje Septbr.) foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalgets Forslag sattes under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Provsten, Müller, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen, Fr. Petersen, Djurhuus, Olsen, Schrøter og Effersøe, medens Hansen, Johannesen og Formanden ikke stemte og Restorff var fraværende, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 16 Stemmer.

Derefter sattes Schrøters Forslag til Beslutning under Afstemning ligeledes ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Provsten, Müller, Hansen, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannesen, Weihe, P. Petersen, Fr. Petersen, Schrøter og Formanden; nej stemte: Djurhuus og Effersøe; Joensen, J. Petersen og Olsen stemte ikke, medens Restorff var fraværende, og var Forslaget til Beslutning saaledes vedtaget med 14 St. mod 2.

Den 12te September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Til Lagtinget indkom i Aar to Andragender fra herværende Skibsrhodere, Kjøbmænd m. fl. om at der til Gunst for Fiskeriet med Skibe maatte blive foretaget nogle Lempelser i den gjældende Lovgivning om Sønæringen.

I Anledning heraf nedsatte Tinget et Udvalg paa 3 Medlemmer. Udvalget har i en afgivet Betænkning — til hvilken i det

hele taget henvises — sluttet sig til det i Andragenderne fremførte og foreslaaet Tinget at andrage hos Regeringen om at udvirke visse Lempelser i Lovgivningen med Hensyn til Styrmandsexamen, idet man er gaaet ud fra, at saadan Examen ikke er fornøden i den Fart, hvori vore Fiskerskibe gaa, og at den Fordring, Loven stiller til Skippere og Styr mænd af vore Fiskerskibe, at de skulle have taget Styrmandsexamen, virker i høj Grad hæmmende paa det for Øernes Opkomst saa vigtige Skibsfiskeri. Udvalget har dog ikke set sig i Stand til at udarbejde noget Lovforslag, men har indskrænket sig til at fremhæve, hvilke Lempelser formentlig ere ønskelige.

Udvalgets Forslag blev ved Sagens 3dje Behandling i Tinget uforandret vedtaget ved Navneopraab med 16 Stemmer, medens 3 Medlemmer ikke stemte og 1 var fraværende.

Et Forslag fra et Medlem, gaaende ud paa at man skulde anmode Ministeriet om at forelægge det forventede Lovforslag for Lagtinget næste Aar, kunde Udvalget ikke tiltræde, da man ansaa en saadan Henvendelse for unødvendig i en Sag af denne Beskaffenhed. Ved Afstemning blev dette Forslag vedtaget med 14 Stemmer mod 2, medens 3 Medlemmer ikke stemte og 1 var fraværende.

Endvidere skal man tillade sig at anføre.

Da de om Sønæring for Tiden gjældende Love bleve givne, var der ingen Anledning til at indføre saadanne Bestemmelser, som Tinget nu har tilladt sig at foreslaa. Fiskeriet heroppe med Dæksfartøjer var ikke kommet i Gang, og for Handelsskibe vare lempeligere Regler ikke fornødne.

I de sidst forløbne c. 20 Aar har der

her udviklet sig et Havfiskeri med søgaaende Skibe, af hvilket man vistnok kan sige, at Øernes fremtidige økonomiske Stilling i høj Grad vil være afhængig.

Mangelen paa Driftskapital og den Omstændighed, at man har været nødt til at lønne Skibsførerne som Navigatorer forholdsvis højt, samt at man tilmed, netop fordi en Navigator skulde føre Fiskerskibet, ofte har ladet sig nøje med Folk, der ikke have haft tilstrækkelig Uddannelse i Fiskeridriften, har hovedsagelig medført, at Skibsfiskeriet endnu kun er forholdsvis lidet udviklet. Til samme Tid have Englænderne drevet et stort Fiskeri ved Island og Færøerne og tjent betydelige Summer. Englænderne ere ogsaa i flere Henseender stillede bedre end vi. De have saaledes Overflod af Kapital og have Tilladelse til at benytte Førere paa Skibene, der navnlig maa være i Besiddelse af praktisk Duelighed i Sømandsvæsen og Fiskeri, men af hvem der paa den anden Side ikke fordres aflagt nogen Prøve, der i Strænghed kan sammenlignes med vor Styrmandsexamen.

De som foran berørt forandrede Forhold i Skibsfarten have formentlig gjort en Lempelse i Lovgivningen om Sønæringen nødvendig, og Lagtinget skal som en Foranstaltning, der vil fremme vort Fiskeri, varmt anbefale denne Sag til det høje Ministeriums gunstige Forsorg.

Lagtinget, den 12te September 1890.

L. H. Buchwaldt. Oliver Effersøe,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

XIII. Andragende om Statstilskud til Færøernes Totalafholdsforening.

Den 20de Avgust fremlagdes følgende Skrivelse fra Bestyrelsen for Færøernes Totalafholdsforening:

Undertegnede Bestyrelse for Færøernes Totalafholdsforening tillader sig herved at henvende sig til Lagtinget med Begjæring om, at samme velvilligt vil medgive hoslagte Andragende til Justitsministeriet om Statstilskud til Hjælp ved Udgivelsen af et paatænkt Afholdsblad for Færøerne sin anbefaling.

Thorshavn, den 20de Avgust 1890.

Ærbødigst

Dione Isaksen. Just Jacobsen.
C. C. Danielsen. C. L. Johannessen.

Til
Lagtinget.

Andragendet til Justitsministeriet var saalydende:

Det er nu omtrent tretten Aar siden, at man ved Oprettelsen af en Afholdsforening her i Byen, gav Stødet til den Afholdsbevægelse, der siden den Tid har holdt sig her paa Øerne. Enkelte af de Foreninger, der siden den Tid efterhaanden bleve oprettede i forskellige Bygder, have holdt sig endnu, men nogle af disse befinde sig destoværre for Tiden i en hensygnende Tilstand og andre have fuldstændig hørt op at eksistere.

Der er vist næppe nogen, som med et uhildet Blik paa Sagen, har haft Lejlighed til at se, hvilket Resultat, der kan opnaas paa saadanne Steder, hvor Afholdsarbejdet paa en heldig Maade er blevet gennemført, der vil kunne nægte, at dette Resultat, saavel i moralsk, fysisk som i social Henseende er særdeles glædeligt.

En af Grundene, hvorfor Afholdsarbejdet ikke har villet trives her paa

Øerne, tro vi er den, at der ikke har eksisteret nogen Forbindelse imellem de forskellige Foreninger, og at man dernæst har manglet et, om end nok saa ringe almindeligt Meddelelsesmiddel. Man har saaledes ofte været forbavset ved at høre, at paa det eller det Sted er der en Afholdsforening og at den oven i Kjøbet har bestaaet i længere Tid, og undertiden har man først faaet Underretning om en eller anden Forening, en Tid efter at den har ophørt at eksistere.

I andre Lande, hvor Afholdsforeningerne ofte modtage Statstilskud, f. Ex. i Norge, virkes der overmaade meget for Afholdssagen, ved at dygtige Afholdsmænd rejse omkring og holde Foredrag. Men her hos os lægge Naturforholdene, saavel som mange andre Forhold altfor mange Hindringer i Vejen herfor.

For at raade Bod herpaa og for at fremme Afholdsarbejdet, have vi nu ved Sammenslutning af herværende Foreninger oprettet en Fællesforening, der bærer Navn af »Færøernes Afholdsforening«, af hvis Love vi herved ærbødigst tillade os at vedlægge et Exemplar. Men for at vi skulle kunne blive i Stand til med Held og Gavn at virke for denne for os saa betydningsfulde Sag, anse vi det for ubetinget nødvendigt, at faa udgivet et Afholdsblad for Færøerne. Men for at dette Blad kan opnaa den størst mulige Udbredelse, er det nødvendigt, at Prisen bliver saa lav som mulig; thi da Bladet ikke vil komme til at befatte sig med Politikk eller indeholde humoristiske Artikler, vil Lysten hos Folk, især i disse daarlige Tider, vel næppe blive saa stor til at holde det, som f. Ex. et Morskabsblad. Paa Grund heraf vil det selvfølgelig ved egne Midler ikke kunne bære sig selv og vort Foretagende ikke kunne blive gennemført, undtagen der velvilligt bliver rakt os en hjælpende Haand, da hverken Fællesforeningen eller dens enkelte Afdelinger ere saaledes stillede, at de kunne afse noget Tilskud til Bladet; idet disse for største Delen bestaa af fattige Folk, der ikke ere i Stand til at yde noget betydeligt Medlemsbidrag.

Det paatænkte Blad have vi tænkt os at skulle blive et Maanedblad med dansk Text i kvart Arks Format og Abonnementsprisen 50 Øre om Aaret. Trykningsomkostninger — Papir iberegnet — ville blive for 250 Exemplarer 250 Kroner. Af Bladholdere tør vi næppe paa regne mere end 150 til 200 og det Beløb, som derved indvindes — 75 til 100 Kr. —, have vi beregnet vil medgaa til Bladets Redaktion og andre Udgifter.

Undertegnede Bestyrelse for »Færøernes Afholdsforening« tillader sig derfor herved paa Foreningens Vegne underdanigst at henvende sig til den høje Regering med Andragende om, at der — ligesom der er ydet Statstilskud til Danmarks Totalafholdsforening — af Statskassens Midler maa tilstaaes os foreløbig i fem Aar et Beløb af 250 Kroner om Aaret, til Hjælp ved Udgivelsen af et Afholdsblad for Færøerne.

Thorshavn, den 2den August 1890.

Allerunderdanigst

Dione Isaksen. Just Jacobsen.
C. C. Danielsen. C. L. Johannessen.
A. Guttormsen.

Til
Justitsministeriet.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 21de August, vedtoges efter Forslag af Isaksen at henvise den til Udvalget for forskelligartede Sager.

Den 30te August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg er henvist en Skrivelse fra Bestyrelsen for Færøernes Totalafholdsforening, hvori udbedes Lagtingets Anbefaling af et medfølgende Andragende til Justitsministeriet om, at der af Statskassen maa blive ydet nævnte Forening et Tilskud paa 250 Kr. aarlig i 5 Aar til Hjælp ved Udgivelsen af et Afholdsblad for Færøerne.

Da Udvalget er enigt om, at der ved Totalafholdsforeningernes Virksomhed er

udrettet meget godt paa Færøerne, og at denne Virksomhed derfor fortjener at støttes, ligesom man maa billige, at de forskellige, spredte Foreninger have sluttet sig sammen til en Fællesforening, og da der i de senere Aar har været ydet Totalafholdsforeningerne i de øvrige Dele af Kongeriget et aarligt Bidrag paa 3000 Kr. af Statskassen, et Bidrag, hvoraf Færøerne imidlertid paa Grund af den lange Afstand, de i mange Maader særlige Forhold heroppe, saavel som paa Grund af de Krav, Foreningerne nede maa stille, formentlig ikke kunne faa nogen Del, har man ment, at der kunde være Grund til at haabe, at de herværende Foreninger kunne erholde et passende særligt Statstilskud.

Hvorvidt imidlertid Afholdsarbejdet her paa Øerne ikke blot i Øjeblikket, men ogsaa i Fremtiden bedst kan fremmes ved Oprettelsen af et Blad, som det af Fællesforeningen paatænkte, eller paa andre Maader, tør Udvalget ikke have nogen bestemt Mening om; men det forekommer os i ethvert Tilfælde at være det heldigste, at det eventuelle Statstilskud ikke knyttes til dette enkelte, bestemte Formaal, men bliver en Understøttelse til Afholdssagens Fremme paa Færøerne i Almindelighed, idet det jo saa til enhver Tid vil staa i Fællesforeningens Bestyrelses Magt at anvende det paa den heldigste Maade.

I Henhold hertil skal man tillade sig at foreslaa Lagtinget at fremsende det omhandlede Andragende til Justitsministeriet med saalydende Anbefaling:

Idet Lagtinget fremsender medfølgende Andragende fra Færøernes Totalafholdsforening om et Statstilskud paa 250 Kroner aarlig foreløbig i 5 Aar til Hjælp ved Udgivelsen af et Afholdsblad for Færøerne, skal man tillade sig at oplyse om, at nævnte Forening er dannet ved en Sammenlutning af 7 herværende Foreninger med tilsammen c. 240 Medlemmer, og at det forventes, at mindst 6 andre Foreninger, hvoraf nogle ere temmelig store, i den nærmeste Fremtid ville indtræde i Fællesforeningen.

Da Lagtinget maa erkjende, at der ved de herværende Afholdsforeningers Virksomhed allerede er udrettet meget til Ædruelighedens Fremme her paa Færøerne, og at der er godt Haab om, at ogsaa den fremtidige Virksomhed vil bære gode Frugter, saafremt den erholder den fornødne pekuniære Støtte, hvilken imidlertid paa Grund af Øernes ringe økonomiske Vilkaar

vanskelig kan tilvejebringes ved egne Midler, anbefales Sagen paa det bedste til det høje Ministeriums Velvilje, idet man dog formener, at et eventuelt Statstilskud til Færøernes Totalafholdsforening ikke bør knyttes til et enkelt, bestemt Foretagende som det i Andragendet nævnte men helst bør ydes som et Bidrag til at fremme Afholdsarbejdet i Almindelighed.

Man tager sig derfor den Frihed at henvende sig til det høje Ministerium med Bøn om, at samme gunstig vilde udvirke, at der foreløbig i 5 Aar ydes Færøernes Totalafholdsforening et Statstilskud paa 250 Kr. aarlig til Hjælp for Foreningens Arbejde til Aldruelighedens Fremme paa Færøerne.

I Udvalget for forskelligartede Sager,
Lagtingssalen, den 30te August 1890.

Chr. A. Hansen, A. W. Restorff.
Ordfører.

Oliver Effersøe.

Den 3dje September kom Sagen til 2den Behandling. Efter Anbefaling af Ordføreren vedtoges Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 19 St.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 6te September, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab med

følgende Udfald: Ja stemte: Poulsen, Isaksen, Provsten, Hansen, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannesen, Restorff, Joensen, J. Petersen, Fr. Petersen, Djurhuus, Olsen, Schrøter og Effersøe; Weihe og Formanden stemte ikke medens Müller og P. Peter-vare fraværende, og var Udvalgets Forslag saaledes vedtaget med 16 St. for og ingen imod.

Den 12te September oplæstes og vedtoges følgende Indstilling i Sagen:

Et Andragende fra Bestyrelsen for Færøernes Totalafholdsforening om Statstilskud til Udgivelsen af et Afholdsblad har været indsendt til Lagtinget med Bøn om, at Tinget vilde anbefale det til det høje Ministeriums Velvilje. Sagen har været henvist til et Udvalg, efter hvis Forslag, der ved 3dje Behandling vedtoges med 16 Stemmer, medens 2 Medlemmer ikke stemte og 2 var fraværende, Andragendet fremsendes med saalydende Anbefaling:

(Anbefalingen, som findes i Betænkningen, anføres af Hensyn til Pladsen ikke her.)

Færøernes Lagting, Thorshavn, den
12te September 1890.

L. H. Buchwaldt. Chr. A. Hansen,
Ordfører.

Joan Poulsen.

Til
Justitsministeriet.

XIV. Andragende fra en forhv. Skolelærer om Pensionsforhøjelse.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes saalydende Andragende fra forhv. Skolelærer og fungerende Degn Samuel Jensen af Sand.

Sand, den 17de Juli 1890.

Til
Færøernes Lagting.

Jeg undertegnede pensionerede Skolelærer og fungerende Degn ved Sands Kirke, Samuel Jensen, tillader mig herved at ansøge det høje Ting om en Forhøjelse af min Pension, der nu kun er 30 Kr. I næsten 20 Aar har jeg tjent som Skolelærer, indtil den nye Skoleordning tvang mig til at aftrække.

Siden den Tid har jeg kummerlig ernæret mig af min Pension, det Offer, som faldt i Kirken, gennemsnitlig c. 12 Kr. om Aaret, samt af et Trøstykke, jeg har lejet fra Todnæs, Skar og Klettumgaarden, og som giver et knap Kofoder. Paa Grund af min Legemsfejl (jeg har Klumpfødder) har jeg bestandig kun kunnet udføre lidet legemligt Arbejde, men nu da jeg er 72½ Aar gammel, næsten blind og meget tunghør, dertil lidende af Blodgang, kan jeg slet intet mere udrette. Om kort Tid maa jeg ogsaa opgive at være Degn, og jeg har da kun 30 Kr. om Aaret til Føde og Klæder.

I Betragtning heraf og for min lange Tjenestetids Skyld — jeg holder i Aar 40-Aars Jubilæum som Degn — haaber jeg at Lagtinget vil opfylde min Begjæring, saa at jeg med mere Ro og færre Bekymringer kan se hen paa de faa Aar, der endnu maatte være mig beskaarne.

Ærbødigst

Samuel Jensen.

Jeg, Ansøgerens Præst, skal kun paa det varmeste anbefale denne Ansøgning, og jeg er overbevist om, at hvert Medlem i Tinget, som kjender noget til denne hæder-

lige gamle Mand, der alle sine Dage, som ogsaa nu til det yderste har været pligt-opfyldende og tro mod sin Gjerning, vil slutte sig til denne Anbefaling.

Saavidt jeg ved, er han den eneste endnu levende af de gamle Skolelærere, og det synes mig, at det vilde blive hele vort lille Land til Skam, om denne gamle tro Tjener, nu da Alderdom og Svaghed har gjort ham ubrugbar, skulde ende i Fattigdom og Savn.

Jeg anbefaler derfor hans Ansøgning til Lagtingets Velvilje.

Todnæs, den 17de Juli 1890.

Jørgen Falk Rønne.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 4de August, vedtoges efter Forslag af Fr. Petersen, med 10 St. — o, at henvises den til Kirkekassendvalget, hvorved et af Schrøter stillet Forslag om Sagens Henvisning til Udvalget for forskelligartede Sager bortfaldt.

Den 20de August fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg har været overgivet til Betænkning et — af vedkommende Sognepræst anbefalet — Andragende til Lagtinget fra forhenværende Skolelærer Samuel Jensen af Sand om Tingets Medvirkning til, at hans Pension, der kun er 30 Kr. maatte blive forhøjet.

Udvalget skal i den Anledning tillade sig at udtale, at ovennævnte Samuel Jensen utvivlsomt maa anses som trængende og vistnok ogsaa som værdig til at faa sin tarvelige Pension forhøjet. En saadan Forhøjelse maatte imidlertid formentlig ske af Skolefonden, af hvilken hans Pension udredes. Men Anvendelsen af denne Fonds Midler maa formentlig betragtes som normeret ved Loven af 1ste Marts 1854, saa-

ledes, at Tinget, selv om det maatte ønske at yde den ansøgte Forhøjelse af Skolefonden, utvivlsomt vilde savne den fornødne Kompetence dertil.

Da imidlertid den Andrageren tillagte Pension er saa ringe, at han umulig kan leve af den, nu han paa Grund af Alder og tiltagende Skrøbelighed ikke længer selv er i Stand til at fortjene noget til sit Underhold, skal man henstille til Lagtinget, om der ikke kunde være Anledning til at indgaa til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om, at samme af de til dets Disposition staaende Midler gunstig vilde yde Andrageren en passende Understøttelse enten aarlig eller en Gang for alle som en Forhøjelse af den ham af Skolefonden tillagte Pension.

Man skal derfor tillade sig at indstille til Lagtinget til Vedtagelse:

»Tinget indgaar til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Andragende om, at samme af mulige til dets Raadighed staaende Midler gunstig vilde yde den gamle pensionerede Skolelærer Samuel Jensen af Sand en lille Understøttelse enten aarlig eller en Gang for alle som en Forhøjelse af den ham af Skolefonden tillagte Pension.«

I Udvalget for de Kirkekasserne vedkommende Sager, Thorshavn, den 19de August 1890.

J. C. Evensen, Dione Isaksen.
Ordfører.

J. H. Schrøter.

Den 22de August foretoges Sagens 2den Behandling. Efter anbefaling af Ordføreren vedtoges Overgang til 3dje Behandling enstemmig med 18 Stemmer.

Ved Sagens 3dje Behandling, den 27de August, sattes Udvalgets Forslag under Afstemning ved Navneopraab med det Udfald, at samtlige tilstedeværende Medlemmer stemte Ja; fraværende vare Müller, Restorff, Djurhuus og Olsen, og var Forslaget saaledes enstemmig vedtaget med 16 Stemmer.

Den 10de September oplæstes og vedtoges saalydende Indstilling i Sagen:

Lagtinget har i indeværende Samling modtaget et af vedkommende Sognepræst anbefalet Andragende fra forhenværende Skolelærer Samuel Jensen af Sand om en Forhøjelse af den ham tillagte Pension af 30 Kroner.

Bemeldte Samuel Jensen, der var Skolelærer inden den ved Loven af 1ste Marts 1854 indførte nye Ordning af Undervisningsvæsenet paa Færøerne traadte i Kraft, blev som en Følge af den nye Ordning Indførelse entlediget fra sit Embede og erholdt samtidig en aarlig Pension af 30 Kr., hvilken Pension blev tilstaaet ham af den saakaldte Skolefond eller den Skolevæsenet her paa Øerne tilhørende Formue, bestaaende dels i Jordegods, dels i Obligationer. Denne Skolefond blev imidlertid ved den nævnte Lov henlagt til Thorshavns Real- og Alnueskole, saaledes at disse fremtidig skulde nyde Renten af den.

Tinget har derfor ment, at det savner Kompetence til af disse Midler, der ved Lov ere tilsikrede de nævnte Skoler, at tilstaa ovennævnte Samuel Jensen en Forhøjelse af hans Pension hvormeget det end maa anerkjende hans Trang og Værdighed til at faa sin yderst tarvelige Pension forhøjet, og har derfor enstemmig med 16 St. vedtaget at henvende sig til det høje Ministerium, i det Haab, at der ved sammes gunstige Forsorg kunde af Midler, der maatte staa til Raadighed, blive ydet Andrageren en Understøttelse enten en Gang for alle eller aarlig som en Forhøjelse af den ham tillagte Pension.

Idet man for øvrigt som nærmere Motivering skal tillade sig at henvise til vedlagte Andragende og ligeledes vedlagte Udvalgsbetænkning, maa man paa det bedste anbefale denne Sag til det høje Ministeriums Bevaagenhed.

Lagtingssalen i Thorshavn, den 10de September 1890.

L. H. Buchwaldt, J. C. Evensen,
Ordfører.

Joen Poulsen.

Til
Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet.

XV. Spørgsmaal om unge Færingers Deltagelse i Orlogstogter.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes en saalydende Skrivelse fra Amtet:

Fære Amt.

Thorshavn, den 15de Juli 1890.

I Forvisning om den store Betydning, nogen Tids Orlogstjeneste vilde kunne have som Opdragelsesmiddel for den herværende Befolkning, ved at vænne denne til Lydighed, Orden og Ædruelighed, samt ved i det hele at give den et ud over de rent lokale Forhold rækkende Livssyn, tillader jeg mig at henstille til det ærede Lagtings Overvejelse at indgaa med en ærbødigt Indstilling til Regeringen om, at denne gunstigt vilde træffe den Foranstaltning, at et passende Antal af den færøske, mandlige Ungdom herefter kom til at deltage i et af de danske Orlogsskibes aarlige Togter mellem Færøerne og Island, men uden iøvrigt at blive indrullet som værnepligtig i Flaaden.

Mandskabets Rekrutering kunde mulig ske paa lignende Maade som nu for Politikorpsets Vedkommende er foreskrevet i Regl. 4de Oktbr 1865 § 2, jfr. Rentek. Pl. (Kongelig Resolution) 13de Maj 1801 og Kgl. Resol. 15de Novbr. 1829, af hvilke Bestemmelser et Uddrag medfølger.

L. H. Buchwaldt.

Til
Færøernes Lagting.

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 31te Juli, foreslog Formanden at nedsætte et særligt Udvalg i Sagen paa 5 Medlemmer. Efter at det med 13 St. for og ingen imod var vedtaget at nedsætte et Udvalg, betragtedes det som vedtaget uden Afstemning, at Udvalget skulde bestaa af 5 Medlemmer.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes i næste Møde: Effersøe, Isaksen, Nielsen, Olsen og Fr. Petersen.

Den 20de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning:

Undertegnede Udvalg or af Lagtinget nedsat i Anledning af en Skrivelse fra Amtmanden, hvori det henstilles til Lagtinget at indgaa til Regeringen med ærbødigt Indstilling om, at den gunstigt vilde træffe den Foranstaltning, at et passende Antal af den færøske, mandlige Ungdom herefter kom til at deltage i et af de danske Orlogsskibes aarlige Togter mellem Island og Færøerne, men uden iøvrigt at blive indrullet som værnepligtig i Flaaden. Henstillingen begrundes ved, at nogen Tids Orlogstjeneste sikkert vilde kunne have stor Betydning som Opdragelsesmiddel for den færøske Befolkning, ved at vænne den til Lydighed, Orden og Ædruelighed, samt ved i det hele at give den et ud over de vante lokale Forhold rækkende Livssyn.

Allerede ved den første Behandling af Sagen i Udvalget, deltes dette i et Flertal, bestaaende af Nielsen, Isaksen og Fr. Petersen, og et Mindretal bestaaende af Olsen og Effersøe.

Flertallet skal gjerne indrømme, at nogen Tids Orlogstjeneste for unge, opvakte Mennesker, der havde bestemt dem til at blive Sømand, mulig kunde blive til nogen Nytte og Udvikling, særlig i Retning af at lære god Orden og punktlig Pligtopfyldelse, og man vilde derfor ikke have haft særlige Betænkeligheder ved Sagen, hvis den kunde blive gennemført ad Frivillighedens Vej, saaledes at kun de, der selv ønskede det, skulde deltage i Orlogsskibets Sommertogter. Da det imidlertid næppe tør antages, at en given Adgang til Deltagelse i Togtet vilde blive saa regelmæssig benyttet, at man kunde paaregne, at der hvert Aar meldte sig et vist om end kun ringe Antal lysthavende, vilde Regeringen paa sin Side formentlig ikke kunne gaa ind paa at give nogen vedvarende Tilladelse i nævnte Retning.

Skulde regelmæssig Deltagelse i Orlogs-

toget kunne sættes i Gang, maatte derfor Rekruteringen, saaledes som Amtmanden ogsaa har antydnet, kunne foregaa ved Udskrivning, efter noget lignende Regler, som gjælde ved Rekruteringen af det horeværende Politikorps.

Da nu en saadan Udskrivning formentlig kun kunde ske efter bestemte Regler — enhver anden Fremgangsmaade vilde være mindre retfærdig —, vilde det blive nødvendigt i den Anledning at holde et Slags Session her paa Øerne, hvilket paa Grund af Øernes og Bygdernes spredte Beliggenhed vilde være forbundet med ikke faa Vanskeligheder og Udgifter, saavel for den Myndighed, som skulde forestaa Udskrivningen, som for det unge Mandskab, blandt hvilket denne skulde finde Sted, og som antagelig i den Anledning vilde have at indfinde sig paa bestemte Steder til bestemte Tider.

Men vilde solve Udskrivningen være forbunden med forholdsvis store Ulemper, saa vilde den tvungne paatænkte Deltagelse i Orlogstjenesten i endnu højere Grad blive følt som en meget tung Byrde, om ikke af Samfundet — forsaavidt de aarlig udskrevnes Tal kun blev ringe — saa dog ganske sikkert af de fleste blandt de udskrevne, og det, som vi skal se, ikke uden Grund.

At dette vilde være Tilfældet for deres Vedkommende, som af en eller anden Grund ikke havde Lyst til Søen eller ikke agtede at drive deres Erhverv paa Havet, er indlysende. Vilde man som en Følge heraf paa Forhaand fritage alle saadanne Personer, vilde det i mange Tilfælde blive vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at drage tilstrækkelig bestemte Grænser, uden at komme ind paa Vilkaarligheder.

Og selv for unge Mænd blandt den fiskeridrivende Befolkning, vilde den paatænkte Orlogstjeneste blive trykkende.

De vilde være nødsagede til om Foråret at foretage en paa Grund af de lokale Forhold undertiden med ret følelige Bekostninger forbunden Rejse fra deres Hjem til Orlogsskibets Anløbssted, at vente der, ofte i flere Dage, paa Skibets Ankomst, at gaa glip af en rigelig Sommerfortjeneste ved Fiskeriet, og saa endelig igjen om Efteråret at foretage Rejsen tilbage til deres Hjem.

Skulde alt dette paahvile de enkelte udskrevne Personer uden anden Godtgørelse end den Løn, de Menige have om Bord paa Orlogsskibet, vilde de være uheldigt stillede; skulde de derimod holdes skadesløse ved Godtgørelse af en eller anden af Øernes Fonds eller Kasser, f. Ex.

Amtsrepartitionsfonden, vilde det for den kunne blive en forholdsvis tung Byrde.

Da det maas forudses, at de unge Mænd under disse Omstændigheder vilde gaa til Orlogstogtet ikke uden med liden Lyst, men endogsaa med ligefrem Uvilje, er det at befrygte, at de forventede gode Frugter af Opholdet om Bord for manges Vedkommende vilde blive ringe, eller endogsaa helt udeblive. Hvad særlig Aldrelighed angaar, vil Deltagelsen i et Orlogstogt næppe kunne virke i gavnlig Retning.

Medens en frivillig Deltagelse i et Orlogstogt i enkelte Retninger kan anses for gavnlig f. Ex. for vordende Førere af vore Fiskerskibe, kan man ikke se rettere, end at en tvungen Deltagelse vilde blive til langt større Skade end Gavn, og Flertallet maa derfor tillade sig at foreslaa det ærede Ting at vedtage:

1. Tinget finder ikke Anledning til at indgaa til Regeringen med en Indstilling angaaende Adgang til regelmæssig Deltagelse i Orlogstjeneste for den færøske, mandlige Ungdom.
2. Tinget anmoder Amtmanden om hos Regeringen velvilligst at ville anbefale eventuelle Andragender fra færøske Sømænd om Tilladelse til at deltage i det ved Island og Færøerne stationerede Orlogsskibs Sommertogter.

Mindretallet kan ikke slutte sig til Flertallets Standpunkt i Sagen, men maa fuldstændig dele de i Forslaget fremførte Anskuelser om den gavnlige Indflydelse, som nogen Tids Orlogstjeneste kan ventes at ville udøve paa den mandlige Ungdom her paa Øerne.

Skjøndt det maa erkjendes, at Færingerne i deres Virksomhed paa Havet, hvor de hovedsagelig maa søge deres Næring, gennemgaaende udfolde en meget stor Dygtighed og Udholdenhed, er det desværre en Kjendsgjerning, at der almindeligvis i høj Grad savnes den nødvendige Orden og Lydighed, hvilken Mangel i første Række maa søges i, at Færingen tidt i en ung Alder i sin Færden paa Havet henvises til at stole paa sig selv og derfor, naar han kommer i Stillinger eller Situationer, hvor uhæftet Lydighed er nødvendig, vanskelig kan indordne sig under en andens Kommando.

Nogen Tids Orlogstjeneste i en ung Alder vil navnlig bibringe Lydighed og Orden, samt tillige give Lejlighed til at lære Sømændsskab, og der kan formentlig ikke ses at foreligge nogen Grund, der skulde foranledige, at man fandt det mindre ønskeligt at lade Ungdommen deltage i

denne Tjeneste, naar den ikke var forbunden med egentlig Værnepligt. At en saadan Tjeneste skulde kunne give Anledning til Indførelse af Værnepligt for Færøerne, kan man aldeles ikke indse, bl. a. da der af flere Aarsager overhovedet ikke kan være Tale om en saadan.

Mindretallet giver derfor det fremkomne Forslag sin fulde Sympathi.

Man mener derhos, at der vel mulig kunde komme nogen Gavn ud af, at der aabnedes en Adgang for saadanne færøske Søfolk, som maatte andrage derom, til at deltage i Orlogstjeneste, men at det først da vilde være til virkelig almen Nytte, naar Deltagelsen i Tjenesten var en tvungen Sag, saaledes at aarlig et Antal af omtrent 20 Mand bleve udskrivne.

Da man imidlertid anser sig overbevist om, at det blandt Befolkningen for Tiden vilde møde afgjort Modvilje at gennemføre Sagen, som en tvungen Udskrivning, finder man sig under disse Forhold ikke foranlediget til at anbefale Tinget at fremme den videre paa den foreslaaede Maade, ligesom man ikke skal indlade sig paa at udvikle, hvorledes Udskrivningen m. v. tænktes ordnet. Man skal kun anbefale frivillig Tjeneste, og er saa meget mere tilbøjelig til at indskrænke sit Forslag hertil, som man haaber, at der, naar nogle, om end kun faa, kom i Orlogstjeneste efter eget Ønske, vilde Befolkningen snart faa Øjet op for, hvor gavnlig en saadan Tjeneste er, og at Sagen da i en ikke for fjern Fremtid paa Regeringens gunstige Foranstaltning vilde kunne gennemføres uden som nu at blive mødt med Uvilje her paa Øerne.

Mindretallet foreslaar derfor til Vedtagelse:

»Tinget anerkjender, at nogen Tids Orlogstjeneste formentlig vilde faa en gavnlig Virkning paa den færøske, mandlige Ungdom, og indgaar til Regeringen med ærbødigst Indstilling om, at samme vilde træffe Foranstaltning til, at unge Færinger, efter forud indgivet Andragende, herefter kunde faa Tilladelse til at deltage i det ved Færøerne og Island stationerede Orlogsskibs aarlige Togter.

I Udvalget der er nedsat i Sagen angaaende Færingers Deltagelse i Orlogstjeneste, Thorshavn den 19de August 1890.

Fr. Petersen,
Ordfører.

Z. Nielson.

Dione Isaksen.

C. Olsen.

Oliver Effersøe.

Den 23de August foretoges Sagens 2den Behandling. Spørgsmaalet om Sagens Overgang til 3dje Behandling sattes under Afstemning og vedtoges enstemmig med 17 Stemmer.

Mellem 2den og 3dje Behandling fremlagdes saalydende Ændringsforslag:

a. Fra Formanden.

I Erkjendelse af den gavnlige Indflydelse i flere Retninger, nogen Tids Orlogstjeneste sikkert vilde have paa den herværende Befolkning, anmoder Lagtinget Amtmanden om at forespørge hos vedkommende Ministerium, hvorvidt unge Færinger, som frivillig maatte melde sig dertil, overhovedet kunne forvente at erholde Adgang til at deltage i et af de danske Orlogsskibes aarlige Togter mellem Færøerne og Island, men uden iøvrigt at blive indrullerede som værnepligtige i Flaaden.

b. Fra Hansen.

Sagen udsættes til næste Aar for om mulig at blive sat i Forbindelse med Spørgsmaalet om Beskyttelse af Søterritoriet ved Færøerne mod fremmede Fiskeres Overgreb. I denne Anledning anmodes Amtmanden om at henvende sig til vedkommende Ministerium med Forespørgsel, om der ikke ved Færøerne kunde blive stationeret et mindre Skib (Kanonbaad eller hurtigsejlende Sejlkutter) under Befalingsmænd af den danske Marine, men iøvrigt bemannet med unge Færinger, der dertil udtages efter nærmere fastsatte Regler, eller om, i Mangel heraf, unge Færinger, der frivillig melde sig, kunne komme til at deltage i det danske Orlogsskibs Togt til Island, samt at forelægge Ministeriets Udtalelse herom for det næste Aar sammentrædende Lagting.

Den 28de August foretoges Sagens 3dje Behandling. Udvalgets Mindretal tog sit Forslag tilbage til Fordel for Formandens Ændringsforslag.

Hansens Ændringsforslag (b) sattes først under Afstemning ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Hansen og Restorff; nej stemte: Poulsen, Isaksen, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannesen, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen,

Fr. Petersen og Schrøter; Müller, Olsen, Effersøe og Formanden stemte ikke, medens Provsten og Djurhuus vare fraværende, og var Forslaget saaledes forkastet med 12 St. mod 2.

Derpaa sættes Formandens Ændringsforslag (a) under Afstemning ligeledes ved Navneopraab med følgende Udfald: Ja stemte: Müller, Hansen, Restorff, Olsen,

Effersøe og Formanden; nej stemte: Poulsen, Isaksen, Jacobsen, Danielsen, Nielsen, Johannesen, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen, Fr. Petersen og Schrøter; fraværende vare Provsten og Djurhuus. Forslaget var saaledes forkastet med 12 St. mod 6.

Endelig vedtoges Udvalgsflertallets Forslag med 12 St. mod 4.

XVI. Spørgsmaalet om Anskaffelse af Desinfektionsovne.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes den fra forrige Samling udsatte Sag ang. Anskaffelse af Desinfektionsovne*).

Ved Sagens foreløbige Behandling, den 2den Avgust, foreslog Effersøe strax til Protokollen at give et formuleret Svar saalydende:

I Henhold til de Oplysninger, der indeholdes i Fysikatets Erklæring, bl. a. under Hensyn til den store Bekostning ved Anskaffelsen og Brugen af selv et enkelt tjenligt Apparat, stilles Sagen i Bero.

Forslaget sættes under Afstemning og vedtoges med 17 Stemmer for og ingen imod.

*) Se Lægtingsberetningen for 1889, Side 107.

XVII. Spørgsmaal om Pensionering af Almueskolelærere paa Færøerne.

Den 23de Avgust fremlagdes saalydende Skrivelse:

Færø Amts Skoledirektion.

Thorshavn, den 21de Avgust 1890.

I Anledning af en til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet rettet Forespørgsel om en herværende Skolelærers Pensionering, tilskrev bemeldte Ministerium under 14de Januar d. A. Skoledirektionen for Færø Amt saaledes:

»Efter Modtagelsen af Direktionens behagelige Skrivelse af 29de Juli f. A., hvori samme, næst at bemærke, at der ikke af Skolefonden eller af Frodebø Kommune vil kunne forventes noget Tilskud til Pensionering af Lærer H. M. Nielsen i Frodebø Sogn, anholder Ministeriet om der i alt Fald ikke kunde blive bevilget en mindre aarlig Understøttelse til bemeldte Skolelærer Nielsen som en Paaskjønnelse af hans lange og nidkjære Virksomhed i Skolevæsenets Tjeneste, skulde Ministeriet til behagelig Efterretning og videre Bekjendtgjørelse tjenstligst melde, at det saaledes ansøgte ikke vil kunne bevilges, da Ministeriet savner Midler, hvoraf en saadan Understøttelse vil kunne afholdes.

I Forbindelse hermed skulde man, idet man iøvrigt henviser til sin Skrivelse af 15de April f. A. paa ny have Direktionens Opmærksomhed henvendt paa det ønskelige i Oprettelsen af et Pensionsfond for Lærerne paa Færøerne, og skulde man i saa Henseende henstille til Direktionen, om denne Sag ikke kunde ordnes ved en Institution i Lighed med de her i Landet bestaaende Skolefonds jfr. Lov 8de April 1856, saaledes at der paalignes Kommunerne efter et vist Forhold, hvad der i det enkelte Aar medgaar til Lærernes Pensionering, dog med et nærmere bestemt Tilskud af Statskassen, hvorefter saaledes ikke den enkelte Kommune kommer til at bære sine Læreres Pensionering, men denne fordeles paa samtlige Kommuner paa Færøerne.

Direktionen anmodes om at tage ovenstaaende under nærmere Overvejelse og

eventuelt forelægge Ministeriet et bestemt Forslag desangaaende.

Under 12te Februar næstefter udbad Direktionen sig Erklæring tilstillet, saavel fra Thorshavns Kommunalbestyrelse som fra samtlige Kommunalforstanderskaber paa Landet, angaaende hvorvidt noget Bidrag turde forventes ydet fra de vedkommende Kommuners Side til Oprettelsen af et saadant Pensionsfond for Lærere paa Færøerne som i Ministeriets Skrivelse omhandlet.

Naar undtages Forstanderskabet for Nordøernes Præstegjælds Kommune, der har givet et bestemt Tilsagn i saa Henseende, have de øvrige Kommunalforstanderskaber, fra hvem Erklæring hidtil foreligger, derimod indtaget en mere eller mindre afvisende Holdning til Sagen.

Ved at meddele foranstaaende, tillader man sig at paakalde det ærede Lagtings velvillige Bistand til en heldig Løsning af det saaledes rejste Spørgsmaal om en fremtidig Pensionering af de færøske Almueskolelærere, hvorpaa disse synes at maatte have et billigt Krav.

En Afskrift af Ministeriets tidligere Skrivelse til Direktionen af 15de April f. A., tilligemed de fra Forstanderskaberne indkomne Erklæringer vedlægges.

L. H. Buchwaldt. J. C. Evensen.

H. C. Müller.

Til
Færøernes Lagting.

Ministeriets Skrivelse af 15de April 1889 er saalydende:

»Under Henvisning til Ministeriets Skrivelse af 3te September 1887 har Direktionen med Bemærkning, at Skolelærer H. M. Nielsen i Frodebø Sogn paa Suderø agter at søge Entledigelse til førstk. 15de Avgust, paa ny bragt Spørgsmaalet frem, om der ikke af Statskassen paa en eller anden Maade kunde ydes et Tilskud til en

Pensionering af de i de færøske Landkommuner ansatte Lærere.

Saaledes foranlediget skulde Ministeriet til behagelig Efterretning tjenstligst melde, at dette Ministerium er sindet at stille sig velvilligt til Sagen, men at man, forinden man henvender sig til Finansministeriet og til Rigsdagen om den fornødne Bevilling i bemeldte Øjemed, maa anmode Direktionen om at ville udarbejde og hertil indsende nærmere Regler for, under hvilke Betingelser Lærere skulle have Adgang til Pension, samt Forslag til Pensions Beregning, hvorhos Ministeriet, da man maa anse det for en nødvendig Forudsætning for, at et saadant Tilskud vil blive ydet af Statskassen, at en væsentlig Del af Pensionsbeløbet udredes enten af Skolefonden eller af Kommunerne paa Færøerne, tillige maa udbede sig nærmere Forslag til Fordelingen af Pensionsbyrden.

Den 25de Avgust foretoges Sagens foreløbige Behandling. Provsten foreslog, at der i Sagen nedsattes et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer, hvilket Forslag vedtoges med 12 St. for og ingen imod.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes næste Dag: Danielsen, Hansen, Jønsen, Fr. Petersen og Provsten.

Den 6te September fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Undertegnede Udvalg har været nedsat til at afgive Betænkning angaaende en Skrivelse til Lagtinget fra Skoledirektionen, hvori denne, næst at meddele Resultatet af de Forhandlinger, samme har ført med Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet angaaende en eventuel Pensionering af de herværende Almueskolelærere, samt af de Henvendelser, som desangaaende ere skete til samtlige Kommunalforstandere og Thorshavns Kommunalbestyrelse, paakaldet Tingets velvillige Bistand til Løsning af denne Opgave, paa en af Ministeriet nærmere antydet Maade.

Udvalget skal i Anledning af den samme saaledes forelagte Sag tillade sig følgende Udtalelser:

At der gjøres noget for at sikre de herværende Almueskolelærere en efter Omstændighederne passende Pension, naar de paa Grund af Alder eller af lignende, dem utilregnelige Aarsager ikke længere

kunne virke i Skolevæsenets Tjeneste, kan Udvalget ikke andet end anbefale, ligesom man har Grund til at antage, at Ønskeligheden heraf, ogsaa fra Kommunernes Side, bliver almindelig anerkjendt.

De Vanskeligheder, som kunne stille sig hindrende i Vejen for en Gjennemførelse af en saadan Foranstaltning, ere formentlig udelukkende kun af økonomisk Natur og have deres Grund i de herværende Kommuners ringe Skatteevne og de forholdsvis store Fordringer, der vedblivende stilles til denne.

Udvalget maa imidlertid være af den Formening, at disse Vanskeligheder ikke ere større, end at de forhaabentlig kunne fjernes ved en lempelig Ordning af det omhandlede Forhold.

Man maa derfor, idet man paa det bedste skal anbefale denne Sags Gjennemførelse til Lagtingets Bevægenhed, tiltræde den Tanke, som af Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet er fremsat i sammes Skrivelse til Skoledirektionen af 14de Januar d. A., at søge tilvejebragt en Fond, der — i Lighed med de i det øvrige Kongerige bestaaende Skolefonds — kunde danne en fælles Pensionsfond for samtlige paa Færøerne ansatte Lærere og Lærereinder.

Forstanderskabet for Norderøernes Kommune har i sin Svarskrivelse til Skoledirektionen af 7de Juli d. A. udtalt en lignende Tanke og derhos fremsat positive Forslag til sammes Iværksættelse.

Udvalget har været af den Anskuelse, at de af det nævnte Forstanderskab fremsatte Forslag maa betragtes som hensigtsmæssige og billige, og skal derfor, i Tilslutning til dem, tillade sig at henstille følgende til Tingets Overvejelse:

Der tilstræbes dannet en Pensionsfond for Skolelærere paa Færøerne, hvoraf enhver fast ansat Almueskolelærer og Lærereinde — forsaavidt hun forbliver ugift — kan erholde Pension, beregnet i Henhold til Pensionsloven af 5te Januar 1851 § 3 og med de i samme Lovs §§ 5, 6 og 7 samt de i Loven af 8de Marts 1856 § 20 omhandlede Indskrænkninger.

Til den Ende indbetales der aarlig til den nævnte Fond: 1) af hver fast ansat Lærer eller Lærereinde 1 pCt. af den samme tillagte Lønning (baade fast og midlertidig), 2) af Kommunerne et lige saa stort Beløb, som der ydes af samtlige Lærere og Lærereinder, idet hver Kommune af sin Kasse indbetaler et Beløb, svarende til 1 pCt. af det i Kommunen ansatte Lærerpersonales Lønning, 3) af Statskassen endelig lige saa

meget, som der ydes af samtlige Lærere og Kommuner. Det bør derhos formentlig gøres til en Forpligtelse for de fremtidig ansatte Lærere og Lærerinder at gøre saadanne Indbetalinger, og Indbetalingerne bør derfor vel rettest foregaa gennem vedkommende Forstanderskaber, der gøres ansvarlige for dem.

Det vil derhos formentlig være det naturligste, at Fonden stilles under Skoledirektionens Bestyrelse, medens Lagtinget udnævner en Regnskabsfører og deciderer de reviderede Regnskaber.

Af Pensionsfonden bør derhos vel rettest kun udredes Lærerpensioner, ikke derimod Pension til eventuelle Enker, idet Lærerne, hvad Sikringen af mulige Enkepensioner angaar, henvises til at indtræde i Sjællands Stifts Skolelærer-Enekekasse. Og Forpligtelsen hertil burde helst være obligatorisk.

Udvalget skal derfor ogsaa henstille, at der tillige med Tiden søges tilvejebragt den Ordning, at ingen Almueskolelærer paa Færøerne kan indgaa Ægteskab, forinden han har berigtiget sin Enkeforsørgelse, og bør man i den Hensigt henvende sig til Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet med Anmodning om, at samme vilde give de paa Færøerne ansatte Præster et Paalæg om at paase, at de ikke ægtevie nogen af de herværende Almueskolelærere, forinden vedkommende for samme har godtgjort, at den omhandlede Enkeforsørgelse er berigtiget, ligesom Færø Amts Skoledirektion vil have at paase det samme, forinden den mulige Beskikkelse af gifte Lærere.

De aarlige Indbetalinger til en saadan Pensionsfond vilde, naar de, som ovenfor antydtes, aarlig foregik med tilsammen 4 pCt. af det her paa Øerne ansatte Lærerpersonales Lønninger, for Tiden andrage c. 600 Kr. (nøjagtig 596 Kr. 64 Ø.), idet de herværende Læreres og Lærerinders samlede Lønning for Tiden udgjør 14,916 Kr.

Der er for Tiden 30 Lærere og Lærerinder i Virksomhed her paa Øerne; 5 nye Lærerpuster kunne antages at ville komme til i en ikke fjærn Fremtid, og antager man derhos, at der med Tiden endnu vil blive Brug for c. 8 Hjælpe lærere eller Lærerinder, kan det samlede Personale af færøske Lærere og Lærerinder ansættes til med Tiden at ville udgjøre 43.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorvidt aarlige Indbetalinger, som ovennævnte, kunne anses tilstrækkelige til at danne en Pensionsfond af betryggende Størrelse, skal man tillade sig at bemærke,

at efter anstillede Beregninger, der ganske vist ikke kunne gøre Krav paa fuld Paalidelighed, men dog kunne afgive en Vejledning til Bedømmelse af Spørgsmaalet, maa man — naar man regner, at Pensionsbyrden indtræder ved Lærerens 70de Aar — antage, at Pensionsfonden, naar den i de første 5 Aar har afholdt tvende Pensioner og derefter, efter 10 Aars Forløb, en Pension i 8 Aar — selv om man paaregner de større aarlige Indbetalinger, der ville være en Følge af de nye Lærerpusters Oprettelse — dog, efter Forløbet af de første 23 Aar med $3\frac{1}{2}$ pCt. Rente og Rentes Rente, ikke vil være stegen til 20,000 Kr.

Regner man, at de aarlige Indbetalinger til den Tid ville være 800 Kr. (fra 41 Lærere), ville disse i Forening med Renten af 20,000 Kr., eller 700 Kr., udgjøre tilsammen 1500 Kr., eller en Sum, hvoraf man formentlig maa kunne pensionere c. 5 Lærere — eller $\frac{1}{8}$ af Lærerstanden. Om dette kan anses tilstrækkeligt, kan vel være tvivlsomt. Man skal til Sammenligning anføre, at af Danmarks Gejstlighed er for Tiden 203 pensionerede, eller et Antal, der omtrent svarer til $\frac{1}{6}$ af dem, der ere i Embede. Imidlertid vil man jo altid have det i sin Magt at forhøje de aarlige Indbetalinger, for at kunne fyldestgøre forøgede Krav.

Udvalget skal derfor tillade sig at indstille til Lagtinget:

»Amtmanden anmodes om at henvende sig til Bestyrelserne for de herværende Kommuner med Forespørgsel om, hvorvidt disse maatte være villige til at bidrage til Dannelsen af en Pensionsfond for de herværende Almueskolelærere og Lærerinder ved aarlige Indbetalinger, som ovenfor berørt og paa den ovenfor antydede Maade, samt forelægge de indkomne Svar for det til næste Aar sammentrædende Lagting.«

I Udvalget for Pensionssagen, Thors-havn den 6te September 1890.

J. C. Evensen, Chr. A. Hansen.
Ordfører.

M. Danielson. Fr. Petersen.
Olaus Joensen.

Den 8de September kom Sagen atter til Behandling i Tinget. Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges med 16 St. for og ingen imod.

XVIII. Andragender om Forandring i Lagtingsloven.

Den 30te Juli fremlagdes saalydende Andragende:

Da Sudersø nu har omtrent $\frac{1}{5}$ af Færøernes Folketal, og det har sin Betydning, at Øen har en tilsvarende Andel af Færøernes Repræsentanter i Lagtinget, saa tillade vi os herved hos det ærede Lagting at faa udvirket, at Lagtingsloven bliver saaledes forandret, at Befolkningen paa Sudersø faar Ret til at vælge flere Lagtingsmænd, end nu er Tilfældet.

Sudersø, den 29de Juli 1890.

J. Mortensen. J. A. Nolsø.
P. Mortensen. H. P. Sørensen. P. Larsen.
C. R. Løber. N. Nolsø. M. Mortensen.
D. J. Danielson. H. P. Nolsø.
H. C. Larsen. J. Nolsø. H. O. Lisberg.
Jacob Danielson.

Til Lagtinget.

Den 2den Avgust fremlagdes endvidere en saalydende Henstilling:

For flere Aar tilbage og oftere, have Forhandlinger om en Forandring af Loven af 15de Marts 1854 om Færøernes Lagting været førte i dette Ting, og et Lovforslag er endog vedtaget og nedsendt til Regeringen. — Forslaget blev imidlertid som uantageligt forkastet i Folketinget.

Da Ønsket om en saadan Forandring formentlig er almindelig iblandt Befolkningen, og den af mig anses for højst paa-trængende, tillader jeg mig herved at anmode det ærede Ting om, paa ny at tage denne Sag under Overvejelse, idet jeg haaber, at Forhandlingen i Tinget nu maa føre til et, for Lovgivningsmagts Faktorer, tilfredsstillende Resultat.

Jeg skal endnu ikke fremlægge noget Lovforslag, men kun betegne de væsentligste Punkter, der bør have for Øje, hvilke Punkter ere grundede paa det alt i Sagen foreliggende:

1. Der bibeholdes et Lagting, som har hele det nuværende Lagtings Myndig-

hed, undtagen paa de Omraader, hvor et Amdsraad efter Sagernes Beskaffenhed passende kunde træde i det nuværende Lagtings Sted.

2. Der oprettes et Amdsraad.

A. Lagtinget.

- a. Lagtinget bestaar af 16 folkevalgte Medlemmer.
- b. Det samles i Thorshavn hvert andet Aar.
- c. Amtmanden er som Regeringens Repræsentant boretiget til at deltage i Tingets Forhandlinger, dog uden Stemmeret.
- d. Valgene til Lagtinget ordnes ved en særlig Lov, dannet efter de samme Principer, som nu ere gjældende.
- e. Medlemmerne vælges i de samme Kredse, som hidtil; dog tages en særlig Bestemmelse, hvorved den udenfor Thorshavn værende Del af Sydstrøms Præstegjælds Distrikt sikres tilstrækkelig Indflydelse paa Valget i Kredsen.
- f. Hver Valgkreds repræsenteres i Tinget ved det Antal Medlemmer, der omtrentlig er afpasset efter Folkemængden.
- g. Medlemmerne erholde samme Godtgørelse som hidtil.

B. Amdsraadet.

Amdsraadet ordnes i Overensstemmelse med de Regler, som gjælde for Amdsraadene i det øvrige Kongerige.

p. t. Thorshavn, den 1ste Avgust 1890.

Ærbødigst

Oliver Efferse, Medlem af Færøernes Lagting.

Til
Færøernes Lagting.

Den 5te Avgust kom begge disse Sager til foreløbig Behandling. Effersøe foreslog at nedsætte et særligt Udvalg i Sagen paa 5 Medlemmer. Schrøter foreslog, at det første Andragende overgives til et Udvalg paa 3 Medlemmer, og at Sagen løvrigt stilles i Bero. Djurhuus

foreslog, at Sagen i dens Helhed stilles i Bero. — Effersøes Forslag sættes først under Afstemning, men forkastedes med 11 St. mod 2. — Schrøters Forslag forkastedes ligeledes med 11 St. mod 4, og var herved Sagens Overgang til 2den Behandling nægtet.

XIX. Andragende om lovhjemlet Beskyttelse af Muslinger.

Den 16de Avgust fremlagdes saalydende Andragende:

For os, der bo her i Sundelaget og mange andre Steder, er Kraglingens Bevarelse af største Vigtighed, da den ikke alene benyttes ved vort Fiskeri, som et rigtigt godt Agn, men tillige navnlig i tidligere Tid som et ikke uvigtigt Næringsmiddel; men desværre er denne Musling alt mere i Aftagen paa Grund af den hensynsløse Fremfærd, der bliver anvendt ved dens Indsamling, idet Folk, navnlig fra fremmede Bygder, komme med Raad og indsamle dem med de saakaldte Kraglingeriver meget ofte ved Flodtiden paa saadanne Steder, som ved indtrædende Ebbe ligge tørre. Med Kraglingeriven bliver vel en mindre Del voxen Musling, der kan benyttes, taget, men største Delen bestaar af smaa umoden Kragling, der paa den Maade bliver ødelagt, uden at komme nogen til Gode. Det skal dog erkjendes, at Kragling ikke alle Steder staar paa saa lavt Vand, at den ligger tør ved indtrædende Ebbe, men ogsaa paa sine Steder staar saa dybt, at den kun vil kunne faas med Kraglingerive.

Ikke sjældent forekommer det Tilfælde, at Folk, der bor i Bygder, hvor ingen Kragling findes, føre denne Musling hjem til Bygden og ved indtrædende Ebbe plante

den paa Forstranden, for at benytte den til Agn, naar gunstigt Vejrlag for Fiskeri forefalder, men ved indtrædende Flod komme fremmede Baade og optage den med Kraglingerive samt bortføre den.

Vi undertegnede tillade os derfor ærbødigt at bede det høje Lagting om at faa udvirket, at der ved Lov bliver foretaget en saadan Ordning, at Kraglingen ikke bliver ødelagt. Dette er af stor Interesse baade for dem, der eje den Forstrand, paa hvilken og udfor hvilken Kraglingen staar og tillige for Beboerne af de Bygder, der ikke have nogen Kragling og dog ønske at benytte den som Agn.

Efter det hestaaende Retsforhold ere vi formentlig som Landejere eneberettigede til den Kragling, der staar paa vor Forstrand i hvert Fald saa langt ned som Ebben gaar, naar den er størst, og naar vi ikke søge at gjøre vor Ejendomsret gjældende, er Grunden dels Vanskeligheder ved at føre Processer, hvor Ejendomsforholdene ere saa indviklede som hos os, dels af Billighedshensyn mod de Bygders Beboere, hvor ingen Kragling findes, da det vil være meget haardt for dem, naar vi bruge Kragling ved vort Fiskeri, i samme Farvand at maatte undvære dette Agn.

Vi have tænkt os, at Sagen mulig kunde ordnes saaledes, at det ved Lov tillades Landejere ved Stommenesherhed efter Marke-

tal ved Grandestævne at tage Bestemmelse om, at ingen Musling maa tages paa deres Forstrand eller paa Søen udfor samme med Kraglingerive eller andet lignende Redskab, men blot med Hænderne, samt lade saadan Beslutning tinglæse, og naar Folk fra fremmede Bygder ønske Kragling paa et saadant Sted imod et ringe Vederlag til Landejereren, selv om det ikke var mere end 5 eller 10 Øre pr. Mand ad Gangen, skulde de have Ret til at gaa op paa Forstranden og tage den. Paa de Støder, hvor Kraglingen ikke kan faas paa Forstranden, men staar saa dybt, at den kun kan naas med Rive, vilde selvfølgelig Landejerne ikke tage en saadan Beslutning eller Bestemmelse, da de derved tillige vilde berøve sig selv al Adgang til at faa den.

Selv om Tinget maatte finde, at der ikke er Grund til at Folk, der gaa paa Land for at tage Kragling paa Forstranden, yde Landejereren nogen Erstatning, saa vilde vi dog foretrække en saadan Ordning fremfor den nuværende ødelæggende Fremgangsmaade. Ligeledes bør det paalægges alle, der tage Kragling uden Hensyn til hvilken Maade og med hvilket Redskab den tages, kun at borttage den voxne eller fuldmodne Musling og at efterlade Yngelen. Det bør endvidere forbydes uvedkommende, at borttage den Kragling, som en Person har plantet paa sin Forstrand.

Haabende at det høje Ting med Velvilje vil antage sig denne for os og mange andre saa vigtige Sag.

Sundelaget den 6te April 1890.

Årbødigst

(32 Underskrifter.)

Den 18de Avgust kom Sagen til foreløbig Behandling. Schrøter foreslog, at Sagen, paa Grund af den fremrykkede Tid, udsattes til næste Aar. Poulsen foreslog at henvise Sagen til det

Udvalg, der var nedsat i Fiskerisagen (VI). Fr. Petersen foreslog Sagen udsat indtil videre. — Poulsens Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 13 St. mod 2, hvorved de øvrige Forslag betragtedes som bortfaldne.

Den 29de Avgust fremlagdes saalydende

Udvalgsbetænkning.

Til undertegnede Udvalg, der er nedsat til at afgive Betænkning over den fra forrige Samling udsatte Sag om Sej- og Sildefiskeri med Nôt og som ogsaa har behandlet andre Fiskerier, er henvist et fra nogle Beboere af Sundelaget indkommet Andragende om en lovhjemlet Boskyttelse af Blaamuslinger (Kræklinger).

Udvalget har ikke fundet denne Sag egnet til at medoptages i det Tinget forelagte Forslag til Fiskerilov for Færøerne, men mener paa den anden Side, at vore Muslinger, bortset fra den Brug, der gjøres af dem som Agn, ere af saa megen Betydning, at de bør sikres mod Udryddelse.

Imidlertid ser Udvalget sig ikke i Stand til allerede i Aar, især da nu Tiden er saa langt fremrykket, at fremkomme med noget Forslag i saa Henseende, hvorfor man tillader sig at foreslaa:

at Sagen udsættes til næste Aar.

I Udvalget i Nôte- og Fiskerisagerne,
Thorshavn den 29de Avgust 1890.

Joen Poulsen, Fr. Petersen.
Ordfører.

A. W. Restorff. M. Danielsen.
J. C. Djurhuus.

Den 30te Avgust kom Sagen atter til Behandling i Tinget. Udvalgets Forslag sattes under Afstemning og vedtoges enstemmig med 18 Stemmer.

XX. Andragende om Ophævelse af eller Forandring i de gjældende Fredningsbestemmelser for Ederfugle.

Ved Lagtingets Aabning fremlagdes saalydende Andragende:

Ved Lov af 29de Marts 1887 ere Fredningsbestemmelserne for Ederfuglene i høj Grad skærpede. Det maatte herefter synes at denne Fugls Fredning var i høj Grad gavnlig i Færøernes Interesse. Efter at for nævnte Fredningsbestemmelser emanerede, har den nævnte Fugl formæret sig i høj Grad her i Sundelaget. At nogen derved har opnaaet en forøget Indtægt, er os ubekjendt, i hvert Fald have vi, som bebo Bygderne ved Sundet mellem Strøms og Østerø, ikke i mindste Maade haft nogen Gavn af Fuglenes Fredning. Derimod maa vi udtale, at denne Fugl er os til største Skade. Den Omstændighed, at den nu har Fred, har bevirket, at vor Fangst af Sild og Graasej saa godt som har ophørt i de sidste Aar. Der er ingen Tvivl om, at denne Omstændighed maa tilskrives Ederfuglen, da den søger sin Føde langs Stranden paa de Steder, hvor Sej og Sild ellers opholde sig og derved jager Fisken bort. Naar Ederfuglen i store Flokke søger sin Føde fra Bunden, er det ogsaa klart nok, at Sild og Sej, der af Naturen ere sky Fisk, ikke kunne standse eller opholde dem paa de samme Steder, men maa søge

ud paa dybere Vande, hvor vi med vores almindelige Fangstredskaber ikke kunne naa dem.

Vi tillade os derfor ærbødigst at andrage Lagtinget om, at Fredningsbestemmelserne for Ederfuglene maa ophæves, og at det, i hvert Fald for Sundet og de fra samme udgaaende Bugter og Fjordes Vedkommende, maa blive tilladt at jage og dræbe Ederfugle.

Færøerne i Juli 1890.

(91 Underskrifter.)

Den 2den August, foretoges Sagens foreløbige Behandling. Efferse foretog strax til Protokollen at give et formuleret Svar saalydende:

Da der ikke foreligger Oplysning om, at Ederfuglen gjør Skade paa Fiskeriet, finder Lagtinget ikke for Tiden Anledning til at foreslaa nogen Indskrænkning i den endnu ganske ny Lov om Ederfuglens Fredning.

Forslaget sattes under Afstemning og vedtoges enstemmig med 16 Stemmer.

XXI. Andragende om Revision af Jagtloven.

Den 4de Avgust fremlagdes saalydende Andragende:

Til Lagtinget.

Herved tillader jeg mig at henstille til Lagtinget, at der i indøværende Samling udarbejdes Forslag til en Revision af de her paa Øerne gjældende Jagtlove, nemlig: Lovene af 9de Februar 1854, 21de Novbr. 1871, 29de Marts 1887, 7de Maj 1881 og Hangelovens §§ 39 og 57, samt det af Lagtinget forrige Aar vedtagne Forslag saaledes, at de blive samlede i en Lov, og at Straffebestemmelserne blive noget mere ensartede, samt at Fredning af de Pladser, hvor Sælhundene yngle, bliver ophævet.

Lagtingssalen den 4de Avgust 1890.

Ærbødigst

J. H. Schrøter.

Den 6te Avgust foretoges Sagens foreløbige Behandling. Schrøter foreslog at nedsætte et særligt Udvalg paa 5 Medlemmer. Djurhuus foreslog, at Sagen foreløbig stilles i Bero. Hansen foreslog at henvise Sagen til det Udvalg, der var nedsat i Sagen ang. Ødelæggelse af Ravnereder (VIII). — Hansens Forslag sattes først under Afstemning og vedtoges med 12 St. for og ingen imod, hvorved de øvrige Forslag betragtedes som bortfaldne.

Udvalget afgav ikke nogen Betænkning i denne Sag.

XXII. Vedtagelser med Hensyn til de kommunale Anliggender.

Til de staaende Udvalg i Henhold til Forretningsordenens § 8 vare valgte:

for de Amtsrepartitionsfonden vedkommende Sager:

Jacobsen, Nielsen og Weihe;

for de Amtsfattiggkassen og Landkommunerne i Almindelighed vedrørende Sager:

Danielsen, Müller, Olsen, J. Petersen og Schrøter;

for de Kirkekasserne vedkommende Sager:

Provsten, Isaksen og Schrøter;

for de den økonomiske Fond, Grindegarnet i Vestmanhavn samt Reutterne af det Hansenske Legat vedrørende Sager:

Djurhuus, Effersøe og Johannesen;

for de Skydskassen vedrørende Sager:

Joensen, Fr. Petersen og Poulsen;

for de øvrige under Lagtingets Deci-

sion hørende offentlige Kasser samt for de forskjellige Andragender, som henvises til Udvalget (Udvalget for forskelligartede Sager):

Effersøe, Hansen og Restorff.

1. Vedkommende Amtsrepartitionsfonden.

a. Med Hensyn til Paaligningen til Amtsrepartitionsfonden for Aaret fra Olaidag 1890 til Olaidag 1891 vedtoges:

at Størrelsen af den samlede Udskrivning ansættes til 8040 Kr. 30 Øre,

at deraf paa det matrikulerede Jordegods lignes 2 Kr. 56 Øre pr. Mark Jord eller i alt 6161 Kr. 32 Øre,

at der paa Kommunerne i Amtet fordeles et samlet Beløb af 1878 Kr. 98 Øre og

at den Fjerdedel af dette Beløb, som

i Henhold til Lov af 6te Februar
1880 skal fordeles efter Lagtingets

Skjøn, fastsættes som paa neden-
staaende Repartition anført*).

*) Med Hensyn til det til Fordeling paa Kommunerne bestemte Beløb af 1878 Kr. 98 Øre er af Aaret i Henhold
til Lagtingets Vedtagelse foretaget følgende

Repartition:

Kommunernes Navne.	Efter Marketal.					Efter Folkemængde.			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	(1/2)					(1/4)			(1/4)					
	Mrk.	GL	Skd.	Kr.	Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.						
I. Norderøernes Præstegjælds Kommune.														
Vaag Sogn.	114	"	5	44	50	451	18	88	15	"	78	38		
Husum —	40	12	"	15	91	134	5	61	4	"	25	52		
Mygledal —	40	"	"	15	61	126	5	28	4	"	24	89		
Kunø —	64	8	"	25	18	171	7	16	2	"	34	34		
Viderø —	86	"	"	33	57	286	11	97	10	"	55	54		
Svinø —	32	8	"	12	69	110	4	61	3	"	20	30		
Fuglø —	47	"	"	18	34	119	4	98	3	"	26	32		
													265	29
II. Østerø Præste- gjælds Kommune.														
Næs Sogn.	101	"	"	39	42	465	19	47	11	"	69	89		
Sjov —	111	2	"	43	38	467	19	55	6	75	69	68		
Gøte —	69	2	"	26	97	279	11	68	4	"	42	65		
Fuglefjord —	64	8	"	25	18	432	18	9	5	"	48	27		
Andefjord —	62	4	"	24	30	289	12	10	10	"	46	40		
Funding —	30	"	"	11	71	301	12	60	3	"	27	31		
Ejde —	64	"	"	24	98	479	20	5	4	"	49	3		
													353	23
III. Nordstrøms Præstegjælds Kom- mune.														
Vestmanhavn Sogn. . .	56	"	"	21	86	308	12	89	6	"	40	75		
Kvivig —	75	"	"	29	27	317	13	27	9	"	51	54		
Kollefjord —	55	8	"	21	67	261	10	93	6	"	38	60		
Kvalvig —	55	"	"	21	47	242	10	13	4	"	35	60		
Haldersvig —	36	"	"	14	5	303	12	69	3	"	29	74		
Saxen —	29	8	"	11	51	49	2	5	4	"	17	56		
													213	79
IV. De forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld.														
Kirkebo Sogn.	106	"	"	41	37	236	9	88	9	"	60	25		
Kalbak —	56	"	"	21	86	100	4	19	6	"	32	5		
Thorsh. udenbys — . .	59	"	"	23	3	154	6	45	3	"	32	48		
													124	78
V. Nolsø Sogns Kommune.														
Overføres	48	"	"	18	74	183	7	66	10	"	...	...	36	40
	1502	12	5	586	57	6262	262	17	144	75			993	49

b. Fra Amtet var indkommet Meddelelse om, at Tidsfristen for den i 1887 udløvede Belønning for Ødelæggelse af Ravn og Krager var udløben (se Beretningen for 1887, S. 76). Efter at Sagen var bleven behandlet i Amtsrepartitionsfondsudvalget, vedtoges:

»Der udloves indtil videre af Amtsrepartitionsfonden en Belønning af 16 Øre for hver paa Færøerne dræbt Ravn og 8 Øre for hver dræbt Krage, samt 3 Øre pr. Stk. for Modtagelsen og Tilintetgjørelsen, hvorved der isvrigt forholdes som hidtil.«

c. Fra Landfogden var indkommen en Skrivelse, hvori henstilles om der vil være at gøre Eksekution i de de Domfældte Johannes Joensen og dennes Sønner Jacob Pauli Johannesen og Joen Johannesen, alle af Kvalvig, tilhørende Ejendele for de dem ved Færøernes Sørenskriveris Extrarets Dom af 13de Marts 1889 paalagte Sagsomkostninger, 126 Kr. 37 Øre, eller om disse ikke kunne passere til endelig Udgift for Amtsrepartitionsfonden, hvorhos der i bemeldte Skrivelse var udtalt, at det formentlig vilde være unyttigt at

Kommunernes Navne.	Efter Marketal. ($\frac{1}{2}$)				Efter Folkemængde. ($\frac{1}{2}$)			I Henhold til Lagtingets Vedtagelse ($\frac{1}{4}$)		Til- sammen for Sognet.		For Kommunen i det hele.	
	Mrk.	Gl.	Skd.	Kr. Ø.	Folketal.	Kr.	Ø.	Rr.	Ø.	Rr.	Ø.	Rr.	Ø.
Overført . . .	1502	12	5	586	57	6262	262	17	144	75		993	49
VI. Vaagø Præstegjælds Kommune.													
Midvaag Sogn . . .	50	"	"	19	51	331	13	86	10	"	43	37	
Sandevaag — . . .	56	4	"	21	96	261	10	93	10	"	42	89	
Sørvaag — . . .	48	"	"	18	74	295	12	33	9	"	40	9	
Bø — . . .	38	"	"	14	83	113	4	73	3	"	22	56	
Myggenæs — . . .	40	"	"	15	61	130	5	44	5	"	26	5	
												174	96
VII. Sandø Præstegjælds Kommune.													
Sand Sogn. . . .	110	"	"	42	94	461	19	30	11	"	73	24	
Skaalevig — . . .	42	4	"	16	49	149	6	24	8	"	30	73	
Husevig — . . .	66	"	"	25	76	183	7	66	10	"	43	42	
Skusø — . . .	60	"	"	23	42	77	3	22	3	"	29	64	
												177	3
VIII. De forenede Sogne i Suders Præstegjæld.													
Famien Sogn . . .	24	"	"	9	37	99	4	14	3	"	16	51	
Porkere — . . .	72	6	"	28	25	367	15	36	8	"	51	61	
Vaag — . . .	49	4	"	19	23	335	14	3	10	"	43	26	
Sumbø — . . .	64	2	"	25	8	315	13	19	3	"	41	27	
												152	65
IX. Kvalbø Sogns Kommune . . .	98	4	"	38	35	390	16	33	12	"	...	66	68
X. Frodebø Sogns Kommune . . .	60	"	"	23	42	368	19	59	20	"	...	63	1
XI. Thorshavns Kommune . . .	25	8	"	9	96	984	41	20	200	"	...	251	16
Summa . . .	2406	12	5	939	49	11220	469	71	469	75		1878	98

affordre ovennævnte Johannes Joensens Hustru, Cathrine Malone Olesdatter, de hende ved samme Rets Dom af 19de Juni s. A. paalagte Sagsomkostninger, 38 Kr. 38 Øre, fordi hun lever i Formuesfællesskab med Manden og i Fællig med de domfældte Sønner og øvrige Børn. Efter at Sagen havde været behandlet i Amtsrepartitionsfundsudvalget, vedtoges efter dettes Forslag:

- at man for Følgers Skyld ikke kan frafalde Eksekution i de omhandlede Sager for de retslige Aktionsomkostninger, der følgelig ikke endnu kunne passere til endelig Udgift for Amtsrepartitionsfonden,
- at Realisationen af det eventuelt udlagte kan udsættes i nogen Tid for at der kan gives vedkommende Løjlighed til at udløse samme, hvorom disse ville være at underrette,
- at anmode Amtmanden om at undersøge, om eller hvorvidt der for Færøerne existerer en fra det øvrige Kongerige gjældende Lovhjemmel for, at Rejsseudgifter for Dommere, Sagførere eller Delikventer skulle regnes med blandt Aktionsomkostningerne i offentlige Sager og eventuelt at paase Overholdelsen af Resultatet deraf.

a. Vedkommende Amtsfattiggkassen.

- a. De fra Kommunerne indkomne Forsørgelsesplaner og Statusoversigter vare gennemgaaede af Udvalget og bleve Planerne approberede, i det der samtidig tilkjendegaves Forstanderskabet for Østerø Præstegjælds Kommune, at der for Fremtiden i Forsørgelsesplanen vil være at give Forklaring om Fattiglemmernes Alder, Grunden til deres Fattigdom samt om hos hvem de ere anbragte.

Da Forsørgelsesplanen for Vaag Sogn paa Suderø udviste en saa stor Fattigudgift, at Paaligningen, uagtet der blev bevilget nævnte Sogn 460 Kr., vilde blive uforholdsmæssig stor, tillodes der Forstanderskabet for de forenede Sogne paa Suderø at optage et Laan paa indtil 300 Kr. til Vaag Sogn til Dækning af Fattigvæsenets Udgifter.

- b. I Henhold til Lov om Fattigvæsenet af 22de Marts 1855 § 6 bevilgedes

følgende Bidrag af Amtsfattiggkassen for Aaret fra 1ste Oktober 1890 til 30te September 1891.

1. Norderøernes Præstegjælds Kommune:	
til Vaag Sogn	100 Kr.
2. Østerø Præstegjælds Kommune, til Fordeling mellem Sognene under Amtets Ap- probation	500 —
3. Nordstrøms Præstegjælds Kommune:	
til Vestmanhavn Sogn	100 Kr.
- Kvalvig —	100 —
- Haldersvig —	60 —
	260 —
4. De forenede Sogne i Syd- strøms Præstegjæld:	
til Kirkebø Sogn	50 Kr.
- Kalbak —	60 —
	110 —
5. Vaagø Præstegjælds Kommune:	
til Midvaag Sogn	70 —
6. Sandø Præstegjælds Kommune:	
til Husevig Sogn	20 —
7. De forenede Sogne i Suderø Præstegjæld:	
til Porkere Sogn	100 Kr.
- Sumbø —	60 —
- Vaag —	460 —
- Familien —	90 —
	710 —
8. Thorshavns Kommune	230 —
Tilsammen	2000 Kr.

- c. Fra Hans Peter Abrahamsens Enke af Haldersvig var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om af en offentlig Kasse at erholde et Beløb til dermed at dække Udgifterne ved et Ophold paa Amtshospitalet. Andragendet var bilagt med en Erklæring fra Hospitalsinspektionen. Efter at Sagen havde været behandlet i Amtsfattiggkassens Udvalget, vedtoges efter dettes Indstilling:

Der tilstaaes Enken efter afdøde Handelsmand Hans Peter Abrahamsen af Haldersvig en Gave en Gang for alle af Færøernes Amtsfattiggkasse paa 113 Kr. for derved at sættes i Stand til at betale den Gjæld, hendes Svigerdatter har paadraget sig ved at henligge paa Færø Amts Hospital i 1888—89.

- d. Fra Inspektionen for Færø Amts Hospital var indkommen en Henstilling

om, at Vagtholdet paa Hospitalet, som nu i en Aarrække er blevet besørget af Økonomen, fremtidig besørgeres af Hospitalsinspektionen, imod at den Godtgjørelse af 800 Kr. aarlig, som nu betales Økonomen herfor, tilfalder Hospitalskassen. Efter Amtsfattigkassens Udvalgets Indstilling vedtoges:

1. Den Hospitalsøkonomen hidtil af Amtsfattigkassen tilstaaede Vagtholdsgodtgjørelse udbetales for de følgende 5 Aar fra 1ste Januar 1891 af regne til Hospitalskassen med 800 Kr. aarlig.
2. Amtmanden anmodes om at meddele Hospitalsøkonom J. Joensen, at da Vagtholdet paa Hospitalet fra 1ste Januar 1891 overtages af Hospitalsinspektionen, vil som Følge

deraf den ham tilstaaede Vagtholdsgodtgjørelse ophøre fra s. D.

3. Vedkommende Skydskassen.

Efter Forslag fra vedkommende Udvalg vedtoges:

1. Tinget anmoder Amtmanden om:
 - a. efter et (af Udvalget affattet) Skema at lade trykke Blanketter til Skydsregninger i Lighed med dem af Sysselmanden paa Østerø benyttede til Uddeling til Skydsskafferne.
 - b. at henvende sig til det statistiske Bureau for at faa opgivet Folketallet i de enkelte Sogne paa Færøerne.
2. Til Bestridelse af Skydsudgifterne for Aaret 1890—91 paalignes et samlet Beløb af 2629 Kr. 11 Øre, der fordeles saaledes mellem Kommunerne:

Nr.	Kommunernes Navne.	Folketallet.	Særlige Skydsudgifter.		Fælles Skydsudgifter.		Samlet Beløb.	
			Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1	Norderøernes Præstegjælds Kommune.	1528	174	78	229	20	403	98
2	Østerø — — — — —	3008	289	84	451	20	741	04
3	Nordstrøm — — — — —	1603	49	71	240	45	290	16
4	De foren. Sogne i Sydstrøm Præstegjæld	495	15	35	74	25	89	60
5	Nolsø Sogns Kommune	207	6	42	31	05	37	47
6	Thorshavns Kommune	1303	40	40	195	45	235	85
7	Vaagø Præstegjælds Kommune	1306	20	40	195	90	216	30
8	Sandø — — — — —	993	26	47	148	95	175	42
9	Kvalbø Sogns Kommune	517	12	90	77	55	90	45
10	Frodebo — — — — —	650	16	21	97	50	113	71
11	De foren. Sogne i Suderø Præstegjæld	1344	33	53	201	60	235	13
	Tilsammen	12954	686	01	1943	10	2629	11

4. Vedkommende den økonomiske Fond.

1. Andragender om Bidrag til Broer, Veje og Landingssteder.
 - a. Fra Jacob Jacobsen af Lejnum var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om Bidrag, 593 Kr. 30 Ø., til en ny Bro over Lejnum Aa. Broen, der skulde bygges af Staalskinner og forsynes med Bræddegulv og Jærnrækværk og hvile paa Stenpiller, skulde lægges noget nedenfor den nuværende Træbro og træde i Stedet for denne. Efter Udvalgets Forslag vedtoges (ved Navneopraab): Til Opførelse af en ny Bro, som opføres imellem Lejnum og Stykket

med Stenpiller og Staalskinner overdækkede med Tømmer samt Jærnrækværk, bevilges til Kvivig Sogn for indeværende Aar et Beløb af 150 Kr. med Tilkjendegivelse af, at Resten af Beløbet, forsaavidt den medgaar efter Overslaget, kan forventes bevilget, dog ikke ud over ialt 593 Kr. 30 Øre, efterhaanden som Fondens Midler tillade, alt under Forudsætning af, at den ny Bro opføres saa betids, at den gamle Bro kan nedlægges, uden at den behøver at repareres og derhos Kommunen paatager sig den fremtidige Vedligeholdelse. Beløbet udbetales først, efter at Forstanderskabet har erklæret, at det vil gaa ind paa foranstaaende Forslag. (Vedtaget med 17 St. mod 1. Schrøter

stemte «Nej». Joensen og Fr. Petersen vare fraværende.)

- b. Thorshavns Kommunalbestyrelse havde andraget om 100 à 120 Kr. til Fortsættelse af Vejen fra Thorshavn til Vølbustad. Det vedtoges med 10 St. at bevilge 100 Kr.
- c. Morten Poulsen af Vigerbirge havde erindret om at faa den til Landingsstedet dersteds i 1888 bevilgede Jærnkjætting tilsendt. (Se Beretningen for 1888, S. 80.) Da Forstanderskabet for Østersø Kommune nu havde andraget om at maatte bibeholde den omhandlede Kjætting ved Landingsstedet «Avevig», vedtoges det at bevilge 40 Kr. til en Ophalingskjætting til Landingsstedet «Vigerbirge».
- d. Forstanderskabet for Norderøernes Præstegjælds Kommune havde andraget om 63 Kr. 33 Ø. til et Gangspil, som er opført ved Bygden Skaaletofte. Andragendet bevilgedes.
- e. Fra Beboerne af Skjelling var indkommet Andragende om 100 Kr. til Forbedring af Landingsstedet dersteds. Det vedtoges at svare Andragerne, at man for Tiden ikke kan gaa ind paa at yde dem nogen Hjælp til Landingsstedet.
- f. Fra Sognekommisjonen i Kvivig var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om 50 Kr. til Hjælp ved en Forbedring af Landingsstedet «Væsnæs» ved Kvivig, hvortil var medgaaet 54 Kr. 68 Ø. Andragendet bevilgedes.
- g. Fra Krebs Peterson af Nolsø var indkommen en Skrivelse vedrørende det i forrige Samling behandlede Andragende om Hjælp til Udbedring af Landingsstedet østenfor Nolsø Ejdet. I forrige Samling bevilgedes 24 Kr. 50 Ø. for Materialier og Redskaber, hvorhos det vedtoges at anskaffe nødvendige Liner til Brug ved Bjærgning af Baade og Redning af Menneskeliv. (Jfr. Beretningen for 1889.) Beboerne paa Nolsø fandt det ikke nødvendigt at anskaffe Liner, da de mente selv at være forsynede dermed, hvorimod de ønskede nogen Godtgjærelse for det Arbejde, de havde udført i Fjor og det, der blev nødvendigt i Aar. Da Nolsingerne ikke have gjort

Brug af den forrige Aar givne Bevilling, vedtoges for indeværende Aar at bevilge Nolsø Kommune 100 Kr. med Tilkjendegivelse af Paaskjønnelse for Beboernes altid udviste Hjælpsomhed mod nødtværgende Baadsmandskaber.

- h. Fra Beboerne af Kvalvig paa Sudersø var indkommet et af vedkommende Forstanderskab anbefalet Andragende om 150 Kr. til Hjælp ved hafte Udgifter ved Udbedring af Landingsstedet der. Andragendet bevilgedes.
- i. Fra Forstanderskabet for Østersø Kommune og Sognekommisjonen for Funding Sogn vare indkomne Andragender om en Tillægsbevilling paa 96 Kr. 67 Ø., til Landingsstedet i Funding, hvortil der forrige Aar bevilgedes 120 Kr. (Jfr. Beretningen for 1889.) Efter Fradrag af 18 Kr., som vare medgaaede til Skyds for en Arbejdsformand, bevilgedes Andragendet med 78 Kr. 67 Ø.
- j. Forstanderskabet for Østersø Kommune havde andraget om, at den i Avevig beroende Jærnkjætting, som i 1888 blev lovet til Vigerbirge, maatte forblive i Avevig. Andragendet bevilgedes.
- k. Samme Forstanderskab havde andraget om 41 Kr. 70 Ø. til Hjælp ved Anlæggelse af et Landingssted «Øst i Bue» ved Nordrøgeto. Andragendet bevilgedes.
- l. Beboerne af Husevig havde andraget om 75 Kr. til Hjælp for en foretagen Forbedring af Landingsstedet der og
- m. Beboerne af Skarvenæs havde andraget om 50 Kr. i samme Anledning.

Det vedtoges at svare disse Andragere: Nærmere Oplysninger og Specifikation som Grund for Størrelsen af det ansøgte Beløb imødeses til næste Aar, hvorefter der kan ventes bevilget et passende Beløb til de hafte Udgifter ved Udbedring af Landingsstederne i Husevig og Skarvenæs.

- n. Chr. Hansen af Sydredal havde andraget om Gjenbevilling af 100 Kr. til Landingsstedet i Sydredal, hvilket Beløb var bevilget i 1888. Det vedtoges: Gjenbevilling af de i 1888 bevilgede 100 Kr. gives og udbetales, naar Regning og For-

- standerskabets Attest fremlægges for, at Landingsstedet er forsvarlig forbedret.
- o. Boboerne af Ørdevig havde andraget om Gjenbevilling af 45 Kr. til Materialier ved en paatænkt Forbedring af Landingsstedet ved Bygden. Beløbet gjenbevilgedes til Udbetaling, naar Arbejdet er udført samt synet og godkendt af vedkommende Forstanderskab.
 2. Efter Forslag af vedkommende Udvalg vedtoges følgende

Beslutning.

Tinget anmoder Amtmanden om:

- a. Gjennem Sysselmændene at tilvejebringe en detailleret Beskrivelse over alle Broer tilligemed Beskaffenheden af vedkommende Aaløb. Herunder indbefattet saavel egentlige Broer som Lær, der ere anlagte paa Færdsels- og Bygdeveje, hvad enten disse ere byggede ved Tilskud fra Fonden eller ej.
- b. At paalægge Forstanderskerne at lade samtlige ved Tilskud fra Fonden byggede Broer forsvarlig vedligeholde og tjære.

5. Vedkommende Kirkekasserne.

- a. Fra Kirkeinspektionen var indkommet en Skrivelse, hvori henstilles, hvad yderligere maatte blive at foretage med Hensyn til den af Storm beskadigede Skaalevigs Kirke, som Kirkeinspektionen, efter afholdt Synsforretning, havde ladet nedbryde. Med Skrivelsen fulgte en Plan til en ny Kirke opført i Korsform, og et Overslag, hvorefter en saadan Kirke ansløges at vilde koste 2029 Kr. 45 Ø., naar det brugbare Tømmer fra den gamle Kirke blev benyttet. Efter at Sagen havde været henvist til Kirkekasseudvalget og behandlet i Tinget, hvor flere Talere ankede over at den gamle Kirke var nedtaget inden Tinget kom sammen, at der ikke forelaa nogen Specifikation over det i Behold værende brugbare Tømmer, ligesom Overslaget til den ny Kirke heller ikke var specificeret, vedtoges:

1. Der bevilges af Sande Præstegjælds Kirkekasse indtil 3000 Kr. til Gjenopførelse af den nedtagne Kirke i Skaalevig. Kirken bygges af Tøm-

mer med Nævertag, paa sædvanlig Maade c. 22 Alen lang og 11 Alen bred og af en Højde af 4 Alen mellem Syllerne.

2. Der bevilges af samme Kirkekasse 60 Kr. til Indkjøb af det fornødne Grundstykke til Byggeplads for den nye Kirke og Kirkegaard for Skaalevig Sogn.
3. Der paalignes Skaalevig Sogn for Regnskabsaaret 1890-91 i Anledning af ovennævnte Byggearbejde, 16 Dages Pligtarbejde pr. arbejdsdygtig Mand. Lønning til en Formand til at forestaa dette Pligtarbejde, udredes ligeledes af ovennævnte Kirkekasse, hvorhos det i saa Tilfælde bliver at paase, at mindst 6 af Pligtmandskabet møde hver Dag, der arbejdes under Formandens Ledelse.

Forsaaavdt Arbejdet ved Kirkens Gjenopførelse maatte blive udført i Akkord, bliver der ikke at udrede nogen Formandsløn for det Pligtmandskab, der maatte blive overladt vedkommende Entreprenør. Arbejdet søges, forsaavdt det ikke er Pligtarbejde, udført i Akkord og de fornødne Materialier leverede efter Licitation.

- b. Fra 11 Medlemmer af Lagtinget var der indkommen en Henstilling gaaende ud paa at Tinget skulde ansøge om et rentefrit Laan af Statskassen for derved at sættes i Stand til at opføre og vedligeholde de nødvendige Kirkebygninger. Denne Henstilling var begrundet ved, at efter den vedtagne Bevilling til Skaalevig Kirke, vilde det blive nødvendigt endnu i nogen Tid at udsætte Ombygningen af den for 14 Aar siden kasserede Kirke paa Viderejds, hvilket fandtes uforsvarligt. Efter at et af Fr. Petersen stillet Forslag om til Protokollen at give et formuleret Svar, saalydende: »Da der ventes til næste Samling at foreligge Forslag til Ordning af Kirkespørgsmaalet, udsættes Sagen til næste Aar.« var forkastet med 9 St. mod 5 (Ja stemte: Johannesen, Restorff, Fr. Petersen, Schrøter og Formanden, nej stemte: Müller, Danielsen, Weihe, Joensen, P. Petersen, J. Petersen, Djurhuus, Olsen og Eftersøe, medens Poulsen, Isakson, Provsten, Hansen og Jacobsen ikke stemte og Nielsen var fraværende) overgaves Sagen til Ud-

valget for økonomisk Fond. Efter Udvalgets Forslag vedtoges:

1. Viderejde Kirke opføres i 1892.
2. Kirkeinspektionen anmodes om til Tinget kommer sammen i 1891 at fremkomme med Forslag og Overlag til Kirkens Opførelse.
3. Der paalignes Viderejde Sogn i Regnskabsaaret 1890—91 6 Dages Pligtarbejde pr. arbejdsdygtig Mand i Anledning af Kirkens Opførelse, hvilket Pligtarbejde benyttes forsaavidt det er nødvendigt.

c. Fra Kirkeværgen for Haldersvig Kirke, S. J. Joensen, var indkommet et Andragende om en Udvidelse af Kirkegaarden i Haldersvig. Efter Forslag af Kirkekasseudvalget vedtoges: »Amtmanden anmodes om at indhente Erklæring fra Sognepræsten og Forstanderskabet for Nordstrøms Præstegjæld angaaende Kirkeværgen S. J. Joensens Andragende om Udvidelse af Kirkegaarden i Haldersvig og derefter eventuelt forelægge Sagen paa ny for Lagtinget.

6. Vedkommende de enkelte Landkommuner.

- a. Forstanderskabet for Nolsø Sogns Kommune havde andraget om Lagtingets Approbation paa en Forandring i Sundhedsvedtægten for Nolsø angaaende ul paa at § 7, 1ste Stykke, der nu lyder: »I Møddinger, der ligge i en Afstand af mindre end 15 Alen fra beboet Hus, Gade eller Vandforsyningssted, maa Fiskeaffald ikke kastes, forandres til: »I Møddinger, der ligge i en Afstand af mindre end 15 Alen fra beboet Hus, Gade eller Vandforsyningssted, skal det være forbudt at kaste Fiskeaffald i Tidsrummet fra 15de April til 1ste Oktober». Den ønskede Approbation vedtoges.
- b. Forstanderskabet for Norderøernes Præstegjælds Kommune havde andraget om Lagtingets Approbation paa, at Sognekommisionen for Vaag Sogn kommer til at bestaa af 5 Medlemmer (i Stedet for 3). Approbationen vedtoges.

7. Decision af Regnskaber.

Til Tinget vare indkomne efternævnte Regnskaber, forsynede med Revisionsantegnelser og Besvarelser samt Lagtingsrevisors Vedtegnelser:

1. Regnskab for Færø Amts Repartitionsfond for Aaret til Olaidag 1889.
2. Regnskab for Færø Amts Fattigkasse for Aaret til 30te September s. A.
3. Regnskab for Færø Amts Skolefond for Aaret 1889.
4. Regnskab for Færø Amts Skydskasse for Aaret til 30te Septbr. 1889.
5. Regnskab for Færø Amts økonomiske Fond for Aaret 1889.
6. Regnskab for Grindegarnet i Vestmanhavn for s. A.
7. Regnskab for Fonden for forulykkedes efterladte for s. A.
8. Regnskab for Fonden til Anskaffelse af nyttige Skolebøger for fattige Almuesbørn paa Færøerne for s. A.
9. Regnskab for Sognepræst Engelsteds Deltagelses- og Erkjendtlighedslegat for s. A.
10. Regnskab for Norderøernes Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
11. Regnskab for Østerø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
12. Regnskab for Sydstrøms Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
13. Regnskab for Thorshavns Kirkes særlige Kasse for s. A.
14. Regnskab for Nordstrøms Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
15. Regnskab for Vaagø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
16. Regnskab for Sandø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
17. Regnskab for Suderø Præstegjælds Kirkekasse for s. A.
18. Regnskab for Vaag Kirkes særlige Kasse for s. A.
- 19—25. Regnskaber for de til Norderøernes Præstegjælds Kommune hørende Sogne for Aaret til 30te Septbr. 1889.
- 26—32. Regnskaber for de til Østerø Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.
- 33—38. Regnskaber for de til Nordstrøms Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.
- 39—41. Regnskaber for de forenede Sogne i Sydstrøms Præstegjæld for s. A.
42. Regnskab for Nolsø Sogns Kommune for s. A.
- 43—47. Regnskaber for de til Vaagø Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.

- 48—51. Regnskaber for de til Sandø Præstegjælds Kommune hørende Sogne for s. A.
 52—55. Regnskaber for de forenede Sogne i Suders Præstegjæld for s. A.
 56. Regnskab for Frødebø Sogns Kommune for s. A.
 57. Regnskab for Kvalbø Sogns Kommune for s. A.
 58. Regnskab for den gjensidige Forsikringsforening for Skolebygninger for Tiden til 30te Septbr. 1889.
 Samtlige disse Regnskaber decidredes.

8. Valg til kommunale Bestillinger og Ombud.

- a. Til Medlemmer til Valgforstanderskabene for Folke- og Lagtingsvalgene valgtes:
 for Norderøernes Præstegjæld:
 Smed og Husmand Joen Hejnesen og Kongsbonde Simon Andreassen, begge af Viderejde;

- for Østerø Præstegjæld:
 Kjøbmand Simon Andreassen og Skolelærer Joen Poulsen, begge af Strønder;
 for Nordstrøms Præstegjæld:
 Kjøbmand A. S. Ruinert af Vestmanhavn og Kongsbonde Daniel Jacob Jacobsen af Kvivig;
 for Sydstrøms Præstegjæld:
 Kjøbmand H. Christiansen og Boghandler H. N. Jacobsen, begge af Thorshavn;
 for Vaagø Præstegjæld:
 Kjøbmændene Joen Joensen af Sørvag og Peter Hentze Thomasen af Sandevaag;
 for Sandø Præstegjæld:
 Skolelærer A. C. Joensen og Kjøbmand Mourits Mohr, begge af Sand;
 for Suders Præstegjæld:
 Skolelærer O. N. Skaalum af Kvalbø og Kjøbmand J. Dahl af Vaag.
 b. Til Medlem af Færø Amts Skoledirektion gjenvalgtes Sysselmand H. C. Müller.
 c. Til Medlem af Skolekommissionen for Realskolen gjenvalgtes exam. juris S. E. Müller.

XXIII. Andre Vedtagelser.

1. Angaaende det Hansenske Legats Renter.

- a. Fra Simon Justinussen af Glibre var indkommet fornyet Andragende om 37 Kr. 4 Ø., som udgjør Fragt og Omkostninger i Anledning af Anskaffelsen af en Kvie, han har faaet gennem Landboforeningen. Andragendet bevilgedes.
 b. Fra A. Nolsø og P. J. Lindberg var indkommet Andragende om et Beløb af 30 Kr. 37 Ø., der udgjorde For-

- sendelsesomkostningerne for en Tyr, som igjennem Landboforeningen var anskaffet til Bygden Trangisvaag. Andragerne henvistes til Landboforeningen.
 c. J. C. Mortensen af Frødebø havde andraget om en Gjenbevilling paa 36 Kr. til Indkjøb af et Par Cheviot Faar. Da det bestaaende Forbud imod at indføre Faar fra England endnu ikke vidstes at være hævet, blev Andragendet ikke bevilget.
 d. Husmændene Poul Magnussen og Hans Hansen af Dal paa Sandø havde an-

draget om Præmie for et af dem udført Udtørringsarbejde i Dalshaugen paa Sandø. Det vedtoges at svare: »Naar Arbejdet er foranstaltet synet og Hensigtsmæssigheden og Nyttens af Arbejdet, attesteret af Forstanderskabet, kan en Præmie mulig ventes tilstaaet ved fornyet Andragende.»

e. Kongsbønde Thomas Jacobsen af Kvalvig havde ansøgt om Understøttelse til Anskaffelse af en Kvie af dansk Race. Andragendet blev ikke bevilget.

f. Landbrugskonsulent Efferø og Kjøbmand Kvensen havde anbefalet Boghandler H. N. Jacobsen af Thorshavn til Belønning for Landboflid. Det vedtoges at anmode Formanden om at anskaffe og overrække Boghandler Jacobsen et Sølvbæger til Værdi 40 Kr., med Indskrift: »For udvist Landboflid 1890.»

2. Andragende om Godtgjørelse til en Kirkelæser.

Husmand Thomas Jacobsen af Kvalvig havde andraget om »for den forløbne Tid og for Fremtiden« at faa en aarlig Godtgjørelse paa 2 Kr. for i 18 Aar at have været Degn og Kirkelæser i Kvalvig. Det vedtoges at svare: »Tinget maa beklage, at det ikke ser sig i Stand til af nogen under dets Bestyrelse staaende Kasse at yde Thomas Jacobsen en Godtgjørelse som ansøgt.»

3. Angaaende en ny Jordfortegnelse.

Fra Sysselmand Winther paa Sandø var indkommet et Andragende om at faa affattet en ny Jordfortegnelse for Sandø Syssel og at der til Bestridelse af de i den Anledning nødvendige Udgifter maatte blive tilstaaet ham et passende Beløb af Amtsreparationsfonden. Et i Sagen nedsat Udvalg var enig med Andrageren i, at Jordfortegnelsen, ikke alene i Sandø Syssel, men i alle Sysler paa Færøerne, var i en saadan Tilstand, at der burde gøres noget for at raade Bod paa Mangelen; men med Hensyn til Gjennemførelsen af den ny Matrikul, maatte den ny Jordfortegnelse affattes paa Grundlag af Taxationsprotokollen. Udvalget saa sig dog ikke i Stand til i Aar at fremkomme med Forslag til

en saadan ny Jordfortegnelse, men foreslog:

- 1) Der svares Sysselmand Winther, at Tinget (paa Grund af det foran anførte) ikke kan gaa ind paa hans Andragende.
- 2) Sagen om ny Jordfortegnelsers Affattelse udsættes til næste Lagtingssamling. Forslaget vedtoges.

4. Andragende om Ophjælpning af Haugevæsenet.

Nogle Kongsfæstere i Kollefjord havde andraget om Understøttelse til Ophjælpning af deres Haugevæsen bl. a. ved Indhegning af et Stykke i Kollefjordsdalen til Vintergræsning for Faar. Det vedtoges strax til Protokollen at give et formuleret Svar, saalydende: »Paa Grund af, at der i forrige Aar blev vedtaget et Lovforslag om Understøttelse af Statskassen til Brugere af Statens Fæstegods paa Færøerne for af dem paa Fæstet udførte Grundforbedringer, stilles Sagen i Bero indtil ovennævnte Forslag er ophøjet til Lov.»

5. Angaaende Ansættelse af en Lærerinde i Skopen.

Skoledirektionen havde til Lagtingets Betænkning indsendt en Skrivelse fra Sandø Præstegjælds Kommunalforstanderskab, hvori androges om, at Direktionen vilde approbare en tilsigtet Omordning af Skolevæsenet i Sand Sogn samt derhos vilde foranledige, at der af Statskassen maatte blive bevilget et Tilskud af 200 Kr. til Lønning af en Lærerinde i Skopen. Der vedtoges at svare: »I Erkendelse af, at en Udvidelse af Skolevæsenet i Sand Sogn bedst vil kunne iværksættes i Forbindelse med en Omordning af Undervisningsvæsenet i hele Sandø Præstegjæld, maa Tinget anse det for rettest, foreløbig at vente med at give Approbation paa Udgifterne til den af Sandø Præstegjælds Kommunalforstanderskab tilsigtede Omordning af Skolevæsenet i Sand Sogn og skal i den Anledning henstille til Skoledirektionen at anmode det nævnte Forstanderskab om, efter Forhandling med de respektive Skolekommissioner, at tage Spørgsmaalet om Indførelse af et ordnet Skolevæsen i hele Præstegjældet under fornøden Overvejelse og eventuelt fremkomme med Forslag desangaaende.»

6. Angaaende Plantageanlægget ved Thorshavn.

Fra Thorshavns Kommunalbestyrelse indkom en Skrivelse angaaende en nærmere Ordning af Ejendomsretten til og Bestyrelsen af det ved Thorshavn paa-begyndte Plantageanlæg. Sagen udsattes som for sent indkommen til næste Aar.

7. Angaaende Udgivelsen af en trykt Lagtingsberetning.

Efter Forslag af Formanden vedtoges at der udgives en trykt Lagtingsberetning

som forrige Aar og at det overdrages Lagtingsmand Poulsen imod et Honorar af 50 Kr. at affatte en saadan Beretning.

8. Valg af Revisorer for Færø Amts Sparekasse.

Efter Forslag af Hansen vedtoges:

1. Der vælges til Revisorer d'Hrr. Skolelærer H. C. Petersen og Amtskontorist A. Øster.
2. Forsaavidt disse Herrer ikke skulle være villige til at modtage Valg, anmodes Amtmanden om paa Tingets Vegne at foretage de nødvendige Valg.

Lagtinget sluttedes den 12te September efter at have været samlet i 46 Dage, i hvilken Tid der var afholdt 38 Møder.

Tillæg.

A. Love og Anordninger udkomne imellem Lagtingsamlingerne 1889 og 1890.

1. Anordning af 7de Februar 1890, hvorved Lov om Handelsregistrer m. v. af 1ste Marts 1889 sættes i Kraft paa Færøerne.
2. Anordning af 11te April 1890, hvorved Margarineovens Gyldighed paa Færøerne forlænges til 1ste Maj 1891.
3. Anordning af 22de Maj 1890 om Reglerne for Vedligeholdelse m. v. af de Staten tilhørende Embedsboliger paa

Færøerne for Embedsmænd, der sortere under Justitsministeriet.

B. Ministerielle Resolutioner og andre Meddelelser til Lagtinget.

1. Skrivelse fra Justitsministeriet af 24de Juli 1890, hvori meddeles, at Ministeriet ikke agter at fremme det i sidste Lagtingssamling vedtagne Forslag til Tillæg til Skydsreglementet af 30de Juli 1879.